

Učebný plán ISCED2 a inovovaný školský vzdelávací program

Vzdelávacia oblasť	Predmet	SVP	SkVP	SVP	SkVP	SVP	SkVP	SVP	SkVP	SVP	SkVP	SVP	SkVP
		5.ročník inovovaný		6.ročník inovovaný		7.ročník inovovaný		8.ročník		9.ročník		Spolu	
Jazyk a komunikácia	<i>Slovenský jazyk a literatúra</i>							5		5		23	1
	<i>1.cudzí jazyk</i>							3		3		15	1
	<i>2.cudzí jazyk</i>							1	1	1	1	4	4
Matematika a práca s informáciami	<i>Matematika</i>							4	1	4	1	19,5	3,5
	<i>Informatika</i>							0,5	0,5			2,5	1,5
Človek a príroda	<i>Fyzika</i>							2		1	1	5	2
	<i>Chémia</i>							1	1	2		3,5	2,5
	<i>Biológia</i>							1		1	1	6	3
Človek a spoločnosť	<i>Dejepis</i>							1	1	2		6	3
	<i>Geografia</i>							1		1	1	6	4
	<i>Občianska náuka</i>							0,5	0,5	0,5	0,5	4	
Človek a hodnoty	<i>Náboženská výchova</i>							0,5	0,5	0,5	0,5	4	1
	<i>Etická výchova</i>												
Človek a svet práce	<i>Svet práce</i>							0,5				1	
	<i>Technika</i>							0,5				1	
Umenie a kultúra	<i>Hudobná výchova</i>											3	
	<i>Výtvarná výchova</i>											3	1
	<i>Výchova umením</i>							0,5	0,5	0,5	0,5	1	1
Zdravie a pohyb	<i>Tel. a šport. výchova</i>							2		2		10	
								24	6	23,5	6,5	117,5	28,5

Poznámky k ŠkVP:

- Žiaci 5.,6. a 7. ročníka sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP
- Vyučovanie je plánované na 33 týždňov. Vyučovacia hodina má 45 minút.
- Hodiny vyznačené červenou farbou = posilnená hodinová dotácia.
- Žiaci 8. a 9. ročníka sú na hodinách cudzích jazykov z dôvodu vyššieho počtu delení na dve skupiny. Vyučujú sa v kmeňovej triede a v učebni cudzích jazykov.
- Žiaci 8. ročníka sú na hodine informatiky z dôvodu vyššieho počtu delení na dve skupiny. Vyučujú sa v kmeňovej triede a v učebni informatiky.
- 8. a 9. ročníka majú prvý cudzí jazyk ANJ , žiaci 8. a 9. ročníka majú druhý cudzí jazyk NEJ.
- Na hodinách TSV na II. stupni žiaci v jednotlivých ročníkoch cvičia paralelne v spojených skupinách delených na chlapcov a dievčatá. Využívame dve telocvične. V jednej cvičia chlapci, v druhej dievčatá.
- Žiaci 8. ročníka sa vyučujú v prvom polroku vyučovací predmet TECH a v druhom polroku SVP.

OBSAH

<u>Slovenský jazyk a literatúra</u>	7
<u>Piaty</u>	15
<u>Šiesty</u>	22
<u>Siedmy</u>	28
<u>Ôsmy</u>	35
<u>Deviaty</u>	42
<u>Anglický jazyk</u>	58
<u>Piaty – I.CJ</u>	62
<u>Šiesty – I.CJ</u>	64
<u>Siedmy – I.CJ</u>	67
<u>Ôsmy – I.CJ</u>	69
<u>Deviaty – I.CJ</u>	71
<u>Siedmy – II. CJ</u>	74
<u>Deviaty – II. CJ</u>	75
<u>Nemecký jazyk</u>	77
<u>Siedmy – I.CJ</u>	86
<u>Deviaty – I.CJ</u>	90
<u>Šiesty – II. CJ</u>	92
<u>Siedmy – II. CJ</u>	93
<u>Ôsmy – II.CJ</u>	95
<u>Deviaty – II.CJ</u>	99
<u>Ruský jazyk</u>	102
<u>Deviaty – II.CJ</u>	108
<u>Matematika</u>	111
<u>Piaty</u>	120

<u>Šiesty</u>	123
<u>Siedmy</u>	127
<u>Ôsmy</u>	130
<u>Deviaty</u>	137
<u>Informatika</u>	144
<u>Piaty</u>	150
<u>Šiesty</u>	152
<u>Siedmy</u>	153
<u>Ôsmy</u>	154
<u>Fyzika</u>	157
<u>Šiesty</u>	163
<u>Siedmy</u>	165
<u>Ôsmy</u>	166
<u>Deviaty</u>	169
<u>Chémia</u>	172
<u>Šiesty</u>	177
<u>Siedmy</u>	181
<u>Ôsmy</u>	184
<u>Deviaty</u>	188
<u>Biológia</u>	192
<u>Piaty</u>	196
<u>Šiesty</u>	200
<u>Siedmy</u>	205
<u>Ôsmy</u>	214
<u>Deviaty</u>	219
<u>Dejepis</u>	222

<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	230
<u>Siedmy</u>	234
<u>Ôsmy</u>	240
<u>Deviaty</u>	244
<u>Geografia</u>	248
<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	254
<u>Siedmy</u>	255
<u>Ôsmy</u>	256
<u>Deviaty</u>	257
<u>Občianska náuka</u>	261
<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	270
<u>Siedmy</u>	273
<u>Ôsmy</u>	278
<u>Deviaty</u>	281
<u>Náboženská výchova</u>	285
<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	293
<u>Siedmy</u>	294
<u>Ôsmy</u>	297
<u>Deviaty</u>	299
<u>Etická výchova</u>	302
<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	307

<u>Siedmy</u>	309
<u>Ôsmy</u>	311
<u>Deviaty</u>	312
<u>Svet práce</u>	314
<u>Siedmy</u>	316
<u>Ôsmy</u>	317
<u>Technika</u>	320
<u>Siedmy</u>	322
<u>Ôsmy</u>	324
<u>Hudobná výchova</u>	326
<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	334
<u>Siedmy</u>	336
<u>Výtvarná výchova</u>	340
<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	354
<u>Siedmy</u>	358
<u>Výchova umením</u>	365
<u>Ôsmy</u>	372
<u>Deviaty</u>	374
<u>Telesná a športová výchova</u>	376
<u>Piaty</u>	Chyba! Záložka nie je definovaná.
<u>Šiesty</u>	387
<u>Siedmy</u>	389
<u>Ôsmy</u>	391
<u>Deviaty</u>	393

Predmet	<u><i>Slovenský jazyk a literatúra</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov.

Slovenčina je pre väčšinu obyvateľov Slovenskej republiky národným jazykom s dlhou históriou, je pestrým, vnútorne bohato štruktúrovaným médiom, ktoré mu umožňuje komunikovať o najrozmanitejších javoch ľudského bytia a vedomia. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitostí slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov. Prostredníctvom uvedomenia si miesta slovenského jazyka v našej spoločnosti si jednotlivci zároveň uvedomujú a vnímajú svoju národnú identitu a štátnu príslušnosť. Úroveň poznania a praktického ovládania slovenského jazyka je tak zároveň zrkadlom každého príslušníka slovenského národa i národa ako celku. Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto kultivované ovládanie slovenčiny zabezpečuje občanom tejto republiky nielen úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale následne aj ich plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zaradení.

Jazyk je fenomén, ktorý sprevádza človeka v písomnej alebo ústnej podobe po celý život. Tvorí integrálnu zložku jeho myslenia, je prostriedkom na poznávanie vonkajšieho i vnútorného sveta, na verbálne vyjadrovanie myšlienok, pocitov a nálad, slúži na kontakt a

dorozumievanie sa s inými nositeľmi jazyka, pomáha vnímať krásu umeleckého diela. Zároveň reprezentuje svojich nositeľov, predovšetkým ich intelektuálnu, citovú a mravnú vyspelosť.

Jazykové znalosti, štylistické a komunikatívne zručnosti a čitateľské a literárne zručnosti ako súčasť jazykovej kultúry predstavujú základné znaky vyspelosti absolventa základného vzdelania. Žiaci nadobúdajú také schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali orientovať v akejkoľvek komunikatívnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovali v praktickom živote.

Schopnosti, ktoré žiaci získajú v predmete slovenský jazyk a literatúra sú potrebné nielen pre kvalitné jazykové vzdelávanie, ale sú dôležité aj pre úspešné osvojovanie si poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania. Ovládanie slovenského jazyka a literatúry či v ústnej alebo písomnej podobe umožňuje žiakom nielen poznať a pochopiť spoločensko-kultúrny vývoj našej spoločnosti, orientovať sa v prostredí, v ktorom žijú, vnímať okolie i seba, vytvárať predpoklady k efektívnej medzilidskej komunikácii, interpretovať svoje reakcie a pocity a dokázať pochopiť svoje postavenie v rozličných komunikatívnych situáciách.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry tvoria tri oblasti:

- ✓ **Jazyková komunikácia**
- ✓ **Komunikácia a sloh**
- ✓ **Literatúra**

V oblasti **Jazyková komunikácia** žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby slovenského jazyka. Jazyková komunikácia vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu, ktoré je základným predpokladom jasného, presného a zrozumiteľného vyjadrovania. Žiaci nadobúdajú zručnosti na základe vlastných schopností, napríklad dokázať porovnávať javy, ich vzájomné podobnosti a odlišnosti, triediť ich podľa určitých hľadísk a napokon dospieť k ich zovšeobecneniu. Žiaci vhodnou motiváciou dokážu informácie získavať, poznávať a porovnávať.

V oblasti **Komunikácia a sloh** sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, kultivovane písať, rozprávať a na základe prečítaného alebo počutého textu samostatne sa rozhodovať, nadobúdajú kompetencie text analyzovať a kriticky hodnotiť. Vo vyšších ročníkoch získavajú kompetencie text posudzovať po stránke jazykovej, kompozičnej a výstavbovej.

V oblasti **Literatúra** na druhom stupni ZŠ sa žiak prostredníctvom literárnych ukážok zoznamuje s literatúrou všeobecne, konkrétne s literárnymi druhmi, literárnymi žánrami, kompozíciou literárnych diel, štylistikou literárneho textu, získava informácie o autoroch, ich živote

a ďalších dielach. Postupne nadobúdajú čitateľské zručnosti, schopnosti reprodukovať prečítaný literárny text a samostatne tvoriť nový umelecký text. Žiaci sa oboznamujú s významnými slovenskými predstaviteľmi tvorby pre deti a mládež. Nadobúdajú poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu, empatiu, prosociálne správanie, obohacujú ich duchovne a nadobúdajú etické kompetencie. Žiak má získať také intelektuálne zručnosti, ktoré z neho urobia vzdelaného čitateľa, ktorý v literatúre nachádza zábavu, poučenie, vie sa v nej orientovať.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni základnej školy je:

- ✓ Viest' žiakov k spoznávaniu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému. Viest' ich k poznaniu bohatosti jazykových prostriedkov na jednotlivých rovinách jazykového systému, k odhaľovaniu vzťahov významu a formy a vzťahov medzi jednotlivými rovinami jazykového systému. Zameriavať sa na funkčné využitie jazykových a mimojazykových prostriedkov písaných a ústnych prejavov. To napomáha žiakovi chápať zložitost' a vzájomnú súvislost' javov okolitého sveta, orientovať sa vo svete, prijímať nové informácie a odovzdávať vlastné poznatky a skúsenosti, formovať si svoje postoje k svetu a životu, spoznávať zákonitosti súčasného života, pochopiť históriu a inšpirovať sa do budúcnosti.
- ✓ Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách. Tento cieľ je determinovaný získaním správnych ortografických a ortoepických návykov a zručností, ale aj zručností v štylizácii príslušnej vety či textu.
- ✓ Pestovať v žiakoch lásku k materinskému jazyku a vedomie jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocit jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami. Prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka viest' žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych prejavov, ústnych i písaných.
- ✓ Prostredníctvom jazyka viest' žiakov k spoznávaniu histórie vlastného národa a vážiť si ľudí, ktorí sa zaslúžili o rozvoj a poznanie slovenského jazyka.
- ✓ Prehlbovať estetické cítenie žiakov a tak im umožniť vnímať a precítiť krásu umeleckého slova či diela.
- ✓ Rozvíjať etické cítenie žiakov založené na empatii a asertivite, viest' ich k prosociálnemu správaniu, aby si dokázali uvedomiť podstatu a význam ľudských hodnôt.

- ✓ Zoznámiť žiakov so súborom diel slovenskej a základnej svetovej literatúry, ktorá svojou štruktúrou i spôsobom tematizácie sveta zodpovedá dosiahnutému stupňu psychického i fyzického vývinu žiakov.
- ✓ Viest' žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov, orientovať sa na knihu, vzbudiť záujem o čítanie a pozitívne prijímať literatúru a kultúru.
- ✓ Pochopiť umeleckú literatúru ako nejednoznačný, otvorený pohľad na svet a jeho zobrazenie.

Z celkového cieľa vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni základnej školy vyplývajú i čiastkové ciele, ktoré sa majú dosiahnuť:

- ✓ Žiaci sa učia analyzovať text s dôrazom na vyhľadávanie jazykových javov, ich triedenie a usúvzťažňovanie. Učia sa syntetizovať získané poznatky.
- ✓ Získavajú prehľad o jednotlivých rovinách jazykového systému, o základných jazykových prostriedkoch na týchto rovinách, o jazykových kategóriách na rôznom
- ✓ stupni zovšeobecnenia.
- ✓ Cvičia sa v pravopisnej norme a učia sa správne vyslovovať a ústne realizovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- ✓ Spoznávajú základné údaje z histórie jazyka a jazykovedy.
- ✓ Učia sa orientovať v základných jazykových príručkách.
- ✓ Odhaľujú zmysel základných lingvistických termínov.
- ✓ Poznávajú stylistickú hodnotu jednotlivých jazykových javov.
- ✓ Učia sa uplatňovať poznatky o jazykovom systéme pri tvorbe vlastných textov.
- ✓ Cvičia sa v osvojovaní si stylisticky primeranom používaní jazykových javov. Nacvičujú zvládnutie rôznych jazykových situácií. Precvičujú si písomnú aj ústnu podobu jazykových prejavov. Učia sa pracovať s konceptom a robiť korekciu textu s využívaním korektorských značiek.
- ✓ Získavajú základnú orientáciu v jednotlivých slohových postupoch, v žánroch a útvaroch jednotlivých štýlov. Získavajú aj základnú predstavu o štýle.
- ✓ Spoznávanie, tvorivé využívanie a kultivovanie slovenského jazyka sa tak stáva prostriedkom všeobecného vzdelávania žiaka - človeka v najširšom zmysle, pretože rozvíja žiakovu osobnosť v rovine poznávacej, estetickej, etickej a najmä komunikatívnej.
- ✓ Vnímajú a prijímajú literárny text, prostredníctvom ktorého nadobúdajú čitateľské zručnosti, učia sa pochopiť a porozumieť textu.

- ✓ Získavajú systém vedomostí o literatúre, t. j. základné identifikačné znaky druhov a žánrov a elementárne charakteristiky literatúry ako umeleckého druhu.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry využívame klasické i inovačné metódy a formy práce. Využívame:

- ✓ divergentné úlohy a cvičenia, ktoré učia netradične a tvorivo myslieť, heuristickú a výskumnú poznávaciu metódu
- ✓ preferovanie otvorenej komunikácie
- ✓ vedenie žiakov k vyjadrovaniu vlastných názorov a postojov, ale zároveň učenie k tolerancii voči ostatným
- ✓ sebahodnotenie
- ✓ informačno-komunikačné technológie pre podporu učenia sa žiakov
- ✓ slovné metódy, prácu s literatúrou
- ✓ autodidaktické metódy (samoučenie)
- ✓ ústne a písomné opakovanie, opakovací rozhovor, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry
- ✓ ilustrácie a dramatizácie
- ✓ vytváranie pojmových máp (mapa pojmov)
- ✓ exkurzie, divadelné a filmové predstavenia
- ✓ motivačné metódy – rozprávanie, rozhovor, demonštrácie
- ✓ frontálne vyučovanie
- ✓ skupinové vyučovanie
- ✓ kooperatívne vyučovanie
- ✓ heuristické metódy
- ✓ brainstorming
- ✓ HOBO-metóda
- ✓ problémové vyučovanie
- ✓ práca s interaktívnymi cvičeniami

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *programové učenie*
- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *objavujúce vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*

Obsah

Slovenský jazyk na 2. stupni ZŠ zahŕňa jazykovú zložku, slohovú zložku a literárnu zložku. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddeľované, ale tvoria integrálnu súčasť vyučovania materinského jazyka (v osnovách sú formálne vyčlenené kvôli prehľadnosti).

I. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- ✓ Zvuková stránka jazyka a pravopis
- ✓ Lexikológia
- ✓ Morfológia

- ✓ Syntax
- ✓ Dejiny jazyka a jazykoveda

II. KOMUNIKÁCIA A SLOH

- ✓ Komunikácia ako zdroj informácií
- ✓ Ústny a písomný prejav
- ✓ Rozprávanie príbehov a zážitkov
- ✓ Vlastné tvorivé písanie
- ✓ Subjektívna a objektívna komunikácia

III. LITERATÚRA

- ✓ Všeobecne o literatúre
- ✓ Základné literárne druhy
- ✓ Základné literárne žánre
- ✓ Kompozícia literárneho diela
- ✓ Štylistika literárneho textu
- ✓ Metrika
- ✓ Informácie o autoroch literárnych diel

Učivo je osnované na základe vyčlenenia:

- a) jazykových javov z oblasti zvukovej stránky jazyka a pravopisu, lexikológie (vrátane slovotvorby), morfológie, syntaxe, dejín jazyka a jazykovedy;
- b) javov v slohovej výchove zameraných na komunikatívnosť;
- c) literárnych javov týkajúcich sa všeobecných znakov literatúry, základných literárnych druhov a žánrov, kompozície literárneho diela, štylistiky literárneho textu, metriky a informácií o autoroch literárnych diel .

Žiaci nadobúdajú veku primeranou formou poznatky zo zvukovej stránky jazyka a pravopisu, lexikológie, morfológie, zo syntaxe učivo o vetných členoch, skladoch a základné poznatky z oblasti súvetia, učia sa reprodukovat' prečítané texty a na základe toho tvoriť vlastné texty. Prostredníctvom vlastného nárečia a sociolektu sa učia poznať a ovládať spisovný jazyk a učia sa kultúrne vyjadrovať ústnou i písomnou formou. V základných rysoch získavajú poznatky z histórie jazyka a jazykovedy.

Kompetencie – spôsobilosti

Poznávacie a rečové kompetencie

Verejná prezentácia textu, verejný prejav:

- 1) Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť
- 2) Reprodukovat' umelecký aj vecný text (doslovne, stručne)

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti:

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi
- 3) Aplikovať jazykovedné poznatky na vecné a umelecké texty (vekuprimerane)
- 4) Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu

Analytické a syntetické zručnosti:

- 1) Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text

Tvorivé zručnosti:

- 1) Napísať krátky príbeh /vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh/
- 2) Ústne prezentovať vlastný text
- 3) Dokončiť rozprávanie
- 4) Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text

Informačné zručnosti:

- 1) Používať jazykové slovníky a podľa nich korigovať vlastný text
- 2) Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu

Komunikačné zručnosti:

- 1) Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- 2) Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu
- 3) Vedieť obhájiť vlastný názor

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa učia podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	5		
<i>Jazyková komunikácia</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zvuková rovina jazyka a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie z nižších ročníkov ✓ Interpunkčné znamienka, spojovník, pomlčka ✓ Druhy viet podľa zámeru ✓ Melódia viet, slovosled, práca s textom ✓ Spodobovanie spoluhlások – príčiny spodobovania, spoluhlásky podľa znelosti, splývavá výslovnosť ✓ Prestávka, sila hlasu, dôraz – prozodické vlastnosti reči ✓ Pravidlo o rytmickej krátení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utvrdiť vedomosti z nižších ročníkov (abeceda, písmená, hlásky, slabiky slov – delenie, základné interpunkčné znamienka, písmeno ä, vybrané slová) ✓ vytvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru, písať interpunkčné znamienka na konci viet, správne intonovať druhy viet ✓ naučiť sa pracovať s hlasom ✓ vedieť správne čítať a vysvetliť princíp spodobovania ✓ poznať pravidlo o rytmickej krátení a dokázať ho prakticky používať ✓ upevňovanie pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ TBZ ✓ ENV ✓ MEV

<p>Významová/ lexikálna rovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovná zásoba – praktická aplikácia osvojených lexikálnych jednotiek, poučenie o slovnej zásobe ✓ Synonymá, antonymá - výcvik v tvorbe slovných párov zo slov s opačným významom, s podobným významom, čitateľská gramotnosť, základná charakteristika, rozoznávanie v texte , práca s pravopisným a synonymickým slovníkom ✓ Predpony, odvodené slová ✓ Jednovýznamové a viacvýznamové slová ✓ Prirovnania a porekadlá, príslovia a pranostiky, ustálené slovné spojenia ✓ Práca s frazeologickým slovníkom Slovná zásoba, spisovné a nespisovné slová, nárečia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ aktívne používať približne 350 lexikálnych jednotiek vrátane rečovej etikety a neúplných vetných konštrukcií, usporiadať slová podľa významových okruhov ✓ zostaviť slovné páry zo slov opačného významu, tvoriť vety na slová opačného významu, rozvoj slovnej zásoby ✓ využívať synonymá a antonymá vo vlastnom prejave ✓ využívať odvodené slová zo slovotvorného základu, vedieť tvoriť slová pomocou predpôn ✓ vysvetliť významov slov – rozvíjanie slovnej zásoby ✓ vedieť vysvetliť a využívať ustálené slovné spojenia, príslovia, porekadlá a pranostiky ✓ rozvoj praktických zručností žiakov s využitím slovníkov (pravopisný, synonymický, frazeologický) ✓ vedieť rozlíšiť a využívať spisovný jazyk a nárečia v hovorenom a písomnom prejave transformovať text v nárečí do spisovnej podoby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ ENV ✓ MUV ✓ RLK
<p>Tvarová (morfologická) rovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie z nižších ročníkov ✓ Zámená - osobné a privlastňovacie zámená ✓ Číslovky - základné a radové číslovky ✓ Podstatné mená - gramatické kategórie rod, číslo, pád skloňovanie, vzory, využitie podstatných mien vo vlastnom jaz. útvare ✓ Podstatné mená mužského rodu – životné (chlap, hrdina) ✓ Podstatné mená mužského rodu –neživotné (dub, stroj) ✓ Podstatné mená ženského rodu – žena, ulica, dlaň, kosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utvrdenie vedomostí z nižších ročníkov (slovné druhy, skloňovanie, pády, pádové otázky, základné gramatické kategórie) ✓ poznať funkciu zámen a čísloviek v texte ✓ delenie zámen a čísloviek ✓ vedieť skloňovať podstatné mená mužského, ženského a stredného rodu podľa vzorov ✓ vedieť rozlíšiť kategóriu životnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MUV ✓ ENV ✓ MEV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podstatné mená stredného rodu – mesto, srdce, vysvedčenie, dievča ✓ Prídavné mená – akostné, stupňovanie prídavných mien, vzor pekný, cudzí ✓ Charakteristika slovíes, výskyt v texte, ✓ Časovanie slovesa byť vo všetkých časoch ✓ Tykanie a vykanie, časovanie slovíes, tvorenie a používanie správnych tvarov slovíes podľa osoby, čísla a času 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ aktívne využívať poznatky o skloňovacích vzoroch podstatných mien pri pravopise ✓ vedieť určiť akostné prídavné mená ✓ správne používať prípony prídavných mien podľa vzoru pekný, cudzí, skloňovanie podľa vzoru pekný, cudzí ✓ aplikovať získané poznatky o pravopise prídavných mien v písomnom prejave ✓ formálne rozoznanie slovíes v texte, pravopis ✓ tvoriť správne tvary slovíes v prítomnom, minulom a budúcom čase ✓ vedieť časovať sloveso byť vo všetkých časoch ✓ správne používať tykanie a vykanie v ústnom i písomnom prejave 	
Syntaktická (skladobná) rovina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie – druhy viet, jednoduchá veta ✓ Vety podľa obsahu – oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie, zvolacie ✓ Slovosled 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru ✓ písať interpunkčné znamienka na konci viet ✓ správne intonovať druhy viet ✓ určiť vo vete správny slovosled 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ
Záverečné opakovanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí podľa výkonového štandardu 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

Počet kontrolných diktátov: 4

Zameranie:

- ✓ zhrnutie učiva 1. stupňa
- ✓ podstatné mená
- ✓ prídavné mená
- ✓ slovesá

<i>Komunikácia a sloh</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie pravidiel komunikácie z nižších ročníkov (privítanie, rozlúčenie, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, vyjadrenie súhlasu/ nesúhlasu, tvorba otázok) ✓ Komunikácia, zoznamujeme sa ✓ Zhovárame sa a rozprávame zážitky ✓ Zhovárame sa na diaľku, telefón, SMS ✓ Rozprávanie príbehu a zážitku z prázdnin - zážitkovo – dejové prejavy, tvorba súvislých ústnych prejavov ✓ Názor, argument, diskusia - pravidlá diskusie ✓ Interview – riadený rozhovor ✓ Pozdrav, pohľadnica, adresa ✓ Forma a obsah súkromného listu ✓ Informácie v našom živote – SMS, e-mail ✓ Správa ✓ Funkcia, obsah, forma oznámenia ✓ Pozvánka, vizitka ✓ Priestorové vyjadrenie myšlienok, plagát ✓ Čítanie a zhotovenie inzerátov. ✓ Funkcie reklamy, obsah a forma reklamy, grafické úpravy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ upevniť a preopakovať pravidlá jednotlivých komunikačných situácií ✓ pozdraviť a osloviť niekoho, predstaviť sa , predstaviť inú osobu a reagovať na predstavenie začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v bežných sociálnych situáciách ✓ rozvíjanie slovnej zásoby, hl. zásady spoločenskej komunikácie ✓ tvoriť súvislé ústne prejavy ✓ v rozhovoroch vyjadriť vlastné myšlienky, postoje, názory a city, vysvetliť resp. zdôvodniť svoje názory a stanovisko, presvedčiť partnera ✓ vytvoriť interview ✓ napísať pozdrav, blahoželanie z príležitosti rozličných sviatkov ✓ napísať list kamarátovi ✓ zostavovať SMS a e-maily, práca pri počítači ✓ napísať správu o udalosti v škole ✓ napísať oznámenie na nástenku ✓ zhotoviť pozvánku, vlastnú vizitku ✓ vytvoriť pútavý plagát ✓ napísať inzerát ✓ zhotoviť reklamu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MEV ✓ ENV ✓ OZO ✓ MUV
Sloh	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vecný a umelecký text ✓ Práca s textom - konspekt, poznámky, kľúčové slová ✓ Opis - tvorba písomných a ústnych prejavov (obrázku, predmetu, osoby) ✓ Téma a hlavná myšlienka ✓ Jednoduché rozprávanie – nadpis, osnova, časová postupnosť v rozprávaní (úvod, jadro, záver) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť hlavné znaky a rozdiely vecného a umeleckého textu ✓ rozlíšiť dôležité a menej dôležité informácie v texte ✓ utvoriť opis podľa vlastného výberu ✓ rozčleniť text na úvod, jadro a záver ✓ reprodukovať obsah textov, obrázkov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ ENV ✓ MUV ✓ MEV ✓ OSR ✓ OZO

Sloh	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reprodukcia textu ✓ Rozprávanie s prvkami opisu ✓ Opis pracovnej činnosti Školská slohová práca – príprava (koncept) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spoločne zostaviť osnovu prejavu, rozvíjať jednotlivé body osnovy, podľa dejovej osnovy súvisle porozprávať krátky príbeh zo svojho života ✓ dodržať časovú postupnosť v rozprávaní ✓ utvoriť slohový útvar – rozprávanie s prvkami opisu ✓ utvoriť opis pracovnej činnosti ✓ pripraviť sa na školskú slohová prácu – vytvoriť koncept, ✓ napísať školskú slohová prácu so zameraním: ✓ Rozprávanie vlastného zážitku, ✓ Opis pracovného postupu, Opis predmetu 	
<i>Literatúra</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Úvod do literatúry 5. ročníka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Predmet literatúra na druhom stupni ZŠ ✓ Literatúra pre deti ✓ Pozvánka do knižnice, dobrý čitateľ ✓ Rozlíšenie prózy a poézie ✓ Verš, strofa, rým, rytmus, personifikácia, prirovnanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ oboznámiť sa s predmetom literatúra ✓ oboznámiť sa s literatúrou určenou detskému čitateľovi ✓ rozlíšiť prózu a poéziu ✓ ovládať pojmy: autor, spisovateľ, čitateľ, divák, text, ilustrácia, kniha, knižnica, časopis, noviny, rozhlas, televízia, film ✓ zvládnuť správnu techniku čítania ✓ vysvetliť pojem verš, strofa, rým, rytmus v súvislosti s viazanou umeleckou rečou ✓ vyhľadať verš, strofu v básni ✓ určiť slová v básni, ktoré sa rýmujú ✓ vysvetliť pojem personifikácia, prirovnanie a vyhľadať ich v texte 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV ✓ OSR

<p>Poézia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Báseň ako literárny žáner ✓ Poézia nonsensu , slovné hračky, čerpanie z ľudovej slovesnosti / riekanky/. ✓ Slovenskí autori nonsensu ✓ Prednes básne, správna artikulácia, spisovná výslovnosť ✓ Ľudová pieseň ako prejav duchovného života každého národa, prepojenie poézie s hudbou ✓ Veršovaná rozprávka - základné znaky poézie vo veršovanej alebo prebásnenej podobe rozprávky (verš, strofa, rým, rytmus) ✓ Zdrobnenina ako štylistický prostriedok ✓ Rytmus ako metrická vlastnosť, rytmická zviazanosť reči na princípe striedania prízvučných a neprízvučných slabík. ✓ Refrén ✓ Zľudovená pieseň 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem nonsens, jeho pôvod, výskyt nonsensu (nezmysel) v pôvodnej slovenskej umeleckej tvorbe. ✓ naučiť sa jednu z básní nonsensu recitovať spamäti ✓ definovať ľudovú pieseň ako žáner patriaci k poézii ✓ rozlíšiť druhy ľudových piesní na základe ich obsahu ✓ vysvetliť pojem koleda ✓ vysvetliť pojem rytmus ✓ nájsť refrén v piesni ✓ nájsť v ľudových piesňach prirôvnania, zdrobneniny ✓ určiť základný rozdiel medzi ľudovou a zľudovenou piesňou. ✓ poznať znaky veršovanej rozprávky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV ✓ OZO ✓ RLK ✓ TBZ
<p>Próza</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozprávka - ľudová rozprávka ako prozaický žáner ľudovej slovesnosti ✓ Hlavné znaky rozprávky, delenie rozprávok ✓ Hlavná a vedľajšie postavy, dialóg ✓ Zberatelia ľudových rozprávok – slovenskí i inonárodní ✓ Odsek, nadpis, kapitola, téma, hlavná myšlienka ✓ Kratšie formy ľudovej slovesnosti – príslovia, porekadlá, pranostiky, hádanky, vyčítanky ✓ Dejová osnova, reprodukcia textu ✓ Autorská rozprávka ✓ Moderná rozprávka ✓ Divadelná hra ako prozaické dielo ✓ Bábková hra, bábkoherec, animácia, maňuškové divadlo, javajkové divadlo, marionetové divadlo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky ✓ charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti ✓ poznať znaky ľudovej rozprávky, delenie, zberateľov, názvy rozprávok ✓ poznať hlavnú postavu a vedľajšie postavy, vysvetliť pojem dialóg ✓ rozlíšiť tému a hlavnú myšlienku, poznať význam menších častí prozaického diela ✓ poznať kratšie formy ľudovej slovesnosti ✓ vysvetliť rozdiel medzi autorskou a ľudovou rozprávkou ✓ poznať najznámejšieho svetového autora rozprávok ✓ vedieť určiť spoločné a odlišné znaky veršovanej a prozaickej rozprávky ✓ vysvetliť pojem moderná rozprávka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MUV ✓ RLK ✓ ENV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Inscenácia ✓ Tvorcovia divadelnej hry ✓ Filmová rozprávka, televízna rozprávka, scenár, režisér, herec, zvukové efekty, ich podiel na vzniku jednotlivých dramatických žánrov ✓ Povešť ako prozaický útvar – delenie povestí (ľudová, autorská) ✓ Štylistická a kompozičná stránka povesti ✓ Legenda ako prozaický útvar ✓ Komiks - literárny žáner 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať autorov slovenskej modernej rozprávky ✓ charakterizovať divadelnú hru ✓ vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre ✓ poznať filmovú a televíznu rozprávku ✓ zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára ✓ vysvetliť rozdiel medzi prozaickým textom a jeho zdramatizovanou podobou ✓ vysvetliť rozdiely medzi povest'ou a rozprávkou ✓ priradiť povesti k jednotlivým druhom ✓ rozlíšiť ľudové a autorské povesti ✓ vysvetliť termín legenda ✓ odlíšiť legendu od rozprávky a od povesti ✓ rozlíšiť legendy podľa pôvodu ✓ vysvetliť komiks ako žáner s epickým dejom ✓ vysvetliť pôvod komiksu 	
Náučná literatúra	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odborná literatúra, odlišnosť od umeleckého textu ✓ Využívanie odbornej terminológie ✓ Náučný slovník, heslo, usporiadanie hesiel ✓ Encyklopédia na internete 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem náučná (odborná) literatúra, encyklopédia ✓ vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii ✓ vymenovať druhy encyklopédií podľa obsahu ✓ vyhľadať informácie podľa hesiel ✓ vybrať vhodné informácie z najväčšej encyklopédie na svete – na internete Wikipédia - pri riešení konkrétnej úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ MEV ✓ MUV ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Slovenský jazyk pre 5. ročník základných škôl, Jarmila Krajčovičová – Jana Kesselová – Marianna Sedláková – Zuzana Hirschnerová
- ✓ Literatúra pre 5. ročník základných škôl, Jarmila Krajčovičová – Jela Krajčovičová
- ✓ Slovníky – KSSJ, SSJ, MSS
- ✓ Pracovné listy
- ✓ Odborná literatúra, internet, CD, DVD
- ✓ Interaktívne cvičenia

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	4		
Jazyková komunikácia			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zvuková rovina jazyka a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov ✓ Suprasegmentálne (prozodické) javy, stručná charakteristika, ich význam pri členení textu, pri komunikácii, pri dramatizácii umeleckých textov ✓ Termín prízvuk, prízvuk v slovenčine a iných jazykoch, hlavný a vedľajší prízvuk ✓ Melódia vety, prevládanie klesavej melódie, melódia v opytovacích vetách ✓ Termín prízvučná a neprízvučná slabika ✓ Rytmus, tempo, sila hlasu, prestávka ✓ Pojem a vymedzenie termínu interpunkčné znamienka, ich funkcia pri členení textu i jeho významu ✓ Úvodzovky v priamej reči, čiarka a zásady jej písania v súvetí (informatívne) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť vymenovať prozodické javy, stručná charakteristika, význam ✓ samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam žiaka ✓ správne intonovať všetky druhy viet ✓ aplikovať poznatky o suprasegmentálnych javoch pri čítaní známeho i neznámeho textu ✓ vedieť zásady písania úvodzoviek v priamej reči pri rôznej typológii priamej reči, základné funkcie čiarky, čiarka pri oddeľovaní oslovenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO ✓ MEV
Významová (lexikálna) rovina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov ✓ Termín slovná zásoba – jadro a okraj, členenie slovnej zásoby ✓ Spisovné a nespisovné slová, slang ✓ Dialekt ✓ Štruktúra odvodeného slova, obmena významu slova, frekventované predpony i prípony 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť definície slovná zásoba, jadro, okraj, slang, dialekt, hovorové slová, knižné – s uvedením príkladov, hodnotenie slov z hľadiska spisovnosti, charakteristika miestneho nárečia ✓ vedieť si správne vybrať jazykovednú príručku na overenie významu slov, poznať typy slovníkov - pravopisný, synonymický, frazeologický, ✓ samostatne pracovať so slovníkmi, rozširovať individuálnu slovnú zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV

<p>Významová (lexikálna) rovina</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojmy: tvorenie slov odvodzovaním, prípona, predpona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním a uviesť príklady 	
<p>Tvarová (morfologická) rovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakteristika slovného druhu PM, skloňovanie, gramatické kategórie, vzory – fixácia ✓ a rozširovanie vedomostí ✓ Rozdiel medzi abstraktnými a konkrétnymi PM, zásady písania veľkých písmen vo vlastných PM ✓ Charakteristika adjektív, rozdelenie na vlastnostné a prívlastňovacie, akostné a vzťahové prídavné mená ✓ Gramatické kategórie, zhoda s podstatným menom v rode, čísle a páde ✓ Charakteristika vzorov páví, matkin, otcov, skloňovanie, kategória stupňovania ✓ Zámená – osobné, prívlastňovacie ✓ Číslovky ako slovný druh, diferenciacia na základné, radové, zápis čísloviek, skloňovanie a pravopis základných a radových čísloviek ✓ Slovesá – systematizácia, GK sloves ✓ Slovesný spôsob, pomocné slovesá, sloveso byť, zvrtné a nezvrtné slovesá, neurčitok ✓ Jednoduchý a zložený tvar sloves ✓ Plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá ✓ Príslovky - miesta, času, spôsobu, príčiny ✓ Stupňovanie prísloviek ✓ Predložky – väzba s pádom, vokalizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať termíny GK, abstraktné a konkrétne PM s uvedením príkladov, určovanie GK, vzorov, spisovné skloňovanie ✓ vedieť vyhľadať PM v texte, spisovné označenie miest, ulíc, štátov, štátnych príslušníkov, výrobkov, pomenovaní... ✓ vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená ✓ vysvetliť a identifikovať zvieracie a prívlastňovacie prídavné mená, určiť vzory páví, matkin, otcov ✓ vie rozdeliť a využiť osobné a prívlastňovacie zámená ✓ vysvetliť a identifikovať základné a radové číslovky, vie určiť ich gramatické kategórie. ✓ vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte, plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte, definovať neurčitok ✓ vysvetliť a identifikovať jednoduchý a zložený tvar sloves v texte ✓ vie identifikovať oznamovací, rozkazovací, podmieňovací spôsob slovesa a chápe jeho funkciu v texte ✓ vie identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu v texte ✓ vie stupňovať príslovky ✓ vie k pádom priradiť vhodné predložky rozumieť termínu vokalizácia 	<p>✓ OSR</p>

<p>Syntaktická (skladobná) rovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakteristika vety, veta podľa obsahu, slovosled, holá a rozvitá veta ✓ Podmet ako základný vetný člen ✓ Vyjadrený a nevyjadrený podmet, podmet v nominatíve, podmet v genitíve – informatívne ✓ Prísudok ako základný vetný člen, typológia prísudku : slovesný, slovesno-menný ✓ Prísudzovací sklad, kategória zhody 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť identifikovať vety podľa obsahu, vyjadrovanie prostredníctvom holých i rozvitých viet ✓ identifikovať podmet vo vete ✓ vedieť identifikovať podmet a prísudok vo vete, termín prísudzovací sklad ✓ vymenovať typy podmetu i prísudku s príkladom ✓ vypísať z vety prísudzovací sklad a graficky ho znázorniť ✓ rozumieť kategórii zhoda medzi podmetom a prísudkom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO
<p>Záverečné opakovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí podľa výkonového štandardu 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MEV

Počet kontrolných diktátov: 4 + 1

Zameranie:

- ✓ vstupný diktát (neklasifikovaný)
- ✓ tvorenie slov
- ✓ zvieracie a privlastňovacie prídavné mená
- ✓ slovesá
- ✓ výstupný diktát

<i>Komunikácia a sloh</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zopakovanie základných prvkov ústnej a písomnej komunikácie z nižších ročníkov ✓ Dramatizácia textu ✓ Reprodukcia textov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ viesť bezproblémovú ústnu a písomnú komunikáciu ✓ vedieť zdramatizovať umelecký text s využitím vhodných suprasegmentálnych prvkov ✓ zreprodukovať akýkoľvek veku primeraný text 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV
Sloh	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie z nižších ročníkov – rozprávanie zážitku, opis predmetu (ústne), rozdiel medzi umeleckým a vecným textom ✓ Opisný slohový postup, prostriedky, žánre a útvary. Jazykové prostriedky statického opisu komparácia s dynamickým opisom informatívne ✓ Rozprávací slohový postup : znaky, prostriedky, útvary, typológia rozprávača, využitie priamej reči, dodržanie časovej postupnosti, vnútorná a vonkajšia kompozícia rozprávania ✓ písomná prácu zo slohu – Opis - jej analýza a oprava ✓ písomná slohová práca - Rozprávanie s priamou rečou - jej analýza a oprava 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy: statický opis, dynamický opis ✓ identifikovať opisný slohový postup a opis, uvedomiť si rozdiel medzi rozprávaním a opisom, vymenovať útvary opisného slohového postupu. ✓ napísať jednoduchý opis, využiť poznatky z lexikológie i morfológie ✓ vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3.osoba) ✓ identifikovať časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie) ✓ napísať primerane zložitý, spisovný, myšlienково celistvý útvar rozprávacieho slohového postupu s využitím priamej reči, veku primeranou slovnou zásobou, oživením, z pozície rozprávača v 1. i 3. osobe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO ✓ MEV

<i>Literatúra</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva z 5. ročníka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Známe všeobecné literárne pojmy (autor, čitateľ, kniha, literatúra pre deti, rozhlas, film...) ✓ Známe literárne žánre (rozprávka, povesť, legenda...) ✓ Známe literárne termíny (nonsens, rytmus, refrén, personifikácia, prirovnanie...) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utvrdiť a vedieť definovať všeobecné literárne pojmy ✓ utvrdiť a vedieť definovať známe literárne žánre ✓ utvrdiť a vedieť definovať známe literárne termíny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV
Krátke formy ľudovej slovesnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakterizovať rozdiely medzi príslovím, porekadlom, pranostikou. ✓ Vyhľadávanie pranostík z rôznych informačných zdrojov, významová analýza krátkych prozaických textov. ✓ Vlastná tvorba. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika ✓ uviesť príklady a definovať pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Poézia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Identifikácia poézie ako literárnej formy a básne ako literárneho žánru v rámci jednotlivých literárnych textov. Znak poézie. Verš, rým. Analýza a interpretácia textov slovenských básnikov. ✓ Vyvodenie a definícia pojmu populárna pieseň, porovnanie s ľudovou piesňou ✓ Vyvodenie pojmu balada ako epický žáner ľudovej slovesnosti, pôvodne spievaný. Vyvodenie hlavných znakov balady. ✓ Vyvodenie pojmu ľudová balada, umelá balada, znaky balady 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť určiť verš, strofu, rým, typy rýmov(združený, striedavý, obkročný) ✓ vyhľadávať a určiť zdobeninu, prirovnanie, personifikáciu, epiteton, metaforu ✓ chápať termín rytmus ✓ porovnať populárnu pieseň s ľudovou piesňou z hľadiska obsahu, využitia umeleckých štýlových prostriedkov ✓ identifikovať v texte básne, populárnej piesne vyhľadať a určiť jazykové prostriedky ✓ identifikovať text ako baladu ✓ rozlíšiť ľudovú a umelú baladu ✓ určovanie kompozície žánru a umeleckých prostriedkov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ OZO ✓ ENV ✓ RLK ✓ MUV
Próza	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Termín báj, definícia, analýza a interpretácia určených bájí ✓ Mytológia Grékov, Egyptanov, Slovanov ✓ Základné znaky prózy. Rozdiel medzi prózou a poéziou. Čítanie s porozumením prozaického 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť identifikovať báj, jej znaky, získanie informácií z rôznych zdrojov, koncepcia postáv v zmysle dobra a zla, dramatizácia dialógu, vnútorná kompozícia báje ✓ vedieť identifikovať národnostnú príslušnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ ENV ✓ MEV ✓ TBZ

	<p>textu, analýza textov</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyvodenie pojmu bájka ako žánrovej formy, ktorá využíva humor a satiru. Prozaická a veršovaná podoba bájky. Analýza významovej roviny bájky (poučenie) ✓ Povešť ako prozaický útvar. Typológia povesti. Štylistika a kompozícia povesti, historické fakty ✓ Pojem poviedka ako žáner krátkej prózy ✓ Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasti vnútornej kompozície na základe analýzy textu ✓ Vyvodenie pojmu vnútorná kompozícia literárneho diela ✓ Aplikácia literárneho pojmu dialóg ako charakterizačného prostriedku literárnej postavy ✓ Vyvodenie pojmu monológ a tvorba definície ✓ Vyvodenie a definícia pojmu dobrodružná literatúra, základné znaky dobrodružnej literatúry ✓ Vyvodenie pojmu rozprávač a foriem rozprávača ✓ Vyvodenie a definícia pojmu divadelná hra ako súčasť umeleckej literatúry ✓ Aplikácia pojmu dej ✓ Identifikovať rozdiel medzi prozaickým literárnym textom a dramatizovanou podobou textu ✓ Vyvodenie a definícia pojmu audiálne umenie pre rozhlasovú rozprávku Konštruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu dramatizácia - premena prozaického textu na dramatický 	<p>textu báje</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ odlišiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie zdôvodniť ✓ vysvetliť termín bájka, irónia, alegória, sformulovať morálne ponaučenie ✓ reálny základ, hlavná myšlienka, autorský rukopis, regionálne povesti ✓ určiť podľa stanovených kritérií poviedku ✓ vysvetliť pojem literárna postava, rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu, vysvetliť pojem monológ, dialóg a svoje vysvetlenie vie zdôvodniť pomocou príkladov z literárnych ukážok ✓ vysvetliť pojem dobrodružná literatúra ✓ vysvetliť pojem rozprávač a v texte, identifikovať jednotlivé formy rozprávača ✓ sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného textu ✓ rozlíšiť dramatický a prozaický text ✓ čítať text divadelnej hry a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní textu ✓ identifikovať v texte hry umelecké jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam ✓ aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska ✓ aplikovať svoje znalosti o ľudovej alebo umelej rozprávke v rozhlasovej rozprávke porovnať filmové, televízne a rozhlasové spracovanie rozprávky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OZO
<p>Záverečné opakovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí podľa výkonového štandardu 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

Učebné zdroje

- ✓ Slovenský jazyk pre 6. ročník základných škôl, Jarmila Krajčovičová – Jana Kesselová
- ✓ Literatúra pre 6. ročník základných škôl, Daniela Petriková – Rudolf Trutz – Eva Greifová
- ✓ Slovníky – KSSJ, SSJ, MSS
- ✓ Pracovné listy, interaktívne cvičenia
- ✓ Odborná literatúra, internet, CD, DVD

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	4 + 1		
<i>Jazyková komunikácia</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zvuková rovina jazyka a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov ✓ Výslovnosť cudzích slov - výslovnosť slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utvrdiť a aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov (výslovnosť, suprasegmentálne javy, interpunkcia...) ✓ správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidlá spodobovania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Významová (lexikálna) rovina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov ✓ Systém slovnej zásoby : členenie slovnej zásoby podľa častosti používania, významu, spisovnosti, podľa používania v istých jazykových štýloch – fixácia poznatkov ✓ Členenie slovnej zásoby podľa časového hľadiska dynamika slovnej zásoby. Problémy individuálnej slovnej zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybrať správnu jazykovú príručku na identifikáciu a overenie významu slov ✓ v texte rozlíšiť význam jednotlivých slov: slová spisovné, nespisovné, slangové, dialekt, hovorové, knižné, odborné... ✓ poznať rozdiel medzi archaizmom, historizmom a zastaraným slovom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšenie historizmov, archaizmov a pomaly zastarávajúcích slov ✓ Nové slová v lexike – kritériá, vedné odvetvia s neologizmami ✓ Projekt zameraný na výskum lexiky ✓ Frekventované cudzie slová z AJ. Prevzaté – zdomácnené slová z LJ, NJ, RJ, MJ ✓ Individuálna aktívna a pasívna slovná zásoba. Sémantické minimum cudzích slov ✓ Slová s citovým a bez citového zafarbenia : zdobneniny, hanlivé slová ✓ Uvedomenie si dynamiky slovnej zásoby, štruktúra odvodeného slova, obmena významu slova, tvorenie podstatných mien, slovies, frekventované predpony i prípony. ✓ Frekventované prípony pri názvoch osôb, vecí, vlastností, miest, dejov ✓ Skracovanie slov, skratky v texte, pravopis skratiek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojiť si termín neologizmus a chápať dynamiku lexiky v súvislosti s rozvojom spoločnosti, ovládať termíny, ktoré súvisia s IKT, sociológiou, vyučovacím procesom ✓ neologizmy správne vysloviť, poznať ich výslovnosť, význam a pravopis ✓ spracovať projekt ako výstup pomocou IKT ✓ rozlíšiť cudzie slová, slovenské slová a zdomácnené slová, rozumieť významu frekventovaných cudzích slov – práca s výkladovým slovníkom, slovníkom cudzích slov ✓ vyhľadať citovo zafarbené slová v texte, vysvetliť štylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte ✓ identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu ✓ v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak ✓ identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ RLK ✓ MEV
<p>Tvarová (morfologická) rovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z tvaroslovia ✓ Definícia – určenie pomnožného PM, rod a vzor, spisovné skloňovanie, názvy obcí regiónu – pomnožné PM ✓ Rozdelenie prídavných mien, vzory, stupňovanie, pravopis ✓ Definícia zámen a ich charakteristika, osobné základné a privlastňovacie, zvrtné základné a privlastňovacie zámená, informatívne iné druhy zámen : opytovacie, ukazovacie, neurčité ✓ Číslovky – definícia, základné a radové číslovky, ich pravopis, rozlíšenie, skloňovanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť a identifikovať pomnožné PM, určiť ich rod a vysvetliť ich funkciu v texte ✓ vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte ✓ vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory páví, matkin, otcov a vysvetliť ich funkciu v texte ✓ identifikovať zámená v texte, dokáže rozlíšiť druh zámena, ovládať skloňovanie ✓ rozlíšiť základné a radové číslovky, ovládať základné pravopisné odlišnosti oboch skupín ✓ ovládať skloňovanie vedieť o neohybnosti čísloviek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ MEV ✓ RLK ✓ OZO

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určité – neurčité číslovky Násobné číslovky. Násobné číslovky so zložkou - raz,- krát, -násobný, s príponou itý, pravopis a skloňovanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišovať a poznať rozdiel medzi určitými a neurčitými číslovkami ✓ vysvetliť a identifikovať násobné číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte rozlíšiť pomocné slovesá 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO ✓ MEV
<p>Syntaktická (skladobná) rovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ GK , slovesný spôsob, časovanie sloviess, pomocné slovesá, časovanie slovesa byť, zvratne slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar ✓ Dokonavý a nedokonavý vid, jednovidové a obojvidové slovesá ✓ Príslovky miesta, času, spôsobu, príčiny ✓ Tvorenie a stupňovanie prísloviess. Pravopis prísloviess. Stupňovanie prísloviess, ktoré vznikli z akostných prídavných mien ✓ Väzba predložiek s pádmí, spisovná pádová väzba ✓ Spojky – definícia, frekventované spojky, pravopis čiarky ✓ Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a želacie vety, interpunkcia a melódia viet, forma zvolania ✓ Hlavné vetné členy. Nevyjadrený podmet. Podmet vyjadrený najmä PM, PRM, zámenom a číslovkou, zhoda podmetu a prísudku. Prísudzovací sklad. Prísudok slovesný a slovesno-menný ✓ Dvojčlenná veta úplná a neúplná ✓ Vetný základ ako hlavný vetný člen. Vyjadrenie vetného základu ✓ Pomenovanie prírodných javov a úkazov, fyzických a duševných stavov jednočlennou vetou slovesnou Jednočlenná veta neslovesná - vetný základ vyjadrený podstatným menom a citoslovcom. Názvy kníh, ľudských výtvorov, pozdravy, prejavy citov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládať a určiť GK sloviess ✓ odlišiť jednoduchý a zložený slovesný tvar ✓ rozlíšiť dokonavé a nedokonavé slovesá, zmeniť vidovú formu slovesa ✓ identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu a funkciu stupňovania v texte ✓ určiť pád a poznať správne spisovné pádové väzby ✓ ovláda pravopis čiarky pred spojkami ✓ rozlišovať jednotlivé typy viet, určiť ich melódiu, vytvoriť a aplikovať rôzne typy viet ✓ určiť podmet a prísudok v jednoduchej vete, určiť nevyjadrený podmet a slovesno-menný prísudok, vymedziť prísudzovací sklad ✓ na základe identifikácie podmetu a prísudku určiť dvojčlennú vetu, vytvoriť obidva typy dvojčlennej vety ✓ určiť prísudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete určiť vetný základ a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety rozlíšiť jednočlennú vetu slovesnú a neslovesnú a určiť slovný druh, ktorým je vyjadrený vetný základ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ MUV ✓ ENV ✓ TBZ ✓ RLK

Počet kontrolných diktátov: 4 + 1

Zameranie:

- ✓ vstupný diktát (neklasifikovaný)
- ✓ cudzie slová
- ✓ prídavné mená
- ✓ slovesá
- ✓ výstupný diktát

<i>Komunikácia a sloh</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov ✓ Pravidlá komunikácie. Verbálne a neverbálne vyjadrenie vôle a citov. Formulovanie názoru, argumenty a protiargumenty ✓ Efektívna komunikácia ✓ Nácvik modelových situácií ✓ Asertívna komunikácia ✓ Tabuľka - názov, hlavička, riadok, stĺpec ✓ Rétorika - správna výslovnosť problémových hlások : ä, ĺ, r, ř, í, de, te, ne, le, di, ti, ni, li, výslovnosť spoluhláskových skupín 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou ✓ poznať termín asertivita a asertívne správanie, komunikovať a vystupovať asertívne pod vedením vyučujúceho ✓ rozlišovať jednotlivé segmenty tabuľky, pomenovať ich a chápať vzťahy medzi nimi, v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách) ✓ správne vyslovovať, uplatňovať primeranú silu hlasu a aplikovať poznatky o prozodických javoch vo svojom prejave, dokáže posúdiť a opraviť chyby v artikulácii iných osôb 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ ENV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Artikulácia, sila hlasu, gestá, mimika ✓ Prihovor - téma, cieľ, adresát, odosielateľ, prostriedky ✓ Projekt - téma, plán, spracovanie, výstup, zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať a dokázať pri komunikácii, ústnom prejave použiť mimiku a gestikuláciu ✓ vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov ✓ vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.) ✓ po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor ✓ prezentovať projekt, poskytnúť údaje o projekte a správu o riešení projektu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ RLK
Sloh	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakteristika opisného slohového postupu, prostriedky. Porovnanie statického a dynamického opisu ✓ Opis osoby – vonkajší vzhľad ✓ Rozdiel medzi vonkajšou a vnútornou charakteristikou osoby, priama a nepriama charakteristika osoby ✓ I. písomná práca zo slohu – charakteristika osoby ✓ Charakteristika umeleckého opisu, výrazové prostriedky a štylistika ✓ II. slohová práca – umelecký opis 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať a odlišiť statický opis, dynamický opis, jednoduchý opis, rozlíšiť opisný a rozprávací slohový postup ✓ sformulovať text – stručný opis vzhľadu osoby ✓ po krátkej príprave vytvoriť charakteristiku osoby a prezentovať ju ✓ pri nepriamej charakteristike opísať vlastnosti človeka a jeho charakter prostredníctvom jeho konania a správania- pod vedením a usmernením vyučujúceho ✓ po krátkej príprave vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho, aplikovať vedomosti z literatúry o jazykových výstavbových prostriedkoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ RLK ✓ MEV ✓ ENV ✓ OZO
Literatúra			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 6. ročníka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov – všeobecné literárne pojmy, odborné literárne termíny, známe literárne útvary a žánre 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládať príslovie, porekadlo, pranostika, báseň, balada, báj, bájka, populárna pieseň, poviedka, personifikácia, epiteton, alegória, irónia, satira, rým, vnútorná kompozícia diela, termín dobrodružná literatúra... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ MUV

Anekdoty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Anekdota, anekdoty o známych osobnostiach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť termín anekdota, ovládať definíciu, rozlíšiť anekdotu, ovládať termín pointa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV
Poézia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štýl tvorby slovenských spisovateľov, analýza a interpretácia básní, poézia, striedavý rým ✓ Vonkajšia kompozícia básne, metrika, štylistika básne, obkročný rým, sonet, básnická otázka ✓ Dielo a rukopis významných slovenských básnikov ✓ Populárna pieseň, autori 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odlíšiť poéziu a prózu, poznať termíny verš, rým, strofa, refrén, zdobenina, idea, epiteton, personifikácia, prirovnanie ✓ rozlíšiť striedavý a združený a obkročný rým ✓ vysvetliť slovnú hru v básni, ideu básne ✓ určiť sonet ✓ chápať princíp básnickej otázky ✓ ovládať tvorbu slovenských básnikov, ich literárny rukopis ✓ definovať metaforu ✓ poznať základné fakty o úsilí a výsledkoch hnutia štúrovcov, poznať motív hrdinu a Jánošíka v štúrovskom programe ✓ poznať princíp epickej básne ✓ podrobne ovládať spôsob literárneho vyjadrenia Hviezdoslava, poznať jeho tvorbu ✓ určiť žáner populárna pieseň, poznať predstaviteľov, témy a odlišnosti spôsobu vyjadrenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ RLK ✓ MUV ✓ TBZ
Próza	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Novela ✓ Dobrodružná literatúra ✓ Western ✓ Robinsonáda ✓ Detektívna literatúra, detektív ✓ Dievčenský román, autorky, hlavná postava, témy, situačná komika, humor ✓ Biografický román ✓ Príbehy zo života detí ✓ Kompozícia, rozprávač, analýza a interpretácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládať charakteristiku žánru novela, s pomocou učiteľa rozlíšiť poviedku a novelu ✓ ovládať vnútornú kompozíciu novely ✓ rozlíšiť v texte pod vedením učiteľa dobrodružné a historické motívy ✓ pod vedením učiteľa analyzovať text, poznať jeho kompozíciu ✓ vysvetliť termín western, charakterizovať hrdinov ✓ vysvetliť princípy žánru robinsonáda, reprodukovať text 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ TBZ ✓ ENV ✓ MUV ✓ OZO

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokázať zvoliť text, vyjadriť svoje pocity z prečítaného textu, text reprodukovat', pomenovať tému, pomenovať časti textu a kompozíciu ✓ poznať princíp výstavby textu detektívky, charakterizovať hrdinov ✓ ovládať termín dievčenský román, poznať jeho témy, vymenovať autorky, podľa kľúčového úryvku určiť typ literatúry ✓ dokázať obhájiť žánrové zaradenie i typológiu literatúry po prečítaní úryvku, vyjadriť pocity z prečítaného textu, opísať postavy a zaujať stanovisko k tematizovaným problémom ✓ poznať termín biografický román, určiť text podľa žánrových kritérií ✓ poznať žáner poviedka, vyhľadať archaickú lexiku v texte <p>pod vedením učiteľa pracovať s textom</p>	
Dramatické umenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dráma, dramatické žánre ✓ Film, filmové umenie ✓ Povest', literárny scenár, technický scenár 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojiť základné informácie o histórii filmu, filmové ocenenie Zlatý glóbus, Oscar ✓ poznať začiatok národnej kinematografie ✓ ovláda pojem scenár, rozlíšiť literárny a technický scenár ✓ vysvetliť princíp a odlišnosť filmu, rozhlasovej a televíznej hry 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ TBZ

Učebné zdroje

Jarmila Krajčovičová, Jana Kesselová: Slovenský jazyk pre 7. ročník základných škôl

Literatúra pre 7. ročník základných škôl

Slovníky

Pracovné listy

Odborná literatúra, internet, CD, DVD

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	5		
Jazyk a komunikácia			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zvuková rovina jazyka a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňovanie učiva zo 7. ročníka ✓ Výslovnosť cudzích slov ✓ Hlavný slovný prízvuk, dôraz ✓ Vsuvka, prístavok, oslovenie ✓ Pomlčka, skratka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zopakovať vedomosti ✓ vedieť sa zorientovať v texte ✓ poznať výslovnosť slov cudzieho pôvodu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ ENV ✓ MEV
Významová (lexikálna) rovina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňovanie učiva zo 7. ročníka ✓ Slovníky – pravopisný, synonymický, výkladový, slovník cudzích slov, frazeologický ✓ Slovná zásoba – spisovné – nespisovné slová; neutrálne – citovozafarbené slová; domáce – cudzie slová; zastarané – nové slová; skratky. ✓ Tvorenie slov odvodzovaním – predpona, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo; ✓ Tvorenie slov skladaním. ✓ Spôsoby obohacovania slovnej zásoby – tvorba slov, preberanie slov; ✓ Nepriame pomenovania – metafora, metonymia, personifikácia,; jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania); ✓ Ustálené slovné spojenia (frazologizmus) – príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie; ✓ Slovná zásoba – systematizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zopakovať vedomosti o slovnej zásobe, jej spôsoby obohacovania, tvorenie slov, prenášanie významu slov do viacslovných pomenovaní, skracovanie, preberanie slov cudzieho pôvodu. ✓ poznať jednoslovné a viacslovné pomenovania, združené pomenovania, vedieť ich rozpoznať v bežnej reči, v bežnom živote – zdravotníctvo, doprava, vedieť uviesť príklady, vytvoriť správu a pozvánku ✓ poznať pojem frazeologizmus, jeho význam, pracovať s frazeologickým slovníkom, vedieť ich využiť v umeleckej i bežnej reči ✓ poznať priame a nepriame pomenovania, rozpoznať ich v texte, vedieť ich tvoriť. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV ✓ ENV

<p>Tvarová (morfologická) rovina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zámená – ohybný slovný druh, skloňovanie, základný tvar, rod, číslo, pád,; delenie zámen – osobné (základné, prívlastňovacie); opytovacie, ukazovacie. ✓ Číslovky – ohybný slovný druh, skloňovanie, rod, číslo, pád, delenie čísloviek – určité, neurčité, základné, radové, násobné. ✓ Slovesá – ohybný slovný druh, tykanie/vykanie, časovanie, číslo, čas, osoba, spôsob, vid, zvrtné a nezvrtné slovesá, neurčitok, sloveso byť, jednoduchý a zložený slovesný tvar, plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá. ✓ Príslovky – neohybný slovný druh, druhy prísloviek, stupňovanie prísloviek, ✓ Predložky, spojky, častice, citoslovčia – neohybné slovné druhy, väzba s pádom, vokalizácia predložiek, interpunkcia. ✓ Jednoduchá veta – vety podľa obsahu, slovosled; ✓ Základné vetné členy – podmet – vyjadrený a nevyjadrený; prísudok – slovesný a neslovesný; vetný základ; ✓ Vedľajšie vetné členy – predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny; prívlastok – zhodný a nezhodný, prístavok; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zopakovať a utvrdiť si vedomosti o prídavných menách, zámenách ✓ poznať krátke a dlhé tvary zámen, neohybnosť zámen jeho ,jej, ich ✓ poznať podstatu a funkciu opytovacích zámen, ich ohybnosť ✓ poznať podstatu a funkciu ukazovacích zámen, pravopis ✓ zopakovať vedomosti o číslovkách ✓ vytvoriť krátke štvorveršie s využitím poznatkov o slovných druhoch ✓ zopakovať vedomosti o slovesách, vedieť určovať vid, poznať tvary slovesa byť, pomocné slovesá ✓ poznať delenie prísloviek, poznať ich pravopis ✓ poznať podstatu predložiek, ovládať pojem vokalizácia ✓ poznať podstatu a funkciu spojok, spájacích výrazov a preto, a tak ✓ poznať funkciu častíc, tvorenie častíc a vyhľadávanie častíc v texte ✓ zopakovať vedomosti o slovnej zásobe, jej spôsoby obohacovania, tvorenie slov, prenášanie významu slov do viacslovných pomenovaní, skracovanie, preberanie slov cudzieho pôvodu. ✓ vedieť určovať vetné členy, podmet, prísudok (slovesný, menný), poznať dvojčlennú vetu, vetný základ ✓ vedieť určovať predmet vo vete, poznať jeho vyjadrenie podstatným menom a zámenom ✓ poznať zhodný a nezhodný prívlastok, jeho postavenie pri podstatnom mene ✓ poznať príslovkové určenie ako vetný člen, jeho typológiu, jeho vyjadrenie slovným druhom. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV ✓ MEV ✓ MUV
---	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vetné sklady – prisudzovací; ✓ Jednočlenná veta – slovesná, neslovesná; ✓ Dvojčlenná veta – úplná a neúplná Jednoduché súvetie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať príslovkové určenie príčiny a spôsobu, vyjadrenie príčiny vo vete podstatným menom s predložkou pre a za ✓ zopakovať vedomosti o vetných členoch ✓ ovládať podstatu prístavku, rozpoznať ho vo vete ✓ zopakovať vedomosti o vetných členoch základných aj vedľajších, vedieť ich určovať vo vete. ✓ písomne preveriť vedomosti o vetných členoch rozpoznať jednoduchú vetu a jednoduché súvetie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV
Syntaktická (skladobná) rovina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zápor v slovenčine, slovosled, súdržnosť textu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládať základné pravidlá o písaní čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí . ✓ ovládať členenie viet podľa členitosti a zloženia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV
Jazykoveda a národný jazyk	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spisovný jazyk, nárečia ✓ Jazykoveda – náuka o zvukovej rovine jazyka; náuka o významovej rovine jazyka, morfológia/tvaroslovie, syntax/skladobná rovina jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívať funkčne bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka. ✓ overiť si v jazykovedných príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov. ✓ rešpektovať jazykové pravidlá ✓ vo vlastných jazykových prejavoch dodržiavať pravidlá a požiadavky ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ MUV
<i>Komunikácia a sloh</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevňovanie učiva 5.-7.ročníka ✓ Diskusia – argument, protiargument ✓ Rétorika – artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ precvičiť komunikačné zručnosti, diskutovať na zvolenú tému, ovládať typické znaky diskusie, vedieť ich využiť, napísať diskusný príspevok a prezentovať ho ✓ dokázať efektívne a asertívne komunikovať 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ ENV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Príhovor ✓ Slávnostný príhovor, prejav ✓ Komunikácia – efektívna, asertívna, dialóg ✓ Cielový rozhovor (interview) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať cieľ a podstatu slávnostného prejavu, vytvoriť slávnostný prejav k príležitosti – rodinná oslava, jubileum ✓ vytvoriť slávnostný prejav a preveriť stylistické a jazykové schopnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV
Sloh	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opis – statický, dynamický, umelecký, odborný, charakteristika osoby ✓ Rozprávanie s využitím priamej reči ✓ Hlavná myšlienka, dôkaz, správa o riešení/výsledku projektu – ústna, písomná ✓ Prihľadka, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis ✓ Jazykové štýly (6) ✓ Slohové postupy (4) ✓ Úvaha, výklad, debata ✓ Odosielateľ, prijímateľ ✓ Projekt, tabuľka – názov, hlavička, riadok, stĺpec 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať jednoslovné a viacslovné pomenovania, združené pomenovania, vedieť ich rozpoznať v bežnej reči, v bežnom živote – zdravotníctvo, doprava, vedieť uviesť príklady, vytvoriť správu a pozvánku ✓ poznať znaky výkladového slohového postupu, jazykové prostriedky využívané v úvahe, dokázať dokončiť úvahu, vytvoriť vlastnú úvahu na zvolenú tému ✓ preveriť vedomosti získané o úvahe ✓ zostaviť formulár prihlášky ✓ vedieť vytvoriť projekt 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV ✓ TBZ
Literárna výchova			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Vecná a umelecká literatúra	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyvodenie a definícia pojmu vecná a umelecká literatúra ✓ Vecná literatúra ako súbor všetkých písomných prejavov, ktorých základným cieľom je sprostredkovať poznatky a informácie (odborná literatúra, publicistická literatúra a administratívna literatúra - písomnosti) ✓ Umelecká literatúra ako druh literatúry, ktorého úlohou je sprostredkovať estetický zážitok čitateľa. ✓ Charakterizovať základné literárne druhy - lyrika, epika, dráma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu vecnej literatúry ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu umeleckej literatúry ✓ rozlíšiť texty vecnej a umeleckej literatúry porovnávaním kompozičných postupov a stylistických jazykových prostriedkov ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu literárnych druhov: lyrika, epika, dráma ✓ umelecký text prepracovať na vecný text 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR

<p>Lyrika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu ✓ Základné znaky poézie v lyrických literárnych ukázkach ✓ Vonkajšia kompozícia lyrickej básne ✓ Vyvodenie a definícia pojmu aforizmus ✓ Delenie lyrickej poézie na ľúbostnú, prírodnú, reflexívnu (informatívne) a spoločenskú (informatívne) ✓ Vyvodenie a definícia pojmu modlitba ako najdôležitejšej výrazovej formy náboženskej viery ✓ Charakteristické kompozičné znaky modlitby: oslovenie, text, záverečné slovo – amen ✓ Dialóg, monológ v modlitbe ✓ Základné kresťanské modlitby ✓ vyvodenie a definícia pojmu veršový systém sylabický 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu lyrika ✓ vyhľadať stylisticky príznačné slová a slovné spojenia v texte, pomenovať ich ✓ literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu ✓ vyjadriť vlastný názor na literárny text ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu aforizmus ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu poézia ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky ✓ zaradiť lyrický text k prírodnej, alebo ľúbostnej lyrike ✓ v texte lyrickej básne určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké prostriedky ✓ sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne ✓ porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne a určiť ich spoločné znaky ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu modlitba ako výrazovú formu náboženskej viery ✓ vysvetliť vonkajšiu kompozíciu modlitby ✓ pôvod a porovnanie kresťanskej modlitby s iným lyrickým textom ✓ napísať text formou modlitby, ktorý má charakter zamyslenia sa nad otázkami života ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša ✓ porovnať sylabický verš v autorskej poézii s veršom ľudovej piesne ✓ predniesť báseň napísanú sylabickým veršom a frázovať ju v zhode s rytmickou usporiadanosťou básnického textu ✓ vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy ✓ vysvetliť vzťah štúrovskej poézie k ľudovej tvorbe s využitím medzipredmetových vzťahov – dejepis 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ TBZ ✓ RLK ✓ MUV ✓ MEV ✓ ENV ✓ OZO
----------------------	---	--	--

<p>Epika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyvodenie a definícia pojmu epika ako základného literárneho druhu ✓ Tri základné typy epiky – veľká, stredná a krátka ✓ Vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, dievčenský ✓ Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie ✓ Vyvodenie a definícia pojmu literatúra faktu ✓ Identifikovať základné znaky literatúry faktu ✓ Určiť poznávanie ako základnú funkciu literatúry faktu ✓ Vyvodenie a definícia pojmu populárno-vedecká literatúra ✓ Identifikovať v literárnych ukážkach znaky populárnosti a vedeckosti na základe štylistickej a lexikálnej výstavby textu ✓ Vlastnosti populárno-vedeckej literatúry 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika ✓ zaradiť prečítaný text k epickým žánrom ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román ✓ odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky ✓ kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu ✓ vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu. ✓ pri práci s literárnym textom správne používať literárno-teoretické pojmy ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu literatúra faktu ✓ identifikovať v texte charakteristické znaky literatúry faktu ✓ v literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky ✓ vysvetliť rozdiel medzi fikciou v literárnom diele a literatúrou faktu ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu populárno-vedecká literatúra ✓ identifikovať v texte charakteristické znaky populárno-vedeckej literatúry 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ TBZ ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ MUV
<p>Dráma</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu ✓ Základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované ✓ Vyvodenie a definícia pojmu činohra 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma ✓ vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu činohra ✓ pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu ✓ uplatniť mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri prezentácii dramatického textu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ TBZ

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyvodenie a definícia pojmov: inscenácia divadelnej, rozhlasovej alebo televíznej hry; tvorcovia - herci, režisér, scenárista, zvukári, osvetľovači, kostyméri a iní ✓ Vyvodenie a definícia pojmov: premiéra, repríza, derniéra <p>Komparatívna analýza – porovnať divadelnú hru s filmovým, televíznym a rozhlasovým spracovaním (napr. známej rozprávky, povesti)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spracovať zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenovať divadelnú hru ✓ transformácia dramatického literárneho textu na prozaický 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV
--	---	---	--

Učebné zdroje

- ✓ Jarmila Krajčovičová – Jana Kesselová: Slovenský jazyk pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- ✓ Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl
- ✓ Interaktívne cvičenia, didaktické hry
- ✓ Odborná literatúra, encyklopédie, internetové stránky
- ✓ Slovníky – KSSJ, SSJ, MSS, MFS, Slovník cudzích slov

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	5		
Jazyková komunikácia			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zvuková stránka jazyka a pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov ✓ Pravopis a jeho zdôvodnenie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text i text iného žiaka s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Náuka o slove	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pojem obrazné pomenovanie ✓ Priame pomenovanie ✓ Nepriame pomenovanie ✓ Prirovnanie ✓ Metafora ✓ Metonymia ✓ Personifikácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie pomenovať skutočnosť priamo a nepriamo ✓ Vie aplikovať nadobudnuté vedomosti v práci s textom a to tak, že v texte vie vyhľadať jednotlivé typy nepriamych pomenovaní ✓ Vie vymenovať nepriame pomenovania, ✓ Vie určiť, prečo sa používajú, čo znamenajú a uviesť na ne príklady ✓ analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť stylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
Tvaroslovie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov ✓ Slovné druhy ✓ Podstatné mená: ✓ Zvieracie podstatné mená ✓ Neživotné podstatné mená zakončené na –r, -l ✓ Nesklonné podstatné mená ✓ Skloňovanie slova pani ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utvrďuje a aktívne využíva doterajšie poznatky z nižších ročníkov ✓ Dokáže nájsť vo vete všetky slovné druhy a pomenovať ich ✓ pozná a vie reprodukovať vzory pomnožných podstatných mien ✓ vie určiť vzor zvieracieho a neživotného podstatného mena zakončeného na –r, -l ✓ vie skloňovať slovo pani ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prídavné mená: ✓ vzory matkin, otcov, páví ✓ delenie prídavných mien ✓ Slovesá: ✓ Slovesný vid ✓ Slovesný spôsob ✓ Činnostné a stavové slovesá ✓ Zvratné slovesá ✓ Zámená ✓ Druhy zámen ✓ Príslovky ✓ Druhy prísloviek ✓ Predložky ✓ Prvotné a druhotné ✓ Spojky ✓ Priraďovacie a podrad'ovacie ✓ Písanie čiarky ✓ Častice a citoslovčia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná a vie použiť vzory prídavných mien ✓ ovláda pravopis vzorov matkin, otcov, páví ✓ vie, ako delíme prídavné mená a jednotlivé prídavné mená zaradiť k správne mu druhu ✓ vie určiť všetky gramatické kategórie slovesa + zvratnosť/nezvratnosť ✓ vie určiť správny druh predložky, príslovky, spojky ✓ dokáže správne uviesť čiarku ✓ vie vo vete nájsť všetky slovné druhy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ FIG ✓ MEV ✓ RLK
<p>Zvuková stránka jazyka Intonačné prostriedky reči</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prízvuk ✓ dôraz ✓ prestávka ✓ melódia ✓ tempo reči ✓ sila hlasu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť dôležitosť suprasegmentálnych javov ✓ vysvetliť jednotlivé prozodické vlastnosti reči 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
<p>Hlások</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ delenie hlások ✓ samohlásky ✓ spoluhlásky ✓ dvojhlásky ✓ z hľadiska pravopisu ✓ tvrdé, mäkké a obojaké ✓ z hľadiska znelosti ✓ znelé a neznelé, zvučné ✓ spodobovanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať a memorovať slovenské hlások ✓ dokáže vedomosti o nich využiť aj v praxi ✓ vie určiť kde nastáva znelostná asimilácia ✓ zdôvodniť prečo znelostná asimilácia nastáva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR ✓ MEV

Pravopis cudzích slov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pravopis cudzích slov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu ✓ dokáže nájsť v texte slová cudzieho pôvodu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Interpunkčné znamienka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ bodka ✓ čiarka ✓ otáznik ✓ výkričník ✓ dvojbodka ✓ bodkočiarka ✓ pomlčka a spojovník ✓ úvodzovky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ z obsahovej stránky vety správne rozhodnúť, aké interpunkčné znamienko použije ✓ rozlíšiť graficky pomlčku a spojovník ✓ správne v texte použiť pomlčku a spojovník ✓ správne zapísať priamu reč 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Slovná zásoba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojem slovo, slovná zásoba ✓ delenie slovnej zásoby podľa: vecného významu ✓ synonymá ✓ homonymá ✓ antonymá ✓ jednovýznamové a viacyýznamové slová ✓ dobového výskytu ✓ archaizmy ✓ historizmy ✓ neologizmy ✓ zastarané slová ✓ citového zafarbenia ✓ neutrálne a citovozafarbené ✓ pôvodu ✓ domáce a cudzie ✓ štýlovej príslušnosti ✓ spisovnosti ✓ spisovné a nespisovné slová ✓ slovník 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem lexikológia ✓ vie správne zaradiť slovo k správne druhu slovnej zásoby ✓ vie prakticky využiť slovenské jazykovedné slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ RLK ✓ MEV

<p>Obohacovanie slovnej zásoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoslovné pomenovanie ✓ viacslovné pomenovanie: ✓ frazeologizmy: ✓ frazeologický slovník ✓ porekadlo ✓ príslovie ✓ pranostika ✓ okridlené výrazy ✓ združené pomenovanie ✓ Pojem obrazné pomenovanie ✓ Priame pomenovanie ✓ Nepriame pomenovanie ✓ Prírovnanie ✓ Metafora ✓ Metonymia ✓ Personifikácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie, že deje vôkol nás môžeme pomenovať jednoslovným, viacslovným alebo združeným pomenovaním ✓ vyhľadať, rozlíšiť, vysvetliť funkciu a určiť význam v texte: jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmy ✓ vie určiť rozdiel medzi frazeologickou jednotkou a združeným pomenovaním ✓ vie vysvetliť jednotlivé frazeologické jednotky ✓ vie vyhľadať frazeologické jednotky vo frazeologickom slovníku ✓ vie, že k jednotlivým frazeologickým jednotkám zaradzujeme porekadlá, príslovia, pranostiky, prírovnania a okridlené výrazy ✓ vie vysvetliť jednotlivé frazeologické jednotky ✓ vie pomenovať skutočnosť priamo a nepriamo ✓ vie aplikovať nadobudnuté vedomosti v práci s textom a to tak, že v texte vie vyhľadať jednotlivé typy nepriamych pomenovaní ✓ vie vymenovať nepriame pomenovania, ✓ vie určiť, prečo sa používajú, čo znamenajú a uviesť na ne príklady ✓ analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť štylistický význam a funkciu jazykových prostriedkov v texte. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV ✓ TBZ
<p>Prídavné mená</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z predošlých ročníkov ✓ Vzory prídavných mien ✓ Stupňovanie prídavných mien ✓ Pravopis prídavných mien 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie využiť a aplikovať v problémových úlohách svoje vedomosti o prídavných menách ✓ vie určiť správny vzor prídavného mena ✓ ovláda pravopis prídavných mien 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

<p>Zámená</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z predošlých ročníkov ✓ Delenie zámen: ✓ Osobné zámená ✓ Základné ✓ Privlastňovacie ✓ Zvratné zámená ✓ Základné ✓ Privlastňovacie ✓ Ukazovacie ✓ Opytovacie ✓ Vzťažné ✓ Vymedzovacie ✓ Neurčité 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie určiť gramatické kategórie slovíes z textu , ✓ oboznámi sa s kategóriou slovesného rodu ✓ ovláda spôsoby tvorenia slovíes v činnom i trpnom rode ✓ pozná jednotlivé neurčité tvary slovíes ✓ vie určiť, podľa ktorého vzoru sa jednotlivé neurčité tvary skloňujú ✓ vie použiť zámeno v písomnej komunikácii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
<p>Číslovky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí ✓ Delenie čísloviek: Radové ✓ Vzor pekný, cudzí ✓ Určité a neurčité ✓ Základné ✓ Určité a neurčité ✓ Násobné ✓ Koľkokrát? ✓ Koľko rász? ✓ Koľkonásobný? ✓ Druhové ✓ Určité a neurčité ✓ Skupinové ✓ Určité a neurčité 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovláda pravopis a skloňovanie čísloviek ✓ určí rozdiel medzi radovými, základnými, násobnými, skupinovými a druhovými číslovkami ✓ vie určiť vzor a gramatické kategórie čísloviek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ FIG
<p>Slovesá</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z predošlých ročníkov ✓ Gramatické kategórie slovíes ✓ Osoba ✓ Číslo ✓ Čas ✓ Spôsob ✓ Vid ✓ Slovesný rod 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovláda pravopis a časovanie slovíes ✓ dokáže určiť gramatické kategórie slovíes ✓ pozná neurčité slovesné tvary, vie ich vytvoriť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV

Slovesá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Neurčité slovesné tvary ✓ Neohybný neurčitý člen ✓ Neurčitok ✓ Prechodník ✓ Ohybný neurčitý člen ✓ Činné prídavné príslovie ✓ Trpné prídavné príslovie ✓ Slovesné podstatné meno 		
Príslovky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z predošlých ročníkov ✓ Delenie prísloviak: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Miesta ✓ Času ✓ Spôsobu ✓ Príčiny ✓ Stupňovanie prísloviak ✓ Priame a nepriame ✓ Pravopis prísloviak 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie nájsť a pomenovať v texte príslovku ✓ dokáže vytvoriť príslovku z príslušného slovného druhu ✓ dokáže rozlíšiť a pomenovať jednotlivé typy prísloviak ✓ vie zaradiť príslovku k správnejmu druhu ✓ vie správne stupňovať príslovky ✓ ovláda pravopis prísloviak a dokáže ho zdôvodniť 	✓ OSR
Predložky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z predošlých ročníkov ✓ Delenie predložiek: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prvotné ✓ Jednoduché ✓ Zložené ✓ Druhotné ✓ Z podstatných mien ✓ Z prísloviak ✓ Zo sloviak 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie pomenovať slovný druh predložky ✓ dokáže určiť druh jednotlivých predložiek ✓ vie, čo je vokalizácia 	✓ OSR
Spojky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z predošlých ročníkov ✓ Delenie spojok ✓ Prirad'ovacie ✓ Podrad'ovacie ✓ Pravidlá písania čiarky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie nájsť a pomenovať spojky v texte ✓ rozoznáva podrad'ovacie a prirad'ovacie spojky ✓ ovláda pravopis čiarky 	✓ OSR
Častice a citoslovčia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí z predošlých ročníkov ✓ Pravopis citosloviak ✓ Písanie čiarky pri časticiach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie pomenovať slovný druh citosloviak ✓ dokáže nájsť v texte citosloviak ✓ ovláda pravopis citosloviak 	✓ MEV

<p>Veta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivizácia vedomostí o vete ✓ Delenie viet: ✓ Podľa zloženia ✓ Jednoduchá veta ✓ Súvetie ✓ Podľa členitosti ✓ Jednočlenné ✓ Dvojčlenné ✓ Podľa rozvítia ✓ Holá ✓ Rozvítá 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť vo vete hlavné/základné a vedľajšie vetné členy a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte ✓ v jednoduchých holých a rozvítých vetách správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu ✓ ovládať pojem vedľajší vetný člen a vedieť vymenovať vedľajšie vetné členy ✓ poznať vzťah medzi hlavným a vedľajším vetným členom v prepojení s využitím určovacieho skladu ✓ identifikovať vo vete predmet, určiť, ku ktorému hlavnému vetnému členu sa viaže a ako býva vyjadrený ✓ identifikovať vo vete prívlastok, určiť, ku ktorému hlavnému vetnému členu sa viaže a ako býva vyjadrený ✓ aplikovať poznatky o kategórii zhody aj medzi podmetom a prívlastkom ✓ vedieť rozlíšiť zhodný a nezhodný prívlastok ✓ identifikovať vo vete príslovkové určenie, určiť, ku ktorému hlavnému vetnému členu sa viaže a ako býva vyjadrené ✓ poznať príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu a príčiny a dokázať tvoriť vety s jednotlivými druhmi príslovkového určenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MEV ✓ ENV
<p>Jednoduchá veta a súvetie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sklady – prisudzovací, určovací, priradovací ✓ Hlavné vetné členy ✓ Podmet – vyjadrený, nevyjadrený ✓ Prísudok – slovesný, neslovesný ✓ Vedľajšie vetné členy ✓ Predmet – priamy, nepriamy ✓ Príslovkové určenie – miesta, času, príčiny, spôsobu ✓ Prívlastok – zhodný, nezhodný 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať rozdiel medzi jednoduchou vetou a súvetím ✓ v texte identifikovať jednoduché súvetia a chápať ich využitie v umeleckom i vecnom texte ✓ tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓

Jednoduchá veta a súvetie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prístavok ✓ Jednoduchý ✓ Rozvítý ✓ Viacnásobný ✓ pojem súvetie, delenie súvetí: prirad'ovacie, podrad'ovacie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť určiť vzťah medzi vetami v súvetí ✓ určiť druh súvetia – prirad'ovacie, podrad'ovacie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ TBZ
Dejiny jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dejiny jazyka ✓ Slovenčina ako národný jazyk ✓ Spisovný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná historické pozadie vzniku spisovného slovenského jazyka ✓ vie začleniť slovenčinu do systému slovanských jazykov ✓ pozná slovenské dialekty 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ RLK ✓ MEV

Počet a zameranie kontrolných diktátov : 3

- ✓ morfológia – ohybné slovné druhy
- ✓ interpunkcia
- ✓ zhrnutie učiva 5. – 9. ročníka

<i>Komunikácia a sloh</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Jazykový štýl	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Členenie jazykových štýlov: ✓ hovorový ✓ umelecký ✓ administratívny ✓ publicistický ✓ náučný ✓ rečnícky 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť pojem jazykový štýl ✓ vie vymenovať všetky jazykové štýly ✓ vie zaradiť príhlašku k správne jazykovému štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ RLK ✓ OZO ✓ ENV ✓ MUV

<p>Dovoľte, aby som vás privítal</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rečnícky štýl ✓ Prívet ✓ Slávnostný prejav ✓ Prejav na konferencii ✓ Rétorika ✓ Slohový postup: <ul style="list-style-type: none"> ✓ opisný ✓ informačný ✓ rozprávací ✓ výkladový 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie definovať rečnícky štýl ✓ dokáže samostatne pomenovať text rečníckeho štýlu a nájsť v ňom jednotlivé jeho znaky ✓ pozná útvary rečníckeho štýlu ✓ vie vysvetliť pojem rétorika ✓ dokáže napísať a predniesť rečnícky príspevok 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ ENV
<p>Priateľstvo s knihou</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Informačný slohový postup: ✓ oznámenie ✓ správa ✓ pozvánka ✓ inzerát 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie , že informačný slohový postup sa používa v jazykových prejavoch, ktorých cieľom je informovať, poskytovať objektívne, vecné údaje. ✓ pozná slohové útvary informačného slohového postupu a dokáže ich prakticky využiť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR
<p>Čo je životné prostredie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výkladový slohový postup ✓ Populárny a vedecký výklad ✓ Prednáška ✓ Článok ✓ Úvaha 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná znaky výkladového slohového postupu ✓ vie rozlíšiť populárny a vedecký výklad ✓ dokáže vysvetliť rozdiel medzi prednáškou a článkom ✓ vie predniesť príhovor s využitím: <ul style="list-style-type: none"> ✓ modulácie hlasu, mimiky, gestikulácie, očného kontaktu, vzdialenosti od poslucháčov ✓ vie charakterizovať a napísať uvítací a záverečný príhovor ✓ vie, že štylistický útvar, v ktorom sa autor zamýšľa nad mravnými, spoločenskými, vedeckými alebo umeleckými problémami sa nazýva úvaha ✓ vie vytvoriť úvahu na presne uvedenú tému 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
<p>Slová...čo všetko sa v nich schová?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umelecký štýl 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie, aké jazykové prostriedky sa využívajú pri umeleckom štýle 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV

Sláčikové nástroje	✓ Náučný štýl a odborný opis	✓ vie definovať náučný štýl a odborný opis	✓ OSR ✓ ENV ✓ MEV
Medzinárodný rok zemiaka	✓ Opisný slohový postup	✓ pozná jednotlivé slohové útvary opisu	✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV
Tlačénica v svete tlačív	✓ Administratívny štýl ✓ Žiadosť ✓ Úradný list a životopis ✓ Peňažný poukaz ✓ Štruktúrovaný životopis	✓ vie, prakticky využiť znalosti o administratívnom štýle ✓ vie vypísať šekovú poukážku, podací list, žiadosť, životopis...	✓ OSR ✓ OZO
Sedem miliárd činov	✓ Publicistický štýl	✓ vie definovať publicistický štýl a pozná jeho jednotlivé útvary ✓ dokáže v konkrétnych ukážkach nájsť základné znaky tohto štýlu	✓ OSR ✓ MEV
Ústa sa nezatvárajú	✓ Hovorový štýl	✓ pozná základné znaky hovorového štýlu	✓ RLK ✓ MEV

Počet a zameranie slohových prác : 2

- ✓ úvaha
- ✓ úradný/ štruktúrovaný životopis

Literatúra			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p>Poézia:</p> <p>Lyrická poézia</p> <p>Epická poézia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vonkajšia kompozícia poézie ako stupeň textovej viazanosti (grafické členenie básne, verš, strofa). ✓ Konštruovanie nových literárnych poznatkov: delenie lyrickej poézie na spoločenskú, prírodnú, reflexívnu a ľúbostnú. ✓ Prelínanie druhových princípov – lyricko-epická básneň . ✓ Vyvodenie a definovanie pojmov – óda, sonet, epitaf. ✓ Konštruovanie nových literárnych poznatkov aforizmus a epigram. ✓ Konštruovanie literárnych poznatkov: metonymia a básnická otázka. ✓ Konštruovanie nových literárnych pojmov: obkročný rým, presah. ✓ Čítanie s porozumením a interpretácia textu. ✓ Hlasné čítanie – moduláciou hlasu vyjadriť vlastný postoj a vnímanie literárneho textu. ✓ Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela. ✓ Analyzovať texty lyrických textov podľa tematiky, bližšie určiť druh lyriky (ľúbostná, prírodná, spoločenská, reflexívna). ✓ Znalosť literárnych pojmov aplikovať v práci s literárnym textom. ✓ Analýza vonkajšej kompozičnej výstavby textu a jej pomenovanie literárnoteoretickými termínmi. ✓ Vyhľadávať v literárnom texte známe umelecké štylistické prostriedky, pomenovať ich literárnoteoretickým termínom. 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na základe prečítaného textu priradí básneň k literárnemu žánru: óda, sonet, spoločenská, prírodná, ľúbostná lyrika, epitaf. ✓ definuje sylabický veršový systém na základe získaných poznatkov ✓ vyznačí usporiadanie rýmov a pomenuje ich ✓ vyhľadáva základné informácie o štruktúrach ✓ vyabstrahuje a sformuluje hlavnú myšlienku. ✓ plynulo číta lyrický text, frázuje ho v súlade s osobným vnímaním. ✓ verbálne vyjadruje vlastný zážitok a podporuje ho príkladmi z textu. ✓ pri interpretácii vhodne používa literárny pojmový aparát 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK ✓ MEV ✓ OZO ✓ MUV ✓ TBZ

<p>Epika a epické žánre:</p> <p>Román vo veršoch</p> <p>Román v próze</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyvodenie a definovanie pojmu epika ako viazaná aj neviazaná reč - román ako súčasť veľkej epiky, román vo veršoch – epos. ✓ Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: historický, dobrodružný, a vedecko-fantastický román, dievčenský a román vo forme denníka. ✓ Ďalšie pojmy súvisiace s delением románov – generačný, detektívny. ✓ Charakterizovať literárne postavy ako výsledok autorovho umeleckého videnia a ponímania sveta ✓ Porovnať román s poviedkou z hľadiska počtu postáv, radenia dejových línií, tematiky, spoločných a odlišných znakov. Svoje tvrdenia dokumentovať prečítaním (citovaním, parafrázovaním) časti konkrétneho literárneho diela. ✓ Porovnať druhy románov na základe charakteristických vlastností (dej, postava, prostredie, zameranie na čitateľa). ✓ Zostaviť dejovú osnovu – rozprávanie príbehu. ✓ Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie - rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie. ✓ Vyhľadávanie a spracovanie informácií o autoroch a dielach formou projektu, referátu. Prezentácia vo forme prednášky, powerpointová prezentácia. 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvorí a vysvetlí definíciu pojmu román ✓ odlíši román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodní ✓ pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhladá jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetického pôsobnosti diela ✓ používa literárny pojmový aparát v texte vyhladáva jazykové prostriedky so zameraním na metonymiu ✓ samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas číta prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu ✓ určí a charakterizuje hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte ✓ sformuluje subjektívne hodnotenie prečítaného textu a primerane ho obháji. Pri obhajobe názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie ✓ literárne postavy vníma ako výsledok autorovho umeleckého videnia ✓ prepája poznatky z literatúry s poznatkami z jazykovej zložky ✓ kriticky zhodnotí hlavného hrdinu (literárne postáv), jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podloží svoje stanovisko argumentmi ✓ dodržiavať pri svojom prejave jazykovú kultúru ✓ na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určí druh románu ✓ vysvetlí vonkajšiu kompozíciu románu prezentuje získané poznatky z internetu a odbornej literatúry 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ RLK ✓ MEV ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ
--	---	---	---

<p>Dramatické umenie:</p> <p>Tragédia Komédia Muzikál</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu. ✓ Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov tragédia, komédia (veselohra), činohra. ✓ Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmov opera, opereta, muzikál. ✓ Identifikovať základné charakteristické znaky drámy - neprítomný rozprávač, dialógy a monológy, veršované a neveršované. ✓ Analýza drámy po kompozičnej stránke: ✓ vonkajšia kompozícia: dejstvo, scény, výstupy; ✓ vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. ✓ Čítanie s porozumením a interpretácia textu. ✓ Charakteristika hlavných a vedľajších postáv. ✓ Formulovanie hlavnej myšlienky. ✓ Tvorba – transformácia literárneho textu na dramatický; zdramatizovať text niektorej literárnej ukážky v učebnici. ✓ Transformácia dramatického literárneho textu na prozaický. ✓ Transformácia textu epickej básne na veršovaný dramatický text. ✓ Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítanej drámy(návšteva divadelného predstavenia). 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvorí a vysvetlí ✓ definíciu pojmu dráma ✓ vytvorí a vysvetlí definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra ✓ charakterizuje muzikál ako žáner hudobného divadla ✓ pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadrí moduláciou hlasu obsah textu ✓ vysvetlí pojmy vnútorná kompozícia úvod, zápleтка vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie a vysvetlí pojmy vonkajšia kompozícia (dejstvo). ✓ charakterizuje spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov. ✓ spracuje zaujímavú príhodu zo života triedneho kolektívu ako scenár a zinscenuje divadelnú hru. ✓ uplatňuje mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri prezentácii dramatického textu. ✓ abstrahuje a sformuluje hlavnú myšlienku dramatického textu ✓ transformuje veršovaný a neveršovaný text na dramatický a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ TBZ
---	---	--	---

Učebné zdroje

- ✓ Krajčovičová, J. – Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom , SPN: Bratislava. 2011

- ✓ Krajčovičová, J. – Caltíková, M.: Slovenský jazyk pre 9. ročník učebnica. Orbis Pictus Istropolitana. Bratislava 2007
- ✓ Petříková, D.: Literárna výchova pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. VKÚ, akciová spoločnosť. Harmanec. 2011
- ✓ Slovníky – KSSJ, SSJ, MSS
- ✓ Pracovné listy
- ✓ Odborná literatúra, internet, CD, DVD
- ✓ Interaktívne cvičenia

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- ✓ sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,

- ✓ sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- ✓ rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- ✓ analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- ✓ konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne i písomne**. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- ✓ známky za ústnu odpoveď,
- ✓ známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekty
- ✓ posúdenie prejavov žiaka.

Hodnotenie diktátov:

0 – 1 chyba	1
2 – 3 chyby	2
4 – 7 chýb	3
8 – 10 chýb	4
11 – viac chýb	5

Hodnotenie tematických previerok:

100 – 90 %	1
89 – 75 %	2
74 – 50 %	3
49 – 25 %	4
24 – 0 %	5

Hodnotenie školských slohových písomných prác: známka je vyjadrená slovne – výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

Profil absolventa 9. ročníka

- rozlišuje jednotlivé segmenty vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní (sila hlasu, hlavný slovný prízvuk, prestávka, intonácia) správne používa vo vete prestávku, dáva dôraz, správne intonuje rôzne druhy viet
- spisovne sa vyjadruje - správne vyslovuje slová, v ktorých nastáva spodobovanie, pri čítaní dodržiava správne dýchanie, správne v domácich a cudzích slovách artikuluje a spisovne vyslovuje slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li;
- vysvetľuje pojmy: odvodené slovo, synonymum, antonymum, ustálené slovné spojenie – príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie a uvedie konkrétne príklady s vysvetlením
- orientuje sa v spisovnom jazyku a nárečiach, identifikuje texty z hľadiska nárečia a vie ich zaradiť k trom nárečovým skupinám
- prispôsobuje lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii a pri tvorbe vlastného textu využíva čo najširšiu slovnú zásobu s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie
- aplikuje v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe: správne napíše cudzie slovo, stylisticky správne využíva spisovné a nespisovné slová, neutrálne slová a citovo zafarbené (expresívne) slová, domáce slová a cudzie slová, zastarané slová a nové slová, slangové slová, pri tvorbe vlastného textu aplikuje znalosti o synonymách, čím sa vyhýba častému opakovaniu niektorých slov vo svojom prejave
- pozná funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a vie si vybrať a používať vhodnú jazykovednú príručku v súlade s cieľom komunikácie využíva vo svojom texte ustálené slovné spojenia – príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania, zdôvodní výber a použitie jednotlivých ustálených slovných spojení – prísloví, porekadiel, pranostík, prirovnaní.
- aplikuje svoje vedomosti o skloňovaní, časovaní slovných druhov, ovláda pravopis
- samostatne tvorí jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka, v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určuje ich a zdôvodňuje ich významovú a gramatickú funkciu
- samostatne aplikuje svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvoroch pri transformácii textu z jedného žánru do druhého
- na základe prečítaného textu priradí báseň k literárnemu žánru: óda, sonet, spoločenská, prírodná, ľúbostná lyrika, epitaľ
- verbálne vyjadruje vlastný zážitok a podporuje ho príkladmi z textu a pri interpretácii vhodne používa literárny pojmový aparát

- pri štylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhladá jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetickkej pôsobnosti diela

Predmet	<u><i>Anglický jazyk</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Anglický, nemecký a ruský jazyk patria k cudzím jazykom, ktoré sa na našej škole vyučujú. Hodinová dotácia vyučovacieho predmetu anglický jazyk sú 3 hodiny, v piatom ročníku je dotácia rozšírená o 1 hodinu týždenne. Jeho dôležitosť je v súčasnej dobe zvýrazňovaná požiadavkou EÚ, ktorá hovorí o schopnosti občanov komunikovať cudzím jazykom. Táto schopnosť vytvára občanom otvorenejší prístup k ľuďom, slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Občan sa stáva mobilnejším, učí sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia sveta.

Uvedené skutočnosti zvyhodňujú učiteľov CJ pri motivácii detí usilovne si osvojovať cudzie jazyky na prislúchajúcej jazykovej úrovni. 5. ročník tvorí vstupnú bránu pre získanie úrovne A2. 2, ktorú by mal žiak dosiahnuť ukončením 9. ročníka.

Druhý cudzí jazyk sa začína šiestym ročníkom a končí deviatym.

Ciele predmetu

Pri napĺňaní cieľov sa zameriavame hlavne na jazykové zručnosti, sociolingvistické zručnosti a pragmatické zručnosti.

V oblasti jazykových zručností sa snažíme, aby žiaci vedeli ústne a písomne primeraným spôsobom používať jednoduché výrazy v oblasti osobných údajov, aby mali základný repertoár slovnej zásoby v oblasti dotknutých tém. Obmedzujeme sa na ovládanie základných gramatických štruktúr, jednoduchých typov viet. Taktiež sa snažíme, aby žiaci ovládali výslovnosť zrozumiteľnú pre cudzincov a tiež opisným spôsobom vyjadriť obsah slova. Žiaci použijú tieto zručnosti na vyhláskovanie svojho mena, adresy, príslušnosti a osobných údajov.

V oblasti sociolingvistickej sa snažíme o povzbudzovanie detí k nadviazaniu základnej spoločenskej konverzácie, kde vedia použiť pozdrav, predstavenie, poďakovanie a rozlúčenie.

V pragmatických zručnostiach si precvičujeme spájanie slov do viet využívaním spojok a, a potom, ...

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Pri metódach a formách práce budeme vychádzať zo štyroch základných typov komunikačných zručností.

Počúvanie s porozumením:

Žiak by sa mal naučiť:

- ✓ rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia
- ✓ porozumieť, ak sa hovorí pomaly a pozorne
- ✓ porozumieť jednoduchým pokynom napríklad krátkemu popisu cesty

Čítanie s porozumením:

Žiak by sa mal naučiť:

- ✓ rozumieť známym menám, názvom slovám, veľmi jednoduchým vetám
- ✓ rozoznať základné slovné spojenia
- ✓ dokázať si vytvoriť predstavu pri jednoduchom informačnom materiály
- ✓ porozumieť písomnému popisu cesty

Písomný prejav:

Žiak by sa mal naučiť:

- ✓ dokázať napísať krátky osobný list
- ✓ naučiť sa vyplňať jednoduchý registračný formulár
- ✓ dokázať si vyžiadať informácie
- ✓ vyjadriť jednoduchými vetami skutočnosť o sebe a ľuďoch vo svojom okolí

Ústny prejav:

Žiak by sa mal naučiť :

- ✓ používať monológ pri reprodukcii vypočutého textu alebo pri prezentácii projektovej práce
- ✓ používať dialóg pri riešení modelových situácií
- ✓ používať grafický prejav, hlavne pri tvorení príbehov
- ✓ používať pohybové aktivity, napr. na precvičenie príkazov a zákazov
- ✓ používať hry, najmä na rozvoj slovnej zásoby
- ✓ používať ako samostatnú tak aj skupinovú prácu hlavne pri ukončení jednotlivých zaujímavých tém

Vo vyučovacom predmete sa chceme zamerať na humanizáciu predmetu, zvolením osobitného prístupu ku každému žiakovi.

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *programové vyučovanie*
- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *objavujúce vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Kompetencie – spôsobilosti

V tejto oblasti sa snažíme maximálne dodržiavať záväznú pedagogickú dokumentáciu, v ktorej sú určené jednotlivé kompetencie.

Žiak by mal na základe splnenia jednotlivých kompetencií dokázať :

- ✓ *nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou*
- ✓ *vypočuť si a podať informácie*
- ✓ *vybrať si s ponúknutých možností*
- ✓ *vyjadriť svoj názor*
- ✓ *vyjadriť svoju vôľu*
- ✓ *vyjadriť svoju schopnosť*
- ✓ *vnímať a vyjadrovať svoje city*
- ✓ *vyjadriť očakávania a reagovať na ne*
- ✓ *predstaviť svoje záľuby a svoj vkus*
- ✓ *stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti*
- ✓ *reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností*

- ✓ reagovať na príbeh alebo udalosť
- ✓ ponúknuť a reagovať na ponuku
- ✓ reagovať na niečo, čo sa má udiať v minulosti
- ✓ reagovať pri prvom stretnutí
- ✓ korešpondovať
- ✓ telefonovať
- ✓ vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- ✓ uistiť sa v rozhovore, že moje slová, môj výklad, môj argument boli pochopené
- ✓ porozprávať niečo

Ročník	Piaty – žiaci sa učia podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	3+ 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Predstavenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neurčitý člen ✓ rozkazovací spôsob ✓ množné číslo podstatných mien ✓ väzba "there is, there are" 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vypočítať a zachytiť telefónne číslo ✓ rozumieť bežným pokynom učiteľa ✓ predstaviť sa, pozdraviť a rozlúčiť sa ✓ pomenovať veci v triede ✓ počítať a pracovať s číslami do 100 ✓ hlásť slová ✓ popísať miesto ✓ predstavovať sa navzájom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ FIG
Priatelia a rodina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sloveso "to be" ✓ kladné a záporné vety ✓ prívlastňovacie zámená ✓ prívlastňovací pád ✓ opytovacie zámená 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť hlavným informáciám z počutého rozhovoru ✓ porozumieť krátkemu kreslenému príbehu ✓ pomenovať dni v týždni ✓ opýtať sa na základné informácie o osobe ✓ prívlastniť rôzne veci osobám ✓ vymenovať svetové štáty 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ TBZ ✓ OSR

Priatelia a rodina		✓ opýtať sa vo dvojici na základné informácie o tretej osobe	
Môj svet	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sloveso "have got" a jeho použitie ✓ tvorenie záporu a otázky ✓ postavenie príd. mena vo vete 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť hlavným bodom z krátkeho textu ✓ porozumieť školskému rozvrhu ✓ pomenovať bežné predmety v škole ✓ hovoriť o obľube predmetu ✓ opýtať sa aký predmet máš ✓ pomenovať farby ✓ popísať dva obrázky a povedať o rozdieloch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OZO ✓ ENV
Čas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predložky spojené s časom "at" a "on" ✓ jednoduchý prítomný čas ✓ kladná veta, otázka, zápor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť prečítanému textu o voľnom čase tretej osoby ✓ porozumieť krátkemu príbehu o voľnom čase ✓ vo vypočutom texte rozpoznať údaje o čase a aktivitách ✓ opýtať sa na čas ✓ opýtať sa kamaráta, čo v ktorom čase robí ✓ porozprávať o to, čo robí žiak počas dňa, označiť aj čas ✓ porozprávať v rozhovore s kamarátom o tom, čo ich zaujíma a porovnať si záujmy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ TBZ
Moja izba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predložky spojené s opisom miesta ✓ väzba "there is, there are" ✓ sloveso "can" 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť hovorenému textu o opise izby v byte ✓ porozumieť hovorenému textu o opise mesta, budovy, obchodu a ich umiestnenie ✓ opísať izbu a umiestniť nábytok ✓ opísať mesto a pomenovať, kde sa čo nachádza ✓ komunikovať s kamarátom o miestach v meste ✓ opýtať sa kamaráta, čo vie robiť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ OZO
Ľudia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sloveso "to be a to have" pri opise osoby ✓ priebehový prítomný čas ✓ kladná veta, otázka, zápor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť opisu osoby z počutého textu ✓ rozumieť obsahu prečítanej scény ✓ rozlíšiť jednoduchý prít. čas od priebehového ✓ gramaticky správne opísať svoj bežný deň ✓ opísať, čo máme na sebe oblečené ✓ zahrať bájkku ✓ reagovať na obrázok, či sa páči alebo nie a prečo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ MUV

Učebné zdroje

- ✓ Gadušová Z., Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka
- ✓ Hutchinson T., Project 1, third edition, Oxford 2008 – učebnica, pracovný zošit, metodika pre učiteľa
- ✓ Crawley A., OBED, 1994 – slovník
- ✓ Piťová M., Anglicko – slovenský, slovensko – anglický slovník, 2000
- ✓ Kol.prac. Lingea, slovensko – anglický hovorník, 2007
- ✓ Časopisy: Ufin, Bridge, R+R
- ✓ Internetové stránky, videoučebňa, audiovizuálne pomôcky

Ročník	<i>Šiesty – I.CJ - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	3		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Predstavenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prítomný čas jednoduchý, otázky, odpovede áno/nie ✓ frekvenčné príslovky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zachytiť známe informácie v počutom texte ✓ vyhľadať v texte osobné údaje ✓ hovoriť kamarátovi o dennom režime 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ TBZ
Môj život	<ul style="list-style-type: none"> ✓ frekvenčné príslovky ✓ radové číslovky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať dátumy a názvy mesiacov v roku ✓ vyhľadať informácie v texte, pochopiť hlavnú myšlienku ✓ hovoriť o danií spojenom s konkrétnym dátumom ✓ rozprávať sa o domácich prácach a bežnom týždni 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ TBZ
Zvieratá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prítomný čas príslobový ✓ príslobový vs. jednoduchý – porovnanie ✓ zámeno ako predmet vety 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhľadať špecifické informácie v prečítanom texte ✓ rozumieť hlavnej myšlienke prečítaného príbehu pomocou obrázku pomenovať exotické zvieratá, ktoré možno vidieť v ZOO 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OZO ✓ ENV

Zvieratá		<ul style="list-style-type: none"> ✓ informovať o tom, ktoré zvieratá má žiak rád a ktoré nemá ✓ simulovať telefónny rozhovor s kamarátom a opýtať sa, čo robí 	
Prázdniny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ minulý čas slovesa "to be" ✓ minulý čas pravidelných sloviess ✓ minulý čas nepravidelných sloviess 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumieť info z e-mailu, zachytiť dej v minulosti ✓ reagovať na vizuálny podnet ✓ rozumieť obsahu krátkeho listu ✓ rozumieť deju krátkeho príbehu a napodobniť ho ✓ opýtať sa kamaráta, kde bol v predošlých dňoch alebo na prázdninách ✓ bežné dopravné prostriedky, miesta spojené s cestovaním informovať o inej osobe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ TBZ
Jedlo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ počítateľné a nepočítateľné podstatné mená ✓ neurčité zámená ✓ otázka na množstvo ✓ určitý/neurčitý člen ✓ little, few 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumieť pojmom spojených s jedlom a zachytiť ich v texte ✓ rozumieť kľúčovým bodom v texte komiksu ✓ rozumieť postupu prípravy jedál ✓ zapísať nákupný zoznam podľa počutých informácií ✓ pracovať s obrázkom, pýtať sa na množstvo jedla a pitia ✓ dramaticky predviesť prečítaný text o lakomstve ✓ rozhovor v bežnej reštaurácii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ MUV ✓ TBZ
Svet	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvorenie otázky pomocou "How...?" ✓ 2.stupeň prídavných mien ✓ "than" ✓ 3.stupeň prídavných mien 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať geografické názvy spojené s mesto a dedinou ✓ porozumieť textu o GB ✓ porozumieť popisu počasia, rôznych ročných období ✓ rozumieť kreslenému seriálu ✓ opísať typické počasia vo vlastnej krajine ✓ porovnať vzhľad, kvalitu a vlastnosti vecí ✓ rozumieť zadaniu, odpovedať na kvíz, správne vyriešiť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ FIG ✓ TBZ

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ gramaticky správne zaradiť slová o kvalite do kontextu ✓ dramatizovať kreslený seriál rôzne dialógy o počasí 	
Zábava	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadrenie budúcnosti pomocou "going to" ✓ prídavné mená a príslovky ✓ nácvik "have to" 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ počúvať rozhovor kamarátov o tom, čo budú robiť večer ✓ porozumieť hlavnej myšlienke živej scény z filmového štúdia ✓ gramaticky správne vyjadriť, čo nemožno a aké sú povinnosti ✓ porozumieť zápletke príbehu, vyvrcholeniu a rozuzleniu ✓ vymenovať typy programov, obľúbené a neobľúbené ✓ hovoriť o filmových žánroch ✓ s kamarátom rozprávať o tom, aké majú plány 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ OZO

Učebné zdroje

- ✓ Gadušová Z., Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka
- ✓ Hutchinson T., Project 2, third edition, Oxford 2008 – učebnica, pracovný zošit, metodika pre učiteľa
- ✓ Crawley A., OBED, 1994 – slovník
- ✓ Piťová M., Anglicko – slovenský, slovensko – anglický slovník, 2000
- ✓ Kol.prac. Lingea, slovensko – anglický hovorník, 2007
- ✓ Časopisy: Ufin, Bridge, R+R
- ✓ Internetové stránky, videoučebňa, audiovizuálne pomôcky

Ročník	<u>Siedmy – I.CJ - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</u>		
Časový rozsah výučby	3		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Predstavenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoduchý prítomný čas ✓ priebehový prítomný čas 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predstaviť sa ✓ pýtať sa iných osôb, majú radi ✓ podľa počutého vedieť zaradiť informáciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Môj život	<ul style="list-style-type: none"> ✓ jednoduchý minulý čas "to be" ✓ pravidelné a nepravidelné slovesá ✓ tvorenie otázky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ menovať etapy života ✓ porozumieť životopisu známej osobnosti ✓ hľadať špecifické informácie v čítanom texte ✓ pýtať sa, čo sa dialo minulý týždeň, vikend ✓ informovať o aktivitách, ktoré radi robíme ✓ predstaviť nového kamaráta ✓ diskutovať v triede o rozdieloch života rodín u nás a v iných krajinách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ MEV ✓ OSR
Budúcnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadrenie budúcnosti pomocou "will" ✓ použitie "will" na vyjadrenie rozhodnutia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať podľa obrázku vesmírne telesá ✓ pochopiť text vedcov o budúcnosti ✓ pochopiť a reagovať na rozhovor, zápletku ✓ pochopiť príbeh a reagovať na obsah ✓ vyjadriť svoj názor na vývoj a výskum v dobývaní vesmíru ✓ vyjadriť názor na veci, kde sa robia prognózy ✓ používať bežné spoločenské frázy ✓ napísať štruktúru, prípravu na projekty ✓ reagovať na výsledok dotazníka, predvídať budúcnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV
Časy a miesta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ priebehový minulý čas - tvorba kladné vety, otázka, zápor, krátke odpovede ✓ rozdiel medzi priebehovým a jednoduchým min.časom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať známe štáty sveta ✓ gramaticky správne opísať situácie v minulosti ✓ opísať situáciu v kriminálnom príbehu ✓ opýtať sa osoby, čo robila v minulosti a odpovedať na podobné otázky ✓ pomenovať prírodné katastrofy, podať konkrétnu informáciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ MEV ✓ OZO

<p>Časy a miesta</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť varovanie pred nešťastím ✓ napísať text o Slovensku - nešťastia ✓ diskutovať o minulých dejoch, precvičovať gramatické pravidlá 	
<p>Predstavenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ používanie členov " the " s miestami ✓ " a/an " 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať obrázky o Londýne na základe textu ✓ rozlíšiť komunikáciu o výlete osôb ✓ pochopiť a definovať body detektívneho príbehu ✓ vedieť sa opýtať na cestu a odpovedať na podobné otázky ✓ navrhnúť, čo by bolo možné robiť vo veľkom meste ✓ rozprávať sa o živote a zaujímavostiach vo veľkomeste 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ MUV ✓ DOV
<p>Skúsenosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predprítomný čas ✓ tvorba otázky, záporu ✓ použitie "ever, never" 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne používať výrazy spojené so zážitkami ✓ spájať obrázky s textom a správne formulovať vety ✓ porozumieť obrázkovému príbehu ✓ pochopiť náučný text a vyjadriť sa k obsahu ✓ porozumieť rozprávaniu populárneho príbehu a neobvyklých príbehov ✓ rolová úloha interview so športovcom a diskutovať o národných hrdinoch a osobnostiach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ RLK ✓ OZO
<p>Problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ použitie " should, shouldn't, must, mustn't, don't have to " 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť zápletku kresleného príbehu ✓ vedieť vymenovať pravidlá spojené so školou, pri počúvaní reagovať na obrázky textu ✓ pomenovať ľahké ochorenia, nevoľnosť a vedieť sa na ne opýtať inej osoby ✓ vedieť prerozprávať príbeh, pomenovať hlavné body príbehu ✓ zaradiť do komunikácie výrazy bežnej komunikácie ✓ reagovať na rôzne povinnosti a správne používať modálne slovesá 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV ✓ MEV

Učebné zdroje

- ✓ Gadušová Z., Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka
- ✓ Hutchinson T., Project 3, third edition, Oxford 2008 – učebnica, pracovný zošit, metodika pre učiteľa
- ✓ Crawley A., OBED, 1994 – slovník
- ✓ Piťová M., Anglicko – slovenský, slovensko – anglický slovník, 2000
- ✓ Kol.prac. Lingea, slovensko – anglický hovorník, 2007
- ✓ Časopisy: Ufin, Bridge, R+R
- ✓ Internetové stránky, videoučebňa, audiovizuálne pomôcky

Ročník		<u>Ôsmy – I.CJ</u>	
Časový rozsah výučby		3	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Predstavenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ časy vyjadrujúce prítomnosť ✓ statívne slovesá ✓ vyjadrenie budúcnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať text s porozumením ✓ zachytiť hlavné body v interview ✓ podľa počutého reagovať na obrázok ✓ reagovať na text a vedieť povedať o čom bol ✓ pripraviť krátke interview 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
Minulosť a prítomnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ priebehový a jednoduchý minulý čas ✓ použitie "use to" ✓ použitie "too/enough" 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť prečítanému náučnému textu a predstaviť hlavné body ✓ z počutého porozumieť príbeh o dobe kamennej ✓ hovoriť o tom, ako sa náš život zmenil ✓ reagovať na kreslený príbeh ✓ použiť neformálne výrazy v komunikácii ✓ nácvik písania ✓ rolová úloha v obchode 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV ✓ FIG

<p>Sláva a šťastie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predprítomný čas – vyjadriť skúsenosti a nedávne udalosti ✓ použitie predprítomného a minulého času ✓ " for/since " 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť hlavné body textu o kaskadéroch ✓ pochopiť počutý text – hlavné body o populárnych programoch TV ✓ vedieť povedať, čo je úlohou kaskadéra ✓ reagovať na dej v kreslenom seriáli ✓ prerozprávať príbeh slávnej osobnosti ✓ napísať svoj životopis ✓ diskusia o čítaní kníh medzi osobami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OZO
<p>Zdravie a bezpečnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvorenie vzťažných súvetí ✓ " should a might " 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať časti tela ✓ rozumieť textu o zdravom jedení a zachytiť hlavné body ✓ vedieť poradiť v prípade nejakého problému ✓ vedieť poradiť pri zdravej výžive ✓ napísať zoznam pravidiel zdravej výživy ✓ rolová úloha – u lekára ✓ diskusia o správnej výžive 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR
<p>Hrdinovia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ slovesné tvary – gerundium ako neurčitok ✓ " there's someone, something a -ing " ✓ " see, hear something a -ing " 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť hlavné body prečítaného textu ✓ hľadať špecifickú informáciu v texte ✓ vypočítať si text a zachytiť špecifické informácie ✓ opísať dej, ktorý sa uskutočnil ✓ opísať hrdinu našej histórie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR
<p>Naše životné prostredie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ trpný rod v prítomnom čase ✓ trpný rod – vyjadrenie v rôznych časoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reagovať na hlavné body k problému globalizácia ✓ prečítať text a vybrať hlavné body textu ✓ vedieť rozprávať o najväčších problémoch v globálnom svete so životným prostredím ✓ úvaha, ako možno prispieť k zmiereniu situácie vo svete – napísať, aké sú problémy a kde je možné pomôcť životnému prostrediu ✓ diskusia o možnosti pomoci životnému prostrediu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR
<p>Vzťahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ trpný rod v prítomnom čase ✓ trpný rod – vyjadrenie v rôznych časoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať text o priateľstve a vybrať špecifické informácie ✓ v počutom texte rozlíšiť, kto nám čo poradil ✓ vedieť charakterizovať, čím sú pre nás priatelia zaujímaví 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ RLK ✓ OSR ✓ TBZ

Vzťahy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať svojho priateľa ✓ diskusia o programe, ktorý pomáha osobám riešiť ich problémy
--------	--

Učebné zdroje

- ✓ Gadušová Z., Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka
- ✓ Hutchinson T., Project 4, third edition, Oxford 2008 – učebnica, pracovný zošit, metodika pre učiteľa
- ✓ Crawley A., OBED, 1994 – slovník
- ✓ Piťová M., Anglicko – slovenský, slovensko – anglický slovník, 2000
- ✓ Kol.prac. Lingea, slovensko – anglický hovorník, 2007
- ✓ Časopisy: Ufin, Bridge, R+R
- ✓ Internetové stránky, videoučebňa, audiovizuálne pomôcky

Ročník	<u><i>Deviaty – I.CJ</i></u>		
Časový rozsah výučby	3		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Predstavenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ časy vyjadrujúce prítomnosť ✓ prívlastňovacie zámená ✓ sloveso "have got" ✓ list priateľovi ✓ konverzácia/dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať text s porozumením ✓ zachytiť hlavné body v interview ✓ podľa počutého reagovať ✓ reagovať na text a vedieť povedať o čom bol ✓ pripraviť krátke rozprávanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Ako sa dostanem?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sloveso "can" ✓ sloveso "must" ✓ jednoduchý prítomný čas ✓ prítomný priebehový čas ✓ prítomný verzus priebehový ✓ konverzácia/dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podať informácie ✓ vyjadriť svoju schopnosť ✓ uistiť sa, že moje slová, môj výklad, môj argument boli pochopené ✓ prerozprávať vypočuté ✓ príprava krátkej dramatizácie príbehu, rozprávky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV

Dovolenka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dátumy ✓ minulý čas "to be" ✓ minulý jednoduchý čas ✓ vyjadrenie plánu pomocou väzby "going to" ✓ konverzácia/dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnímať a vyjadrovať svoje city ✓ reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti ✓ rozprávať o svojich plánoch ✓ porozprávať o svojich skúsenostiach ✓ porozprávať o prečítanom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ
Svet	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadrenie veľa, málo ✓ návrhy pomocou "Let's, Shall, Why don't" ✓ vianoce v anglicky hovoriacich krajinách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybrať si z ponúknutých možností ✓ vnímať a vyjadrovať svoje city ✓ zistiť fakty a porozprávať ich 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ MEV
Človek a príroda	<ul style="list-style-type: none"> ✓ minulý čas, zhrnutie a praktické použitie ✓ prítomné časy, zhrnutie a použitie ✓ budúci čas pomocou "will" ✓ konverzácia/dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reagovať na príbeh alebo udalosť ✓ komunikovať s niekým ✓ porozprávať o prečítanom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ DOV ✓ ENV
Poznávame Anglicko a ostatné krajiny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určenie a vyjadrenie smeru ✓ predprítomný čas ✓ použitie "since a for" ✓ konverzácia/dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ naviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou ✓ vypočuť si a podať informácie ✓ spýtať sa na cestu ✓ rozprávať o mestách a krajinách, ktoré žiak navštívil 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ FIG
Pravidlá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ modálne slovesá "must, mustn't" ✓ vyjadrenie povinnosti, príkazu, zákazu ✓ konverzácia/dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vypočuť si a podať informácie ✓ vyjadriť svoju vôľu ✓ vyjadriť svoju povinnosť ✓ stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ DOV ✓ ENV
Ideme na prax	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podmienkové vety ✓ stavové slovesá ✓ žiadosť ✓ obchod a služby ✓ konverzácia/dramatizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybrať si z ponúknutých možností ✓ vyjadriť svoj názor ✓ vyjadriť očakávania a reagovať na ne ✓ predstaviť svoje záľuby a vkus ✓ korešpondovať 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV

Zdravie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ slovesá, prídavné mená ✓ predprítomný vs jednoduchý minulý ✓ vyjadrenie "so do, nor do I" ✓ vetné prívesky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť svoj názor ✓ vyjadriť svoju schopnosť ✓ vyjadriť očakávania a reagovať na ne ✓ vymieňať si názory a komunikovať s niekým 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ MUV
Mark Twain	<ul style="list-style-type: none"> ✓ trpný rod vo všetkých časoch ✓ trpný rod – použitie ✓ čítanie a práca s textom ✓ príprava prezentácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymieňať si názory a komunikovať o prečítanom ✓ vypočuť si a podať informácie ✓ vnímať a vyjadrovať svoje city 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ MEV ✓ MUV ✓ TBZ
Stredná škola	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prezentácia ✓ tvorenie zábavných úloh ✓ počúvanie s porozumením 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť svoj názor ✓ vyjadriť svoju schopnosť ✓ vyjadriť očakávania a reagovať na ne ✓ predstaviť svoje záľuby a vkus 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ FIG

Učebné zdroje

- ✓ Gadušová Z., Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka
- ✓ Hutchinson T., Project 1, third edition, Oxford 2008 – učebnica, pracovný zošit, metodika pre učiteľa
- ✓ Crawley A., OBED, 1994 – slovník
- ✓ Piťová M., Anglicko – slovenský, slovensko – anglický slovník, 2000
- ✓ Kol.prac. Lingea, slovensko – anglický hovorník, 2007
- ✓ Časopisy: Ufin, Bridge, R+R
- ✓ Internetové stránky, videoučebňa, audiovizuálne pomôcky
- ✓ Mark Twain : Dobrodružstvá Toma Sawyera

Ročník	<i>Siedmy – II. CJ - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Čas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predložky spojené s časom "at" a "on" ✓ jednoduchý prítomný čas , kladná veta, otázka, zápor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť prečítanému textu o voľnom čase tretej osoby ✓ porozumieť krátkemu príbehu o voľnom čase ✓ vo vypočutom texte rozpoznať údaje o čase a aktivitách ✓ opýtať sa na čas ✓ opýtať sa kamaráta, čo v ktorom čase robí ✓ porozprávať o to, čo robí žiak počas dňa, označiť aj čas ✓ porozprávať v rozhovore s kamarátom o tom, čo ich zaujíma a porovnať si záujmy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ
Moja izba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predložky spojené s opisom miesta ✓ väzba "there is, there are" ✓ sloveso "can" 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť hovorenému textu o opise izby v byte ✓ porozumieť hovorenému textu o opise mesta, budovy, obchodu a ich umiestnenie ✓ opísať izbu a umiestniť nábytok ✓ opísať mesto a pomenovať, kde sa čo nachádza ✓ komunikovať s kamarátom o miestach v meste ✓ opýtať sa kamaráta, čo vie robiť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ ENV
Ľudia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sloveso "to be a to have" pri opise osoby ✓ priebehový prítomný čas ✓ kladná veta, otázka, zápor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozumieť opisu osoby z počutého textu ✓ rozumieť obsahu prečítanej scény ✓ rozlíšiť jednoduchý prít.čas od priebehového ✓ gramaticky správne opísať svoj bežný deň ✓ opísať, čo máme na sebe oblečené ✓ zahrať bájku ✓ reagovať na obrázok, či sa páči alebo nie a prečo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MUV

Učebné zdroje

- ✓ Gadušová Z., Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka

- ✓ Hutchinson T., Project 1, third edition, Oxford 2008 – učebnica, PZ, metodika pre učiteľa
- ✓ Crawley A., OBED, 1994 – slovník
- ✓ Piťová M., Anglicko – slovenský, slovensko – anglický slovník, 2000
- ✓ Kol.prac. Lingea, slovensko – anglický hovorník, 2007
- ✓ Časopisy: Ufin, Bridge, R+R
- ✓ Internetové stránky, videoučebňa, audiovizuálne pomôcky

Ročník		<i><u>Deviaty – II. CJ</u></i>	
Časový rozsah výučby		2	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zajtrajší svet	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budúci čas s použitím „will, won´t“, tvorba otázky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokázať vyjadriť ponuku, rozhodnutie a predpoveď do budúcnosti ✓ dokázať rozprávať o svojej budúcnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ ENV
Čo sa stalo?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pribehový minulý čas, kladná veta , zápor, otázka ✓ Pribehový minulý čas verzus jednoduchý a ich použitie v súvetí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytvoriť príbeh, ktorý sa odohral v minulosti ✓ Vedieť sa opýtať čo sa dialo v minulosti v danom okamihu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MUV
Londýn	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určitý a neurčitý člen – the, a, an – a ich použitie ✓ Vyjadrenie smeru 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spýtať sa na cestu ✓ Dokázať vysvetliť smer ✓ Dokázať opísať kde sa nachádza 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ MEV
Veľká obrazovka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Predprítomný čas – tvorba, kladná veta, otázka, zápor ✓ Tretí tvar sloviess 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyjadriť životnú bilanciu ✓ Vyjadriť, čo som ešte nezažil, nevidel... ✓ Spýtať sa, čo už niekto niekedy zažil 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ

Škola a školský poriadok	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Modálne slovesá –must, mustn't, should, shouldn't 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porozumieť príkazom a zákazom ✓ Dokázať poskytnúť dobre mienenú radu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ RLK ✓ DOV
Ja tomu neverím	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Veľké čísla, ich písanie a čítanie ✓ Anglické zloženiny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porozprávať o svojom sne ✓ Porozprávať o známej osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ

Učebné zdroje

- ✓ Gadušová Z., Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka
- ✓ Hutchinson T., Project 1, second edition, Oxford 2008 – učebnica, pracovný zošit, metodika pre učiteľa
- ✓ Crawley A., OBED, 1994 – slovník
- ✓ Piťová M., Anglicko – slovenský, slovensko – anglický slovník, 2000
- ✓ Kol.prac. Lingea, slovensko – anglický hovorník, 2007
- ✓ Časopisy: Ufin, Bridge, R+R
- ✓ Internetové stránky, videoučebňa, audiovizuálne pomôcky

Hodnotenie a klasifikácia

Na hodnotenie predmetu vychádzame s Metodického pokynu č. 22/2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Anglický jazyk klasifikujeme. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba kladné veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Klasifikáciu môžeme obohatiť aj o slovné hodnotenie nasledovne:

Very good!	Veľmi dobré!
Good!	Dobré!
Good but you could do better!	Dobré, ale môže to byť lepšie.
Try harder you can do it!	Usiluj sa viac!

Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- ✓ komunikačné zručnosti v jazyku (v potrebnej miere)
- ✓ jazykové schopnosti
- ✓ analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Predmet	<u><i>Nemecký jazyk</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Nemecký jazyk prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským a štátnym jazykom. Tento cudzí jazyk poskytuje živý základ a predpoklady pre komunikáciu učiacich sa v Európskej únii. Jeho osvojenie pomáha učiacemu sa prekonávať bariéry a tak prispieva k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Pomáha aj k vzájomnému medzinárodnému porozumeniu a k tolerancii. Vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Učenie sa nemeckého jazyka podporuje otvorenejší prístup k ľuďom.

Výber tém a textov sa orientuje na vek prímerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka a taktiež na jeho výkonnostnú úroveň. Vyučovanie cudzieho jazyka úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote žiakov významnú úlohu. Východiskom učenia cudzieho jazyka je hlavne prirodzená zvedavosť detí, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia a fantázie. Vo vyučovacom procese je potrebné prihliadať na meniace sa vedomie žiaka, jeho skúsenosti a na rozširujúci sa rozsah záujmov. Preto je dôležité sústrediť sa na formy učenia sa na základe objavovania. V popredí by mali byť tak ako na I. stupni hravé formy práce, ktoré sa čoraz viac zameriavajú na praktické tvorivé ciele. Prednostné postavenie má i naďalej ústny prejav - všetky čiastkové oblasti procesu vyučovania a učenia sa jazyka, sprostredkovanie komunikačných zámerov a prejavov, slovnej zásoby i gramatiky, musia z neho vychádzať a taktiež do neho vyústiť. Zároveň však musia do popredia vystupovať aj stratégie čítania s porozumením, počúvania s porozumením a produktívne písomné aktivity. Neustále je potrebné mať na pamäti, aby každý žiak bol pripravený na reálnu komunikáciu v cudzom jazyku podľa svojich individuálnych predpokladov a schopností. Vyučovanie vedie žiaka pomocou vhodných aktivít a cvičení k rastúcej samostatnosti pri osvojovaní si cudzieho jazyka. Pomocou množstva čo najautentickejších situácií a textov sa žiak učí jazykovo a sociálne prímerane komunikovať na základe rôznych podnetov a s rôznymi partnermi. Hlavným cieľom vyučovania cudzieho jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Na dosiahnutie tohto cieľa sa jazykové chyby nemajú opravovať takým spôsobom, ktorý narúša komunikáciu a znižuje radosť žiakov z nej. Treba ich odstraňovať skôr konštruktívnou metódou. Vytýčeným učebným cieľom je na konci 5. ročníka dosiahnuť úroveň A1 – Používateľ základov jazyka (Je to fáza objavovania a oboznamovania sa s jazykom). Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Realizácia vyučovania nemeckého jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií), resp. v jazykovej učebni.

Ciele predmetu

Cieľom predkladaných učebných osnov z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe.

Cieľom vyučovania nemeckého jazyka na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na kvalitnej úrovni t. j. rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti – ústny prejav, čítanie, počúvanie a písomný prejav na základe osvojenej slovnej zásoby a gramatiky. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní (či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a televízie). V čase rozvoja počítačovej techniky je písomná komunikácia medzi ľuďmi na celom svete veľmi rozšírená.

Cieľom je ďalej naučiť základné formy dennej komunikácie, základné jazykové štruktúry a ich používanie v bežnej komunikácii, viesť k vlastnej tvorbe jazykových prejavov, naučiť pracovať so slovníkom a vyhľadávať potrebné informácie v cudzojazyčných textoch.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Východiskom výučby cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá sa v priebehu pubertálneho vývoja mení a získava iné formy vplyvom meniacich sa záujmov.

Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia. Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učitelia sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Dokument definuje jednotlivé kompetencie ako „*súhrn vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú osobe konať*“, pričom:

„*Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.*

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú osobe konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Kontext označuje konfiguráciu udalostí a situačných faktorov (fyzických aj iných), do ktorých sú situované komunikačné akty.

Jazykové činnosti predstavujú uplatňovanie vlastnej komunikačnej jazykovej kompetencie pri plnení úlohy v konkrétnej oblasti spracovania.

Stratégia je organizovaný, zámerný a riadený postup úkonov, ktorý si jednotlivec vyberie na splnenie ním zvolenej úlohy alebo úlohy, ktorú má nariadenú.

Úloha je definovaná ako také zámerné konanie, ktoré jednotlivec pokladá za potrebné na dosiahnutie daného výsledku v kontexte riešeného problému.“ (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie, ŠPÚ Bratislava 2006, s.12 - 13).

Jednotlivé komunikačné úrovne:

1. **základná úroveň A** nazvaná **Používateľ základov jazyka**, ktorá sa ďalej delí na
  - ✓ **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom)
  - ✓ **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
2. **mierne pokročilá úroveň B** nazvaná **Samostatný používateľ**, ktorá sa ďalej delí na
  - ✓ **úroveň B1** (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)
  - ✓ **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),
3. **pokročilá úroveň C** nazvaná **Skúsený používateľ**, ktorá sa ďalej delí na
  - ✓ **úroveň C1** (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)
  - ✓ **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Kompetencie

Podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využíva nielen všeobecné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapája sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvára a/alebo prijíma texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí.

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- ✓ dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- ✓ dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- ✓ viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

I. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učiaci sa na úrovni A1 rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- ✓ získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- ✓ opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- ✓ uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- ✓ opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- ✓ pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- ✓ dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- ✓ kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- ✓ udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- ✓ pochopiť zámer zadanej úlohy,
- ✓ účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- ✓ aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- ✓ využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- ✓ byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

II. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí.

Učiaci sa, ktorý dosiahne úroveň A1:

- ✓ rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- ✓ dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- ✓ dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- ✓ používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- ✓ má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- ✓ prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ✓ ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- ✓ dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- ✓ dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

Sociolingvistická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- ✓ dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1:

- ✓ dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- ✓ dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

III. Komunikačné zručnosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1:

- ✓ dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- ✓ rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- ✓ rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1

- ✓ rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- ✓ rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- ✓ dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiály a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- ✓ rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1:

- ✓ dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- ✓ dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- ✓ dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- ✓ vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- ✓ vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1:

- ✓ dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- ✓ dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- ✓ používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- ✓ vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- ✓ rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- ✓ rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1:

- ✓ dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Metódy a formy práce

- ✓ počúvanie a čítanie s porozumením
- ✓ písomný prejav
- ✓ ústny prejav- monológ, dialóg

- ✓ motivačná metóda
- ✓ dramatizácia, pohybové aktivity, hry
- ✓ skupinová práca
- ✓ samostatná práca
- ✓ práca s učebnicou, s PZ, so slovníkom, s časopismi, s obrázkami...
- ✓ práca s PC a na interaktívnej tabuli

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *zážitkové vyučovanie*
- ✓ *improvizácia*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Kompetencie – spôsobilosti

- ✓ nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- ✓ vypočítať si a podať informáciu, vybrať si z ponúkaných možností
- ✓ vyjadriť svoj názor, vyjadriť svoju vôľu, vyjadriť svoju schopnosť
- ✓ vnímať a prejavovať svoje city, vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- ✓ predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- ✓ reagovať vo vyhrotenej situácii
- ✓ stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti, reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinnosti
- ✓ reagovať na príbeh alebo udalosť, ponúknuť a reagovať na ponuku
- ✓ reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- ✓ reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- ✓ reagovať pri prvom stretnutí
- ✓ telefonovať, vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- ✓ vypracovať prezentáciu(prednášku), zúčastniť sa na diskusii, argumentovať, uistiť sa v rozhovore, že moje slová, môj argument boli pochopené

Ročník	<i>Siedmy – II.CJ- žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Aktivizácia poznatkov z 5. roč. Projekt Deutsch 1, 2	Opakovanie učiva zo 6.ročníka ✓ IKT- TS Nemčina 1,2 ✓ Slovná zásoba, gramatika, dialógy	✓ žiaci vedia reagovať na otázky z Projektu Deutsch a zo 7.-mych častí z Projektu Deutsch 2 ✓ tvoria dialógy	✓ OZO ✓ OSR ✓ DOV

<p>Projekt Deutsch 2 8. Projekt – Träume – (Sny)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Was machst du abends ? ✓ Hast du Alpträume ? ✓ Wer ist dein Tramtyp ? ✓ Was möchtest du machen ? ✓ DiePrinzessin auf der Erbse 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výrazy označujúce čas ✓ Denný režim ✓ čoho sa bojíme-dialóg ✓ opis, charakteristika človeka ✓ Lotto, čo by som chcel robiť ✓ rozprávka-dramatizácia ✓ žiak ovláda slovnú zásobu na tému Sny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ MUV
<p>Opakovanie 8. Projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výslovnosť s / z ✓ príkazy v tvare Sie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiaci vedie opísať svoj režim dňa ✓ vedia opísať situácie- čoho sa boja a čoho nie ✓ vedia opísať možnosť použitia výhry na niečo ✓ vedia dramatizovať rozprávku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ FIG ✓ MUV
<p>Opakovanie Projekt Deutsch 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ slovné spojenia ✓ gramatika-predložky s D, A ✓ hodiny, druhy jedla,nákupy, ✓ sloveso-dürfen,möchten, ✓ neurčité zámeno man ✓ prídavné mená po urč. a neuč. člene ✓ perfektum prav. sloviess ✓ skloňovanie osobných zámen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak dokáže tvoriť krátke rozprávanie k jednotlivým témam k Projektu Deutsch 2 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ FIG
<p>Projekt Deutsch3 Einleitung</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mein Schultag ✓ Wie mache ich ein Miniprojekt? 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak dokáže popísať školské pomôcky ✓ popísať svoj denný režim ✓ určiť čas 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OZO ✓ OSR
<p>1.Projekt Selbstporträt-Autoportrét</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meine Freunde ✓ Mein Taschengeld ✓ Zámenné príslovky ✓ Ein Einkaufsbummel ✓ Wie finsdest du dich? ✓ Zvratné slovesá s A, D ✓ Perfektum nepravidelných sloviess ✓ Projektideen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie opísať sám seba aj svojho priateľa ✓ vie použiť zámenné príslovky v otázke, v odpovedi ✓ vie vymenovať vlastnosti priateľov ✓ vie opísať veci, ktoré si kupuje za vreckové ✓ vie opísať nakupovanie v meste ✓ vie popísať seba v rôznych situáciách ✓ v kvíze a vyhodnotiť ho ✓ vie požiť zvrtné slovesá vo vete ✓ vie tvoriť vety v perfekto ✓ vie vytvoriť projekt o sebe alebo priateľovi a vie ho prezentovať ✓ žiak ovláda slovnú zásobu na tému Autoportrét 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ FIG ✓ RLK ✓ DOV ✓ OZO

Opakovanie 1.Projektu	✓ Test		
2.Projekt Austausch nach Osterreich	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Willkommen bei uns ✓ Genitív vlastných osobných mien ✓ Kaffe und Kuchen ✓ Was kann man hier machen ✓ Geschenke für die Familie ✓ Množné číslo podst. mien ✓ Projekideen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie vyplniť žiadosť o výmenný pobyt ✓ vie utvoriť G vlastných osobných mien príponou alebo predložkou von ✓ vie časovať sloveso dürfen ✓ vie popísať recept Sacherovej torty ✓ vie použiť spojenie kann man ✓ vie v obchode vypýtať tovar ✓ vie použiť privlastňovacie zámená ✓ vie vyskloňovať podst. mená v množnom čísle ✓ vie vypracovať projekt k výmennému pobytu a vie ho prezentovať ✓ žiak ovláda slovnú zásobu k vým.pobytu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK ✓ MUV ✓ OZO ✓ FIG ✓ TBZ
Opakovanie 2. Projektu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Písomná práca ✓ Rozprávanie 		
3.Projekt Tiere	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Im ZOO ✓ Vázba -es gibt ✓ Ich habe meinen Tiger verloren ✓ Tiere haben auch Rechte ✓ Zdrobneniny s príponou -chen ✓ Tatsachen über Tiere ✓ Projekideen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie podľa obrázka popísať zviera ✓ žiak vie popísať svoje obľúbené zviera ✓ vie použiť väzbu-es gibt vo vete ✓ žiak vie vybrať jedlo z jedálneho lístka, ✓ vie opísať stravu pre vegetariánov ✓ vie popísať, prečo niekto neje mäso ✓ vie sa zahrať hru o zvieratách,vie pravidlá hry ✓ vie popísať, čo vedia zvieratá robiť ✓ vie pripraviť projekt o zvieratách a prezentovať ho ✓ vie časovať spôsobové slovesá ✓ vie požiť predložky s D, A ✓ žiak ovláda slovnú zásobu na tému Zvieratá 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MUV
Opakovanie 3.Projektu	✓ Test		

<p>4.Projekt Hilfe</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wo tut es weh? ✓ Was ist mit dir? ✓ Der Unfall ✓ Smerové príslovky ✓ Zložené podstat. mená ✓ Schulprobleme: Was tun? ✓ Privlastňovacie zámená ✓ Stupňovanie príd. mien ✓ Projekideen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie použiť výraz: Wo tut es weh? ✓ vie opísať lekárovi svoju bolesť ✓ vie opísať časti tela ✓ vie tvoriť dialógy na tému bolesť ✓ vie popísať svoje nedostatky a poprosiť o vyriešenie problému ✓ vie vytvoriť zložené podst. meno a použiť ho vo vete ✓ vie policii popísať nehodu ✓ vie spojiť smerové príslovky so slovesami ✓ vie vytvoriť nepravidelné slovesá v perfekto ✓ vie stupňovať prídavné mená ✓ vie použiť privl. zámená vo všetkých pádoch ✓ žiak ovláda slovnú zásobu na tému Pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ DOV ✓ TBZ
<p>Opakovanie 4. Projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Písomná práca 		
<p>Záverečné opakovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Písomná práca, ✓ Rozprávanie 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Všetky prierezové témy

Učebné zdroje

- ✓ Učebnica + PZ Projekt Deutsch 2, 3
- ✓ Kazeta k Projektu Deutsch 2,3
- ✓ Časopis: Kinder Spitze, Hurra
- ✓ Prekladové slovníky
- ✓ PC program-TS Nemčina 2,3

Ročník	<u><i>Deviaty – I.CJ</i></u>		
Časový rozsah výučby	3		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Úvod Opakovanie učiva z nižších ročníkov: Projekt Deutsch 1,2,3 (projekty 1.-5.)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam štúdia CJ, motivácia pre učenie CJ. ✓ Upevniť vedomosti z nižších ročníkov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjať zručnosti z nižších ročníkov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ ENV ✓ OZO ✓ RLK ✓ DOV ✓ OSR
Projekt Deutsch 3: Projekt 6: Porträt einer Stadt .Portrét mesta.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 16 spolkových krajín NSR - reálie. ✓ Sloveso „wollen“. Časti mesta – lexika ✓ Perfektum sloviess. Cestovný poriadok – lexika. ✓ Slovesá „mochten, nehmen“. ✓ Kolín nad Rýnom – reálie. ✓ Popis mesta – lexika. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť rozprávať o Nemecku, pracovať s mapou Nemecka. Obrázky a fotografie NSR. ✓ Viest' dialógy na výlete. ✓ Dialógy v dopr. prostriedku. ✓ Cestovanie – rečové zručnosti. ✓ Sprevádzanie na exkurzii. Ochrana pamiatok. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ DOV ✓ ENV
Projekt Deutsch 4: Los gehts! Ideme nato! Úvod.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie abecedy a čísiel ✓ Deň sv. Martina – reálie ✓ Predložka „um“. Vyjadrenie hodín. Reálie o Nemecku. ✓ Nominatív podst. mien. ✓ Školské potreby, farby. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rapová hádanka o abecede – motivácia pre učenie NJ. ✓ Vedieť vyjadriť ceny tovaru. ✓ Počasie – rečové zručnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ RLK
Projekt 1: Familie und Freunde. Rodina a priatelia.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mikuláš, Vianoce. ✓ Pravidelné a nepravidelné slovesá. ✓ Pozdravy. ✓ Zámeno „kein“ ✓ Akuzatív podst. mien. ✓ Členovia rodiny – lexika. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dialógy o rodine. ✓ Naučiť sa nemecké vianočné piesne. ✓ Vedieť napísať pozdrav k Vianociam. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR
Projekt 2: Tür auf! Dvere otvorené!	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Príd. mená v datíve. Dom – lexika. ✓ Príd. mená v akuzatívne. Zariadenie izieb. ✓ Opakovanie predložiek. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť popísať dom. Práca s obrázkami. ✓ Vedieť popísať svoju izbu. Práca s plánikom domu. ✓ Vyjadrenie miesta – opakovanie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO

Projekt 2: Tür auf! Dvere otvorené!	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Izba a jej zariadenie. ✓ Zvratné slovesá. ✓ Slovesá s odlučiteľnou predponou. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porozprávať o režime dňa. ✓ Ochrana zdravia a zdravý životný štýl. ✓ Rozprávať o pomoci v domácnosti. Viest' žiakov k nej. 	
Projekt 3: Freizeit. Voľný čas.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvorba slov. ✓ Druhy športu – lexika. ✓ Číslovky – opakovanie. ✓ Predložka für + akuzatív podst. mien. ✓ Výlet – lexika. ✓ Báseň “Stratená láska”. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Záľuby. Rozprávanie o voľnom čase. ✓ Vyjadriť mienku. ✓ Zdravý životný štýl. ✓ Sporenie. ✓ Rozprávanie na tému: Vreckové. ✓ Projekt: Návrh školského výletu. ✓ Prít. čas sloviess – opakovanie. ✓ Poznáš svojho priateľa – test. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ FIG
Projekt 4: Wir fahren los! Cestujeme preč!	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vzťažné zámená. Predložka „mit“ s datívom podst. mien. ✓ Ubytovanie – lexika. ✓ Doprava a dovolenky. ✓ Vyjadrenie smeru. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dialógy o prázdninách, o voľnom čase. Cestovanie. ✓ Vedieť objednať ubytovanie. ✓ Informovať sa o dovolenke. ✓ Získavať a podávať dopr. informácie. ✓ Celkové zopakovanie prít. času sloviess. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ DOV
Záverečné opakovanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhrnutie poznatkov z celého učiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozhovory na všetky prebrané témy. 	

Učebné zdroje

- ✓ Projekt Deutsch 4- učebnica
- ✓ PZ Projekt Deutsch 4
- ✓ Kazeta k Projektu Deutsch 4
- ✓ Časopis: Kinder Spitze, Hurra
- ✓ Prekladové slovníky
- ✓ PC program-TS Nemčina 1,2,3,4.

Ročník	<i>Šiesty – II. CJ – od 1.9. 2016 sa predmet v ročníku nevyučuje</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Úvod – Einleitung	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úvod ✓ nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou ✓ číslovky do 10 ✓ výslovnosť samohlások a dvojhlások 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ oboznámiť s jazykom, knihou, výslovnosťou ✓ Pozdraviť, odpovedať na pozdrav ✓ prebrať číslovky 1-10, poznať pravopis ✓ Ovládať správnu výslovnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Projekt 1 – Hallo - Ahoj	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reagovať pri prvom stretnutí ✓ Určitý člen ✓ Podstatné mená bez člena ✓ Osobné zámená v nominatíve, oznamovacia veta, priamy slovosled ✓ Číslovky do 20 ✓ Pomocné sloveso sein ✓ Pravidelné slovesá ✓ Príslovkové určenie miesta a smeru 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predstaviť sa, predstaviť niekoho niekomu ✓ vysvetliť rody a člen určitý v nominatíve, ✓ oboznámiť sa so základom určitý člen + podstatné meno ✓ vedieť používať osobné zámená, postavenie vo vete ✓ poznať pravopis a tvorbu čísloviek ✓ vedieť časovať slovesá ,identifikovať ✓ poznať a vedieť vo vetách využívať príslovkové určenie miesta a smeru 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Projekt 2 – Schule - Škola	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vypočuť si a podať informácie ✓ Vyjadriť svoj názor ✓ Kompozitá ✓ Neurčitý člen ✓ Základné číslovky do 100 ✓ Nepriamy slovosled ✓ Prídavné meno v prísudku (za slovesom) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ informovať sa, oznámiť ✓ vyjadriť svoj názor ✓ vedieť vytvárať zložené slová - kompozitá ✓ oboznámiť sa so základom neurčitý člen + pod. meno ✓ poznať pravopis a tvorbu základných čísloviek 21 - 100 ✓ poznať a v praxi využívať nepriamy slovosled oznamovacej vety ✓ vedieť, že prídavné meno v prísudku má rovnaký tvar pre všetky rody a čísla 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

Projekt 3 – Familie - Rodina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vybrať si z ponúknutých možností ✓ Vnímať a prejavovať svoje city ✓ Množné číslo podstatných mien ✓ Neurčitý člen a jeho negácia: (k)ein Vase, (k)ein Tisch, Buch ✓ Privlastňovacie zámená v nominatíve ✓ Sloveso haben ✓ Príslovkové určenie spôsobu ✓ Správna výslovnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať osoby a zvieratá ✓ vyjadriť sympatie ✓ postupne sa oboznamovať s množným číslom podstatných mien ✓ vedieť negovať neurčitý člen ✓ poznať privl.zám., vedieť ich použiť ✓ časovať sloveso haben ✓ poznať a vedieť vo vetách využívať príslovkové určenie spôsobu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
-------------------------------------	---	--	--

Učebné zdroje

- ✓ Projekt Deutsch 3,4- učebnice
- ✓ PZ Projekt Deutsch 3,4
- ✓ Kazeta k Projektu Deutsch 3.4
- ✓ Časopis: Kinder Spitze
- ✓ Prekladové slovníky
- ✓ PC program-TS Nemčina 1,2,3,4.

Ročník	<u>Siedmy – II. CJ</u>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Aktivizácia poznatkov zo 6.roč. Opakovanie-1.-3. Projektu Projekt Deutsch 1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovná zásoba ✓ Skloňovanie ✓ Časovanie ✓ Štruktúra vety 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie vyskloňovať,vyčasovať ✓ vie tvoriť jednoduché vety ✓ vie položiť otázku aj odpovedať 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

<p>Projekt 4 – Geburtstag Narodeniny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wann hast du Geburtstag? ✓ Ich habe heute Geburtstag ✓ Was hast du bekommen? ✓ Was machst du? ✓ Alles Gute zum Geburtstag! ✓ Radové číslovky ✓ Predložky s dňami,mesiacmi ✓ Perfektum slovesa bekommen ✓ Sloveso essen, trinken, geben 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie povedať dátum svojho narodenia ✓ vie popísať ročné obdobia ✓ vie popísať darčeky k narodeninám a od koho ✓ vie popísať oslavu, činnosť –čo robí na narodeniny ✓ vie popísať čo je a čo pije na narodeniny ✓ vie poslať blahoželanie k narodeninám ✓ vie povedať radové číslovky ✓ vie použiť predložky s dňami a mesiacmi ✓ vie vyčítať slovesá essen trinken a geben a použiť ich vo vete ✓ vie vytvoriť perfektum slovesa bekommen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ FIG
<p>Opakovanie 4. Projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Test, písomná previerka 		
<p>Projekt 5 Hobbys Záľuby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Was ist dein Hobby? ✓ Bist du sportlich? ✓ Was machst du gern? ✓ Musik und Sammlungen ✓ Was machst du am Wochenende? ✓ Slovná zásoba ✓ Zápor kein ✓ Sloves: <i>spielen, sitzen, sammeln, fahren, sehen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie popísať svoje záľuby ✓ vie popísať druhy športu, čo robí rád a čo nerobí rád ✓ vie popísať zbierky a druhy hudobných nástrojov ✓ vie popísať svoj režim cez víkend ✓ Vie použiť dané slovesá vo vete 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ ENV ✓ MEV
<p>Opakovanie 5. Projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Test, rozprávanie 		
<p>Projekt 6 Fernsehen - Televízia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Was siehst du gern? ✓ Wie oft siehst du fern? ✓ Wie spät ist es? ✓ Wer ist dein Lieblingsstar? ✓ Schalt doch an! ✓ Časovanie slovesa sehen ✓ Časti dňa ✓ Hodiny ✓ Sloveso finden 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie popísať televízne programy, ktoré pozerá rád, a ktoré nepozerá rád ✓ vie popísať ako dlho a často pozerá televíziu ✓ vie popísať hodiny, čas-od-do ✓ vie použiť význam slovesa finden 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV ✓ OZO

Opakovanie 6. Projektu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pisomná práca ✓ Praktická práca-zhotovenie makety televízora 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie na svojej makete televízora popísať príbeh alebo rozprávku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Projekt 7 Kommunikation - Komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wie lernst du Deutsch? ✓ Am Telefon ✓ Schreib mal wieder! ✓ Brieffreunde ✓ Computerarbeit ✓ Smerové príslovky ✓ List ✓ Časti počítača 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie popísať prostriedky na učenie ✓ vie telefonovať, začať rozhovor, ukončiť ✓ vie napísať pozdrav ✓ vie napísať list- oslovenie, poďakovanie ✓ vie popísať časti počítača ✓ pozná slovnú zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV ✓ OSR
Opakovanie 7. Projektu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Test, list 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

Učebné zdroje

- ✓ Učebnica: Projekt Deutsch 1 + PZ + kazeta
- ✓ Časopis: Kinder Spitze
- ✓ Prekladové slovníky
- ✓ PC program-TS Nemčina 1

Ročník	<u>Ôsmy – II.CJ</u>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Aktivizácia poznatkov zo 6. roč. Opakovanie-1.-7 Projektu Projekt Deutsch 1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovná zásoba ✓ Skloňovanie ✓ Časovanie ✓ Štruktúra vety 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie vyskloňovať, vyčiasovať ✓ vie tvoriť jednoduché vety ✓ vie položiť otázku aj odpovedať 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Všetky prierezové témy.

<p>8. Projekt- Ferien – Prázdniny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wohin fährst du in den Ferien? ✓ Wie fährst du dahin? ✓ Was nimmst du mit? ✓ Wo wohnst du? ✓ Mein Traumurlaub ✓ Präteritum slovesa sein ✓ Konjuktív sl.mögen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie odpovedať –kam pôjde na prázdniny, vie názvy krajín ✓ vie popísať počasie ✓ vie popísať dopravný prostriedok, počet kilometrov, vie určiť vzdialenosť od vlastnej krajiny ✓ vie popísať veci, ktoré si so sebou zoberie ✓ vie popísať ubytovanie, vie povedať s kým pôjde na prázdniny ✓ vie utvoriť krátke rozprávanie o vysnívanej dovolenke ✓ dokáže vyjadriť svoje želanie ✓ vie utvoriť vety podľa obrázka ✓ vie vyčasovať sloveso sein v präterite a použiť v správnom tvare sloveso mögen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ DOV ✓ OZO ✓ OSR
<p>Opakovanie 8. projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Test, rozprávanie 		
<p>Opakovanie projektov z Projektu Deutsch 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovná zásoba ✓ Skloňovanie,časovanie ✓ Množné číslo podst.mien v D ,A ✓ Slovesá s odlučiteľnou predponou ✓ Možné číslo podst. mien 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie tvoriť krátke rozprávanie o jednotlivých projektoch z učebnice Projekt Deutsch 1 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Všetky prierezové témy.
<p>Projekt Deutsch 2 Einleitung – Úvod</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wie waren die Ferien? ✓ Schulsprache ✓ Wie findest du Mathe? ✓ Spass mit der Sprache! ✓ Perfektum slovies: spielen,gehen,bleiben ✓ Príkazy učiteľa ✓ Matematické príklady ✓ Výslovnosťä,ö,ü,ei,au,eu ✓ Zápor kein, keine, kein 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie tvoriť krátke vety o prázdninách,vie pomenovať krajinu, kde bol ✓ vie reagovať na prákazy učiteľa ✓ vie vypočítať jednoduché matematické príklady ✓ vie vytvoriť perfektum daných slovies a vety v perfekte ✓ vie zopakovať nemeckú abecedu a pozná správnu výslovnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO

1.Projekt-Wohnort – Bydliisko	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wie ist deine Adresse? ✓ Wie ist dein Haus? ✓ In der Stadt ✓ Wo ist das? 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie svoju adresu ✓ vie popísať svoj dom ✓ vie popísať časť mesta, dediny ✓ vie popísať jednotlivé miestnosti v dome 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Willkommen im Olympiapark! ✓ Určovanie smeru-príslovky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie popísať podľa obrázka mesto, časti mesta ✓ vie podať informáciu ✓ o smere v meste a dedine ✓ vie popísať olympijský park v Mníchove 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ RLK
Opakovanie 1.Projektu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Test 		
2.Projekt- Essen - Jedlo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wann isst du Frühstück? ✓ Was isst du in der Pause? ✓ Was isst du zum Mittagessen? ✓ Am Tisch ✓ Was isst du gern? ✓ Sloveso essen ✓ Druhy jedla ✓ Perfektum slovesa essen, trinken ✓ Hodiny-čas 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie popísať jedlo k raňajkám,cez prestávku, k obedu ✓ vie určiť čas, kedy raňajkuje, obeduje ✓ vie požiť sloveso essen, trinken vo vete v perfekto 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR
3.Projekt – Einkaufen – Nakupovanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hast du Geld dabei? ✓ Wo finde ich was? ✓ Was darf es sein? ✓ Möchtest du ein Eis? 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie popísať počet peňazí ✓ vie popísať, kde čo nájde v obchodnom dome a čo si tam môže kúpiť ✓ vie popísať druhy zmrzliny ✓ vie si vypýtať zmrzlinu a nápoje v cukrárni 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ MUV ✓ OSR
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Im Supermarkt ✓ Sloveso dürfen,möchten,nehmen,wollen Neurčité zámeno man 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie popísať,čo všetko sa môže kúpiť v supermarkete ✓ vie vyčarovať spôsobové slovesé a nepravidelné sloveso nehmen vie použiť tvar neurčitého zámena man vo vete 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OZO
Opakovanie 3.Projektu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Test, rozprávanie 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Všetky prierezové témy.

4.Projekt – Mode – Móda	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Was kostet die Jacke? ✓ Wie gefällt dir die Farbe? ✓ Was trägst du am liebsten? ✓ Hast du mein T-Shirt gesehen? ✓ Aschenputtel ✓ Prídavné meno po určitom člene ✓ Farby ✓ Význam slovesa finden ✓ Časovanie slovesa tragen, gefallen ✓ Predložky s D, A ✓ Reprodukcia, dramatizácia rozprávky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie určiť cenu oblečenia ✓ žiak vie použiť prídavné meno s podstatným menom po určitom člene ✓ vie popísať farbu oblečenia ✓ vie požiť sloveso finden, tragen, gefallen vo vete ✓ vie požiť predložky s D, A ✓ vie dramatizovať rozprávku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OZO ✓ OSR ✓ MEV
Opakovanie 4. Projektu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Test 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Všetky prierezové témy.
Záverečné opakovanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Písomná práca ✓ Rozprávanie 		

Učebné zdroje

- ✓ Učebnica + PZ + kazeta: Projekt Deutsch 1,2,
- ✓ Časopis: Kinder Spitze
- ✓ Prekladové slovníky
- ✓ PC program-TS Nemčina 1,2

Ročník	<u><i>Deviaty – II.CJ</i></u>		
Časový rozsah výučby	1+ 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
4. projekt: Mode. Móda.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Názvy oblečenia – lexika. ✓ Názvy farieb – doplnenie lexiky o zriedkavejšie farby. ✓ Ukazovacie zámeno dieser. ✓ Časti oblečenia. Obľúbené oblečenie. ✓ Vyjadrenie miesta : predložky auf, in, hinter, unter... ✓ Moderná rozprávka. Rozprávková terminológia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť viesť dialóg v obchode pri výbere tovaru. ✓ Vedieť vyjadriť vkus. Správne používať ukazovacie zámená ✓ Viesť dialóg na tému : Móda. ✓ Správne používať datív pri vyjadrení miesta. ✓ Porozumieť rozprávkovému príbehu a vedieť ho stručne zinscenať. ✓ Motivácia k učeniu nemčiny. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR ✓ MEV
5.projekt: Transport. Doprava.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dopravné prostriedky – lexika. ✓ Vyjadrenie presného času. ✓ Lexika: časti bicykla. ✓ Mikuláš. Vianoce. ✓ Používanie spojenia: ich fahre nach ✓ Upevnenie vedomostí z 5. projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reálie o oslavách sviatku Sv. Martina v nem. hovoriacich krajinách.. ✓ Vedieť sa opýtať na odchod dopr. prostriedkov alebo poradiť na túto tému. Dialóg pri kupovaní cestovných lístkov. ✓ Rozhovory o údržbe bicykla., o bezpečnosti na ceste ✓ Pozdrav k Vianociam. Naučiť sa nem. vianočné piesne. Vedieť porozprávať o Vianociach v svojej rodine.. ✓ Ochrana prírody – ekologická doprava. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ RLK ✓ DOV ✓ OZO ✓ ENV
6.projekt: Die Natur. Príroda.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opakovanie ročných období. ✓ Opis školskej záhrady a okolia školy. ✓ Výslovnosť z, w ✓ Reálie –Fašiangy. ✓ Zopakovať veľkonočnú lexiku. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozprávať o častiach sídla, popis budov. ✓ Vedieť viesť rozhovor o ochrane prírody, rozprávať o okolitej prírode. ✓ Poznať fašiangové zvyky v nem. hovoriacich krajinách. Vedieť porozprávať o zvykoch u nás. ✓ Vedieť napísať pozdrav k Veľkej noci a porozprávať o veľkonočných zvykoch. Rozdiely medzi zvykmi na Slovensku a nem. hovoriacimi krajinami. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ MUV ✓ RLK

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Príroda – lexika. ✓ Upevnenie slovnej zásoby o životnom prostredí. ✓ Zopakovanie vedomostí z 9. ročníka. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Návrhy na zlepšenie životného prostredia. ✓ Zhotoviť v nemčine plagát s ekologickou tematikou . ✓ Viest' žiakov k ochrane prírody. ✓ Rozvoj zručností z 9. ročníka. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ TBZ
--	--	--	--

Učebné zdroje

- ✓ Projekt Deutsch 2- učebnica
- ✓ PZ Projekt Deutsch 2
- ✓ Kazeta k Projektu Deutsch 2
- ✓ Časopis: Kinder Spitze, Hurra

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválibečný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

Spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

- ✓ Kontrolné práce po tematickom celku
- ✓ Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
- ✓ Projektová – tematická práca

- ✓ Prezentácia vybranej témy

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- ✓ známka za ústnu odpoveď,
- ✓ známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- ✓ posúdenie prejavov žiaka.

Predmet Nemecký jazyk je hodnotený známkou. Hodnotiť sa bude slovná zásoba, gramatické javy, jazykový a písomný prejav, čítanie a počúvanie s porozumením, aktivita a pripravenosť na vyučovanie.

Slovná zásoba, testy a samostatné práce na základe úspešnosti budú klasifikované nasledovne:

100 – 90 %	1
89 - 70%	2
69 - 50%	3
49 - 30%	4
29 - 0 %	5

Veľký dôraz sa bude klásť aj na sebahodnotenie a hodnotenie druhých.

Predmet	<i>Ruský jazyk - nevyučuje sa od 1.9.2014</i>
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu: Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, ďalej SERR (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (Cambridge, 2001)), ktorý bol vytvorený na pôde Rady Európy. Tento dokument na jednej strane vytvára rámec pre tvorbu edukačných politík v oblasti jazykov, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a na druhej strane stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých presne špecifikovaných kompetencií, čím vytvára rámec komunikačných spôsobilostí, ktoré môžu učiaci sa pri presne stanovených podmienkach dosiahnuť.

Ciele predmetu

Cieľom predkladaných učebných osnov z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe.

Cieľom vyučovania ruského jazyka na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na kvalitnej úrovni t. j. rozvíjať všetky štyri rečové zručnosti – ústny prejav, čítanie, počúvanie a písomný prejav na základe osvojenej slovnej zásoby a gramatiky. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní (či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a televízie). V čase rozvoja počítačovej techniky je písomná komunikácia medzi ľuďmi na celom svete veľmi rozšírená.

Cieľom je ďalej naučiť základné formy dennej komunikácie, základné jazykové štruktúry a ich používanie v bežnej komunikácii, viesť k vlastnej tvorbe jazykových prejavov, naučiť pracovať so slovníkom a vyhľadávať potrebné informácie v cudzojazyčných textoch.

Dokument ďalej definuje jednotlivé komunikačné úrovne:

- 1. základná úroveň A nazvaná *Používateľ základov jazyka*, ktorá sa ďalej delí na**
  - ✓ **úroveň A1** (fáza objavovania/oboznamovania sa s jazykom)
  - ✓ **úroveň A2** (počiatočná fáza využívania základných komunikačných nástrojov),
- 2. mierne pokročilá úroveň B nazvaná *Samostatný používateľ*, ktorá sa ďalej delí na**
  - ✓ **úroveň B1** (fáza plynulého využívania základných komunikačných nástrojov/prahová úroveň)
  - ✓ **úroveň B2** (fáza primeraného využívania komunikačných kompetencií v bežných komunikačných situáciách),
- 3. pokročilá úroveň C nazvaná *Skúsený používateľ*, ktorá sa ďalej delí na**
  - ✓ **úroveň C1** (fáza plynulého využívania komunikačných kompetencií v širokom komunikačnom kontexte)
  - ✓ **úroveň C2** (fáza celkového operačného využitia jazyka v akomkoľvek komunikačnom kontexte vrátane využívania interkultúrnych kompetencií).

Stanovenie úrovni ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovorit** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *zážitkové vyučovanie*
- ✓ *improvizácia*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *programové učenie*
- ✓ *objavujúce vyučovanie*

Metódy a formy práce

- ✓ počúvanie s porozumením
- ✓ čítanie s porozumením
- ✓ písomný prejav
- ✓ ústny prejav- monológ, dialóg
- ✓ motivačná metóda
- ✓ dramatizácia
- ✓ pohybové aktivity
- ✓ hry
- ✓ skupinová práca

- ✓ samostatná práca
- ✓ práca s učebnicou, s PZ
- ✓ práca so slovníkom
- ✓ práca s časopismi
- ✓ práca s obrázkami, práca vo dvojiciach
- ✓ práca s počítačom
- ✓ práca na interaktívnej tabuli

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Kompetencie – spôsobilosti

Kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú:

- ✓ **porozumieť** (počúvať, čítať),
- ✓ **hovorit'** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav)
- ✓ **písať**

Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako:

- ✓ rozsah

- ✓ presnosť
- ✓ plynulosť
- ✓ interakcia
- ✓ koherencia

I. Kompetencie

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky pri používaní a učení sa jazyka sa rozvíja celý rad kompetencií. Učiaci sa využívajú nielen všeobecné kompetencie, ale aj komunikačné jazykové kompetencie, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Zapájajú sa do jazykových činností, ktoré sa týkajú jazykových procesov, pri ktorých si vytvárajú a/alebo prijímajú texty vo vzťahu k témam z konkrétnych oblastí. Pri tomto procese aktivujú tie stratégie, ktoré sa im zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učitelia sa:

- ✓ dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- ✓ dokázal si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným
- ✓ jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- ✓ viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

II. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Učitelia sa na úrovni A1 rozvíjajú všeobecné kompetencie tak, aby dokázali:

- ✓ získavať uvedomelo nové vedomosti a zručnosti,
- ✓ opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- ✓ uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- ✓ opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- ✓ pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- ✓ dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať

- ✓ ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- ✓ kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- ✓ udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- ✓ pochopiť zámer zadanej úlohy,
- ✓ účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- ✓ aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- ✓ využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- ✓ byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

III. Komunikačné jazykové kompetencie

- ✓ Jazyková kompetencia
- ✓ Sociolingvistická kompetencia
- ✓ Pragmatická kompetencia

IV. Komunikačné zručnosti

- ✓ Počúvanie s porozumením
- ✓ Čítanie s porozumením
- ✓ Písomný prejav
- ✓ Ústny prejav
  - dialóg
  - monológ

V. Komunikačné spôsobilosti a funkcie komunikácie

- ✓ rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...),
- ✓ vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti,
- ✓ schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr,
- ✓ schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Ročník		<i>Deviaty – II.CJ RUJ</i>	
Časový rozsah výučby		1+1	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Oblečenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ časti oblečenia – lexika ✓ slovesa obliecť, obliekať ✓ móda 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ viesť dialógy o oblečení, o móde ✓ pestovať u žiakov vkus pri obliekaní ✓ poznávať ruské príslovia o oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Šport	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovesá: hľadať, čistiť ✓ Druhy športov ✓ Povieda Dragunského Priateľ z detstva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Viesť dialóg viesť dialóg o športovaní ✓ správne používať nepravidelné slovesá ✓ viesť žiakov k športovaniu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ TBZ
Dedina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Život na dedine – lexika ✓ Koncovky Gpl. ✓ Číslovky nad 100 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porozprávať o živote na dedine ✓ Porovnať so životom v meste ✓ Diskusia o výhodách - nevýhodách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ ENV
Hodina geografie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovensko – reálie ✓ Vyjadrenie času ✓ Pieseň Lebedeva – Veselý vietor 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť porozprávať o svojej vlasti ✓ Naučiť sa pieseň 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ RLK
Leto	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lexika ✓ Tvorenie dialógov ✓ Článok „Družók“ ✓ Sloveso: „jézdit“ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reálie : Moskva ✓ Žarty ✓ Tvorba projektu ✓ Príslovia a porekadlá ✓ Vedieť reprodukovať pieseň Úsmev 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ RLK
Učiť sa vždz zide	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Škola – lexika ✓ Práca s textom ✓ Skoňovanie podst. m. ŽR s koncovkov –ija ✓ Poviedka Moja učiteľka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ovládať skoňovanie podst. mien ŽR ✓ Oboznámenie sa s ruským výt. umením ✓ Využívať slovnú zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

počasie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Počasie - predpoveď ✓ Práca s textom ✓ Slovná zásoba ✓ pranostiky ✓ Opis obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tvorenie situačných dialógov podľa obrázkov ✓ Vedieť rozprávať o počasí v jednotlivých ročných obdobiach ✓ Riešenie zadaní v učebnici 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ MUV ✓ OSR ✓ RLK
A.S.Puškin	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poviedka Detstvo ✓ Tvorenie situačných dialógov ✓ Nová SZ ✓ Orientácia v meste ✓ Sankt Peterburg - reálie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ovládať životopis a tvorbu A.S.Puškina ✓ Vlastenectvo a hist. pamiatky S.Peterburg ✓ Správna intonácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Lepšie je byť šťastný ako krásny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práca s textom ✓ Tvorenie dialógov ✓ Poviedka Dedko, babka a Oleg ✓ Nová slovná zásoba ✓ Časovanie slovík umývať a spievať ✓ Galéria výt. umelcov Ruska 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie prerozprávať vtip ✓ Hranie rolí ✓ Sebakontrola ✓ Riešenie zadaní v učebnici ✓ Vie zarecitovať ruskú báseň 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV

Učebné zdroje:

- ✓ Učebnica PhDr. Elena Kováčiková, Valentína Glendová: Ruský jazyk pre 6. ročník ZŠ
- ✓ Učebnica PhDr. Elena Kováčiková, Valentína Glendová: Ruský jazyk pre 7. ročník ZŠ
- ✓ slovník rusko-slovenský a slovensko-ruský
- ✓ pracovný zošit pre 7. ročník ZŠ
- ✓ magnetofónové nahrávky k učebniciam
- ✓ doplnková literatúra (knihy, časopisy, CD)

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**.

Priebežné hodnotenie:

- ✓ Známkami pri individuálnom skúšaní a písomných prácach.
- ✓ Súťaživé formy jednotkami za odmenu, taktiež aktivita na hodine.
- ✓ Slovné hodnotenie.
- ✓ Samohodnotenie – pri skupinovej práci zhodnotenie skupín navzájom.
- ✓ Kolektívne hodnotenie referátov a projektov triedou.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- ✓ komunikačné zručnosti v jazyku (v potrebnej miere)
- ✓ jazykové schopnosti
- ✓ manuálne zručnosti a ich využitie
- ✓ umelecké a psychomotorické schopnosti
- ✓ analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Predmet	<u><i>Matematika</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika v nižšom sekundárnom vzdelávaní je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament: „Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma, v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Matematika je jeden z najdôležitejších vyučovacích predmetov. Vedomosti získané na hodinách matematiky využívajú žiaci nielen v každodennom živote, ale nadväzujú na tieto poznatky aj na iných predmetoch, napr. fyzika, chémia,... A práve preto veľký dôraz budeme klásť práve na to, aby vedomosti žiakov neboli len formálne, ale ich v čoraz väčšej miere vedeli využívať v bežnom živote.

Ciele predmetu

Cieľom matematiky je, aby žiaci získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiaci by mali spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite a s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich.

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

- správne používať matematickú symboliku a znázorňovať
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy
- využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh
- získavať skúsenosti s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov
- používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií

Matematika na 2. stupni ZŠ má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa. Má podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov.

ŠkVP je posilnený o 3 hodiny, ktoré sa využijú na zlepšenie rozvoja matematických schopností, zručností, logického myslenia a tvorivosti žiakov.

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní matematiky budeme využívať nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Matematika patrí k predmetom, ktoré umožňujú na základe praktických skúseností samostatné objavovanie a rozvíjanie poznatkov. Žiakov je možné pomocou príkladov viesť k vysloveniu hypotézy a hľadaniu možností jej overenia. Snahou učiteľa by preto mal byť ústup od reprodukčných činností, viac sa treba zameriavať na rozvoj tvorivosti žiakov. Efektívnou metódou je rozhovor doplnený vysvetľovaním a praktickou demonštráciou učiteľa, samostatná práca, skupinová práca a problémové vyučovanie. Pri riešení problémov v bežnom živote sa často využíva tímová práca. Vo vyučovaní matematiky ju možno uplatniť pri práci s počítačom, pri tvorbe projektov a ich prezentácii.

Nové moderné metódy

- ✓ brainstorming
- ✓ hobometóda (ide o brainstorming s prestávkou na samoštúdium)
- ✓ Gordonova metóda (hľadanie originálneho riešenia)
- ✓ motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- ✓ motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a inividuálne hodnotenia)
- ✓ metóda kauzálnych atribúcií (učiteľ sa pýta na možné príčiny neúspechu alebo úspechu žiaka)
- ✓ metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Stratégie vyučovania

- ✓ skupinové vyučovanie
- ✓ problémové vyučovanie
- ✓ projektové vyučovanie
- ✓ programové učenie
- ✓ heuristické vyučovanie (DITOR)
- ✓ integrované tematické vyučovanie
- ✓ blokové vyučovanie
- ✓ tvorivé vyučovanie
- ✓ objavujúce vyučovanie

Prierezové témy

- ✓ Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)
- ✓ Ochrana života a zdravia (OZO)
- ✓ Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
- ✓ Environmentálna výchova (ENV)
- ✓ Dopravná výchova (DOV)
- ✓ Finančná gramotnosť (FIG)

Obsah

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na základné tematické okruhy:

- **Čísla, premenná a početové výkony s číslami**
- **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**
- **Geometria a meranie**
- **Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika**
- **Logika, dôvodenie, dôkazy**

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinného čísla, zlomku a záporných čísel. Žiaci sa oboznamujú s algoritmami počtových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny a jej prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. Skúmanie týchto súvislostí smeruje k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

V tematickom okruhu **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

V tematickom okruhu **Logika, dôvodenie, dôkazy**, ktorý sa prelína celým matematickým učivom, rozvíjajú žiaci svoju schopnosť logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

Kompetencie – spôsobilosti

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ✓ používa prirodzené, celé a racionálne čísla pri opise reálnej situácie
- ✓ číta, zapisuje a porovnáva prirodzené, celé a racionálne čísla, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti
- ✓ zobrazí čísla na číselnej osi
- ✓ vykonáva spamäti aj písomne základné počtové výkony (sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie)
- ✓ zaokrúhľuje čísla, vykonáva odhady a kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov
- ✓ pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadrenia celok – časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom, percentom), rieši kontextové a aplikačné úlohy
- ✓ rieši modelovaním a výpočtom situácie vyjadrené pomerom, pracuje s mierkou máp a plánov

- ✓ matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú, určí hodnotu výrazu)
- ✓ matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc a ich sústav
- ✓ tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a početných výkonoch a algebrickom aparáte

Dosiahnuté postoje:

- ✓ na čísla sa pozerá, ako na prostriedky objektívneho poznania reality
- ✓ smelšie kvantifikuje realitu okolo seba
- ✓ prostredníctvom možnosti kontroly výpočtov spolieha sa na početnými výkonmi zistené výsledky
- ✓ prostredníctvom veličín vystupujúcich pri výpočte percent, získava pocit, že poznáva realitu z inej strany
- ✓ je si vedomý toho, že pomer a mierka sú veľmi blízke dennému životu
- ✓ poznaním písmen vo význame čísla získava pocit, že je bohatší o dôležité využiteľné vedomosti
- ✓ poznanie rovníc mu dáva rýchlejší a univerzálnejší prostriedok riešenia úloh

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ✓ udáva tabuľky jednoduchých lineárnych súvislostí, dopĺňa chýbajúce údaje na základe objaveného pravidla a znázorňuje údaje
- ✓ objavuje funkčné vzťahy medzi premennými a znázorňuje ich v pravouhle súradnicovej sústave
- ✓ vyjadří lineárne funkcie rovnicou, tabuľkou, grafom, vie uviesť príklady nelineárnych funkcií vytvára tabuľky a grafy pre jednoduché funkcie
- ✓ objavuje a rieši úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť
- ✓ znázorňuje údaje na diagrame, z diagramu číta znázornené údaje

Dosiahnuté postoje:

- ✓ získava pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom
- ✓ vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia
- ✓ vytvára si naklonenosť k využívaniu grafických prostriedkov vyjadreniu kvantitatívnych súvislostí
- ✓ rozvážne posudzuje pravdivosť a nepravdivosť výrokov

- ✓ má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia získava istotu a kladný vzťah k využívaniu priamej a nepriamej úmernosti pri riešení bežných úloh zo života
- ✓ je priaznivo naklonený na rozvíjanie svojich schopností a objavenia pravidelnosti okolo seba zoznamuje sa s premennou, pripraví sa na iný spôsob prístupu k veličinám a realite

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ✓ rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu; dokáže špecifikovať ich jednotlivé prvky (telesová uhlopriečka, vzťah hrán)
- ✓ pozná, vie popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky a ich vlastnosti a najdôležitejšie relácie medzi týmito prvkami a ich vlastnosťami
- ✓ používa k argumentácii a pri výpočtoch vety o zhodnosti a podobnosti trojuholníkov
- ✓ rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, manipulatívnu činnosťou získava schopnosť pochopiť a osvojiť si jednoduché geometrické transformácie, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách
- ✓ vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu, povrchu a objemu geometrických útvarov,
- ✓ pozná spôsob merania uhlov a počítanie s uhlami, využíva vlastnosti známych dvojíc uhlov (susedné, striedavé, doplnkové) pri výpočte vnútorných a vonkajších uhlov rovinných útvarov,
- ✓ pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach,
- ✓ analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Dosiahnuté postoje:

- ✓ nie je ľahostajný k svojmu okoliu
- ✓ dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí
- ✓ snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu

- ✓ je naklonený v jednote používať odhad, meranie a výpočet
- ✓ postupne si zvyká na potrebu dôkazu a v odôvodnených prípadoch ho aj nárokuje
- ✓ snaha o presnosť pri meraniach, konštrukcii a výpočtoch je pre neho samozrejماً
- ✓ ochotne používa náčrty, rôzne spôsoby znázornenia geometrických telies a predmetov, vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti
- ✓ často sa opiera o svoje vedomosti a zručnosti z oblasti zhodnosti a podobnosti geometrických útvarov
- ✓ trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ✓ prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria
- ✓ vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu
- ✓ vykonáva zber, zápis, interpretáciu údajov a ich grafické znázornenie
- ✓ je schopný orientovať sa v množine údajov
- ✓ vie prisúdiť výrokom z blízkeho okolia správnu pravdivostnú hodnotu
- ✓ vie posudzovať realitu zo štatistického a pravdepodobnostného pohľadu, v jednoduchých prípadoch vie rozlíšiť istý a nemožný jav

Dosiahnuté postoje:

- ✓ iným spôsobom vníma okolitú skutočnosť
- ✓ získava vedomie určitej nadvlády nad svojím okolím
- ✓ získava uspokojenie nad ovládaním ďalšieho prostriedku riešenia úloh
- ✓ získava uspokojenie nad novým pohľadom na realitu
- ✓ získava spokojnosť nad novou možnosťou zachytávania kvantifikácie reality

Logika, dôvodenie, dôkazy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- ✓ dokáže kvantifikovať všeobecné výroky a uskutočniť negáciu kvantifikovaných výrokov
- ✓ vie posúdiť jednoznačnosť jednoduchých návodov, vyhlášok a nariadení
- ✓ posúdi správnosť použitých spojok „a“, „alebo“, „buď alebo“, „ak, tak“
- ✓ posúdi pravdivosť alebo nepravdivosť matematických výrokov
- ✓ pozná miesto definície, hypotézy a dôkazu v matematických textoch

Dosiahnuté postoje

- ✓ získava sebadôveru pri interpretácii matematických a nematematických textov
- ✓ je pripravený na posúdenie pravdivosti matematických výrokov, ktorými sa v priebehu svojej učebnej činnosti stretol
- ✓ získa nadhľad nad celkovým chápaním matematického textu, z hľadiska jeho štruktúry na definície, vety, hypotézy, dôkazy

Ročník	<i>Piaty – vyučuje sa podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	4		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Upevnenie a prehĺbenie násobenia a delenia prirodzených čísel v obore násobilky. ✓ Násobenie a delenie spamäti v obore do 100. ✓ Násobenie ako postupné sčítavanie a delenie na rovnaké časti aj ako postupné odoberanie. ✓ Násobenie a delenie po častiach (propedeutika distributívnosti). ✓ Násobenie súčtu a rozdielu jednociferným číslom v obore do 100. ✓ Delenie so zvyškom. ✓ Delenie (propedeutika) so zvyškom v obore do 100. ✓ Násobenie a delenie jednoduchých čísel spamäti. ✓ Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom v obore do 10 000 (pomocou kalkulačky aj dvojciferným a trojciferným číslom). ✓ Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické myslenie s využitím násobenia a delenia (aj ako propedeutika zlomkov, propedeutika pomeru). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Násobiť a deliť spamäti v obore do 100. ✓ Deliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti. ✓ Použiť algoritmus písomného násobenia jednociferným a dvojciferným číslom. ✓ Použiť algoritmus písomného delenia jednociferným a dvojciferným číslom aj so zvyškom. ✓ Overiť výsledok delenia skúškou správnosti. ✓ Riešiť úlohy s viacerými početovými operáciami. ✓ Deliť na kalkulačke dvoj a trojciferným číslom. ✓ Riešiť slovné úlohy s využitím násobenia a delenia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. ✓ Rád číslice v zápise prirodzeného čísla. ✓ Čítanie a písanie veľkých prirodzených čísel. ✓ Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel. ✓ Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. ✓ Zaokrúhľovanie nadol (nahor). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čítať a zapisovať prirodzené čísla v obore nad 10 000. ✓ Určiť rád číslice v zápise prirodzeného čísla. Rozložiť číslo na jednotky rôzneho rádu a opačne - z jednotiek rôzneho rádu zapísať prirodzené číslo v obore nad 10 000. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ FIG ✓ OSR

<p>Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Číselná os, vzdialenosť na číselnej osi (aj ako propedeutika desatinných čísel – učivo o eurách a centoch). ✓ Rímske číslice (zoznámenie sa s týmito číslicami). ✓ Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie matematickej gramotnosti. Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp, schém, tabuliek, diagramov, grafov,.... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnať a zoradiť vzostupne/zostupne prirodzené čísla v obore nad 10 000. ✓ Poznať a rozlišovať párne a nepárne čísla. ✓ Použiť znak rovnosti a znaky nerovnosti pri porovnávaní a zoradovaní čísel. ✓ Zaokrúhliť číslo. Zaokrúhliť číslo nadol a nahor. ✓ Znázorniť číslo na číselnej osi. Zistiť vzdialenosť dvoch čísel na číselnej osi. ✓ Čítať a zapisovať rímske čísla. ✓ Riešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy). 	
<p>Počtové výkony s prirodzenými číslami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. ✓ Rád číslice v zápise prirodzeného čísla. ✓ Čítanie a písanie veľkých prirodzených čísel. ✓ Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel. ✓ Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie nadol (nahor). ✓ Číselná os, vzdialenosť na číselnej osi (aj ako propedeutika desatinných čísel – učivo o eurách a centoch). ✓ Rímske číslice (zoznámenie sa s týmito číslicami). ✓ Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie matematickej gramotnosti. Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp, schém, tabuliek, diagramov, grafov,.... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo obor do 100. ✓ Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo obor do 100. ✓ Vykonať skúšku správnosti odčítania. ✓ Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla rozdielom. ✓ Písomne sčítavať aj viac sčítancov (aj pomocou kalkulačky). ✓ Pohotovo používať kalkulačku. ✓ Spamäti násobiť a deliť prirodzené čísla mimo obor do 100. ✓ Písomne násobiť a deliť prirodzené čísla mimo obor do 100. ✓ Vykonať skúšku správnosti delenia. ✓ Zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Porovnať čísla podielom. ✓ Pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel. ✓ Vedieť správne určiť poradie počtových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ FIG

<p>Geometria a meranie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Geometrické útvary. ✓ Rysovanie – základné pravidla rysovania. Rovnobežky, kolmice v bežnom živote. ✓ Rysovanie rovnobežníka (len ako propedeutika v štvorcovej sieti). ✓ Meranie dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, premena jednotiek m, dm, cm, mm v obore prirodzených čísel. ✓ Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika. ✓ Kocka, kváder (ako propedeutika). ✓ Stavba telies zo stavebnícových kociek. ✓ Stavba telies na základe stanovených podmienok (podľa plánu). ✓ Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti (propedeutika práce s pomerom). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Používať pravítko s ryskou. ✓ Odmerať dĺžku úsečky. ✓ Zhotoviť úsečku danej dĺžky. ✓ Premieňať jednotky dĺžky. ✓ Narysovať rovnobežné priamky. ✓ Narysovať kolmé priamky. ✓ Narysovať rovnobežník v štvorcovej sieti. ✓ Vypočítať obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika pomocou merania dĺžok jeho strán. ✓ Popísať základné rovinné a priestorové geometrické útvary. ✓ Zostaviť z kociek stavbu na základe stanovených podmienok. ✓ Rozoznať teleso a stavbu. Vypočítať, z koľkých kociek sa skladá teleso/stavba. ✓ Zakresliť stopu stavby. Zakresliť pôdorys telesa. Zakódovať stavbu. Zakódovať teleso. Zobraziť jednoduchý obrázok z geometrických tvarov v štvorcovej sieti. Zmenšiť / zväčšiť daný geometrický tvar v štvorcovej sieti podľa stanovených podmienok. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ DOV
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov. ✓ Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. Voľba stratégie. ✓ Riešenie nepriamo sformulovaných úloh (kontextové úlohy). ✓ Propedeutika zlomkov a priamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porozumieť grafu, tabuľke. Rozlíšiť druh grafu. ✓ Čítať údaje z grafu. Čítať údaje z tabuľky. ✓ Vykonávať zber, zápis a interpretáciu údajov. ✓ Zisťovať a zapisovať počet náhodných udalostí pri pokusoch. ✓ Na konkrétnych príkladoch rozoznať istú, náhodnú a nemožnú udalosť. Hľadať stratégie – spôsoby riešenia úloh z bežného života (forma problému). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR ✓ ENV ✓ TBZ

Učebné zdroje

- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2.časť, Orbis Pictus Istropolitana

- ✓ Šedivý, Čeretková, Malperová: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Čeretková, Malperová: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, Rokus
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 5. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ internet, pripravené prezentácie, pracovné listy

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	4 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Počtové výkony s prirodzenými číslami	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti. ✓ Násobenie prirodzených čísel písomne. ✓ Delenie prirodzených čísel písomne. ✓ Deliteľnosť 2, 5, 10. ✓ Opačné operácie (sčítanie - odčítanie, násobenie - delenie). ✓ Počítanie s približnými číslami. ✓ Úlohy na poradie početných výkonov (porovnanie s poradím na kalkulačke). ✓ Slovné úlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spamäti násobiť a deliť v obore do 100, mimo obor do 100 násobkami 10. ✓ Ovládať algoritmus písomného násobenia viacciferným číslom. ✓ Ovládať algoritmus písomného delenia viacciferným číslom aj so zvyškom. ✓ Vykonať skúšku správnosti delenia. ✓ Analyzovať úlohy z hľadiska nutnosti realizácie skúšky správnosti prevedenej početovej operácie z hľadiska poznania opačnej operácie. ✓ Analyzovať text slovnej úlohy, diagnostikovať dané a určiť údaje potrebné pre riešenie úlohy. ✓ Nájsť optimálnu stratégiu riešenia. Realizovať jednoduchý zápis riešenia úlohy a odpovede (matematizovať jednoduché reálne situácie). ✓ Používať kalkulačku pri overovaní správnosti riešenia úloh na všetky početové výkony. ✓ Analyzovať zápis úlohy obsahujúcej viaceré početové operácie (aj s použitím zátvoriek). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ FIG

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Riešiť úlohy s viacerými počtovými operáciami aj na kalkulačke. ✓ Používať odhad pri zaokrúhľovaní čísel. 	
Desatinné čísla. Počtové výkony (operácie) s desatinnými číslami	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Desatinné číslo a desatinný zlomok. Rád číslice v zápise desatinného čísla. ✓ Zobrazenie desatinných čísel na číselnej osi. ✓ Vzďialenosť čísel na číselnej osi. ✓ Porovnávanie desatinných čísel. ✓ Zaokrúhľovanie desatinných čísel. ✓ Sčítanie desatinných čísel spamäti. ✓ Sčítanie desatinných čísel písomne. ✓ Odčítanie desatinných čísel spamäti. ✓ Odčítanie desatinných čísel písomne. ✓ Sčítanie a odčítanie desatinných čísel s využitím kalkulačky. ✓ Slovné úlohy s použitím desatinných čísel. ✓ Násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1000. ✓ Premena jednotiek dĺžky a hmotnosti. ✓ Násobenie desatinného čísla prirodzeným číslom. ✓ Násobenie desatinného čísla desatinným číslom. ✓ Delenie menšieho prirodzeného čísla väčším. ✓ Delenie desatinného čísla prirodzeným číslom. ✓ Delenie desatinného čísla desatinným číslom. ✓ Úlohy na poradie počtových operácií. ✓ Slovné úlohy s desatinnými číslami. ✓ Aritmetický priemer. ✓ Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel. ✓ Opačné operácie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozoznať prirodzené číslo a desatinné číslo ako spôsob kvantitatívneho vyjadrenia celku. ✓ Určiť rád číslice v zápise desatinného čísla. ✓ Čítať a zapisovať kladné desatinné čísla. ✓ Zobraziť kladné desatinné číslo na číselnej osi. ✓ Porovnať desatinné čísla (aj pomocou číselnej osi). ✓ Usporiadať desatinné čísla zostupne a vzostupne. ✓ Zaokrúhliť kladné desatinné číslo podľa predpisu. ✓ Sčítať a odčítať kladné desatinné čísla písomne a pomocou kalkulačky. ✓ Rozhodnúť o nutnosti realizácie skúšky správnosti vzhľadom na odčítanie. ✓ Násobiť a deliť kladné desatinné čísla násobkami čísla 10 spamäti. ✓ Násobiť desatinné číslo prirodzeným a desatinným číslom. ✓ Deliť menšie prirodzené číslo väčším. ✓ Deliť desatinné číslo prirodzeným a desatinným číslom ✓ Vykonať skúšku správnosti delenia. ✓ Aplikovať osvojené poznatky o desatinných číslach a počtových výkonoch pri riešení slovných úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ FIG ✓ OZO
Obsah obdĺžnika a štvorca	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výpočet približného obsahu rovinných útvarov v štvorcovej sieti. ✓ Premena jednotiek dĺžky v obore desatinných čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť približný obsah rovinného útvaru v štvorcovej sieti a vyjadriť ho v rôznych jednotkách. ✓ Vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika v rôznych jednotkách obsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ TBZ ✓ DOV

<p>Obsah obdĺžnika a štvorca</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi (aj ako počet štvorcov štvorcovej siete). ✓ Obsah štvorca a obdĺžnika s desatinnými rozmermi. Jednotky obsahu. ✓ Premena jednotiek obsahu – mm², cm², dm², m², km², ha, a. ✓ Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. ✓ Slovné úlohy na výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vypočítať stranu štvorca, ak poznáme obsah. ✓ Vypočítať jednu zo strán obdĺžnika, ak poznáme obsah a jednu zo strán obdĺžnika. ✓ Aplikovať poznatky o štvorci a obdĺžniku pri riešení úloh na obvod a obsah geometrických útvarov zložených zo štvorca a obdĺžnika. ✓ Analyzovať a riešiť jednoduché slovné úlohy z reálneho života. ✓ Použiť operácie s desatinnými číslami pri premene jednotiek dĺžky a obsahu. ✓ Porovnávať veľkosti vyjadrené jednotkami (je väčšie je menšie), usporadúvať veľkosti vyjadrené v jednotkách vzostupne a zostupne. 	
<p>Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uhol a veľkosť uhla. ✓ Meranie uhlov, pomôcky na meranie uhlov, jednotky (stupeň, minúta a ich premena). ✓ Rysovanie uhlov. ✓ Konštrukcia osi uhla. ✓ Porovnávanie uhlov, zhodné uhly. ✓ Rozdelenie uhlov podľa veľkosti. ✓ Uhly v trojuholníku. ✓ Rozdelenie trojuholníkov podľa veľkosti vnútorných uhlov. ✓ Uhly vrcholové a susedné. ✓ Operácie s uhlami. ✓ Sčítanie a odčítanie uhlov a ich veľkostí. ✓ Násobenie a delenie uhlov dvomi. ✓ Grafické sčítanie a odčítanie uhlov. ✓ Grafické násobenie a delenie uhlov dvomi. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popísať uhol. ✓ Narysovať uhol danej veľkosti v stupňoch pomocou uhlomera. ✓ Narysovať bez uhlomera uhly veľkosti 90°, 180° a 60°. ✓ Odmerať veľkosť uhla s presnosťou na stupne. ✓ Určiť druh uhla podľa veľkosti (ostrý, pravý, tupý, priamy, väčší ako priamy, plný). ✓ Porovnať uhly podľa veľkosti. ✓ Premeniť stupne na minúty a naopak. ✓ Zostrojiteľ os uhla. ✓ Použiť os uhla pri rysovaní uhla veľkosti 90°, 45°, 30° (delenie uhla na polovice). ✓ Sčítat' a odčítat' veľkosti uhlov v stupňoch a minútach výpočtom. ✓ Graficky porovnať, sčítat', odčítat' dva uhly. ✓ Násobiť a deliť veľkosť uhla v stupňoch a minútach prirodzeným číslom. ✓ Graficky zostrojiteľ dvojnásobok uhla, polovicu uhla. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ TBZ

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť typ trojuholníka podľa veľkosti jeho vnútorných uhlov (pravouhlý, ostrouhlý, tupouhlý). ✓ Vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla v stupňoch a minútach, ak poznáme dva vnútorné uhly. ✓ Vypočítať vonkajšie uhly trojuholníka v stupňoch a minútach, ak poznáme veľkosti vnútorných uhlov. ✓ Rozlišovať a vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla v stupňoch a minútach v jednoduchých geometrických úlohách. 	
Kombinatorika v úlohách	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oboznámenie žiakov s kombinatorikou. ✓ Všetky možné usporiadania daného počtu prvkov. ✓ Výber a usporiadanie prvkov, úlohy aj s opakovaním prvkov. ✓ Riešenie slovných úloh s kombinatorickou motiváciou. ✓ Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov. ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Objaviť systém na vypisovanie všetkých možností. ✓ Systematicky usporiadať daný počet predmetov všetkými možnými spôsobmi do skupín. ✓ Vypísať všetky možné usporiadania danej skupiny 2, 3, 4 prvkov, v ktorej záleží na poradí (bez opakovania, s opakovaním). ✓ Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov menšiu ako je daný počet a určiť počet takto usporiadaných skupín prvkov (bez opakovania, s opakovaním). ✓ Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy. ✓ Použiť pravidlo súčinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh. ✓ Popísať graf, tabuľku. Rozlišovať druhy grafov. Čítať z grafu, tabuľky. Pracovať s údajmi z grafu, tabuľky. ✓ Zhromaždiť údaje na základe zadaných kritérií. ✓ Znázorniť zhromaždené údaje v tabuľke. ✓ Zostrojiť jednoduchý stĺpcový, čiarový graf na základe daných podmienok. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ FIG ✓ OZO

Učebné zdroje

- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom , 1.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Šedivý, Čeretková: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Čeretková: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, Rokus
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 5. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 6. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ internet, pripravené prezentácie, pracovné listy

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	3,5 + 0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zlomky. Počtové výkony so zlomkami. Racionálne čísla	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pojem zlomku, znázornenie zlomkovej časti z celku. ✓ Znázornenie zlomkov na číselnej osi. ✓ Rovnosť zlomkov. Rozširovanie a krátenie zlomkov. ✓ Základný tvar. ✓ Porovnávanie a usporiadanie zlomkov s rovnakým čitateľom alebo menovateľom. ✓ Sčítanie a odčítanie zlomkov s rovnakým menovateľom. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čítať, zapisovať a porovnávať zlomky. Poznať a funkčne využívať vyjadrenia celok, časť celku zlomkom. ✓ Vykonávať základné počtové výkony so zlomkami. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ ENV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sčítanie a odčítanie zlomkov prevodom na spoločného menovateľa, krížové pravidlo. ✓ Zmiešané číslo. ✓ Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom a zlomkom. ✓ Zlomok a desatinné číslo ✓ Počítanie so zlomkami prevodom na desatinné číslo (približne a na kalkulačke). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať a využívať vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom. 	
Percentá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Percento. ✓ Základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent. ✓ Promile. ✓ Použitie promile v praxi. ✓ Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel. ✓ Znázorňovanie časti celku a počtu percent vhodným diagramom. ✓ Jednoduché úrokovanie. ✓ Riešenie slovných úloh a podnetových úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu. ✓ Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ, hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a počet percent. ✓ Vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu. ✓ Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami. ✓ Vypočítať 1%, 10%, 20%, 25%, 50% bez prechodu cez 1%. ✓ Čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne. ✓ Znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v kruhovom diagrame. ✓ Vykonávať jednoduché úrokovanie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ DOV ✓ FIG ✓ ENV ✓ TBZ
Objem a povrch kvádra a kocky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kocka, kváder. ✓ Voľné rovnobežné premietanie, obraz kocky a kvádra, viditeľnosť hrán. ✓ Telesá zložené z kociek a kvádrov, ich znázorňovanie – nárys, pôdorys, bokorys. ✓ Úlohy na rozvoj predstavivosti. ✓ Objem telesa, jednotky objemu a ich premena. ✓ Objem kvádra a kocky. ✓ Sieť kvádra a kocky. ✓ Povrch kvádra a kocky. ✓ Slovné úlohy s využitím objemu a povrchu kvádra a kocky. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozoznať, pomenovať a opísať základné priestorové útvary, nachádzať v realite ich reprezentáciu. ✓ Načrtnúť ich aj narysovať. ✓ Poznať meracie prostriedky a ich jednotky. ✓ Premieňať jednotky obsahu. ✓ Vykonať merania a výpočty objemu a povrchu kocky a kvádra. ✓ Riešiť geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ DOV ✓ ENV

<p>Pomer. Priama a nepriama úmernosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomer, rozdeľovanie celku v danom pomere. ✓ Mierka plánu a mapy. ✓ Priama a nepriama úmernosť. ✓ Jednoduchá trojčlenka (aj zložená). ✓ Využitie priamej úmernosti v praxi (kontextové a podnetové úlohy). ✓ Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti graficky. ✓ Graf priamej a nepriamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetliť pojmy pomer, prevrátený pomer, postupný pomer. ✓ Deliť dané číslo, upraviť dané číslo v danom pomere. ✓ Riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy. ✓ Riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť. ✓ Riešiť úlohy trojčlenkou. ✓ Narysovať graf priamej a nepriamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ TBZ ✓ FIG
<p>Kombinatorika – riešenie úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblasti rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií). ✓ Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách (bez podmienok; využiť pravidlo súčtu). ✓ Objavovanie možností a zákonitostí. Pravidlo súčinu. ✓ Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky). ✓ Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov). Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram - stromový graf), príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vypisovať všetky možnosti podľa určitého systému. ✓ Tvoriť systém, objavovať spôsob tvorenia všetkých možných riešení. ✓ Systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín. ✓ Určiť spoločnú matematickú podstatu v úlohe a počet všetkých možných usporiadaní. ✓ Z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto vybrané prvky usporiadať a určiť počet takto vybraných a usporiadaných prvkov (bez opakovania aj s opakovaním). ✓ Z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov menšiu ako je daný počet a určiť počet takto usporiadaných skupín prvkov. Zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia. Znázorniť dáta, údaje v tabuľke a stromovým diagramom. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ TBZ ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 1.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2.časť, Orbis Pictus Istropolitana

- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, Rokus
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 6. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 7. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ internet, pripravené prezentácie, pracovné listy

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	4 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel. ✓ Navzájom opačné čísla. ✓ Zobrazenie celých a desatinných (kladných aj záporných) čísel na číselnej osi. ✓ Absolútna hodnota čísel, absolútna hodnota nuly. ✓ Porovnanie a usporiadanie celých a desatinných (kladných aj záporných) čísel. ✓ Sčítanie a odčítanie celých a desatinných (kladných aj záporných) čísel. ✓ Počtové operácie s celými a desatinnými (kladnými aj zápornými) číslami. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čítať a zapisovať záporné čísla. ✓ Rozlíšiť kladné a záporné čísla. ✓ Uviesť príklad záporných čísel z bežného života. ✓ Určiť k danému číslu opačné číslo. Nájsť dvojice navzájom opačných čísel. ✓ Zobraziť záporné číslo na číselnej osi. ✓ Určiť absolútnu hodnotu čísla. Určiť absolútnu hodnotu nuly. ✓ Porovnať a usporiadať (vzostupne aj zostupne) celé, desatinné (kladné aj záporné) a racionálne (kladné aj záporné) čísla. ✓ Sčítovať a odčítovať celé čísla, desatinné čísla (kladné aj záporné) a racionálne čísla (kladné aj záporné). ✓ Rozhodnúť, či súčin, resp. podiel dvoch čísel bude kladný alebo záporný. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ FIG ✓ OSR

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výpočty so zlomkami (prevodom na desatinné čísla) - kladné a záporné racionálne čísla. ✓ Násobenie a delenie celých a desatinných (kladných aj záporných) čísel. ✓ Slovné úlohy – kontextové a podnetové, s praktickou tematikou. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Násobiť a deliť celé čísla, desatinné čísla (kladné aj záporné) a racionálne čísla (kladné aj záporné). ✓ Riešiť slovné úlohy na počtové operácie s celými číslami, kladnými aj zápornými desatinnými číslami, kladnými aj zápornými racionálnymi číslami. 	
Premenná, výraz, rovnica	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Číselný výraz. Druhy zátvoriek. Poradie početných operácií z viacerými zátvorkami. Úprava číselných výrazov. Zostavenie číselných výrazov z textu. ✓ Výraz s premennou / premennými. Premenná. ✓ Jednočlen, dvojjeden, trojjeden. ✓ Hodnota výrazu. Výpočet hodnoty výrazu pri danej hodnote premennej / premenných. ✓ Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania. ✓ Počtové operácie s výrazmi. ✓ Lineárna rovnica s formálnym zápisom, neznáma, premenná, koreň rovnice. ✓ Metóda overenia pri riešení jednoduchých úloh. ✓ Ekvivalentné úpravy pri riešení jednoduchých lineárnych rovníc. ✓ Vzorce. Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dovoľovanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch. ✓ Pravouhlá sústava súradníc. Znárodňovanie priamej a nepriamej úmernosti graficky. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojiť si pojem číselný výraz. ✓ Sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané číselné výrazy. ✓ Určiť počet členov v číselnom výraze. ✓ Vypočítať hodnotu číselného výrazu. ✓ Rozhodnúť o rovnosti / nerovnosti dvoch číselných výrazov. ✓ Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici. Overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. ✓ Rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom. Určiť počet premenných vo výraze s premennou. Určiť počet členov vo výraze s premennou. ✓ Zostaviť jednoduchý výraz s premennou. Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. ✓ Sčítavať a odčítavať výrazy s premennou. ✓ Násobiť a deliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly. ✓ Overiť, či dané číslo je koreňom rovnice. Riešiť jednoduché lineárne rovnice. ✓ Vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov. ✓ Vyznačiť body vo vhodne zvolenej pravouhle sústave súradníc v rovine. Určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhle sústave súradníc. ✓ Znázorniť graf priamej a nepriamej úmernosti v pravouhle sústave súradníc (ako propedeutika).s premennou. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ TBZ

<p>Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Trojuholník, základné prvky a vlastnosti. ✓ Uhly v trojuholníku. Súčet uhlov v trojuholníku. Vonkajšie a vnútorné uhly trojuholníka. ✓ Typy trojuholníkov podľa uhlov a strán. ✓ Trojuholník určený stranami – veta sss, trojuholníková nerovnosť. Trojuholník určený stranami a uhlami – vety sus, usu. ✓ Konštrukcia trojuholníka – jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou. ✓ Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník. ✓ Konštrukcia pravidelného šesťuholníka. ✓ Výška trojuholníka, konštrukcia výšok. ✓ Ortocentrum. ✓ Stredné priečky trojuholníka, ich veľkosť. ✓ Ťažnica, ťažisko, vzdialenosť ťažiska od vrcholu, od strany. ✓ Kružnica opísaná a vpísaná. ✓ Konštrukčné úlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popísať trojuholník, jeho základné vlastnosti. ✓ Objaviť vetu o súčte veľkostí vnútorných uhlov trojuholníka. ✓ Vypočítať vonkajšie uhly trojuholníka. ✓ Samostatne riešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov. ✓ Vykonať rozbor konštrukčnej úlohy. Vysvetliť a zapísať postup konštrukcie trojuholníka pomocou skôr osvojenej matematickej symboliky. ✓ Zostrojiť trojuholník podľa konštrukčného postupu s využitím vety sss, sus a usu. Vykonať skúšku (splnenie podmienok úlohy) správnosti konštrukcie trojuholníka. ✓ Narysovať pravidelný šesťuholník. ✓ Objaviť vetu o trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa sss. ✓ Objaviť vetu o súčte vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuholníka. ✓ Popísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich vlastnosti. ✓ Poznať a uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuholníka z reálneho života. ✓ Poznať vlastnosti výšok v trojuholníku. Zostrojiť výšky trojuholníka. Zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuholníku. ✓ Zostrojiť a poznať vlastnosti stredných priečok trojuholníka. ✓ Zostrojiť a poznať vlastnosti ťažníc trojuholníka. ✓ Zostrojiť kružnicu opísanú trojuholníku. ✓ Zostrojiť kružnicu vpísanú trojuholníku. ✓ Riešiť konštrukčné úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuholníka. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ DOV
---	---	---	--

<p>Ravnobežníky, lichobežníky, obsah trojuholníka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ravnobežky preťaté priamkou. ✓ Súhlasné a striedavé uhly pri ravnobežkách. ✓ Ravnobežník - základné vlastnosti. ✓ Štvorec a kosoštvorec - základné vlastnosti. ✓ Obdĺžnik a kosodĺžnik - základné vlastnosti. ✓ Výška ravnobežníka. ✓ Konštrukcia ravnobežníkov. ✓ Lichobežník - základné vlastnosti. Typy lichobežníkov (pravouhlý, ravnoramenný - základné vlastnosti). Konštrukcia lichobežníkov. ✓ Obvod a obsah obsah kosoštvorca, kosodĺžnika, trojuholníka, lichobežníka. ✓ Slovné úlohy na obvody a obsahy z praxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zostrojíte dve ravnobežné priamky preťaté priečkou. ✓ Určíte a vymenovate súhlasné a striedavé uhly. ✓ Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. ✓ Načrtnúť a pomenovate ravnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (strany, vnútorné uhly, uhlopriečky, priesečník uhlopriečok). Rozlišovate jednotlivé typy ravnobežníkov. ✓ Narysovať štvorec, obdĺžnik, ravnobežník, kosoštvorec, kosodĺžnik, označiť všetky základné prvky. Zostrojíte a odmerať v ravnobežníku jeho dve výšky. ✓ Načrtnúť lichobežník, pomenovate a opísať jeho základné prvky. Rozlíšite typ lichobežníka. Zostrojíte ľubovoľný typ lichobežníka podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu. ✓ Riešite primerané konštrukčné úlohy pre ravnobežníky a lichobežníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka. ✓ Poznať a aplikovate v úlohách z bežného života základné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika, trojuholníka a lichobežníka s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu. 	<p>✓ OZO</p>
<p>Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Súčin rovnakých činiteľov. ✓ Druhá mocnina. ✓ Druhá mocnina ako obsah štvorca. ✓ Zápis druhej mocniny reálneho čísla. ✓ Základ mocniny (mocnenec), exponent (mocniteľ). ✓ $x^2 = (-x)^2$ ✓ Druhá odmocnina. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prečítate správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určíte v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent). ✓ Vediete zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov. ✓ Zapísať aj súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne. 	<p>✓ OSR ✓ FIG</p>

<p>Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Znak odmocnenia. ✓ Základ odmocniny (odmocnenec). ✓ Zápis druhej odmocniny. ✓ Tretia mocnina. ✓ Tretia mocnina ako objem kocky. ✓ Zápis tretej mocniny. ✓ $x^3 \neq (-x)^3$ ✓ Zápis tretej odmocniny. ✓ Mocniny čísla 10, n-tá mocnina ľubovoľného čísla (an) pre konkrétne hodnoty n, n je prirodzené. ✓ Zápis čísla, veľmi veľké a veľmi malé čísla, čísla zapísané v tvare $a \cdot 10^n$, odhad, zaokrúhľovanie, práca s takýmito číslami na kalkulačke. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vysvetliť vzťah $x^2 = (-x)^2$ a $x^3 \neq (-x)^3$. Prečítať správne zápis druhej a tretej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ). ✓ Vedieť zapísať druhú a tretiu odmocninu kladného racionálneho čísla. Poznať zápis n-tej mocniny ľubovoľného čísla a, kde n je prirodzené číslo (an). ✓ Vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionálneho čísla a druhú odmocninu kladného racionálneho čísla na kalkulačke. ✓ Vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100. ✓ Vedieť zapísať ako mocninu čísla: 100, 1000, 10 000, ... ✓ Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$ a $n \in \mathbb{N}$). napr.: $70\,000 = 7 \cdot 10^4$. ✓ Riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania. Používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh. 	
<p>Kruh, kružnica</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kruh a kružnica - základné vlastnosti. ✓ Vzájomná poloha kružnice a priamky - sečnica, nesečnica, tetiva. ✓ Os tetivy. ✓ Dotyčnica, poloha dotyčnice voči príslušnému polomeru. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať základné vlastnosti kružnice, kruhu. ✓ Rozlišovať medzi kruhom a kružnicou. ✓ Zostrojiť a pomocou matematickej symboliky zapísať kružnicu a kruh s daným stredom a polomerom (priemerom). 	<p>✓ ENV</p>

<p>Kruh, kružnica</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Trojuholníky zostrojené nad priemerom kružnice. Talesova kružnica. ✓ Vzájomná poloha dvoch kružníc. ✓ Kružnicový oblúk, kruhový výsek, stredový uhol. ✓ Kruhový odsek. ✓ Obsah kruhu. Dĺžka kružnice, obvod kruhu. Obsahu medzikružia. ✓ Slovné úlohy z praxe na výpočet osahu kruhu a obvodu kružnice. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice (kruhu). ✓ Určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky. ✓ Zostrojiť dotýčnicu ku kružnici v danom bode kružnice, aj dotýčnicu prechádzajúcu daným bodom vo vonkajšej oblasti mimo kružnice. Slovné popísať postup tejto konštrukcie. ✓ Poznať Talesovu vetu. ✓ Vyznačiť na kružnici kružnicový oblúk. Vyznačiť kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu a naopak. Vyznačiť kruhový odsek. Určiť a odmerať stredový uhol. ✓ Poznať približnú hodnotu Ludolfovoho čísla π. ✓ Vypočítat' obvod a obsah kruhu a dĺžku kružnice. Vypočítat' obsah medzikružia ako rozdiel obsahov dvoch kruhov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV
<p>Hranoly</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hranol, jeho znázornenie a sieť. ✓ Objem a povrch hranola. ✓ Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu hranola (aj v slovných úlohách z praxe). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní. ✓ Poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranola. ✓ Určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola. ✓ Zostrojiť sieť kolmého hranola. ✓ Aplikovať príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu hranola v slovných úlohách. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ ENV
<p>Pravdepodobnosť, štatistika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravdepodobnostné hry a pokusy. ✓ Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí. Číselné porovnávanie šancí. ✓ Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch. Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnávať rôzne udalosti z pohľadu ich pravdepodobnosti. ✓ Uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty. Posúdiť a rozlíšiť možné, náhodné a nemožné udalosti. Rozhodnúť o pravdepodobnosti udalosti. ✓ Plánovite a systematicky zhromažďovať, triediť a spracovať údaje v experimente. ✓ Vybrať štatistický súbor zo zhromaždených údajov. ✓ Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR

Pravdepodobnosť, štatistika		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čítať a interpretovať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu. ✓ Znázorniť údaje kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom. 	
-----------------------------	--	---	--

Učebné zdroje

- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 1.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 6. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, Rokus
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 6. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 7. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 8. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ internet, pripravené prezentácie, pracovné listy

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	4 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Súčin rovnakých činiteľov. ✓ Druhá mocnina. ✓ Druhá mocnina ako obsah štvorca. ✓ Zápis druhej mocniny reálneho čísla. ✓ Základ mocniny (mocnenec), exponent (mociteľ). ✓ $x^2 = (-x)^2$ ✓ Druhá odmocnina. ✓ Znak odmocnenia. ✓ Základ odmocniny (odmocnenec). ✓ Zápis druhej odmocniny. ✓ Tretia mocnina. ✓ Tretia mocnina ako objem kocky. ✓ Zápis tretej mocniny. ✓ $x^3 \neq (-x)^3$ ✓ Zápis tretej odmocniny. ✓ Mocniny čísla 10, n-tá mocnina ľubovoľného čísla (an) pre konkrétne hodnoty n, n je prirodzené. ✓ Zápis čísla, veľmi veľké a veľmi malé čísla, čísla zapísané v tvare $a \cdot 10^n$, odhad, zaokrúhľovanie, práca s takýmito číslami na kalkulačke. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent). ✓ Vedieť zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov. ✓ Zapísať aj súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne. ✓ Vedieť vysvetliť vzťah $x^2 = (-x)^2$ a $x^3 \neq (-x)^3$. ✓ Prečítať správne zápis druhej a tretej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ). ✓ Vedieť zapísať druhú a tretiu odmocninu kladného racionálneho čísla. ✓ Poznať zápis n-tej mocniny ľubovoľného čísla a, kde n je prirodzené číslo (a^n). ✓ Vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionálneho čísla a druhú odmocninu kladného racionálneho čísla na kalkulačke. ✓ Vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100. ✓ Vedieť zapísať ako mocninu čísla: 100, 1000, 10 000, ... ✓ Vedieť zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $1 \leq a < 10$ a $n \in \mathbb{N}$). napr.: $70\,000 = 7 \cdot 10^4$. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ FIG

<p>Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania. ✓ Používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh. 	
<p>Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav. ✓ Riešenie jednoduchých lineárnych nerovníc, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. (Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenie riešenia). ✓ Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc s neznámou v menovateli. ✓ Vyjadrenie neznámej zo vzorca. ✓ Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré vedú k lineárnej rovnici alebo nerovnici. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov. ✓ Vedieť rozlíšiť zápis rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice. ✓ Riešiť jednoduché lineárne rovnice a nerovnice, urobiť skúšku správnosti. ✓ Riešiť tiež zložitejšie lineárne rovnice. ✓ Riešiť jednoduché rovnice s neznámou v menovateli aj so skúškou správnosti. ✓ Vedieť určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s neznámou v menovateli. ✓ Vedieť vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov). ✓ Riešiť slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici / nerovnici/. Riešiť slovné úlohy s tematikou pohybu a spoločnej práce. ✓ Zostaviť zápis úlohy, zapísať postup riešenia slovnej úlohy. ✓ Overiť správnosť riešenia slovnej úlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV
<p>Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Valec, ihlan, kužeľ a ich siete. ✓ Guľa a rez guľou. ✓ Objem a povrch gule. ✓ Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť popísať valec, ihlan, kužeľ, guľu, pomenovať ich základné prvky. ✓ Načrtnúť tieto telesá vo voľnom rovnobežnom premietaní. ✓ Zostrojíte sieť valca, kužeľa, ihlana. ✓ Vypočítať objem a povrch valca, kužeľa, ihlana, gule. ✓ Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu telies (aj v slovných úlohách).. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR

<p>Súmernosť v rovine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osová súmernosť, os súmernosti. ✓ Stredová súmernosť, stred súmernosti. ✓ Konštrukcia obrazu v osovej súmernosti. ✓ Konštrukcia obrazu v stredovej súmernosti. ✓ Ukážky stredovej súmernosti – útvarov (aj v štvorcovej sieti). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť určiť, či sú geometrické útvary súmerné podľa osi resp. podľa stredy. ✓ Vedieť vysvetliť pojmy osová a stredová súmernosť. ✓ Nájsť os súmernosti osovo súmerného útvaru. ✓ Zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej (aj v stredovej) súmernosti. ✓ Vedieť určiť osi súmernosti (štvorec, obdĺžnik, trojuholník, kružnica, kruh, atď.). ✓ Vedieť určiť stredovo súmerné rovinné útvary (štvorec, obdĺžnik, kruh). ✓ Zostrojiť osovo aj stredovo súmerný útvar k danému jednoduchému útvaru (aj v štvorcovej sieti). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR
<p>Pytagorova veta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pytagorova veta, jej odvodenie. ✓ Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať a vymenovať základné prvky pravouhlého trojuholníka (odvesna, prepona). ✓ Vedieť pre aký útvar platí Pytagorova veta. ✓ Poznať a vedieť formuláciu Pytagorovej vety a jej význam. ✓ Zapísať Pytagorovu vetu vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri danom označení strán pravouhlého trojuholníka a tiež vedieť slovné znenie vety. ✓ Samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a a nad odvesnou b, vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien. ✓ Vedieť vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán. ✓ Samostatne používať Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ

<p>Grafické znázorňovanie závislostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Karteziánsky súradnicový systém. ✓ Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislosti. ✓ Súvis grafu s niektorými základným vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty). ✓ Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf. ✓ Všeobecná rovnica lineárnej funkcie. ✓ Parametre k a q v lineárnej funkcii. ✓ Graf priamej a nepriamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém. ✓ Zobrazíť bod, úsečku, trojuholník atď. v pravouhlom súradnicovom systéme. ✓ Zostrojiť graf lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky pre hodnoty x a y. ✓ Popísať základné vlastnosti grafu lineárnej funkcie (lineárnej závislosti) - tvar grafu, súvislosť čísla k v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$ s jej rastom alebo klesaním. ✓ Vedieť uviesť dvojicu veličín, medzi ktorými je lineárna funkčná súvislosť. ✓ Zostaviť tabuľku a zostrojiť graf lineárnej funkcie v obore reálnych čísel. ✓ Poznať význam koeficientov k a q v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$. ✓ Určiť, či je lineárna funkcia rastúca (klesajúca). ✓ Zapísať tvar konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo. ✓ Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti, použiť pri výpočte. ✓ Určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe. Riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ FIG
<p>Podobnosť trojuholníkov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti. ✓ Podobnosť trojuholníkov. ✓ Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh. Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov. ✓ Rozhodnúť o podobnosti dvojice daných útvarov v rovine (štvorce, obdĺžniky, trojuholníky, atď.). ✓ Vypočítať pomer podobnosti k pre dva rovinné útvary a vedieť použiť pomer pri výpočtovej a primeranej konštrukčnej úlohe. ✓ Poznať základné vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu). ✓ Na základe viet o podobnosti trojuholníkov riešiť primerané numerické a konštrukčné úlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO

<p>Podobnosť trojuholníkov</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť využívať vlastnosti podobnosti trojuholníkov podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok. ✓ Riešiť jednoduché praktické topografické úlohy s využitím vlastností podobnosti trojuholníkov. ✓ Vedieť určiť skutočné vzdialenosť – mierka mapy a skutočné rozmery predmetov – mierka plánu. 	
<p>Štatistika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber. ✓ Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov. ✓ Tabuľky, grafy a diagramy - čítanie, i a tvorba, prechod od jedného typu grafu znázornenia k inému. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientovať sa v pojmoch možný, nemožný, náhodný, istý jav. ✓ Popísať triedenie štatistických jednotiek a náhodný výber zo súboru. ✓ Určiť výpočtom relatívnu početnosť daného javu. ✓ Riešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru. ✓ Čítať (interpretovať) údaje z kruhového diagramu a z stĺpcového grafu. ✓ Znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ FIG

Učebné zdroje

- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 1.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Žabka, Černek: Matematika pre 8. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2.časť, Orbis Pictus Istropolitana
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 1. časť, SPN
- ✓ Šedivý, Bálint, Čeretková, Malperová: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 2. časť, SPN
- ✓ Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, Rokus
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 7. ročník základných škôl, PRÍRODA

- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 8. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ Bálint, Kuzma: Zbierka úloh z matematiky pre 9. ročník základných škôl, PRÍRODA
- ✓ internet, pripravené prezentácie, pracovné listy

Hodnotenie a klasifikácia

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Hodnotenie tým plní informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Pri hodnotení budeme zohľadňovať špecifiká daného žiaka. Predmet matematika je klasifikovaný na vysvedčení známku. Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č.22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet kontroly:

Dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

Metódy a formy kontroly:

Kontrola verbálnych, písomných a grafických prejavov žiaka.

Nástroje kontroly:

- ✓ vstupný test (september)
- ✓ 4 školské písomné práce (štvrtročne a na konci klasifikačného obdobia)
- ✓ výstupný test (jún)
- ✓ kontrolné práce (priebežne po tematických celkoch)
- ✓ krátke písomné práce (priebežne podľa potreby)

Kritéria, ukazovatele hodnotenia:

- ✓ úroveň verbálnych prejavov žiaka
- ✓ úroveň písomných prejavov žiaka
- ✓ úroveň grafických prejavov žiaka

Klasifikačná stupnica:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobrý
49% - 25%	dostatočný
24% - 0%	nedostatočný

Ústne hodnotenie:

Je ďalšou formou hodnotenia žiaka. V matematike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí a zručností, účelom ktorej je, aby žiak vedel, v čom sú jeho slabé miesta, o čom má nesprávnu predstavu a v čom vyniká. Táto forma hodnotenia má motivačnú funkciu a funkciu spätnej väzby.

Motivačné hodnotenie:

Žiak je hodnotený za nadštandardnú aktivitu na hodine, ktorá súvisí s vyučovacím procesom – napríklad tvorivé nápady, inovatívne, neštandardné postupy riešenia úloh, objavovanie nových súvislostí, riešenie úloh nad rámec povinných úloh. Za takúto aktivitu je hodnotený známku výborný.

Predmet	<u>Informatika</u>
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

V ŠkVP ISCED 2 je Informatika posilnená o 0,5 hodiny, ktorá sa využije na tvorbu projektov a zdokonalenie zručností pri práci v IKT.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. V predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním
- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov)
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém)
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať)
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebavzdelávanie

- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Žiaci väčšinou pracujú samostatne pri počítači. Učiteľ pripraví žiakom aktivity, ktoré žiaci vykonávajú pod dohľadom a s podporou učiteľa vlastným individuálnym tempom. Hlavný metodický prístup je konštruktivizmus. Žiaci musia mať dostatok príležitostí experimentovať, skúmať a tvoriť. Treba venovať dostatočný čas na nácvik jemnej motoriky, ktorá je potrebná na prácu s myšou.

Poznámka do UP

Všetky hodiny sú cvičenia pri počítači, trieda sa delí podľa počtu počítačov v učebni.

Nové moderné metódy

- ✓ brainstorming
- ✓ Gordonova metóda (hľadanie originálneho riešenia)
- ✓ motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a inividuálne hodnotenia)
- ✓ metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *programové učenie*

- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *objavujúce vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Obsah

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- ***Informácie okolo nás***
- ***Komunikácia prostredníctvom IKT***
- ***Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie***
- ***Princípy fungovania IKT***
- ***Informačná spoločnosť***

Učivo **Informácie okolo nás** je kľúčové aj pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimedialna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby:

- vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou

- vedeli vytvárať jednoduché tabuľky a grafy
- získali ďalšie zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií
- porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí
- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopili využitie IKT v iných predmetoch
- pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania

Tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci sa mali:

- naučiť pracovať s elektronickou poštou
- pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete
- by mali získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy)
- poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod)
- uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia:

- so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT
- s pojmami ako algoritmus, program, programovanie
- získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT
- naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania:

- jednoduchého hardvéru
- rôznych oblastí určenia softvéru
- úlohami operačných systémov (napr. práca so súbormi a priečkami), lokálnej siete a internetu

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali:

- sa oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti,

- pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám
- viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú

Kompetencie – spôsobilosti

Informácie okolo nás

- ✓ dokáže vytvoriť plagát, vizitku, pozvánku
- ✓ vie upraviť fotografiu, koláž, texty v obrázkoch
- ✓ dokáže graficky prezentovať výsledky prieskumu
- ✓ dokáže vytvoriť prezentáciu a pozná zásady správneho prezentovania
- ✓ dokáže hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii
- ✓ dokáže hľadať titul v elektronickej knižnici
- ✓ pozná edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

Komunikácia prostredníctvom IKT

- ✓ dokáže poslať emailovú správu s prílohou, plnohodnotne využíva možnosti poštového klienta, pozná správnu formu správy
- ✓ pozná školský web, vyhľadávanie informácií na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov
- ✓ vie používať niektorý z nástrojov na interaktívnu komunikáciu, pozná nástroje netikety
- ✓ pozná on-line služby e-spoločnosti

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

- ✓ dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu (napríklad zápis matematických algoritmov, algoritmus na jednoduché zašifrovanie textu)
- ✓ demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zapamätávanie výpočtov do premenných, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- ✓ dokáže porovnať čas trvania rôznych riešení problému

Princípy fungovania IKT

- ✓ pozná určenie, parametre periférií
- ✓ dokáže spúšťať naraz viac aplikácií
- ✓ pozná ukladanie informácií na rôzne médiá, vie porovnať kapacitu
- ✓ dokáže vytvoriť kompresiu, dekompresiu údajov
- ✓ dokáže vykonať zálohovanie údajov
- ✓ dokáže pracovať v lokálnej sieti
- ✓ pozná logické princípy fungovania internetu, dokáže zistiť ip číslo počítača
- ✓ pozná formát a typy súborov

Informačná spoločnosť

- ✓ pozná využitie informačných a komunikačných technológií v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie...)
- ✓ chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača
- ✓ pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady
- ✓ dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií
- ✓ vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa učia podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Informácie okolo nás	<ul style="list-style-type: none"> ✓ typy informácií ✓ bit, bajt ✓ formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte ✓ grafická informácia, fotografia, animácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak dokáže vytvoriť plagát, vizitku, pozvánku ✓ vie upraviť fotografiu, koláž, texty v obrázkoch ✓ dokáže graficky prezentovať výsledky prieskumu ✓ dokáže vytvoriť prezentáciu a pozná zásady správneho prezentovania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV ✓ TBZ

Komunikácia prostredníctvom IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ interaktívna a neinteraktívna komunikácia ✓ adresár príjemcov ✓ príloha správy ✓ webová adresa ✓ katalógy ✓ portály ✓ vyhľadávače 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže poslať emailovú správu s prílohou ✓ plnohodnotne využíva možnosti poštového klienta ✓ pozná správnu formu správy ✓ pozná škodlivý web ✓ vyhľadávanie informácií na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov ✓ pozná nástroje etikety 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV ✓ TBZ
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíja svoje algoritmické myslenie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná programovací jazyk ✓ vie používať elementárne príkazy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ FIG
Princípy fungovania IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ hardvér softvér ✓ oblasti aplikácií softvéru ✓ formáty súborov ✓ operačný systém ✓ používateľ ✓ prihlasovanie do systému ✓ priečinok, disk, CD, USB – kľúč, archív 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná určenie, parametre periférií ✓ dokáže spúšťať naraz viac aplikácií ✓ pozná ukladanie informácií na rôzne médiá ✓ vie porovnať kapacitu ✓ pozná formát a typy súborov ✓ dokáže zálohovať údaje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV ✓ OZO
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ informačné technológie v znalostnej spoločnosti ✓ riziká technológií ✓ vírusy ✓ antivírusové programy ✓ zásady bezpečnosti ✓ licencie programov ✓ legálnosť používania – freeware, shareware 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná využitie IKT v znalostnej spoločnosti ✓ chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú ✓ pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady ✓ dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií ✓ vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ OZO ✓ MUV

Ročníkové projekty:

- ✓ Logo triedy
- ✓ Pexeso pre prvákov
- ✓ Vianočný pozdrav – plagát (RNA)

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	0,5 + 0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Informácie okolo nás	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokument, stránka, nastavenie atribútov prostredia ✓ MS Office Word ✓ obrázky ✓ bit, bajt ✓ dvojková sústava ✓ tabuľka ✓ úprava tabuľky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie nastaviť stránku ✓ dokáže vkladať obrázky do textu ✓ dokáže upraviť text ✓ pozná čo je bit, bajt ✓ orientuje sa v dvojkovej sústave ✓ vie navrhnuť a upraviť tabuľku a doplniť údaje tabuľky ✓ vie zmeniť smer textu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV ✓ TBZ
Komunikácia prostredníctvom IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ internet ✓ prehliadač stránok ✓ interaktívna a neinteraktívna komunikácia ✓ bezpečnosť na internete ✓ elektronická komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie sa orientovať na internete ✓ pozná zásady bezpečnej komunikácie ✓ vie poslať e-mail viacerým príjemcom ✓ pozná stránku školy, obce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ ✓ MEV
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ imagine – základné príkazy ✓ algoritmus 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná základné príkazy pre pohyb a príkazy na zmenu ✓ vie vytvoriť pomocou príkazov jednoduchú animáciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ TBZ ✓ OZO
Princípy fungovania IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vstupné a výstupné zariadenia ✓ hardvér, softvér 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná vstupné a výstupné zariadenia ✓ vie rozlíšiť hardvér a softvér 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ MEV ✓ TBZ
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečnostné pravidlá a predpisy pri práci v učebni ✓ bezpečnosť na internete ✓ antivírusové programy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie využívať IKT v bežnom živote ✓ vie samostatne pracovať s internetovou stránkou 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ MEV ✓ OZO

Ročníkové projekty:

- ✓ Logo školy (RNA, skicár)
- ✓ Európska únia (Word)
- ✓ Krstné mená našich žiakov (Excel – graf)
- ✓ Štyri ročné obdobia (Word)

Ročník		Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP	
Časový rozsah výučby		0,5 + 0,5	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Informácie okolo nás	<ul style="list-style-type: none"> ✓ textový editor – základné postupy pri práci s textom ✓ písmená s diakritikou ✓ čísla a symboly ✓ úprava textu, obrázky v texte ✓ tvorba a úprava tabuľky ✓ aplikácie na tvorbu prezentácií ✓ digitálna fotografia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vložiť a formátovať text ✓ vie používať jednotlivé klávesy, pozná ich funkcie ✓ dokáže prepínať jednotlivé funkcie klávesnice ✓ vie navrhnuť a upraviť tabuľku ✓ dokáže vytvoriť jednoduchú prezentáciu ✓ dokáže vložiť a upraviť digitálnu fotografiu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ MEV ✓ FIG ✓ RLK
Komunikácia prostredníctvom IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ interaktívna komunikácia ✓ mobilné telefóny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ má základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT ✓ pozná bezpečnostné riziká pri práci s internetom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ MEV ✓ FIG
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ algoritmus ✓ imagine ✓ programovací jazyk ✓ príkaz 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie správne zapísať postupnosť krokov ✓ na základe algoritmu dokáže vytvoriť jednoduchú animáciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ MEV ✓ FIG
Princípy fungovania IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ operačný systém ✓ používateľ ✓ prihlásenie do systému ✓ priečinok, disk, USB – pamäťový kľúč, archív 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie čo je operačný systém ✓ dokáže sa prihlásiť a odhlásiť ✓ vie ukladať informácie na rôzne médiá ✓ vie porovnať kapacitu rôznych médií 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ MEV ✓ FIG

Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v učebni ✓ informačné technológie v znalostnej spoločnosti ✓ riziká technológií ✓ vírusy, antivírusové programy ✓ licencie programov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná využitie IKT v znalostnej spoločnosti ✓ vie posúdiť spoľahlivosť získaných informácií 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ MEV ✓ FIG ✓ OZO
------------------------------	---	--	---

Ročníkové projekty:

- ✓ *Mestá a obce Slovenska (Word – abeceda)*
- ✓ *Jedálny lístok (Excel)*
- ✓ *Ja a moje záľuby (PowerPoint)*
- ✓ *Môj mobil (PowerPoint)*
- ✓ *Naša obec – Movie Maker*

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	0,5 + 0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Informácie okolo nás	<ul style="list-style-type: none"> ✓ počítačová sieť ✓ vírus, antivírusové programy ✓ MS Word – pozadie ✓ rozloženie strany ✓ Word Art ✓ obrázky ✓ animácia snímky a efekty ✓ tvorba projektu ✓ prezentácia projektu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná počítačové siete ✓ pozná význam antivírusových programov ✓ vie vložiť farebné pozadie do Wordu ✓ vie vložiť a upraviť WordArt ✓ vie vložiť ClipArt a obrázok z internetu a upraviť ✓ dokáže vytvoriť a prezentovať podľa zadania vlastný projekt ✓ dokáže hodnotiť projekty 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ FIG ✓ ENV ✓ TBZ ✓ RLK ✓ DOV

Komunikácia prostredníctvom IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ digitálna fotografia ✓ úprava fotografie ✓ grafická informácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie používať digitálny fotoaparát a preniesť fotky do počítača ✓ vie v jednoduchom programe upraviť fotografie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ OZO ✓ MUV ✓ FIG
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ algoritmus ✓ imagine ✓ programovací jazyk ✓ cyklus ✓ príkaz 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie správne zapísať postupnosť krokov ✓ pozná príkazy programu Imagine ✓ vie demonštrovať v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ TBZ
Princípy fungovania IKT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozhovor (chat) ✓ okamžitá správa (skype) ✓ internetový obchod ✓ USB – kľúč, CD, DVD 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokáže viesť rozhovor (chat) so spolužiakmi v triede ✓ vie používať niektorý z nástrojov interaktívnej komunikácie ✓ vie prechádzať a hľadať v internetovom obchode ✓ pozná ukladanie na rôzne médiá, vie porovnať kapacitu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ bezpečnostné pravidlá a prepisy pri práci v učebni ✓ licencie programov ✓ autorské práva ✓ legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie zapnúť a vypnúť počítač ✓ vie sa správne prihlásiť a odhlásiť ✓ vie čo sú autorské práva ✓ pozná rozdiel v šírení programov s rôznymi stupňami licencií ✓ pozná zásady bezpečnosti na internete 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO

Ročníkové projekty:

- ✓ *Hrady a zámky Slovenska (WORD)*
- ✓ *Rozvrh hodín (EXCEL)*
- ✓ *Vizitky*
- ✓ *Môj doterajší život (Movie Maker)*

Učebné zdroje

- ✓ Lauko, Tomusko: Informatika s Tomíkom

- ✓ Salanci: Tvorivá informatika – 1. zošit o obrázkoch
- ✓ Blaho, Salanci: Tvorivá informatika – 1.zošit o práci s textom
- ✓ Kalaš, Winczer: Informatika okolo nás
- ✓ Andrej Blaho, Ivan Kalaš: Tvorivá informatika – 1.zošit programovania
- ✓ Varga M., Hrušecká A.: Tvorivá informatika – 1.zošit s internetom
- ✓ Kalaš, Bezáková: Tvorivá informatika – 1.zošit o číslach a tabuľkách
- ✓ Andrej Blaho, Ivan Kalaš: Tvorivá informatika – 1.zošit programovania
- ✓ Varga M., Hrušecká A.: Tvorivá informatika – 1.zošit s internetom
- ✓ Internet
- ✓ Edukačné CD

Hodnotenie a klasifikácia

Predmet informatika je klasifikovaný na vysvedčení známku. Hodnotíme podľa metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

V priebežnom hodnotení žiakov budeme prihliadať na aktivitu, tvorivosť a zvládnutie zadaných úloh, vypracovanie projektov. Hodnotíme stupnicou známok 1 – 5.

Predmet	<u><i>Fyzika</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane také základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá mu schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal byť schopný pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

Ciele predmetu

Intelektuálna oblasť

- ✓ vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- ✓ rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- ✓ vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- ✓ vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- ✓ využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- ✓ vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- ✓ vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- ✓ vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti

- ✓ porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- ✓ nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- ✓ využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- ✓ vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- ✓ dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- ✓ trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- ✓ vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- ✓ zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- ✓ vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých. Dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu
- ✓ riešiť problémové situácie,
- ✓ vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- ✓ naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- ✓ byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- ✓ vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- ✓ snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- ✓ osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- ✓ vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť

- ✓ uvedomiť si poslanie prírodných vied ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia,
- ✓ uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,

- ✓ vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- ✓ vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- ✓ vedieť sa rozhodovať,
- ✓ byť autoregulatívny napr.pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- ✓ mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Metódy práce:

- ✓ motivačné(motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia);
- ✓ expozičné (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi , inštruktáž); problémové metódy (heuristická, projektová); praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; aktivizujúce (diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, EUR) ;
- ✓ fixačné (metódy opakovania a precvičovania).

Stratégie vyučovania

Formy práce:

- ✓ *výklad, popis, objasňovanie, diskusia, ukážky riešenia úloh, postup činností*
- ✓ *vlastné experimentovanie žiakov frontálna výučba*
- ✓ *individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov*
- ✓ *práca vo dvojiciach*
- ✓ *demonštrácia a pozorovanie*
- ✓ *kooperatívne vyučovanie*
- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *diferencované vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Obsah

- Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies
- Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch
- Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok
- Teplo
- Svetlo
- Sila a pohyb. Práca. Energia
- Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod

Zvýšenie povinnej časovej dotácie v 6. a 9.ročníku o 33 hodín bude použité na posilnenie a prehĺbenie učiva nasledovne:

- ✓ poskytnúť priestor na vytvorenie potrebných manuálnych a intelektových zručností a návykov potrebných pre praktický život
- ✓ využiť pritom oblasť samostatného získavania informácií, ich spracovávaní, interpretovania a prezentovania
- ✓ rozvinúť prírodovednú gramotnosť žiakov – rozvíjaním spôsobilosti správne, objektívne a systematicky pozorovať javy okolo nás, merať potrebné veličiny, pracovať podľa návodu, zaznamenávať získané údaje a poznatky, spracovávať a interpretovať ich
- ✓ plánovať postupy praktických činností, navrhovať hypotézy, overovať a zovšeobecňovať ich

- ✓ spracovať informácie a využiť ich pri plánovaní, realizovaní praktických postupov zameraných na spoznanie a kvantitatívne meranie prírodných javov, s ktorými sa stretávame v praktickom živote. Vyústenie by malo smerovať k interpretácii získaných informácií a poznatkov so schopnosťou prezentovať, kriticky prehodnocovať a obhajovať svoje názory
- ✓ postupovať podľa návodu stratégiou: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní
- ✓ využiť jednoduché „domáce pokusy“ súvisiace s preberaným učivom, ich prezentácia pred spolužiakmi. Napr.: Stlačiteľnosť vzduchu a vody, Má vzduch hmotnosť?, Prekvapivé a zázračné fúknutie, Pokus so šumivou tabletkou a iné, Simulácia vlastností látok na www.bbc.co.uk/schools

Kompetencie – spôsobilosti

Poznávacia (kognitívna)

- ✓ Používať kognitívne operácie.
- ✓ Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia.
- ✓ Uplatňovať kritické myslenie.
- ✓ Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine.
- ✓ Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky

Komunikačná

- ✓ Tvoriť, prijať a spracovať informácie.
- ✓ Vyhľadávať informácie.
- ✓ Formulovať svoj názor a argumentovať.

Interpersonálna

- ✓ Akceptovať skupinové rozhodnutia.
- ✓ Kooperovať v skupine.
- ✓ Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných.
- ✓ Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme.

Intrapersonálna

- ✓ Regulovať svoje správanie.
- ✓ Vytvárať si vlastný hodnotový systém.

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	1 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p>1. Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies:</p> <p>Vlastnosti kvapalín a plynov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vlastnosti kvapalín – nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť. ✓ Využitie vlastností kvapalín. ✓ Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom. ✓ Jednotky objemu 1 ml, 1 l. ✓ Vlastnosti plynov – stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínanosť, deliteľnosť. ✓ Využitie vlastností plynov. ✓ Tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov. ✓ Zhrnutie vlastností kvapalín a plynov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies ✓ porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies ✓ rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies ✓ správne použiť pojem fyzikálna vlastnosť ✓ použiť stratégiu riešenia problémov predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu ✓ vykonať zápis nameranej hodnoty fyzikálnej veličiny zaznamenať pozorovania a namerané hodnoty fyzikálnych veličín do tabuľky ✓ zostrojiť graf lineárnej závislosti a použiť graf napr. pri odhade dĺžky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ ENV ✓ OZO ✓ FIG ✓ OSR
<p>Vlastnosti pevných telies</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť. ✓ Meranie hmotností telies. ✓ Jednotky hmotnosti 1 g, 1 kg. ✓ Objem telies. Určovanie objemu geometricky pravidelných a nepravidelných telies. ✓ Dĺžka. Odhad dĺžky. ✓ Jednotky dĺžky 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km. ✓ Rozdielne a spoločne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies. ✓ Zhrnutie vlastností pevných telies. 		

<p>2. Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch: Správanie telies v kvapalinách</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meranie objemu a hmotnosti telies plávajúcich, vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode, určenie podielu m/V. ✓ Pojem hustota. Jednotky hustoty g/cm³, kg/m³. ✓ Vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky. ✓ Odčítanie hodnoty hustoty latky z grafu. ✓ Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín. ✓ Meranie vytlačeného objemu vody plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ postupovať podľa návodu stratégiou: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov meraní ✓ zostrojiť graf hustoty pre telesa z rovnakej latky, určiť z grafu hodnotu hustoty ✓ aplikovať zistenie, že hmotnosť telesa plávajúceho v kvapaline a hmotnosť telesom vytlačeného objemu kvapaliny sú rovnaké 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
<p>Správanie telies v plynoch</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny. ✓ Porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny. ✓ Skúmanie objemu a hmotnosti vytlačenej kvapaliny pri ponáraní plávajúceho telesa v kvapalinách s rôznou hustotou. ✓ Pozorovanie správania sa mydlových bublín vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch ✓ Hustoty plynov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prakticky určiť hustotu malých telies ✓ pracovať s tabuľkami MFCHT ✓ identifikovať neznámu látku podľa jej hustoty ✓ riešiť jednoduché výpočtové úlohy ✓ vysvetliť vybrané javy z bežného života pomocou hustoty ✓ získať informácie k tvorbe projektu ✓ tvorivo využiť získané poznatky a informácie na vypracovanie projektu ✓ podieľať sa na práci v tíme ✓ prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede ✓ v rámci hodnotenia projektov v triede vybrať najlepší projekt a svoj výber zdôvodniť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV ✓ TBZ ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Lapitková, V. a kol.: Fyzika pre 6. ročník základných škôl
- ✓ Maťašovská, M.: Pracovný zošit z fyziky pre 6. ročník ZŠ
- ✓ Janovič, J.: Fyzika pre 6. ročník, študijná časť A, pracovná časť B

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meranie teploty ✓ Modelovanie zariadenia Celsiovho teplomeru. Kalibrácia teplomeru. ✓ Meranie času. Meradlá času. ✓ Skúmanie premeny skupenstva: kvapaliny na plyn (vyparovanie, var). Zostrojovanie grafu závislosti teploty od času z nameraných hodnôt. Bod varu, platô. ✓ Skúmanie premeny skupenstva: vodnej pary na vodu (kondenzácia). Zisťovanie teploty rosného bodu. ✓ Modelovanie dažďa. ✓ Kyslé dažde ✓ Skúmanie premeny skupenstva: topenia a tuhnutia napr. ľadu, parafínu. Zostrojovanie grafu z nameraných hodnôt. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ znázorniť reálny teplomer ✓ analyzovať grafy ✓ porovnať dva grafy a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky ✓ využitie PC pri zostrojovaní grafov ✓ vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnuť tabuľku, porovnať údaje v triede, prezentovať údaje aj formou grafov ✓ navrhnuť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu napr. v triede ✓ opísať kolobeh vody v prírode ✓ modelovať vznik dažďa ✓ rozumie vzniku a škodlivosti kyslých dažďov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ FIG ✓ TBZ
2. Teplo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odovzdávanie a prijímanie tepla telesom ✓ Vedenie tepla ✓ Zostrojovanie kalorimetra z jednoduchých pomôcok ✓ Odhad a meranie výslednej teploty pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou ✓ Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode. Zavedenie označenia Δt pre rozdiel dvoch teplôt ✓ Hmotnostná tepelná kapacita ✓ Vzťah $Q=c \cdot m \cdot \Delta t$ pre výpočet tepla. Jednotka tepla 1J 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ formou experimentu dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok – vodivosť tepla ✓ dodržať podmienky platného experimentu ✓ odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou ✓ pracovať s tabuľkami MFCHT ✓ riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla ✓ opísať technologické postupy, napr. spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ FIG ✓ ENV

2. Teplo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ získať informácie o energetickej hodnote potravín ✓ vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov ✓ posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby ich eliminácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ
----------	--	--	---

Učebné zdroje

- ✓ Lapitková, V. a kol.: Fyzika pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- ✓ Kelecsényi, P.: Pracovný zošit z fyziky pre 7. ročník ZŠ

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p style="text-align: center;">1. Svetlo</p> <p>Skúmanie vlastností svetla</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slnčné svetlo ✓ Zdroje svetla ✓ Priamočiare šírenie svetla ✓ Rozklad svetla, farby spektra ✓ Skladanie farebných svetelných lúčov ✓ Absorpcia svetla, absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokázať experimentom premenu svetla na teplo ✓ Porovnať zdroje svetla – Slnko, žiarovka ✓ Navrhnuť experiment na dôkaz priamočiareho šírenia svetla ✓ Navrhnuť jednoduchý experiment na rozklad svetla ✓ Opísať skladanie farieb ✓ Opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od bieleho povrchu a farebných povrchov ✓ Riešiť úlohy zadané testovou formou ✓ Navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu a lomu svetla 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR

<p>Odraz a lom svetla</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odraz svetla, zákon odrazu ✓ Zobrazovanie rovinným zrkadlom ✓ Odraz svetla na guľových zrkadlách ✓ Zobrazovanie guľovými zrkadlami ✓ Lom svetla, zákon lomu, dúha ✓ Šošovky ✓ Zobrazovanie spojkou, rozptylkou ✓ Optické vlastnosti oka ✓ Chyby oka, okuliare ✓ Praktické využitie šošoviek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Znázorniť graficky zobrazenie predmetu zrkadlom, spojkou a rozptylkou ✓ Vysvetliť princíp používania okuliarov pri odstraňovaní chýb oka ✓ Získavať informácie pred tvorbu projektu z rôznych zdrojov ✓ Čítať s porozumením odborný text ✓ Správne citovať zdroje informácií ✓ Tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu ✓ Prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede ✓ Porozumieť aplikácii zákonotností do technických zariadení ✓ Rozlíšiť reálnu situáciu od modelovania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ DOV ✓ OZO ✓ OSR ✓ TBZ
<p>2. Sila a pohyb. Práca. Energia</p> <p>Skúmanie sily</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Telesá pôsobia na seba silou. Účinky sily na teleso ✓ Skladanie síl rovnakého a opačného smeru ✓ Skladanie dvoch rôznobežných síl ✓ Rovnováha síl ✓ Otáčavé účinky sily ✓ Rovnovážna poloha páky ✓ Ťažisko telesa a jeho určenie ✓ Tlaková sila. Tlak v kvapaline a plyne ✓ Sily pôsobiace na telesá v kvapalinách a plynch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Demonštrovať na jednoduchom príklade vzájomne pôsobenie telies ✓ Charakterizovať silu ako fyzikálnu veličinu, ktorá má veľkosť a smer ✓ Znázorniť silu orientovanou úsečkou ✓ Vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace so skladaním síl ✓ Určiť ťažisko vybraných telies ✓ Vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace so skladaním síl ✓ Merat' atmosférický tlak ✓ Demonštrovať prenos tlaku v kvapalinách a plynch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR
<p>Sila a pohyb</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opisujeme pohyb telesa ✓ Priamočiary a krivočiary pohyb ✓ Rovnomerný a nerovnomerný pohyb ✓ Rýchlosť pohybu telesa a jej meranie ✓ Dráha pohybu a jej závislosť od času ✓ Priemerná rýchlosť nerovnomerného pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať pohyb telies vzhľadom na iné telesá ✓ Opísať pohyb telies cez pojmy dráha, čas, rýchlosť ✓ Klasifikovať pohyby telies ✓ Zostrojíte graf lineárnej závislosti dráhy od času pre rovnomerný priamočiary pohyb ✓ Čítať údaje z grafu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ DOV ✓ OSR ✓ TBZ

<p>Sila a pohyb</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zostrojiť graf konštantnej závislosti rýchlosti od času pri rovnomernom priamočiariom pohybe ✓ Riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb ✓ Rozlíšiť okamžitú a priemernú rýchlosť ✓ Vypočítať priemernú rýchlosť pohybu telesa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
<p>Práca, výkon, trenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mechanická práca ✓ Práca na naklonenej rovine ✓ Výkon ✓ Trenie. Trecia sila a jej meranie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aplikovať vzťah na výpočet mechanickej práce a výkonu v jednoduchých výpočtových úlohách ✓ Zaznamenať si údaje z merania a určiť veľkosť trecej sily 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR
<p>Pohybová a polohová energia</p> <p>Energia v prírode, technike a spoločnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pohybová energia telesa ✓ Polohová energia telesa ✓ Vzájomná premena polohovej a pohybovej energie telesa ✓ Zákon zachovania energie ✓ Vnútorná energia telesa. Zmena vnútornej energie telesa konaním práce ✓ Zmena vnútornej energie telesa tepelnou výmenou ✓ Zdroje energie. Fosilne palivá, výhrevnosť paliva ✓ Elektrárne . Netradičné zdroje energie. ✓ Čísla o spotrebe energie nás varujú 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia ✓ Rozlíšiť pohybovú a polohovú energiu telesa ✓ Na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákona zachovania energie ✓ Zaujať kladný postoj k opatreniam na vedúcim k úsporám energie ✓ Chápať energiu a jej zdroje ako spoločenský fenomén ✓ Posúdiť zdroje energie využiteľné na Slovensku ✓ Čítať s porozumením texty zamerané na odborné problémy ✓ Získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov ✓ Správne citovať zdroje informácií ✓ Tvorivo využívať poznatky na vypracovanie projektu ✓ Prezentovať a obhájiť svoj projekt v triede 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ ENV ✓ OSR ✓ TBZ

Učebné zdroje

- ✓ Lapitková V. a kol.: Fyzika pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- ✓ Macháček M.: Fyzika 7 pro základní školy a víceletá gymnázia

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	1 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p>Magnetické a elektrické javy</p> <p>Elektrický obvod</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Magnet a jeho vlastnosti. ✓ Póly magnetu. ✓ Magnetické pole. ✓ Zem ako magnet. Kompas. ✓ Elektrizovanie telies. ✓ Elektrický náboj. Elektrické pole. ✓ Elektrometer. ✓ Elektrický obvod. Časti elektrického obvodu. ✓ Znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami. ✓ Žiarovka a jej objavenie. ✓ Elektrické vodiče a izolanty z pevných látok. ✓ Sériové zapojenie žiaroviek. Porovnanie jasú niekoľkých žiaroviek v sériovom zapojení. ✓ Paralelné zapojenie žiaroviek. ✓ Elektrický prúd. Jednotka elektrického prúdu 1 A. ✓ Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom. ✓ Elektrické napätie. Jednotka napätia 1 V. ✓ Meranie veľkosti elektrického napätia. ✓ Zdroje elektrického napätia. ✓ Rezistor. ✓ Experimentálne odvodenie Ohmovho zákona ($I = U/R$). ✓ Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu ✓ vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom ✓ získať informácie o objave žiarovky ✓ zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek ✓ zapojiť elektrický obvod podľa schémy ✓ odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode ✓ zostrojiť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt ✓ riešiť výpočtové úlohy ✓ riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV ✓ TBZ

Magnetické a elektrické javy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elektrický odpor. Jednotka elektrického odporu 1Ω. ✓ Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách. ✓ Model vedenia elektrického prúdu v pevných a kvapalných látkach. 	✓ rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV ✓ TBZ
Elektrický obvod	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elektrická energia a jej premeny. ✓ Elektrické spotrebiče v domácnosti. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi 		

Učebné zdroje

- ✓ Lapitková V., Morková L.: Fyzika pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- ✓ Macháček M.: Fyzika 8 pro základní školy a víceletá gymnázia
- ✓ Janovič, J.: Fyzika pre 8. ročník, študijná časť A, pracovná časť B

Hodnotenie a klasifikácia

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa budú uplatňovať nasledovné formy:

1. Verbálna forma

- ✓ zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom
- ✓ pri prezentovaní vedomostí sa budú uprednostňovať žiaci na základe dobrovoľnosti

2. Písomná forma

- ✓ kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu
- ✓ kritériá hodnotenia:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobry
49% - 30%	dostatočný
29% - 0%	nedostatočný

Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty, protokoly praktických cvičení a iné formy samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom (vyhľadávanie a prezentácia informácií z odbornej literatúry, na internete atď.)

3. Praktické aktivity

- ✓ hodnotenie praktických zručností
- ✓ hodnotenie správnosti nákresov a schém
- ✓ samostatnosť a správnosť tvorby záverov
- ✓ hodnotenie prezentácie projektov

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Predmet	<u><i>Chémia</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Vyučovanie CHEM prebieha v 7. – 9. ročníku. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.

Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Ďalšie ciele

Identifikácia a správne používanie pojmov. Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.

Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia – žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi).

Vysvetlenie javov – žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov.

Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí – žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).

Kvantitatívny popis – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.

Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Je potrebné pri preberaní učiva ako aj ostatného učiva postupovať trpezlivo, s využitím indukčnej metódy, používať veľa názoru a dostatok cvičení pri utvrdzovaní a aplikácii učiva. Na splnenie vytýčených cieľov je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zameranej na získanie početných návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny chémie musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu. Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky.

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie. K rozvoju žiakov s hlbším záujmom o chémiu prispievajú aj chemické súťaže, napríklad chemická olympiáda a podobne. Neoddeliteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov. Obťažnosť chémie pre týchto žiakov spočíva v tom, že neosvojenie jedného pojmu nedáva predpoklad na zvládnutie ďalšieho učiva. Preto je u týchto žiakov nevyhnutné individuálnou starostlivosťou doplniť osvojenie si všetkých základných pojmov a vedomostí.

Stratégie vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Metódy práce:

- ✓ motivačné(motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia);
- ✓ expozičné (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi , inštruktaž); problémové metódy (heuristická, projektová); praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; aktivizujúce (diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, EUR) ;
- ✓ fixačné (metódy opakovania a precvičovania).

Formy práce:

- ✓ frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie, diferencované vyučovanie.

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Obsah

Vzhľadom na náročnosť obsahu a odbornej terminológie v predmete chémia, ako aj nového predmetu – dotácia 1,5 hodiny v 7. ročníku a 1 hodina v 8. ročníku bude zameraná na precvičovanie, čím sa dosiahne lepšia fixácia s porozumením a zvýši sa záujem o predmet. Bude kladený dôraz na sprostredkovanie manuálnych a intelektových zručností a návykov, na oblasť samostatného získavania informácií, ich spracovávaní, interpretovania a prezentovania. Témy určené pre 7. ročník sú na to veľmi vhodné. Na hodinách chémie môžu aj prostredníctvom IKT získavať informácie, budú sa učiť ich spracovávať, prezentovať. Ďalšou časťou bude čo najlepšie zvládnutie základov práce v chemickom laboratóriu (pravidlá bezpečnosti, základné ochranné prostriedky a ich použitie, pomenovanie a rozpoznanie základných laboratórnych pomôcok, zvládnutie základných činností, vykonanie predpísaných pokusov).

Jednoduché „domáce pokusy“ súvisiace s preberaným učivom, ich prezentácia pred spolužiakmi.

Kompetencie – spôsobilosti

Identifikácia a správne používanie pojmov:

- ✓ žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.

Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia :

- ✓ žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne
- ✓ vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi).

Vysvetlenie javov:

- ✓ žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov.

Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí :

- ✓ žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady:

- ✓ žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).

Kvantitatívny popis:

- ✓ žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.

Aplikácia vedomostí :

- ✓ žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	V šiestom ročníku od šk.roka 2014/2015 sa CHEM nevyučuje. Obsah učiva je presunutý do 7. ročníka.		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy

<p>Objavovanie chémie v našom okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam chémie pre život človeka ✓ Chémia ako veda ✓ Chemické laboratórium 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať, čo skúma chémie ✓ chápať spoločenský dosah chémie – vedy a výroby ✓ poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina) ✓ poznať telefónne čísla prvej pomoci ✓ dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi ✓ vedieť používať ochranné pomôcky (okuliare, rukavice, ochranný štít) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO ✓ FIG
<p>Objavovanie chémie v našom okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chemická výroba ✓ Chemický výrobok, prírodná surovina 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať laboratórne pomôcky: skúmavka, kadička, banka, kryštalizačná miska, filtračný lievik, filtračný papier, držiak, kruh, svorka, stojan, chladič, odparovacia miska, krycie sklíčko, chemická lyžička, kahan, tyčinka, odmerný valec, pipeta ✓ vymenovať významné chemické závody vo svojom okolí a priradiť im výrobok ✓ poznať problematiku obmedzených zdrojov surovín a dôležitosť ich hospodárneho využitia (potreba separácie odpadov, recyklácie) 	
<p>Skúmanie vlastností látok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skupenstvo látok ✓ Vzhľad, zápach a vôňa ✓ Rozpustnosť, horľavosť, pokus 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zistiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok ✓ vymenovať príklady horľavých a nehorľavých látok ✓ uviesť príklady látok rozpustných vo vode, látok nerozpustných vo vode ✓ vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich ✓ vedieť vykonať jednoduchý pokus 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO

<p>Zmesi a chemicky čisté látky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chemicky čistá látka, zmes ✓ Rôznorodá a rovnorodá zmes, roztok ✓ Vodný roztok ✓ Nasýtený roztok ✓ Rozpúšťadlo a rozpustená látka ✓ Metódy oddeľovania zložiek zmesi – usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať chemicky čisté látky, rôznorodé zmesi, rovnorodé zmesi ✓ poznať skupenstvá roztokov ✓ uviesť príklady látok rozpustných vo vode, látok nerozpustných vo vode ✓ uviesť príklady vodných roztokov používaných v domácnosti ✓ uviesť príklady základných metód oddeľovania zložiek zmesi (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia), využitie metód oddeľovania zložiek zmesi v praktickom živote ✓ vedieť navrhnúť spôsob oddeľovania zložiek zmesi na základe ich rôznych vlastností ✓ vykonať podľa návodu filtráciu, kryštalizáciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO
<p>Látky, nevyhnutné pre náš život: voda a vzduch</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zrážková, povrchová, podzemná, minerálna voda ✓ Pitná, úžitková, odpadová, destilovaná voda ✓ Čistenie vôd ✓ Hlavné zložky vzduchu ✓ Skleníkové plyny ✓ Zdroje znečistenia ovzdušia ✓ Ozónová diera ✓ Skleníkový efekt ✓ Ozónová vrstva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny ✓ poznať rozdelenie vôd podľa výskytu (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna) a podľa použitia (pitná, úžitková, odpadová, destilovaná) ✓ vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd ✓ poznať možnosti úpravy a čistenia vôd, ✓ poznať dôsledky znečistenia vôd ✓ vymenovať hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny (napr. oxid uhličitý), hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného zberu) ✓ poznať význam kyslíka pre živé organizmy ✓ poznať príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky pre našu planétu ✓ význam ozónovej vrstvy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO ✓ FIG ✓ TBZ

Tvorba a prezentácia projektov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podľa vlastného výberu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť projekt s použitím doterajších vedomostí a informácií vyhľadaných na internete ✓ prezentovať a vyhodnotiť svoju prácu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR
Laboratórne cvičenia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Filtrácia ✓ Kryštalizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uskutočniť filtráciu, kryštalizáciu, destiláciu a vypracovať záznam ✓ poznať pomôcky používané pri filtrácii, kryštalizácii, destilácii ✓ vykonať pokus podľa návodu ✓ pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich ✓ vedieť zaznamenať výsledok pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ ENV

Laboratórne práce:

1. Filtrácia

2. Kryštalizácia

Námety na tvorbu projektov:

1. Voda

2. Vzduch

Učebné zdroje

- ✓ Romanová,D. – Adamkovič,E. – Vicenová,H. – Zvončeková,V.:Chémia pre 6.ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2009
- ✓ Adamkovič,E.: Pracovný zošit z chémie pre 6.ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2009
- ✓ Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 8. ročník základných škôl, SPN 2003
- ✓ Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 9. ročník základných škôl, SPN 2006
- ✓ odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet
- ✓ Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 9. ročník základných škôl, SPN 2006
- ✓ odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	0,5 + 1,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva 6.ročníka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chémia ako veda ✓ Chemická výroba, výrobok, prírodná surovina ✓ Chemické laboratórium ✓ Vlastnosti látok (skupenstvo, vôňa, horľavosť, zápach, vzhľad a rozpustnosť látok) ✓ Zmes, chemicky čistá látka, roztok (rôznorodá a rovnorodá zmes vodný roztok) ✓ Metódy oddeľovania zložiek zmesi (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať niektoré chemické závody a priradiť im výrobok ✓ poznať problematiku obmedzených zdrojov surovín ✓ poznať a dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu ✓ poznať základné chemické pomôcky používané v chemickom laboratóriu ✓ zistiť pozorovaním a pokusom vlastnosti konkrétnych látok 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV ✓ OSR
Opakovanie učiva 6.ročníka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Voda, vzduch (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna voda, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná voda, čistenie vôd, hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny, ozónová diera, skleníkový efekt, ozónová vrstva, zdroje znečistenia ovzdušia) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať chemicky čisté látky, zmesi a roztoky, uviesť príklady ✓ vymenovať základné metódy oddeľovania zložiek zmesi a uviesť príklad ich použitia ✓ rozdeliť vodu podľa použitia, výskytu a obsahu minerálnych látok ✓ chápať význam vody pre život ✓ poznať možnosti úpravy a čistenia vôd ✓ vymenovať hlavné zložky vzduchu ✓ poznať význam kyslíka pre život ✓ vymenovať zdroje znečisťovania vzduchu, poznať príčiny vzniku skleníkového efektu a ozónovej diery a ich následky pre život 	

<p>Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chemický dej ✓ Chemická reakcia ✓ Reaktanty a produkty ✓ Chemické zlučovanie, chemický rozklad ✓ Zápis chemickej reakcie (zákon zachovania hmotnosti) ✓ Horenie látok (zlučovanie s kyslíkom, svetlo, teplo, podmienky horenia, horľavina, zápalná teplota, požiar) ✓ Horľaviny ✓ Hasenie horiacich látok 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť chemický a fyzikálny dej ✓ uviesť príklady chemických reakcií z bežného života ✓ rozlíšiť reaktanty a produkty ✓ rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania ✓ zapísať chemické zlučovanie a rozklad pomocou schémy ✓ rozumieť vzťahu medzi reaktantmi a produktmi ✓ poznať horenie ako chemický dej ✓ vymenovať príklady horľavých a nehorľavých látok ✓ poznať označenie horľavín ✓ vysvetliť podstatu hasenia horiacich látok ✓ vymenovať niektoré hasiace látky(voda, piesok, oxid uhličitý) ✓ opísať spôsoby správneho hasenia konkrétnych látok ✓ poznať označenie horľavín ✓ poznať telefónne čísla požiarnikov ✓ používať ochranné pomôcky - okuliare, ochranný štít, rukavice 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ ENV
<p>Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogamy ✓ dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi 	

<p>Zmeny pri chemických reakciách</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Energetické zmeny pri chemických reakciách (exotermické a endotermické reakcie, uvoľňovanie a spotreba tepla pri chemických reakciách, fotosyntéza a dýchanie) ✓ Rýchlosť chemických reakcií (rýchle a pomalé reakcie, vplyv teploty a množstva reaktantov na rýchlosť chemických reakcií, vplyv plošného obsahu reaktantov v tuhom skupenstve a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií, vitamíny a enzýmy) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať reakcie, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje s dôrazom na bežný život ✓ rozlišovať pomalé a rýchle reakcie na príkladoch zo života a z prírody (výbuch plynu, hrdzavenie železa, vznik uhlia, znehodnocovanie potravín na vzduchu, horenie...) ✓ primerane jednoducho zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov, plošného obsahu reaktantov (v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV
<p>Tvorba a prezentácia projektov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Horenie a hasenie požiarov ✓ Rýchlosť chemických reakcií 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť projekt s použitím doterajších vedomostí a informácií vyhľadaných na internete ✓ prezentovať a vyhodnotiť svoju prácu v programe Powerpoint, poster 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OZO ✓ OSR
<p>Laboratórne cvičenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chemické zlučovanie a rozklad ✓ Hasenie plameňa ✓ Vplyv teploty na rýchlosť chemickej reakcie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ previesť chemickú reakciu na zlučovanie a rozklad podľa návodu ✓ uskutočniť LC oxidom uhličitým získaným reakciou octu a sódy bikarbóny ✓ zistiť rýchlosť reakcie v závislosti od teploty ✓ pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich ✓ vedieť zaznamenať výsledok pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Romanová, D. – Adamkovič, E. – Vicenová, H. – Zvončeková, V.: Chémia pre 7. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2010
- ✓ Adamkovič, E.: Pracovný zošit z chémie pre 7. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, 2010
- ✓ Adamkovič, E. – Šimeková, J. – Šramko, T.: Chémia pre 8. ročník základných škôl, SPN 2003

- ✓ Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 9. ročník základných škôl, SPN 2006
- ✓ odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet

Ročník		<u>Ôsmy</u>	
Časový rozsah výučby		1 + 1	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zloženie látok	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chemický prvok ✓ Chemická zlúčenina ✓ Častice látok ✓ Atóm (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) ✓ Protónové číslo ✓ Názvy prvkov ✓ Značky prvkov ✓ Molekula ✓ Chemický vzorec ✓ Chemická zlúčenina ✓ Ión (katión, anión) ✓ Chemická väzba (iónová väzba, kovalentná väzba) ✓ Spoločný elektrónový pár – väzbový pár ✓ Periodická sústava prvkov (skupiny, periódy) ✓ Kovy, polokovy a nekovy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšiť prvky a zlúčeniny ✓ Opísať stavbu atómu ✓ Poznať označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov ✓ Napísať protónové čísla atómov ✓ Určiť počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla ✓ Poznať význam chemických značiek prvkov ✓ Poznať slovenské názvy a značky prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn ✓ Vysvetliť vznik molekuly; rozlíšiť dvojatómové a viacatómové molekuly ✓ Rozlíšiť molekuly prvkov a zlúčenín ✓ Poznať rozdiel medzi prvkom a zlúčeninou ✓ Poznať rozdiel medzi atómom a molekulou ✓ Vysvetliť použitie značiek a vzorcov pri zápise prvkov a zlúčenín ✓ Vysvetliť vznik katiónu a aniónu ✓ Vedieť napísať schému vzniku vzniku iónov ✓ Poznať zápis náboja iónu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV

<p>Zloženie látok</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať zápis oxidačného čísla atómu prvku ✓ Chápať chemickú väzbu ako súdržné pôsobenie medzi atómami ✓ Poznať funkciu elektrónov pri vzniku chemickej väzby ✓ Vysvetliť na príkladoch látok NaCl a H₂ vznik iónovej a kovalentnej väzby ✓ Poznať význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D.I.Mendelejev) ✓ Určiť počet periód (radov) a skupín (stĺpcov) v periodickej sústave prvkov ✓ Vedieť určiť umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla ✓ Poznať vlastnosti kovov, polokovov a nekovov dôležitých v bežnom živote ✓ Uviest' význam katiónov železa, horčíka a vápnika pre ľudský organizmus a ich potravinové zdroje 	
<p>Významné chemické prvky a zlúčeniny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vodík, zlúčeniny vodíka ✓ Kyslík, zlúčeniny kyslíka ✓ Železo, oceľ ✓ Alkalické kovy ✓ Zlúčeniny alkalických kovov ✓ Voda ✓ Tvrdosť vody ✓ Oxidy ✓ Významné oxidy a ich vlastnosti ✓ Kyseliny (bezkyslíkaté, kyslíkaté) ✓ Kyslosť roztokov ✓ pH roztokov ✓ Meranie pH roztokov Hydroxidy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka ✓ Poznať vodík ako biogénny prvok ✓ Vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie kyslíka ✓ Poznať kyslík ako biogénny prvok ✓ Poznať význam železa v priemysle ✓ Poznať železo ako biogénny prvok ✓ Poznať vlastnosti alkalických kovov ✓ Poznať sodík a draslík ako biogénne prvky a ich potravinové zdroje ✓ Poznať rozdiely medzi tvrdou a mäkkou vodou ✓ Poznať význam vody 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ ENV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zásaditosť roztokov ✓ Soli ✓ Chemické reakcie ✓ Zákon zachovania hmotnosti ✓ Chemické rovnice ✓ Neutralizácia ✓ Oxidácia, redukcia Redoxné reakcie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch ✓ Vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov ✓ názvy a vzorce CO, CO₂, N₂O₅, SO₂, SO₃, CaO ✓ Poznať oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde ✓ príčiny vzniku uvedených oxidov (oxidy síry a uhlíka) ✓ vplyv kyslých dažďov na životné prostredie a možnosti obmedzenia ich vzniku ✓ rozdelenie a zloženie kyselín ✓ Pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl s vodou ✓ Poznať výskyt a funkciu HCl v ľudskom organizme ✓ Poznať použitie HCl, HNO₃ a H₂SO₄ ✓ Vedieť prakticky určiť, či je roztok kyslý, neutrálny alebo zásaditý ✓ Vedieť, na čo slúži stupnica pH ✓ pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi ✓ Poznať pravidlá bezpečnej práce so žieravinami ✓ Poznať zloženie hydroxidov ✓ Pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou NaOH s vodou ✓ Vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvy hydroxidov ✓ názvy a vzorce NaOH, KOH, Ca(OH)₂ ✓ Poznať zloženie solí, významné soli ✓ Chápať chemickú reakciu ako dej, pri ktorom sa látka menia ✓ Poznať zápis chemickej reakcie – chemickú rovnicu, ako dôsledok platnosti zákona zachovania hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV ✓ OSR
--	---	--	---

<p>Významné chemické prvky a zlúčeniny</p>	<p>✓</p>	<p>✓ Vedieť zapísať jednoduché reakcie chemickými rovnicami ✓ Opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu HCl s NaOH a zapísať ju chemickou rovnicou ✓ Chápať podstatu neutralizácie ✓ Pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje ✓ Pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje ✓ Poznať príklady redoxných reakcií z bežného života ✓ Poznať pomôcky používané pri laboratórnych prácach ✓ Vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich ✓ Zaznamenať výsledok pokusu Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať požadované údaje a informácie</p>	<p>✓ OZO ✓ OSR ✓ TBZ ✓ ENV</p>
---	----------	---	---

Učebné zdroje

- ✓ Vicenová,H. : Chémia pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, 2011
- ✓ Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 8. ročník základných škôl, SPN 2003
- ✓ Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 9. ročník základných škôl, SPN 2006
- ✓ odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet

Ročník	<u><i>Deviaty</i></u>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva 8.ročníka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zloženie látok. ✓ Prvky. Chemické zlúčeniny - oxidy ✓ Kyseliny, hydroxidy Chemické reakcie a chemické rovnice ✓ Neutralizácia, Redoxné reakcie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať zloženie a štruktúru atómov v spojitosti s periodickou sústavou prvkov. Vedieť názvoslovie anorganických zlúčenín. Upevniť systém pojmov charakterizujúcich chemické reakcie. Vedieť vyjadriť priebeh chemických reakcií chemickými rovnicami. ✓ Vedieť vlastnosti a použitie niektorých kyselín a hydroxidov: HCl, HNO₃, NaOH. Poznať význam neutralizácie, charakterizovať redoxné reakcie - oxidácia, redukcia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ ENV
Chemické výpočty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadrovanie zloženia roztokov ✓ Látkové množstvo ✓ Mol ✓ Molárna hmotnosť ✓ Hmotnostný zlomok ✓ Hmotnostné percento ✓ Roztok ✓ Látková koncentrácia ✓ Mol na liter ✓ Nasýtený a nenasýtený roztok 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárných hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu, ✓ vypočítať látkové množstvo, vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku, vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva. ✓ Uplatňovať vo výpočtoch vzťahy medzi m, n, M a c, w, V 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

<p>Organické látky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakteristika organických látok, organická chémia, štvorväzbovosť uhlíka, molekulový, štruktúrny a zjednodušený štruktúrny vzorec, uhlíkový reťazec, otvorený reťazec, uzavretý reťazec, jednoduchá väzba, dvojité väzba a trojitá väzba, uhľovodíky, alkány, alkény, alkíny, nasýtené a nenasýtené uhľovodíky, polymerizácia, makromolekula, prírodné zdroje uhľovodíkov, oktánové číslo benzínu, deriváty uhľovodíkov, halogenderiváty, kyslíkaté deriváty, ✓ prírodné látky, sacharidy, monosacharidy, oligosacharidy ✓ polysacharidy, fotosyntéza, tuky, bielkoviny, vitamíny, hormóny, drogy. ✓ Fruktóza ✓ Glukóza ✓ Cholesterol ✓ Bielkoviny ✓ Potravinové zdroje vitamínov ✓ Enzýmy ✓ plasty, (polyetylén, polyvinylchlorid, polystyrén), syntetické vlákna (silon, nylon, polyester), mydlá, saponáty, kozmetické prípravky, ✓ Polymerizácia ✓ Polykondenzácia ✓ Polyetylén ✓ Polyesterové vlákna ✓ Tenzidy ✓ lieky ✓ Pesticídy, hnojivá ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať príklady anorganických a organických látok, ✓ poznať typ väzby medzi atómami v alkánoch, alkénoch a alkínoch, ✓ napísať vzorce uhľovodíkov: metán, etán, propán, bután, etén, etín a opísať vlastnosti, vymenovať produkty horenia uhľovodíkov, opísať polymerizáciu ✓ vymenovať prírodné zdroje uhľovodíkov spôsob ich získavania a využitia ✓ vyznačiť na konkrétnych príkladoch derivátov uhľovodíkov uhľovodíkový zvyšok a charakteristickú skupinu, roztriediť príklady zlúčenín na uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov ✓ poznať názvy a vzorce: ✓ chlórmetán, metanol, etanol, kyselina mravčia, kyselina octová ✓ poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, metanolu a etanolu, kyseliny octovej a acetónu, ✓ vysvetliť zaradenie halogenderivátov medzi ekologické jedy, ✓ poznať vplyv metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky, ✓ uviesť rozdelenie sacharidov podľa zloženia vysvetliť význam fotosyntézy pre život ✓ poznať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov, roztriediť tuky podľa zloženia a pôvodu vysvetliť funkcie tukov v živých organizmoch, poznať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus, vysvetliť vplyv cholesterolu na ľudský organizmus, ✓ poznať zloženie a vlastnosti bielkovín, ✓ poznať funkcie bielkovín v ľudskom tele, vymenovať zdroje rastlinných a živočíšnych bielkovín 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV
189			

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať význam vitamínov a ich potravinové zdroje, ✓ poznať význam enzýmov a hormónov pre človeka. ✓ vymenovať príklady a použitie plastov a syntetických vlákien, ✓ opísať úžitkové vlastnosti a možnosti použitia syntetických vlákien, ✓ uviesť rozdiely medzi mydlami a saponátmi, ✓ opísať výhody a nevýhody používania pesticídov, ✓ poznať účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká), ✓ uviesť príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ ENV ✓ MEV ✓ TBZ
--	--	--	---

Učebné zdroje

- ✓ Vicenová H., Ganajová M.: Chémia pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- ✓ Adamkovič, E. – Šimeková, J. – Šramko, T. : Chémia pre 8. ročník základných škôl, SPN 2003
- ✓ Adamkovič, E. – Šimeková, J. – Šramko, T. : Chémia pre 9. ročník základných škôl, SPN 2006
- ✓ odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet

Hodnotenie a klasifikácia

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. mája 2011

Bude hodnotený priebežne, bude používané sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa budú uplatňovať nasledovné formy:

1. Verbálna forma

- ✓ zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom

- ✓ pri prezentovaní vedomostí sa budú uprednostňovať žiaci na základe dobrovoľnosti

2. Písomná forma

- ✓ kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu
- ✓ kritériá hodnotenia:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobry
49% - 30%	dostatočný
29% - 0%	nedostatočný

Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty, laboratórne cvičenia, iné formy samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom (vyhľadávanie informácií v odbornej literatúre a na internete atď.)

3. Praktické aktivity

- ✓ hodnotenie praktických zručností
- ✓ hodnotenie správnosti nákresov a schém
- ✓ samostatnosť a správnosť tvorby záverov
- ✓ hodnotenie prezentácie projektov

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Predmet	<u><i>Biológia</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vede k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania biológie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z biológie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu biológia. Cieľom vyučovania biológie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti.

V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s prírodovednou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

- ✓ Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
- ✓ Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
- ✓ Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
- ✓ Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
- ✓ viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote

V predmete biológia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky pri podaní predlekárskej prvej pomoci. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Stratégie vyučovania

Metódy:

- ✓ motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- ✓ aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- ✓ expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- ✓ problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- ✓ fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- ✓ diagnostické metódy (pozorovanie)

Postupy:

- ✓ analýza (od celku k častiam)

- ✓ syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- ✓ indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- ✓ dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- ✓ genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- ✓ dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania)
- ✓ porovnávanie, t.j. synkritický postup (získovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- ✓ podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy:

- ✓ vyučovacia hodina v počítačovej učebni, práca s počítačom
- ✓ vyučovacia hodina v učebni s interaktívnou tabuľou
- ✓ praktické aktivity
- ✓ samostatná práca žiakov
- ✓ práca žiakov vo dvojiciach, skupinová práca
- ✓ samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- ✓ experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- ✓ projektové vyučovanie

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Ochrana človeka a zdravia (OZO)*

Kompetencie – spôsobilosti

- ✓ Poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady starostlivosti prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach.
- ✓ Rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela, ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu.

Ďalšie **kompetencie** žiakov:

v oblasti komunikačných schopností:

- ✓ identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešení a schopnosti ich riešiť:

- ✓ riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

v oblasti sociálnych kompetencií:

- ✓ vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

- ✓ používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Príroda a život	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Príroda a prírodniny ✓ Metódy a prostriedky skúmania v biológii ✓ Poznávame rastliny a živočíchy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšiť na príklade živú a neživú prírodninu ✓ Predviesť využitie lupy pri pozorovaní prírodniny ✓ Uviesť na príklade význam a využitie mikroskopu ✓ Opísať na príklade postup použitia mikroskopu ✓ Porovnať spoločné a odlišné znaky drevín a bylín ✓ Pomenovať a na ukážke rozlíšiť vyživovacie a rozmnožovacie orgány rastlín 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV
Život v lese	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štruktúra lesa ✓ Život a zmeny lesa počas roka ✓ Dreviny v lese. Ihličnaté a listnaté stromy. Kry. Poznávanie, život drevín počas roka ✓ Význam pre život v lese ✓ Mikroskopické a nekvitnúce byliny v lese. ✓ Kvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese. ✓ Huby v lese. Poznávanie jedlých a jedovatých húb ✓ Poznávanie jedlých a jedovatých húb ✓ Lišajníky v lese ✓ Lesné bezstavovce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť príklad rastliny a živočicha žijúcich v lese ✓ Pomenovať podľa schémy vrstvy lesa ✓ Opísať zmeny lesa v ročných obdobiach ✓ Zostaviť príklad potravného reťazca lesných organizmov ✓ Poznať základnú stavbu tela dreviny. Rozlíšiť ihličnatý a listnatý strom. Určiť názov ihličiny podľa šišky a vetvičky. Určiť názov listnatého stromu podľa listu alebo plodu. ✓ Uviesť význam stromov pre život organizmov a ľudí ✓ Uviesť význam pôdnych baktérií v lese. ✓ Opísať základnú stavbu tela kvitnúcej byliny ✓ Poznať na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby. Uviesť zásady pomoci pri otrave hubami. ✓ Vysvetliť význam húb a lišajníkov v prírode ✓ Roztriediť predložené ukážky húb na jedlé a jedovaté ✓ Vysvetliť význam húb a lišajníkov v prírode ✓ Poznať slimáka a dážďovku podľa vonkajších znakov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV ✓ OZO

<p>Život v lese</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lesné obojživelníky a plazy ✓ Lesné vtáky ✓ Lesné cicavce ✓ Vysokohorské rastliny a živočíchy ✓ Les ako celok <p>Vplyv človeka na stav lesov (odlesňovanie, ťažba dreva, pestovanie lesa). Vplyv negatívnych ekologických vplyvov a ekologickej havárie na život lesa. Význam lesov a ich ochrana</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšiť na ukážke križiaka, kliešťa a mravca. Poznať možnosť nákazy kliešťom a odstránenie z kože ✓ Rozlíšiť na ukážke obojživelníka a plaza ✓ Demonštrovať na príklade význam lesného dravého a spevavého vtáka v lese ✓ Demonštrovať na príklade význam cicavcov v lese ✓ Vysvetliť vplyv negatívnych zásahov človeka do vysokohorského ekosystému ✓ Vysvetliť význam zelených rastlín pre život živočíchov a človeka ✓ Zostaviť potravinový reťazec, v ktorom budú zástupcovia rôznych druhov lesných organizmov. Uviesť príklad negatívneho zásahu človeka do lesného ekosystému a jeho vplyv na život v lese 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV ✓ OZO ✓ TBZ
<p>Život vo vode a na brehu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Voda a jej okolie ✓ Rastliny žijúce vo vode ✓ Význam planktónu a vodných zelených rastlín ✓ Brehové rastlinstvo ✓ Mikroskopické a drobné vodné živočíchy ✓ Vodné bezstavovce. Hmyz žijúci vo vode a na brehu ✓ Ryby ✓ Živočíchy žijúce vo vode a na brehu ✓ Vodné vtáky ✓ Vodné cicavce <p>Jazero (rybník) ako celok. Vzájomné vzťahy a potravinové väzby vodných a brehových organizmov. Vplyv negatívnych ekologických vplyvov a ekologickej havárie (ropná, chemická) na vodný ekosystém</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetliť význam kyslíka pre vodné organizmy. Uviesť príklad stojatej a tečúcej vody. Uviesť príklad znečistenia vody a dôsledky pre život organizmov ✓ Vysvetliť význam mikroskopických rastlín pre život vo vode ✓ Vysvetliť škodlivosť premnoženia siníc pre zdravie človeka. Vysvetliť príčinu premnoženia niektorých organizmy v stojatej vode v lete ✓ Uviesť význam vodných živočíšnych mikroorganizmov ✓ Poznať na ukážke vodného ulitníka a lastúrnika. Poznať na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho vo vode a jeden druh žijúceho na brehu ✓ Opísať na ukážke prispôsobenie kapra životu vo vode. Uviesť príklad ryby žijúcej v stojatej a tečúcej vode 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV ✓ OZO ✓ TBZ

<p>Život vo vode a na brehu</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšiť na ukážke skokana a mloka. Opísať život skokana vo vode a na brehu. Uviesť príklad potravy skokana a užovky. Rozlíšiť vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov ✓ Opísať prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie ✓ Uviesť význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra. Uviesť príklad potravy bobra a vydry. Opísať spôsob stavania obydlia bobra. Uviesť význam vodných cicavcov Zostaviť potravinový reťazec, v ktorom budú zástupcovia rôznych druhov vodných organizmov. Uviesť príklad negatívneho zásahu človeka do lesného ekosystému a jeho vplyv na život vo vode 	
<p>Život na poliach a lúkach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Polia, lúky, pastviny ✓ Rastliny a huby na lúkach ✓ Obilniny. Krmoviny ✓ Olejniny a okopaniny ✓ Bezstavovce žijúce na lúkach a poliach ✓ Obojživelníky a plazy žijúce na lúkach a poliach ✓ Vtáky žijúce na lúkach a poliach ✓ Cicavce žijúce na lúkach a poliach ✓ Poznávanie poľných a lúčnych organizmov ✓ Polia a lúky ako celok ✓ Závislosť výživnosti poľí od geologických faktorov (podložie, vietor, dážď) ✓ Regulácia poľí, lúk a pasienkov pre potreby poľnohospodárstva, monokultúry a ich dôsledky ✓ Vplyv negatívnych ekologických vplyvov a ekologickej havárie na život poľného a trávnatého ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšiť pole a lúku, zdôvodniť rozdiely. Vysvetliť význam skupín drevín medzi lánmi poľí. Zdôvodniť nevhodnosť vypaľovania trávy. Uviesť príklad živočícha, ktorého môže ohroziť rozoranie medzí a likvidácia remízok ✓ Poznať na ukážke tri lúčne byliny. Pomenovať jednu liečivú lúčnu rastlinu ✓ Poznať na ukážke a pomenovať pšenicu, ovos a kukuricu. Uviesť príklady významu obilnín pre človeka. Uviesť príklad troch výrobkov z obilnín ✓ Poznať na ukážke a pomenovať slnečnicu a repku. Porovnať význam slnečnice, repky a repy. Poznať na ukážke a pomenovať ľuľok zemiakový. Vysvetliť význam zemiakovej hľuzy pre človeka ✓ Uviesť význam dážďovky pre kvalitu pôdy. Poznať na ukážke dva druhy hmyzu žijúceho na lúke a poli. ✓ Uviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení ohrozuje pestované rastliny na poli. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV ✓ OZO ✓ TBZ

<p>Život na poliach a lúkach</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviest' príklad živočícha, ktorý sa živí hmyzom na poli alebo lúke ✓ Odlíšiť skokana a ropuchu podľa spôsobu pohybu. Uviest' príklad potravy ropuchy. Uviest' význam ropuchy a jašterice pre život na lúkach a poliach ✓ Poznať na ukážke tri vtáky žijúce na lúke a poli ✓ Poznať na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli ✓ Na základe pozorovaní roztriediť predložené vzorky rastlín na byliny a dreviny ✓ Zostaviť potravný reťazec, v ktorom budú zástupcovia rôznych druhov poľných organizmov ✓ Vysvetliť pojmy regulácia polí, monokultúra. ✓ Vedieť vysvetliť dôsledky vytvárania monokultúr v poľnohospodárstve <p>Uviest' príklad negatívneho zásahu človeka do poľného ekosystému a jeho vplyv na život na poli</p>	
---	--	--	--

Učebné zdroje

- ✓ Mária Uhereková, Ida Hantabálová, Biológia pre 5. ročník základných škôl, Expol Pedagogika 2008

Ročník	<i>Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Život s človekom a v ľudských sídlach	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vplyv ľudskej činnosti na prispôsobovanie sa organizmov prostrediu. ✓ Poznávanie a význam pre človeka, baktérie (parazitické, rozkladné mliečne, kvasné baktérie) ✓ Uviesť prejavy škodlivosti parazitickej baktérie pre človeka. Opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií ✓ Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam: cibuľa, cesnak, kel, kapusta, karfiol, hrach, mrkva, petržlen, fazuľa, rajčiak, paprika, cibuľová, hlúbová, koreňová zelenina, strukoviny ✓ jablň, hruška, marhuľa, slivka, broskyňa, sad, ovocná záhrada, odrody, šľachtenie, listy, kvety, plod (malvica, kôstkovica) ✓ egreš, ríbezľa, jahoda, sad, ovocná záhrada ✓ ruža šípová, baza čierna, agát biely, bodliak, lastovičník, hluchavka, čakanka ✓ pŕhľava, skorocel, podbeľ, durman obyčajný, ľuľok čierny, blen čierny, snežienka ✓ snežienka, šafran, nechtík, cínia, hyacint, plamienok, rododendron, orgován, tuja, orchidea, muškát ✓ Spoločenský život včiel. Zásady chovu včiel ✓ Zásady chovu rýb 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ osobitosti ľudských obydli a ich okolia pre život organizmov, význam kríženia rastlín pre človeka ✓ prejavy škodlivosti parazitickej baktérie pre človeka ✓ Opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií uviesť: <ul style="list-style-type: none"> ✓ príklad využitia kvasiniek človekom ✓ podmienky výskytu plesní v domácnosti ✓ príklad priemyselnej výroby s využívaním kvasinky ✓ Pomenovať podľa ukážky zástupcu cibuľovej, hlúbovej a koreňovej zeleniny ✓ Poznať na ukážke a pomenovať strukovinu. ✓ Rozlíšiť a pomenovať na ukážke päť druhov zeleniny. ✓ Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade pri dlhoročnom pestovaní plodín. ✓ Vysvetliť význam zeleniny vo výžive človeka ✓ Poznať na ukážke a pomenovať dva ovocné stromy. ✓ Vysvetliť význam ovocia pre zdravie človeka ✓ Poznať na ukážke a pomenovať dve rastliny s drobným dužinatým ovocím. Vysvetliť význam ovocia pre zdravie človeka ✓ Poznať: ruža šípová, baza čierna, agát biely, bodliak, lastovičník, hluchavka, čakanka, pŕhľava, skorocel, podbeľ, durman obyčajný, ľuľok čierny, blen čierny, snežienku. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO

<p>Život s človekom a v ľudských sídlach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam. Zásady chovu, odlišnosť od voľne žijúcich druhov: ✓ kura, kačica, hus, morka, pohlavná dvojtvarosť, vajcia, perie, mäso, tuk ✓ pes, mačka, akváriové rybičky, morča, chrček, andulka, kanárik a pod., srst', hlava, trup, oči, uši, chvost, končatiny, vťahnutelné pazúry ✓ králik, tur (domáci), sviňa, kôň, koza, ovca, mäso, mlieko, srst', koža, štetiny, vlna, kosti, dobytok, hnoj, močovka, jazdecko ✓ pásomnica, voš, mrľa, hlísta, blcha, ploštica, moľa, mucha, šváb, múčiar, vnútorný a vonkajší parazit ✓ hlodavce, myš, potkan, krysa, hlodavé zuby, nákazlivé choroby, deratizácia ✓ slimák, mlynárik, vošky, vlnačka, obal'ovač, osa, škorec, drozd, sýkorka, vrabec, hrdlička, holub, lastovička, pipíška, stehlík, čmeľ zemný, vidlochvost ovocný, jašterica zelená, ropucha bradavičnatá, ropucha zelená 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ význam liečivých rastlín a upozorniť na rastliny jedovaté ✓ Poznať okrasné byliny: snežienku, šafran, nechtík, cínium, hyacint ✓ Poznať okrasné dreviny: plamienok, rododendron, orgován, tuja. ✓ význam parkovej a sídliskovej zelene. ✓ Poznať izbové rastliny: orchidea, muškát ✓ význam včely matky, robotnice, trúda v úli ✓ Vysvetliť význam rýb pre človeka ✓ pomenovať samca a samicu kury, kačice, husi a morky. Vysvetliť na príklade kohúta a sliepky pohlavnú dvojtvarosť. ✓ Uviest' význam chovu kury, kačice, husi alebo morky pre človeka ✓ Porovnať odlišnosti vonkajších znakov psa a mačky. Pomenovať jedno plemeno psa. Uviest' zásady chovu psa a mačky v domácnosti. ✓ Uviest' príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy ✓ Rozpoznať tri druhy hospodárskych zvierat. Rozpoznať samca, samicu a mláďa hospodárskych zvierat. Význam chovu hospodárskeho zvierat'a. Dôsledky pridávania veľkého množstva chemických prípravkov do potravy hospodárskych zvierat ✓ Zdôvodniť škodlivosť vnútorného a vonkajšieho parazita. Poznať na ukážke živočíchy znehodnocujúce potraviny. Poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi; spôsob odstránenia vši z vlasov ✓ Rozlíšiť myš a potkana. Uviest' riziko výskytu myši a potkanov v domácnosti. Poznať spôsoby ochrany pred myšami a potkanmi 	
---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť dva bezstavovcov žijúce v záhrade alebo sade. Vysvetliť škodlivosť premnoženia niektorých bezstavovcov v domácnosti, záhrade a sade. ✓ Význam spevavých vtákov v okolí domácností. Poznať spevavých vtákov. Uviesť príklad spevavého vtáka, ktorý sa živí hmyzom 	
Základná štruktúra života-bunka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základná stavba a funkcia častí bunky. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomenovať na ukážke časti rastlinnej bunky. Vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR
Vnútoraná organizácia tela organizmov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vírusy - stavba tela. Význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia ✓ Baktérie - stavba tela. Význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia ✓ Jednobunkové organizmy- rastliny ✓ Stavba tela jednobunkových organizmov- drobnozrnko, chlorela, červenoočko, organely, bunková stena, cytoplazma, jadro ✓ Jednobunkové organizmy- živočíchy ✓ Stavba tela jednobunkových organizmov- črievička, meňavka, organely, bunková stena, cytoplazma, jadro, brvy, bunkové ústočká, jadro, vakuola, stiahnuteľná a potravná vakuola ✓ Mnohobunkové organizmy ✓ Stavba tela mnohobunkových organizmov - bunka, pletivo, orgán, sústava orgánov, organizmus ✓ Mnohobunkové organizmy-živočíchy ✓ Stavba tela mnohobunkových organizmov - bunka, tkanivo, orgán, sústava orgánov, organizmus 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnať stavbu vírusu. Rozhodnúť, či pôvodcom nákazy chrípky, žltacky, angíny je vírus alebo baktéria. Uviesť príklad troch nákazlivých ochorení. Uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových nákaz ✓ Porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a červenoočka ✓ Pomenovať na ukážke črievičky hlavné časti tela. Porovnať na ukážke stavbu tela meňavky a črievičky ✓ Priradiť pletivo k rastline. Určiť na ukážke rastliny jej orgány ✓ Priradiť tkanivo k živočíchovi. Určiť na ukážke štruktúry tela živočicha bunku, tkanivo, orgán, sústavu orgánov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ OSR

<p>Vnútrotná stavba tela rastlín a húb</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ mach, papraď, pakorienok, pabyľka, stopka, výtrusnica, výtrus, korene, koreň, podzemok, listy ✓ Koreň, prijímanie živín koreňom, význam pre život rastliny. -koreň, pokožka, cievne zväzky, koreňové vlásky, hlavný koreň s bočnými koreňmi a zväzkovitý koreň ✓ Stonka (dreviny, byliny), prúdenie látok stonkou, význam pre život rastliny ✓ Stavba, fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody, význam pre život v prírode ✓ Význam pre rozmnožovanie rastlín ✓ opelenie, oplodnenie ✓ Stavba, rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín. - plod, oplodie, suchý plod, dužinatý plod, semeno, osemenie, zárodok, kľúčne listy, rozširovanie plodov a semien ✓ podmienky klíčenia semien ✓ pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie ✓ dýchanie, fotosyntéza, autotrofné rastliny ✓ Huby s plodnicou jedlé a jedovaté, rozlíšenie podľa typických znakov ✓ Iné huby a lišajníky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomenovať na ukážke časti tela machu. ✓ Pomenovať na ukážke časti tela paprade. Uviesť význam výtrusov pre machy a paprade ✓ Rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cievne zväzky, koreňové vlásky. Uviesť živiny, ktoré rastlina prijíma koreňom. Vysvetliť význam koreňa pre rastlinu ✓ Roztriediť na ukážke dreviny a byliny podľa stavby stonky. Vysvetliť význam cievnych zväzkov v stonke. Určiť na konárikú púčiky, vysvetliť ich význam. Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny ✓ Určiť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu. Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. ✓ Vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní zo vzduchu prijímajú a ktoré do vzduchu vylučujú. Uviesť význam listov pre prijímanie živín a dýchanie ✓ Rozlíšiť na ukážke kvetný obal, tyčinku a piestik ✓ Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. Opísať na schéme opelenie kvetu. Uviesť, kedy nastáva v kvete oplodnenie. Zdôvodniť, prečo je kvet rozmnožovací orgán rastliny ✓ Určiť na ukážke plodu oplodie a semeno ✓ Vysvetliť klíčenie semien pre praktický život ✓ Poznať spôsoby pohlavného a nepohlavného rozmnožovania rastlín ✓ Vedieť, ktoré základné procesy prebiehajú v rastlinách. Poznať fotosyntézu ako dôležitý proces premeny anorganických látok na organické. Pomenovať na ukážke orgány, ktorými rastlina prijíma výživu a dýcha, prúdia látky, prijíma a vyparuje vodu ✓ Rozlíšiť stavbu jedlej a jedovatej huby s plodnicou. Rozlíšiť na ukážke hubu s výtrusnicami na lupeňoch a v rúrkach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR
	<p>203</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšiť na ukážke kvasinku a plesň podľa stavby tela. Uviesť význam výtrusnice plesne. ✓ Opísať na ukážke stavbu tela lišajníka 	

<p>Vnútoraná stavba tela bezstavovcov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Drobné vodné živočíchy- pŕhlivce ✓ Vnútorané parazity - ploskavce, hlistovce ✓ Živočíchy so schránkou – mäkkýše ✓ Živočíchy s obrúčkami – obrúčkavce ✓ Živočíchy s článkovaným telom –článkonožce Hmyz 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetliť, ako nezmar prijíma potravu a dýcha. Vysvetliť, prečo sa nervová sústava nezmara nazýva rozptýlená. ✓ Uviesť význam vajíčok a spermií nezmara. Vysvetliť význam púčikov u nezmara. Vysvetliť význam slova obojpohlavný živočích ✓ Uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov slimáka. Porovnať podľa ukážky schránku slimáka a škl'abky. Vysvetliť, prečo je slimák obojpohlavný živočích. Uviesť orgánovú sústavu, ktorou slimák prijíma a spracováva potravu. Porovnať dýchacie orgány slimáka a škl'abky. Určiť na ukážke ústny, prijímací a vyvrhovací otvor škl'abky ✓ Uviesť, aký orgán umožňuje dážd'ovke pohyb. Zdôvodniť, názov zatvorená obehovej sústavy dážd'ovky. Opísať, ako dýcha dážd'ovka. Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy dážd'ovky ✓ Pomenovať sústavu, ktorá rozvádza u pavúka a raka v tele kyslík. Uviesť orgán raka, ktorý tvorí vonkajšiu kostru ✓ Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy. Určiť na ukážky končatiny spôsob pohybu hmyzu. Pomenovať dýchací orgán hmyzu. Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy hmyzu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR
--	---	---	--

Učebné zdroje

- ✓ Uhereková,Hantabálová: Biológia pre 6. roč.
- ✓ Internet – www.zborovna.sk

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Stavba tela stavovcov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povrch tela stavovcov. Spoločné a odlišné znaky ✓ Oporná sústava stavovcov. Pohybová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Tráviaca sústava rýb, obojživelníkov, plazov a vtákov ✓ Tráviaca sústava cicavcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Dýchacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Obehová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Vylučovanie. Močová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Nervová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Zmyslové orgány stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Rozmnožovanie stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov ✓ Rozmnožovacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov. Vývin mláďat, starostlivosť o potomstvo ✓ Typické životné prejavy, správanie stavovcov ✓ Význam stavovcov v prírode a pre človeka ✓ Ochrana stavovcov. Ohrozenia a možnosti ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť príklady stavovcov pokrytých šupinami, perím, sršťou ✓ Zdôvodniť odlišnosti kožných útvarov stavovcov. Označiť na ukážke časti vtáčieho pera. Zdôvodniť na príklade stavovca význam sfarbenia podľa prostredia v ktorom žije ✓ Zdôvodniť prispôbenie stavovcov životnému prostrediu na ukážke kostry končatín ✓ Vysvetliť význam prsnej kosti s hrebeňom u vtákov. ✓ Zdôvodniť význam dutých kostí vtákov ✓ Rozlíšiť párnokopytníka a nepárnokopytníka na ukážke kostry končatiny ✓ Pomenovať tkanivá tvoriace svalstvo končatín, vnútorných orgánov, srdca stavovcov. Vysvetliť princíp činnosti dvoch svalov. Uviesť príklad stavovca, ktorý sa pohybuje plávaním, skákaním, plazením, lietaním, kráčaním a behom ✓ Opísať na ukážke časti tráviacej sústavy stavovcov. Uviesť príklad stavovca s jedovými zubami ✓ Určiť orgány na prijímanie potravy, trávenie a vstrebávanie cicavcov. Priradiť hlodavé zuby a kly k cicavcov ✓ Uviesť príklad stavovca, ktorý dýcha žiabrami a pľúcami ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR

<p>Stavba tela stavovcov</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomenovať dýchacie orgány žubrienky, dospelého obojživelníka ✓ Porovnať dýchacie orgány ryby, plaza, vtáka a cicavca ✓ Vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov ✓ Opísať význam krvi pre život stavovcov. Opísať význam srdca a ciev pre život stavovcov. Vysvetliť dôvod názvu uzavretej cievnej sústavy. Zistiť rozdiely stavby srdca ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca na ukážke ✓ Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Zdôvodniť význam vylučovania. Pomenovať orgán, v ktorom sa krv stavovcov zbavuje tekutých odpadových látok. Pomenovať orgány močovej sústavy stavovcov ✓ Pomenovať sústavy, ktoré zabezpečujú látkovú a nervovú reguláciu. Vymenovať hlavné orgány ústrednej nervovej sústavy. Porovnať na ukážke predný mozog stavovcov. ✓ Charakterizovať podnet a nervový vzruch. Uviesť ukážky význam reflexného oblúka; príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu stavovcov ✓ Opísať umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov. Uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom. Uviesť príklad uloženia hmatového orgánu stavovca. Vysvetliť význam bočnej čiary rýb. Uviesť príklad stavovca s veľmi dobrým zrakom a sluchom ✓ Uviesť príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovcov. Pomenovať samčie a samičie pohlavné bunky. Vysvetliť podstatu oplodnenia. Vysvetliť význam rozmnožovania ✓ Opísať rozmnožovanie a vývin ryby a obojživelníka. Porovnať rozmnožovanie plaza a vtáka. Opísať vývin mláďat cicavcov 	
	<p>206</p>		

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť príklad stavovca aktívneho v noci. Význam značkovania priestoru. Vysvetliť inštinktívne správanie stavovca. Uviesť príklad sťahovavého a stáleho vtáka ✓ Uviesť príklad stavovca živiaceho sa hmyzom alebo hlodavcami. ✓ Uviesť príklad stavovca, ktorý po premnožení ohrozuje úrodu na poliach a potraviny v domácnosti. Uviesť dopad úbytku dravých vtákov a mäsožravých cicavcov v prírode Uviesť najčastejšie príčiny úhynu rýb a obojživelníkov. Uviesť príklad ohrozenia životných podmienok vtáka alebo cicavca. Uviesť príklad možnosti ochrany obojživelníkov. Uviesť príklad chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca 	
Človek a jeho telo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ľudský a živočíšny organizmus. Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej populácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetliť na príklade význam človeka v ľudskom spoločenstve. ✓ Porovnať spoločné a odlišné znaky lebky, chrbtice a končatín ľudského a živočíšneho organizmu. Vysvetliť na príklade podstatu rasizmu a jeho dôsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR
Povrch tela a kožná sústava	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Koža. Stavba a funkcie kože. Význam pre styk s vonkajším prostredím a vnútorným prostredím ✓ Starostlivosť o kožu. Typické poranenia, zásady predlekárskej prvej pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomenovať na ukážke časti kože, ktoré zabezpečujú ochranu povrchu tela, telesnú teplotu, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety. Pomenovať viditeľné kožné útvary na svojej koži. Uviesť význam kože pre človeka ✓ Sformulovať zásady starostlivosti o kožu a kožné útvary. Zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku. ✓ Opísať postup predlekárskej prvej pomoci ošetrenia popáleniny a omrzliny. ✓ Predviesť ukážku ošetrenia odreniny alebo pľuzgiera 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR

<p>Oporná a pohybová sústava</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kostí. Kostra a jej stavba. Význam kostí a kostry ✓ Lebka a chrbtica. Stavba a význam ✓ Kostra končatín. Stavba kostry horných a dolných končatín ✓ Svaly. Svalové tkanivá, činnosť a význam svalov ✓ Svaly hlavy, trupu a končatín ✓ Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať na ukážke stavbu kosti. Ukázať a pomenovať na ukážke hrudník, chrbticu, lebku, stavce, rebrá, hrudnú kosť. ✓ Rozlíšiť na ukážke spojenie kostí väzivom, chrupkou, zrastením, kĺbom. Zistiť jednoduchým telesným pohybom časti kostry, ktoré sa na ňom zúčastnili ✓ Určiť na ukážke kostry tri kosti mozgovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry tri kosti tvárovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry časti chrbtice ✓ Ukázať a pomenovať kosti hornej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Ukázať a pomenovať kosti dolnej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Porovnať stavbu kostru ruky a nohy. Zdôvodniť význam nosenia správnej obuvi podľa obrysu správnej a nesprávnej klenby nohy ✓ Určiť na ukážke základné typy svalového tkaniva. Porovnať činnosť hladkého a priečne pruhovaného svalového tkaniva. Opísať na ukážke kostrového svalu jeho stavbu. Zdôvodniť vlastnosti svalu na príklade ohnutia a vystretia ruky v lakti ✓ Určiť na ukážke aspoň tri svaly hlavy a krku. ✓ Určiť na ukážke aspoň tri svaly trupu. ✓ Určiť na ukážke aspoň tri svaly hornej a dolnej končatiny. ✓ Predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín Predviesť postup predlekárskej prvej pomoci pri otvorenej a zatvorenej zlomenine. Ukázať postup predlekárskej prvej pomoci pri vytknutí, vyklbení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR
---	---	---	---

<p>Tráviaca sústava</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tráviaca sústava. Stavba a činnosť orgánov tráviacej sústavy ✓ Zložky potravy. Premena látok a energie. Energetická hodnota potravín ✓ Zložky potravy. Premena látok a energie. Energetická hodnota potravín Zásady správnej výživy. Zlozvyky v stravovaní, poškodenia a prevencia ochorení tráviacej sústavy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať na ukážke stavbu tráviacej sústavy. Pomenovať viditeľnú časť zuba v ústach. Určiť na ukážke vnútorné časti zuba. Rozlíšiť druhy zubov v chrupe. Porovnať mliečny a trvalý chrup. Uviesť základné procesy v orgánoch tráviacej sústavy ✓ Uviesť príklad enzýmu a jeho význam. Opísať podstatu trávenia, vstrebávania, látkovej premeny. Vymenovať základné živiny v potrave človeka. Zdôvodniť význam bielkovín, sacharidov(cukrov), tukov, vitamínov, vody, minerálnych látok. Uviesť dva druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou ✓ Uviesť príklad enzýmu a jeho význam. Opísať podstatu trávenia, vstrebávania, látkovej premeny. Vymenovať základné živiny v potrave človeka. Zdôvodniť význam bielkovín, sacharidov(cukrov), tukov, vitamínov, vody, minerálnych látok. Uviesť dva druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou ✓ Uviesť príklad správneho zloženia stravy pre človeka. Zdôvodniť význam zeleniny a ovocia v strave človeka. ✓ Uviesť príklad škodlivosti nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy. Zdôvodniť škodlivosť prejedania. Uviesť následky hladovania človeka. Uviesť význam tráviacej sústavy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR ✓ ENV
<p>Dýchacia sústava</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dýchacia sústava. Stavba a funkcia orgánov dýchacej sústavy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy. Rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty. Opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach 	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dýchanie. Mechanizmus vonkajšieho dýchania. Význam dýchacej sústavy ✓ Starostlivosť o dýchaciu sústavu. Škodlivosť fajčenia, vdychovania toxických látok. ✓ Poškodenia dýchacej sústavy. Zásady prvej predlekárskej pomoci. Význam dýchacej sústavy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetliť podstatu dýchania. Porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu. Vymenovať najdôležitejšie dýchacie svaly. Zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov pozorovaním nádychu a výdychu ✓ Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka. Uviesť názov škodlivej látky v cigaretách. Uviesť príklad účinkov fajčenia na dýchaciu sústavu Opísať spôsob pomoci človeku pri zastavení dychu. Opísať na ukážke postup pri umelom dýchaní. Uviesť význam dýchacej sústavy pre život človeka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR
Obehová sústava	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Krv. Zložky krvi, vlastnosti, krvné skupiny, darcovstvo krvi. Význam krvi ✓ Srdce. Stavba a činnosť srdca, krvný obeh ✓ Krvné cievy. Význam a činnosť ciev. Miazgové cievy a slezina. Význam obehovej sústavy ✓ Poškodenia obehovej sústavy. Zásady prvej predlekárskej pomoci pri krvácaní a zastavení činnosti srdca 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam. Vymenovať krvné skupiny. Uviesť význam transfúzie krvi ✓ Označiť a pomenovať na ukážke časti srdca. Opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh. Uviesť význam srdcových chlopní pre činnosť srdca ✓ Rozlíšiť tepny, žily a vlásočnice podľa významu. Uviesť význam vencovitých tepien pre činnosť srdca. Rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi. Poznať význam miazgy pre ľudský organizmus. Opísať význam miazgových ciev. Určiť umiestnenie a význam sleziny. Vysvetliť funkcie obehovej sústavy ✓ Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev. Uviesť príklad ochorenia obehovej sústavy zapríčineného nevhodným spôsobom života. Ukázať na ukážke alebo slovne opísať nepriamu masáž srdca. Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení tepny a žily 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR

<p>Vylučovanie a močová sústava</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vylučovanie. Močová sústava. Stavba a činnosť, poškodenia a prevencia ochorení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vymenovať odpadové látky vznikajúce pri činnosti ľudského organizmu. Určiť na ukážke umiestnenie obličiek a opísať ich tvar. Ukázať na svojom tele uloženie obličiek. Vysvetliť význam obličiek a močových ciest. Uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy. Vymenovať zásady prevencie ochorenia obličiek. Zdôvodniť význam pitia tekutín pre funkciu obličiek. Vysvetliť význam močovej sústavy pre človeka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO
<p>Regulačné sústavy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Regulovanie organizmu. Látková a nervová regulácia. Význam regulačných sústav ✓ Žľazy s vnútorným vylučovaním. Význam hormónov ✓ Nervová sústava. Stavba a funkcia nervov, reflexná povaha nervovej činnosti ✓ Zmyslové orgány chuti, čuchu a hmatu. Receptory a zmyslové vnemy ✓ Zrak. Sluch. Stavba, činnosť a význam zrakového a sluchového orgánu ✓ Poškodenia zraku a sluchu. Zásady hygieny zraku a sluchu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomenovať spôsoby regulácie organizmu človeka. Pomenovať orgánovú sústavu, ktorá umožňuje nervovú reguláciu. Uviesť význam regulovania činnosti organizmu ✓ Určiť na ukážke tri žľazy s vnútorným vylučovaním. Uviesť význam inzulínu. Uviesť príklad významu troch žliaz s vnútorným vylučovaním ✓ Opísať význam nervovej bunky. Pomenovať časti reflexného oblúka na schéme. Uviesť príklad reflexnej činnosti človeka. Opísať na ukážke základné časti ústrednej nervovej sústavy. Určiť na ukážke jednotlivé časti mozgu. Vysvetliť význam mozgovej kôry predného mozgu. Uviesť základné časti obvodovej nervovej sústavy ✓ Vysvetliť význam chuti, čuchu a hmatu pre človeka. Ukázať na svojom tele uloženie orgánov chuti, čuchu a hmatu. Rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú ✓ Opísať na ukážke stavbu oka. Opísať podľa ukážky podstatu krátkozrakosti a ďalekozrakosti. Opísať na príklade možnosti poškodenia zraku. ✓ Určiť na ukážke vonkajšie, stredné a vnútorné ucho. Pomenovať na ukážke časti stredného ucha 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ ENV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyššia nervová činnosť. Myslenie, pamäť, reč, schopnosti a vedomosti človeka Zásady hygieny duševnej činnosti. Význam nervovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť na ukážke uloženie a význam rovnovážneho orgánu. Opísať na príklade možnosti poškodenia sluchu ✓ Uviesť príklad podmieneného reflexu. Uviesť príklad nepodmieneného reflexu. Uviesť význam myslenia a reči v živote človeka ✓ Vymenovať zásady hygieny duševnej činnosti. Uviesť na príklad správneho režimu dňa. ✓ Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy. Rozlíšiť protišokovú a stabilizovanú polohu na ukážke 	
<p>Rozmnožovanie, vývin jedinca a rodičovstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozmnožovacia sústava. Pohlavné bunky, funkcia. Stavba a funkcia reprodukčných orgánov ✓ Vývin jedinca. Oplodnenie, tehotenstvo a pôrod. Obdobia ľudského života Pohlavné ochorenia. Prevencia pohlavných ochorení a AIDS. Priateľské a partnerské vzťahy, rodina 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť a pomenovať na ukážke ženské a mužské pohlavné orgány. Vymenovať orgány, v ktorých sa tvoria ženské a mužské pohlavné bunky. Vysvetliť význam menštruačného cyklu ✓ Označiť na ukážke pohlavných orgánov miesto splynutia vajíčka a spermie. Uviesť dĺžku trvania tehotenstva. Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva. Uviesť uloženie plodu a spôsob jeho výživy ✓ Vymenovať zásady starostlivosti o zdravý vývin novorodenca. Zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským mliekom. Uviesť príklad troch znakov dospievania. Uviesť typické znaky troch období ľudského života ✓ Uviesť príklad pohlavnej choroby a možnosti nákazy. Opísať podstatu ochorenia AIDS a možnosti jej predchádzania. Uviesť zásady predchádzania pohlavných ochorení Uviesť príklad priateľských vzťahov, vzájomnej pomoci mladých a dospelých ľudí. Uviesť na príklade význam rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR

<p>Zdravie a život človeka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie. Zdravie a choroba. Nákazlivé ochorenia, očkovanie, prevencia ✓ Toxické a návykové látky. Vplyv na zdravie človeka. Drogové závislosti a ich prevencia ✓ Vnútorné vplyvy na ľudské zdravie. Dedičné vlastnosti a vplyv na zdravie a život človeka ✓ Schopnosti a osobitosti človeka Životný štýl. Etické a morálne princípy, kultúra medziľudských vzťahov, vzťah človeka k prírode 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť tri príklady infekčného ochorenia. Charakterizovať výraz imunita a inkubačná doba. Vysvetliť základný princíp očkovania. Uviesť zásady prevencie infekčných ochorení. Vysvetliť na príklade význam dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie ✓ Uviesť príklad návykovej látky. Vysvetliť na príklade drogovú závislosť. Zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti zdravie človeka. Uviesť zásady prevencie drogových závislostí ✓ Uviesť vplyv dedičnosti na zdravie človeka. Uviesť príklad dedičnej vlastnosti človeka. Uviesť príklad dedičného ochorenia ✓ Uviesť príklad významu jedinca v živote spoločnosti. Vyjadriť vlastný názor na význam záujmov, sebapoznávania, vzdelávania a rozvoj zručností pre život človeka Vymenovať základné podmienky života človeka. Zdôvodniť význam striedania práce a odpočinku. Uviesť príklad nesprávnej životosprávy a dôsledkov na život človeka. Uviesť príklad zdravého životného štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ ✓ OSR
---------------------------------------	---	---	--

Učebné zdroje

- ✓ Uhereková, Trévaiová: Biológia pre 7. roč.
- ✓ Internet – www.zborovna.sk

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	1 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Neživá príroda a jej poznávanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Neživá a živá príroda. Závislosť organizmov, človeka od neživej prírody. ✓ Význam vied o Zemi a poznávania neživej prírody 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. Opísať príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu ✓ Dokumentovať význam vied o Zemi na príklade. Uviesť význam nerastných surovín pre život človeka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV
Zem a jej stavba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stavba Zeme. Sféry zemského telesa ✓ Základná stavbazemskej kôry pevnín a dna oceánov ✓ Pohyby zemskej kôry ✓ Vznik vesmíru a Zeme ✓ Slnko-energetický zdroj života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť a pomenovať podľa ukážky stavbu zemského telesa ✓ Rozlíšiť na ukážke typy zemskej kôry ✓ Uviesť hlavnú príčinu pohybu litosferických platní. Uviesť dôsledky vzd'ľavovania litosferických platní. Uviesť dôsledky približovania a podsúvania litosferických platní 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV
Stavebné jednotky zemskej kôry	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Minerály a horniny. Charakteristika a vznik. ✓ Minerály. Vnútna stavba, tvar, vlastnosti : mechanické, optické, chemické, fyzikálne ✓ Vzácné minerály a ich ochrana ✓ Význam nerastných surovín pre človeka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov. Vymenovať tri mechanické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Vymenovať tri optické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu ✓ Poznať význam nerastných surovín pre človeka ✓ Uviesť príklad štyroch chránených minerálov ✓ Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. Uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR

<p>Geologické procesy a dejiny Zeme</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Geologické procesy a ich zdroje. Katastrofické geologické procesy a dôsledky pre človeka ✓ Magmatická a sopečná činnosť ✓ Sopky a prejavy ich činnosti ✓ Vyvreté horniny. Vlastnosti, význam a výskyt na Slovensku. Rudné žily a rudné minerály ✓ Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry. Vrásy vrásnenie, zlomy, príkrovy ✓ Zemetrasenie. Výskyt, príčiny, sprievodné javy, dôsledky pre človeka. Zemetrasenie na Slovensku ✓ Premena hornín a premenené horniny. Vlastnosti a význam ✓ Vonkajšie geologické procesy. Činitele vonkajších procesov. Zvetrávanie, príčiny a dôsledky. Geologická činnosť zemskej príťažlivosti. ✓ Geologická činnosť ľadovcov ✓ Geologická činnosť vody ✓ Geologická činnosť vetra ✓ Usadené horniny. Úlomkovité, organické a chemické usadené horniny – vznik, vlastnosti, význam pre človeka ✓ Krasové procesy. Krasové útvary. Jaskyne ako životný priestor organizmov, význam pre človeka. ✓ Pôda a pôdotvorný proces ✓ Horninotvorný cyklus ✓ Skameneliny a vek Zeme ✓ Dejiny Zeme. Prahory, starohory, prvohory, druhohory, tret'ohory a štvrtohory. Vývoj prírody Slovenska v geologických érach. Osobitosti prírody Slovenska. Využívanie neživej prírody ✓ Geologické jednotky Západných Karpát 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť príklad zdroja a energie geologického procesu. Rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. Dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky ✓ Charakterizovať magmatickú činnosť. Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. Opísať časti sopky. Uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. ✓ Opísať podstatu vzniku vyvretých hornín. Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvretú horninu. Zdôvodniť štruktúru žuly a čadiča. ✓ Uviesť príklad využitia hlbinej a výlevnej vyvretej horniny. Zistiť na geologickej mape Slovenska výskyt vyvretých hornín a rudných minerálov ✓ Charakterizovať horotvornú činnosť. Rozlíšiť na ukážke (alebo načrtnúť) príklad poruchy zemskej kôry. Rozlíšiť vrásu a zlom podľa charakteristických znakov a ich vzniku ✓ Vysvetliť príčiny zemetrasenia. Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. Opísať rozdiel medzi ohniskom a epicentrom zemetrasenia. Poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia ✓ Uviesť hlavné činitele premeny hornín. Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. Uviesť príklad premenenej horniny, typickú vlastnosť a praktické využitie ✓ Uviesť príklad vonkajšieho geologického činiteľa. Opísať podstatu mechanického zvetrávania a jeho dôsledok.. ✓ Opísať dôsledky zemskej príťažlivosti na svahu. Uviesť dôsledok činnosti toku rieky a morskej vody. Zdôvodniť ochranu podzemných vôd. ✓ Opísať dôsledok činnosti horského ľadovca. Porovnať tvar doliny vytvorenej povrchovou vodou a ľadovcom. Opísať dôsledky vetra na príklade geologického útvaru 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ RLK ✓ MEV ✓ TBZ
	<p>215</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomenovať útvary, do ktorých sa usporadúvajú usadené horniny. Uviesť príklad využitia nespvnenej a spevnenej usadenej horniny. ✓ Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín. Uviesť príklad využitia organickej usadenej horniny. Opísať podstatu vzniku chemických usadených hornín. Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny 	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tret'ohory a štvrtohory. ✓ Vývoj prírody Slovenska v geologických érach. ✓ Osobitosti prírody Slovenska. ✓ Využívanie neživej prírody 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať podstatu krasového procesu. Uviesť príklad povrchového a podzemného krasového útvaru. Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby. Uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku. Opísať vznik a význam pôdy a horninotvorný cyklus ✓ Charakterizovať skamenelinu, uviesť príklad skameneliny ✓ Proces vzniku skameneliny. Uviesť príklad určovania veku hornín ✓ Významné geologické procesy v jednotlivých érach vývoja Zeme. ✓ Poznať príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, tret'ohôr a štvrtohôr. Význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti pre človeka. Vznik čierneho, hnedého uhlia, ropy, zemného plynu, rašeliny; vývoj a osobitosti prírody Slovenska. Spôsob vyhľadávania ložísk nerastnej suroviny ✓ Vymenovať geologické jednotky Západných Karpát. Uviesť príklad typickej horniny geologických jednotiek Západných Karpát 	
<p>Podmienky života a vzťahy organizmov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Negatívne vplyvy znečisťovania neživých faktorov prostredia ✓ Populácia. Vlastnosti, vnútorné a vonkajšie vzťahy, ohrozenie populácie ✓ Spoločenstvo organizmov. Druhovú rozmanitosť, priestorové členenie a zloženie spoločenstva. Prírodné a umelé spoločenstvá 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť štyri chemické látky, ktoré sú súčasťou živých organizmov aj neživej prírody. Vymenovať organické látky, ktoré tvoria telá živých organizmov. ✓ Uviesť príklad závislosti organizmu od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami. ✓ Demonštrovať prispôbenie organizmov životu vo vode, na zemi, v pôde, vo vzduchu ✓ Charakterizovať znášanlivosť organizmov voči podmienkam prostredia. Zdôvodniť význam slnečného žiarenia pre fotosyntézu. ✓ Uviesť význam tepla pre život rastlín. Uviesť pr. vplyvu telesnej teploty na život živočíchov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ MEV

<p>Podmienky života a vzťahy organizmov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ekosystém. Zložky, typy ekosystémov. Obeh látok a tok energie v ekosystéme. Vplyv činnosti človeka na život v ekosystémoch ✓ Biosféra. Zložky a časti biosféry, obeh látok a tok energie, obnova a vývoj ekosystémov v biosfére 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam zložiek vzduchu pre život rastlín a živočíchov. ✓ Význam vody pre život organizmov. Prispôsobenie organizmov množstvu vody v prostredí. Uviest' význam minerálnych látok, biogénnych a stopových prvkov, humusu v pôde pre život rastlín. ✓ Zdôvodniť význam slnečného žiarenia pre fotosyntézu. Význam tepla pre život rastlín. Vplyv telesnej teploty na život živočíchov. Význam zložiek vzduchu pre život rastlín a živočíchov ✓ Dôsledok znečistenia prostredia pre život rastlín a živočíchov ✓ Rozlíšiť populáciu rastlín a živočíchov. Vysvetliť podmienky rastu populácie. Uviest' príklad početne malej a veľkej populácie. Rozlíšiť konkurenciu, predáciu, parazitizmus, symbiózu ✓ Uviest' príklad spoločenstva organizmov. Porovnať druhovú rozmanitosť v lese a na poli. ✓ Opísať na ukážke priestorové rozmiestnenie organizmov vo vrstvách lesa. ✓ Rozlíšiť prírodné a umelé spoločenstvo podľa vplyvu človeka na ich zloženie. 	
<p>Praktické aktivity</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznávanie a rozlišovanie minerálov a hornín. Zisťovanie vlastností minerálov a hornín. Rozlišovanie vyvretých hornín a rudných minerálov. Poznávanie a rozlišovanie premenených hornín. Poznávanie a rozlišovanie usadených hornín. Zisťovanie obsahu vápnika v horninách. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať horninu, minerál zo školskej zbierky. Určiť vlastnosti minerálov Pomenovať vyvreté, rudné minerály zo školskej zbierky. Rozlíšiť premenené, usadené, vyvreté horniny, určiť obsah vápnika v hornine. ✓ Rozlíšiť živé a neživé zložky ekosystému. Uviest' príklady ekosystémov. ✓ Uviest' príklad producenta, konzumenta, rozkladača. ✓ Zostaviť potravný reťazec organizmov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ TBZ

<p>Praktické aktivity</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Biologická a ekologická rovnováha. Podmienky zachovania biologickej diverzity ✓ Globálne ekologické problémy. Hromadenie odpadov, ničenie dažďových pralesov, výroba a spotreba energie. ✓ Príčiny a dopady na ekosystémy, možnosti riešenia Regionálne významná problematika života a ochrany ekosystémov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hmyz, ktorý po premnožení škodí v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a zdraviu človeka. ✓ Opísať proces obnovy ekosystému. Uviest' príklad hmyzu, ktorý sa môže rozšíriť po postihnutí ekosystému povodňou, veternou smršťou. ✓ Vplyv činnosti človeka na zmeny v ekosystéme ✓ Uviest' príklad neživých a živých zložiek biosféry. Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére. Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére. Vysvetliť význam toku energie v biosfére ✓ Charakterizovať stav biologickej rovnováhy. Uviest' príklad narušenia biologickej rovnováhy. Porovnať podmienky stabilného a nestabilného ekosystému. Uviest' tri príklady ekologického prístupu v krajine. Uviest' tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy ✓ Uviest' príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu, vzniku kyslých dažďov ✓ Uviest' príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov. <p>Uviest' príklad príčiny hromadenia odpadov. Uviest' význam recyklácie druhotných surovín. Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho prínos .Poznať osobitosti a ochranu vlastného regiónu</p>	
----------------------------------	--	---	--

Učebné zdroje

- ✓ obrazy, modely, prírodniny, mikroskopické preparáty
- ✓ encyklopédie, atlasy, časopisy, iná odborná literatúra, pracovné listy
- ✓ IKT, DVD, internet
- ✓ Učebnica – Roman Aubrecht, Mária Biyubová, Prírodopis pre 8.. ročník základných škôl,

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	1 + 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Základné znaky a životné procesy organizmov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Životné procesy organizmov. ✓ Príjem živín, vylučovanie látok, dýchanie, rozmnožovanie baktérií, húb, rastlín a živočíchov (porovnanie spoločných a odlišných znakov). ✓ Charakteristické znaky nahosemenných a krytosemenných rastlín. ✓ Porovnanie jednoklíčnolistových a dvojklíčnolistových rastlín. ✓ Prehľad znakov stavby, funkcií orgánov a orgánových sústav pŕhlivcov, ploskavcov, mäkkýšov, článkonožcov, rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov (pokryv tela, pohybová, dýchacia, tráviaca, vylučovacia, obehová sústava a rozmnožovanie). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať povrch tela u stavovcov a bezstavovcov ✓ charakterizovať základné funkcie pohybovej, dýchacej, tráviacej a vylučovacej sústavy u stavovcov a bezstavovcov ✓ rozlíšiť základné znaky a funkcie obehovej, riadiacej sústavy a zmyslových orgánov u stavovcov a bezstavovcov ✓ popísať vývinové štádiá ✓ porovnať stavbu tela u stav. a bezstavovcov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV
Vnútoraná stavba a dedičnosť organizmov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nebunkové organizmy - vírusy, význam a prevencia vírusových ochorení. ✓ Bunková stavba organizmov, zhodné a rozdielne znaky rastlinných a živočíšnych buniek - výživa, fotosyntéza, dýchanie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať základné znaky rastlinnej a živočíšnej bunky ✓ vedieť nakresliť a popísať bunku ✓ popísať základné znaky stavby tela vírusov ✓ porovnať telo baktérie, rastl. a živ. bunku, ✓ objasniť pojem dedičnosť a premenlivosť a ich význam ✓ opísať podstatu prenosu dedičných informácií 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ TBZ
Základy ekológie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jednota organizmov s prostredím, prispôsobivosť organizmov prostrediu. ✓ Abiotické faktory prostredia - svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda, negatívne vplyvy na ich čistotu a dôsledky pre život organizmov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať ekologickú prispôsobivosť organizmov ✓ uviesť abiotické a biotické faktory a ich význam, vedieť príklad ✓ charakterizovať a rozlišovať populáciu, spoločenstvo, ekosystém 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ TBZ

Základy ekológie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Biotické faktory prostredia. ✓ Spoločenstvo organizmov (biocenóza). ✓ Vlastnosti spoločenstva, zložky, príklady spoločenstiev organizmov a ich vzťahov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť zákl. vzťahy medzi populáciami a spoločenstvami v ekosystém 	
Biosféra – svetový ekosystém	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Biosféra ako globálny ekosystém, globálne problémy, príčiny a dôsledky, možnosti riešenia (skleníkový efekt, ozónová diera, kyslé dažde, ropné havárie, populačná explózia, ničenie dažďových pralesov, hromadenie odpadov, spotreba energie a pod.). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať zložky biosféry, podstatu obehu jednotlivých látok a energie ✓ poznať globálne ekologické problémy, hlavné príčiny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ RLK ✓ TBZ
Životné prostredie organizmov a človeka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zložky životného prostredia organizmov a človeka, vzájomné vzťahy, význam. ✓ Negatívne a pozitívne faktory ovplyvňujúce životné prostredie organizmov a človeka a ich vplyv na zdravie a spôsob života organizmov a ľudskej populácie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizovať ŽP organizmov a človeka ✓ poznať zložky ŽP a ich význam ✓ uviesť vplyv prostredia na život organizmov a človeka ✓ uviesť príklad medzinárodnej a štátnej ochrany prírody 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ RLK ✓ TBZ
Praktické aktivity	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšenie baktérií, rastlín a húb podľa životných procesov. ✓ Rozlíšenie životných procesov živočíchov podľa funkcií sústav orgánov. ✓ Mikroskopické pozorovanie a odlišenie bunkovej stavby tiel organizmov ✓ Porovnanie vonkajšej a vnútornej stavby tiel rastlín a živočíchov. ✓ Zložky životného prostredia v škole a jej okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlíšiť baktérie, rastliny a huby podľa životných procesov ako spôsob výživy, dýchanie a rozmnožovanie ✓ Rozlíšiť životné procesy živočíchov podľa funkcií sústav orgánov. ✓ Mikroskopické pozorovanie a odlišenie bunkovej stavby tiel organizmov ✓ Porovnanie vonkajšej a vnútornej stavby tiel rastlín a živočíchov. ✓ Zistiť a dokumentovať formou prezentácie v skupinách zložky životného prostredia v škole a jej okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ

Učebné zdroje

- ✓ HANTABALOVÁ, I. a kol.: Prírodopis pre 9. ročník ZŠ. EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o. Bratislava, 2005. s. 103. ISBN: 80-89003-71-0
- ✓ internet: www.zborovna.sk, www.wikipedia.org

Hodnotenie a klasifikácia

Pri hodnotení žiaka sa prihliada na jeho osobnostný rast, ako zvládol učivo, ako vie využiť získané vedomosti v bežnom živote. Hodnotenie pôsobí na žiaka motivačne. Žiaci budú hodnotení podľa aktuálnych metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

V hodnotení žiaka v predmete biológia sa využíva:

1.**formatívne hodnotenie:** toto hodnotenie umožňuje žiakovi odstraňovať nedostatky a učiteľ mu poskytne rady na jeho zlepšenie (**verbálne hodnotenie** žiaka)

2.**neformálne hodnotenie:** cieľom tohto hodnotenia je zhodnotiť prácu žiaka v skupine alebo v individuálnej práci (**verbálne hodnotenie** žiaka)

3.**priebežné hodnotenie - klasifikácia:**

- ✓ praktických aktivít, pozorovaní, projektových prác
- ✓ písomných prác po skončení tematického celku alebo skupiny podobných tém
- ✓ frontálneho verbálneho skúšania

Najmenší predpokladaný počet známok za polrok:

- ✓ ústne skúšanie – 2
- ✓ písomné skúšanie – 2
- ✓ praktické aktivity, projekty, iné – 2

Stupnica hodnotenia písomných prác:

Percentuálna úspešnosť:	Známka:	
100% - 90%	výborný	1
89% - 75%	chválitebný	2
74% - 50%	dobrý	3
49% - 25%	dostatočný	4
24% - 0%	nedostatočný	5

Pri realizácii hodnotenia žiaka kladieme dôraz hlavne na:

- ✓ aktívny prístup žiaka
- ✓ vypracovanie projektu – „Zdravý životný štýl“
- ✓ praktické aktivity – 5/školský rok
- ✓ samostatné pozorovanie – 1/školský rok
- ✓ verbálnu formu – orientačné skúšanie (v rámci motivačnej diskusie, riešenia problému), uprednostňovať princíp dobrovoľnosti
- ✓ písomnú formu – písomné previerky po skončení tematického celku, alebo skupiny podobných tém
- ✓ dobrovoľné referáty, projekty...

Predmet	<u><i>Dejepis</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe

oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie continuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy.

Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločentiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metódy:

- ✓ informačnoreceptívna – výklad
- ✓ motivačná – problém ako motivácia
- ✓ reproduktívna – riadený rozhovor
- ✓ heuristická – rozhovor, riešenie úloh
- ✓ expozičná – projekt

Nové moderné metódy

- ✓ brainstorming
- ✓ Gordonova metóda (hľadanie originálneho riešenia)
- ✓ motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, slovné a individuálne hodnotenia)
- ✓ metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Formy práce:

- ✓ Práca s učebnicou
- ✓ Individuálna práca
- ✓ Skupinová práca, Exkurzia – vykopávky
- ✓ Diskusia
- ✓ Beseda

Žiaci pracujú často samostatne pri počítači. Učiteľ pripraví žiakom aktivity, ktoré žiaci vykonávajú pod dohľadom a s podporou učiteľa vlastným individuálnym tempom.

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *programové učenie*
- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *objavujúce vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Kompetencie – spôsobilosti

Európa na ceste k moderným národom

- ✓ dokáže na časovej priamke vyznačiť obdobie 18. až 20. st. a zapísať najvýznamnejšie udalosti
- ✓ prečítať a kriticky zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia
- ✓ analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum
- ✓ zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne
- ✓ na základe obrázkov a fotografií nakresliť pevnosť Bastilu
- ✓ vysvetliť význam Občianskeho zákonníka

- ✓ posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie

Moderný slovenský národ

- ✓ dokáže posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov
- ✓ analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848-49
- ✓ analyzovať politický program Slovákov
- ✓ Žiadosti slovenského národa
- ✓ opísať dobrovoľnícke výpravy a posúdiť ich význam
- ✓ analyzovať požiadavky v dokumente Memorandum národa slovenského

Rakúsko- Uhorsko

- ✓ žiak je schopný opísať vznik Rakúsko- Uhorska
- ✓ špecifikovať postavenie Slovákov v R-U
- ✓ zaujať kritický postoj k maďarizácii
- ✓ kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vyst'ahovalectva Slovákov
- ✓ zhotoviť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine

Prvá svetová vojna

- ✓ kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele Dohody a Trojspolku
- ✓ kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1. sv. vojny
- ✓ charakterizovať postoj Slovákov k vojne ich účasť pri formovaní ČSR
- ✓ ukázať na mape zmeny, ktoré nastali rozpadom R-U

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

➤ s historickým časom

- ✓ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky

- ✓ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
- ✓ rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- ✓ využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti

➤ ***s historickým priestorom***

- ✓ rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
- ✓ zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- ✓ rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti

➤ ***s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním***

- ✓ vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
- ✓ popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- ✓ rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- ✓ skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- ✓ určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- ✓ vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- ✓ rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- ✓ rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

Žiaci získavajú základné informácie:

- ✓ aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrowaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti
- ✓ pri vymedzovaní predmetu skúmania
- ✓ pri vytvorení plánu skúmania
- ✓ pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
- ✓ pri vytvorení záznamu zo skúmania

- ✓ vyhľadávať relevantné informácie
- ✓ z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
- ✓ z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novin, časopisov, webových stránok
- ✓ z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty
- ✓ vo vyberaní informácií
- ✓ v organizovaní informácií
- ✓ v porovnávaní informácií
- ✓ v rozlišovaní informácií
- ✓ v zaraďovaní informácií.
- ✓ v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- ✓ pri štruktúrovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu v zoradení výsledkov, rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- ✓ integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
- ✓ vyhodnocovaní správnosti postupu
- ✓ tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Prečo sa učíme dejepis	✓ minulosť, dejiny, dejepis, historik	✓ žiak vie charakterizovať minulosť, dejepis, pozná pojmy historik, história, historické medzník	✓ OSR

<p>Od blízkeho k vzdialenému</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zoznámiť sa so všeobecne používanými pojmami a vypestovať si schopnosť dávať ich do vzájomných súvislostí ✓ Uvedomovať si význam občianskej spoločnosti ✓ Využívať pri riešení problémov schopnosť pracovať s informáciami z rôznych zdrojov ✓ Zoznámiť sa so všeobecne používanými pojmami a vypestovať si schopnosť dávať ich do vzájomných súvislostí ✓ Zoznámiť sa s kultúrnymi tradíciami a historickým dedičstvom a chrániť ich; naučiť sa diskutovať ✓ Vedieť využívať poznatky a vedomosti získané v škole pre svoj ďalší rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie správne používať učebnicu, analyzovať príklady hist. prameňov, tvoriť žiacke práce ✓ žiak vie na časovej osi vyznačiť narodeniny svojich rodinných príslušníkov ✓ prezentácia žiackych prác ✓ žiak vie urobiť rodostrom svojej rodiny ✓ vytvoriť ✓ fotoalbum z rodinných osláv ✓ prezentácia žiackych referátov ✓ žiak má poznať rôzne druhy hist. prameňov, vedieť ich rozdeliť, má poznať pojmy múzeum, archeológia ✓ žiak má zo školskej kroniky vypísať zoznam rodinných príslušníkov, ktorí navštevovali školu v chronologickom poradí; ✓ urobiť výstavu o minulosti našej školy ✓ žiak vie samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK ✓ MUV ✓ TBZ ✓ MEV
<p>Človek v premenách priestoru a času</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápať preberané oblasti v hist.-geografickom kontexte ✓ Uvedomovať si význam občianskej spoločnosti ✓ Uvedomovať si význam občianskej spoločnosti; rešpektovať presvedčenia iných ľudí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ do obrysovej mapy má žiak zaznačiť najbližší hrad a zakresliť mapu, ktorou sa k nemu dostaneme ✓ žiak má poznať spôsoby sťahovania národov a príčiny miešania kultúr ✓ žiak musí poznať príčiny vysťahovalectva i spôsoby osídľovania nových území 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR ✓ FIG ✓ MUV ✓ TBZ
<p>Človek v premenách priestoru a času</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zoznámiť sa so všeobecne používanými pojmami a vypestovať si schopnosť dávať ich do vzájomných súvislostí ✓ Zoznámiť sa so všeobecne používanými pojmami a vypestovať si schopnosť dávať ich do vzájomných súvislostí ✓ Vnímať najrozličnejšie spoločenské problémy ✓ Vedieť využívať poznatky a vedomosti získané v škole pre svoj ďalší rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak má vedieť vysvetliť a poznať pojmy roľník, remeselník, obchodník, má vedieť rozdiel medzi dvojpoľným a trojpoľným systémom ✓ žiak má vedieť rozdiel medzi prírodnou a umelou energiou, má poznať správne využívanie prírody človekom ✓ žiak má poznať druhy detskej práce, má vedieť zaujať k nej stanovisko ✓ žiak vie samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	

<p>Človek a komunikácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Súvislé formulovať svoje názory na spoločenské diania ✓ Naučiť sa tvorivo využívať informačné a komunikačné prostriedky ✓ Naučiť sa tvorivo využívať informačné a komunikačné prostriedky. ✓ Využívať pri riešení problémov schopnosť pracovať s informáciami z rôznych zdrojov ✓ Chápať preberané oblasti v hist.-geografickom kontexte ✓ Rešpektovať presvedčenia iných ľudí; vnímať najrozličnejšie spoločenské problémy ✓ Naučiť sa tvorivo využívať informačné a komunikačné prostriedky. ✓ Využívať pri riešení problémov schopnosť pracovať s informáciami z rôznych zdrojov Vedieť využívať poznatky a vedomosti získané v škole pre svoj ďalší rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak má pochopiť význam komunikácie medzi ľuďmi ✓ žiak má poznať spôsob a dôvody vzniku jazyka a písma, má vedieť vymenovať najstaršie druhy písma a zaradiť ich k štátom ✓ žiak má poznať moderné komunikačné prostriedky, má poznať spôsob ich bezpečného a zmysluplného využívania ✓ žiak má poznať rôzne druhy náboženstva, spôsob jeho vzniku, má poznať spôsoby odovzdávania legiend a mýtov v minulosti ✓ žiak má vedieť uviesť dôvody a dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije ✓ žiak sa má naučiť tvorivo využívať informačné a komunikačné prostriedky ✓ pri riešení problémov má využívať schopnosť pracovať s informáciami z rôznych zdrojov žiak vie samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ TBZ ✓ MUV
------------------------------------	--	--	--

Učebné zdroje

- ✓ Mária Tonková, Margita Miháliková: Dejepis pre 5. ročník základných škôl
- ✓ Internetové stránky
- ✓ Interaktívne cvičenia

<p>Ročník</p>	<p><i>Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i></p>		
<p>Časový rozsah výučby</p>	<p>1</p>		
<p>Tematický celok</p>	<p>Obsahový štandard</p>	<p>Výkonový štandard</p>	<p>Prierezové témy</p>
<p>Obrazy pravekého sveta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi (zberač, lovec, roľník, lovec doby medenej) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznávajú rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzujú pracovné nástroje pravekých ľudí, ✓ zhodnotia význam najdlhšie používaného pracovného materiálu – kameňa, 	
Obrazy starovekého sveta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Riečne civilizácie a ich dedičstvo (odev, nástroje, zbrane, prírodná múmia) ✓ mestský štát ✓ písmo ✓ Staroveké Grécko (aténska demokracia, Perikles, olympijské hry) ✓ Staroveký Rím (vec verejná, Markus Aurelius, Limes Romanus, Gerulata, Iža, Carnuntum) ✓ Divy starovekého sveta ✓ roľník, remeselník, obchodník, škola 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnajú kamenné pracovné nástroje s medenými a bronzovými nástrojmi, ✓ porovnajú výhody a nevýhody týchto nástrojov resp. zbraní, ✓ identifikujú nástroje a zbrane človeka medenej doby, ✓ zovšeobecnia spôsob obživy a života ľudí v medenej dobe na základe príbehu Ötziho, ✓ zostavia správu zo skúmania spôsobu obživy ✓ odhalia postupne stav a premeny životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti, ✓ odhalia vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov, ✓ identifikujú znaky zavlažovacieho poľnohospodárstva, ✓ analyzujú vnútorné členenie spoločnosti v mestskom štáte, ✓ zhodnotia premeny a význam písma pre spoločnosť najstarších štátov, ✓ zostavia obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach najstarších štátov, ✓ identifikovú poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes, ✓ odhalia vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom množstva nezávislých mestských štátov v Grécku, ✓ rozoznajú rôznu formu vlády v mestských štátoch na príklade Atén a Sparty, ✓ analyzujú spôsob života a formu vlády v Aténach za Perikla, ✓ analyzujú Periklovu reč o aténskej demokracii, ✓ kladú základné analytické otázky školskému 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ

		<p>historickému písomnému prameňu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopia problém rovnosti a nerovnosti, ✓ zdôvodnia významné postavenie telesnej výchovy v mestských štátoch, ✓ vymedzia olympijské disciplíny, v ktorých sa dodnes súťaží, ✓ zhodnotia význam olympijských myšlienok v minulosti i prítomnosti, ✓ analyzujú formu vlády v rímskej republike ako mestského štátu, ✓ analyzujú spôsob obživy a života v Ríme, ✓ dokumentujú expanziu mestského štátu a jeho premenu v ríšu, ✓ rozpoznať vnútorné dôsledky expanzie pre politickú premenu republiky na cisárstvo, ✓ rozpoznajú príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž stredného Dunaja, ✓ zostavia stručný informačný materiál o živote v rímskych táborech na našom území, ✓ rozpoznajú dôležitosť gréckej a rímskej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry, ✓ zostavia obrazový materiál o divoch starovekého sveta, 	
Svetové náboženstvá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kresťanstvo ✓ islam ✓ Starý zákon, ✓ Nový zákon ✓ korán 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ odhalia príčiny prenasledovania kresťanov v rímskej ríši, ✓ rozpoznajú korene kresťanského náboženstva, ✓ identifikujú hlavné rozdiely medzi Starým a Novým zákonom, ✓ zhodnotia význam a odkaz kresťanstva pre európsku kultúru, ✓ odhalia okolnosti vzniku islamu, ✓ zdôvodnia príčiny rýchleho rozširovania islamu, ✓ identifikujú odkaz arabskej kultúry pre európsku kultúru, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

<p>Obrazy stredovekého sveta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tri ríše raného stredoveku ✓ Byzantská ríša (Justinián) , ✓ Franská ríša (Karol Veľký), ✓ Arabská ríša (kalifát) ✓ prepožičiavanie pôdy ✓ léno, vazal, poddaný ✓ Každodenný život ✓ hrad, mesto, dedina ✓ Vzdelanie ✓ kláštor, ✓ pisár, ✓ univerzity 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodnia príčiny rozdel. rímskej ríše, ✓ zovšeobecnia príčiny zániku západorímskej ríše, ✓ odhalia ciele expanzívnej politiky Justiniána, Karola Veľkého a arabských kalifov, ✓ zhodnotia kultúrny odkaz Byzantskej a Franskej ríše, ✓ odhalia nový vzťah medzi ľuďmi vyšších spoločenských vrstiev formujúcej sa stredovekej spoločnosti za pomoci grafu, ✓ identifikujú spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti, ✓ zdôvodnia príčiny oddelenia remeselníkov od roľníkov, ✓ zdôvodnia, prečo sa kláštory stali postupne hospodárskymi a kultúrnymi centrami, ✓ zhodnotia význam stredovekých univerzít 	<p>✓ OSR</p>
---	---	---	--------------

Učebné zdroje

- ✓ Učebnica dejepisu pre 6. r.
- ✓ Zborovna.sk
- ✓ Wikipedia
- ✓ Kronika ľudstva
- ✓ Konzultácie v Archeologickom múzeu v Bratislave

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1+1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Predkovia Slovákov vKarpatskej kotline - Veľké sťahovanie národov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Získať vedomosti o sťahovaní národov ✓ spoznať príčiny a dôvody sťahovania národov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie opísať pravlast' Slovanov, vie uviesť dôvody sťahovania Slovanov ✓ na historickej mape vie ukázať územia na ktoré sa Slovania sťahovali 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV
- Po stopách slovanských predkov – Samova ríša	<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi ✓ uviesť príčiny vzniku Samovej ríše 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vymenovať západných, južných a východných Slovanov a vie ich ukázať na historickej mape ✓ vie uviesť príčiny vzniku Samovej ríše a zdôvodniť význam tejto ríše 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ RLK ✓ OZO
Pribina a Mojmir	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť dôvody na vznik Veľkomoravskej ríše ✓ opísať vznik Nitrianskeho kniežactva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie opísať vznik a formovanie Veľkej Moravy, opísať osobnosti Pribinu a Mojmíra 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO
Solúnski bratia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť význam Veľkomoravskej ríše ✓ zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry, štátnosti a šírenia kresťanstva u nás 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ TBZ
Ríša Svätoplukova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka ✓ opísať kultúru vo Veľkomoravskej ríši 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie opísať a porovnať vládu Rastislava a Svätopluka ✓ vie opísať kultúru Veľkomoravskej ríše 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK

Rozvadení bratia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ukázať na mape rozmach Veľkomoravskej ríše ✓ rozpoznať zbraň a výstroj vojakov z obdobia VM 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie opísať situáciu vlády po Svätoplukovej smrti, útok zo strany šľachty a Maďarov.. ✓ pozná zbraň a výstroj vojakov z obdobia VM 	✓ RLK
SLOVÁCI V UHORSKOM KRÁĽOVSTVE Starí Maďari prichádzajú	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva ✓ Uviesť prínos Slovákov pri vzniku Uhorského kráľovstva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak má osvojené základné poznatky o vzniku a formovaní Uhorského kráľovstva 	✓ MEV
Kráľovstvo svätého Štefana	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhodnotiť vládu Štefana I. ✓ Zhodnotiť význam Nitrianskeho vojvodstva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak zhodnotí vládu Štefana I. a význam Nitrianskeho vojvodstva v dejinách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ TBZ
Hradiská a hrady	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhodnotiť význam budovania hradov ✓ Vedieť rozoznať rozdiel medzi hradom a hradiskom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak rozozná rozdiel medzi hradom a hradiskom, vie popísať život v hradisku a dôvody prestavby hradov z drevených na kamenné ✓ žiak vie vymenovať najdôležitejšie hrady na území Slovenska 	✓ OSR
Tatári idú...	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poukázať na dôsledky príchodu Tatárov na naše územie ✓ Analyzovať Zlatú bulu Ondreja II. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak pozná príčiny a dôsledky príchodu Tatárov na naše územie a vie analyzovať Zlatú bulu Ondreja II. 	✓ OSR
Vojny ničia krajinu –	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetliť prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálym bojom o trón 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vysvetlí prečo dochádza v Uhorsku k neustálym bojom medzi panovníkmi o trón 	✓ OSR
- Králi sa striedajú a veľmoži bohatnú	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popísať vládu Ondreja III. A Matúša Čáka Trenčianskeho 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie popísať a porovnať vládu Ondreja III. A Matúša Čáka Trenčianskeho 	✓ OSR

- Anjouovci na uhorskom tróne	✓ Zhodnotiť hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta	✓ žiak zhodnotí hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta	✓ OZO
- Osídľovanie Slovenska a zlatonosná horúčka –	✓ Zhodnotiť význam banských miest na Slovensku	✓ žiak zhodnotí význam banských miest na Slovensku a jeho prínos pre kráľa	✓ OSR
- Žigmund Luxemburský a turecká hrozba	✓ Zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského	✓ žiak zhodnotí význam vlády Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského	✓ OSR
Kráľ so znamením havrana –	✓ Opísať vládu Mateja Korvína	✓ žiak popíše vládu Mateja Korvína a rozvoj vzdelania a kultúry za jeho vlády	✓ OSR
- Mení sa obraz človeka i sveta	✓ Uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti ✓ Charakterizovať humanizmus a renesanciu ✓ Zhodnotiť význam	✓ vie objasniť podmienky a príčiny vzniku humanizmu a renesancie ✓ vie zdôvodniť význam knihtlače a jej prínos pre Európu	✓ OSR
Gotická cesta	✓ Opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku ✓ Nájsť obrazový materiál z gotickej cesty	✓ vie popísať kultúrny život vrcholného stredoveku ✓ vie nájsť potrebný obrazový materiál k danej téme	✓ OSR ✓ TBZ
OBRAZY NOVOVEKÉHO SVETA Európania objavujú svet	✓ Uviesť príčiny zámorských objavov ✓ Uviesť najvýznamnejšie zámorské objavy ✓	✓ pozná najvýznamnejšie zámorské objavy, objaviteľov a pozná príčiny a dôsledky zámorských objavov	✓ MUV

Európania si podmaňujú svet	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť rozdiel medzi objaviteľom a dobyvateľom ✓ Uviesť dôsledky zámorských objavov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie určiť rozdiel medzi dobyvateľmi a objaviteľmi ✓ vie vysvetliť pojem kolonializmus a zhodnotiť význam zámorského obchodu 	✓ MUV
Martin Luther a reformácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať príčinu vzniku reformácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie opísať príčiny vzniku reformácie v Nemecku a jej dôsledky 	✓ MUV
Chlieb náš každodenný	<ul style="list-style-type: none"> ✓ .opísať postavenie poddaných v Uhorsku a rozvoj poľnohospodárstva v 17. storočí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie popísať postavenie poddaných v Uhorsku v 17. storočí 	✓ MUV
Slováci, susedia, cudzinci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uviesť základné informácie o národnostnom zložení obyvateľstva v Uhorsku v 16. – 17. storočí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie uviesť základné informácie o národnostnom zložení v Uhorsku v 16. – 17. storočí 	✓ MUV
Zápas o cirkevnú jednotu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vysvetliť spôsoby šírenia protireformácie a význam Tridentského koncilu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie popísať a vysvetliť spôsoby šírenia reformácie, úlohu Tridentského koncilu 	✓ MUV
Poddaný, mešťan, šľachtic	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať životný štýl jednotlivých vrstiev uhorskej spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie opísať životný štýl jednotlivých vrstiev obyvateľstva v uhorskej spoločnosti 	✓ MUV
HABSBURSKÁ MONARCHIA Moháčska katastrofa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť opísať Moháčsku bitku a jej dôsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie popísať príčiny a dôsledky Moháčskej katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV

Bratislava – hlavné a korunovačné mesto	✓ Zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska	✓ vie popísať postavenie Bratislavy ako hlavného a korunovačného mesta, zostaviť obrazový materiál o Bratislave	✓ RLK
Turci na Slovensku	✓ Charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše	✓ vie popísať postavenie Slovenska v susedstve Turkov	✓ ENV ✓ RLK
Neposlušná šľachta	✓ vysvetliť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní v Uhorsku	✓ vie vysvetliť dôvody a príčiny protireformácie	✓ RLK
Koniec hrozného nepriateľa	✓ vedieť vysvetliť ako Habsburgovci využili víťazstvo nad Turkami vo svoj prospech a význam Karloveckého mieru	✓ vie vysvetliť význam Karloveckého mieru a ako využil víťazstvo Leopold I. nad Turkami	✓ RLK
Posledný kurucký odboj	✓ vedieť popísať príčiny povstania Františka II. Rákociho a rozšírenie zbojníctva na Slovensku	✓ zdôvodni rozšírenie zbojníctva na Slovensku a vymenuje najvýznamnejších zbojníkov žijúcich v tomto storočí ✓ popíše príčiny povstania Františka II. Rákociho	✓ RLK
Ustaraný cisár	✓ vedieť popísať hospodársku, politickú a sociálnu situáciu na Slovensku po tureckých vojnách	✓ vie popísať situáciu na Slovensku po tureckých vojnách, ✓ vie vysvetliť význam pragmatickej sankcie	✓ RLK
Veľká ozdoba Uhorska	✓ vedieť vysvetliť význam Mateja Bela pre Slovensko	✓ vie zdôvodniť význam Mateja Bella pre Slovensko a Uhorsko a pozná jeho najvýznamnejšie diela	✓ RLK

Žena na tróne	✓ vedieť poukázať na význam reforiem Márie Terézie	✓ vie popísať vládu Márie Terézie a pozná jej najdôležitejšie reformy	✓ RLK
Milostivý urbár	✓ vedieť vysvetliť príčinu vzniku Milostivého urbára a popísať ho	✓ vie popísať príčinu vzniku Tereziánskeho urbára a vysvetlí ho	✓ RLK
Slovenský Sokrates	✓ vysvetliť vplyv a význam A. F. Kollára v dejinách Uhorska	✓ vie zdôvodniť význam a úlohu A. F. Kollára v dejinách	✓ RLK
Osvietený reformátor	✓ Vedieť popísať najvýznamnejšie reformy Jozefa II. v dejinách	✓ vie opísať vládu Jozefa II. a jeho najvýznamnejšie reformy	✓ TBZ

Ročníkové projekty:

- *Významná osobnosť Veľkej Moravy*
- *Významná osobnosť Habsburskej monarchie*

Učebné zdroje

- ✓ D. Kováč: Slovensko na prahu nového veku, Orbis Pictus Istropolitana, 1994.
- ✓ D. Kováč: Európa v období stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 1994
- ✓ D. Kováč: Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku Orbis Pictus Istropolitana,
- ✓ Tabuľa, Dataprojektor, PC, Videotechnika, Internet, CD, Knižnica
- ✓ denná tlač, časopisy, pracovné listy, časopis: Historická revue

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	1+1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p>Európa na ceste k moderným národom</p> <p>Panovník panuje, ale nevládne (Veľká Británia)</p> <p>Kráľ Slnko (Francúzsko)</p> <p>Občan na politickej scéne (začiatok Francúzskej revolúcie)</p> <p>Gilotína kraľuje (Francúzska revolúcia)</p> <p>Ako vzniklo nové cisárstvo (príchod Napoleona)</p> <p>Sláva a pád Napoleona</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť opísať vládu v Anglicku v 17. storočí. ✓ Vysvetliť čo znamená ohradzovanie, popísať význam vzniku manufaktúr, vznik a výsledok občianskej vojny, Listiny práv ✓ Opísať vládu vo Francúzsku v 17. storočí. Opísať vládu Ľudovíta 13. a Ľudovíta 14. ✓ Opísať a charakterizovať vznik a priebeh francúzskej revolúcie, ✓ vládu gilotíny a jakobínov. ✓ Opísať situáciu vo Francúzsku pred príchodom Napoleona, príčiny vzniku cisárstva, jeho dobytvačné plány, jeho slávu a pád. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak opíše vládu parlamentnej monarchie v Anglicku, ✓ rozumie pojmom ohradzovanie, manufaktúra, diktátor, občianska vojna, Listina práv... ✓ žiak opíše absolutizmus vo Francúzsku, charakterizuje vládu Ľudovíta 13. ✓ a Ľudovíta 14., rozumie pojmom ako je merkantilizmus, absolutizmus ✓ žiak opíše vznik a priebeh francúzskej revolúcie, ✓ rozumie pojmom – generálne stavy, rovnosť, bratstvo, sloboda, jakobíni, zákonodarné zhromaždenie, gilotína... ✓ žiak popíše situáciu vo Francúzsku pred príchodom Napoleona ✓ vie vysvetliť pojmy direktórium, Code civil, ✓ vysvetli dobytvačné vojny - popíše príčiny pádu Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
<p>Videofilm – Napoleon</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na základe filmu vedieť opísať a porozprávať základné životné momenty Napoleonovho života 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie základné informácie zo života Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
<p>Vek svetla a rozumu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opísať myšlienkové hnutie – osvietenstvo. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vie popísať a definovať osvietenstvo, filozofické smery a hlavných predstaviteľov, zákon gravitácie... 	
<p>Opakovanie a upevňovanie učiva (Francúzsko a Anglicko)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Systematizovať nadobudnuté poznatky o Francúzsku a Anglicku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o Anglicku a Francúzsku 	

<p>Americká vojna za nezávislosť Federalisti a republikáni</p> <p>Krajina neobmedzených možností</p>	<p>✓ Vedieť opísať spôsob života v 18. a 19. storočí v USA.</p> <p>✓ Vie charakterizovať príčiny vzniku, priebeh a výsledky americkej vojny za nezávislosť a vojny Juh proti Severu.</p> <p>✓</p>	<p>✓ žiak popíše príčiny vzniku, priebeh a výsledky americkej vojny za nezávislosť, vojny Juhu proti Severu</p> <p>✓ žiak rozumie pojmom – občianska vojna, diskriminácia, Deklarácia, kolónia...</p> <p>✓</p>	
<p>Zjednotenie Talianska (Cavour a Garibaldi, založenie Červeného kríža)</p>	<p>✓ Vedieť opísať pomery pred zjednotením Talianska a charakterizovať priebeh zjednotenia Talianska a založenia Červeného kríža</p>	<p>✓ žiak opíše priebeh zjednotenia Talianska</p> <p>✓ rozumie významu založenia Červeného kríža</p>	<p>✓ OZO</p>
<p>Báťuška cár</p>	<p>✓ Vedieť popísať rozpínanosť Ruska a jeho zastavenie v Krymskej vojne.</p>	<p>✓ žiak vie vysvetliť základné pojmy – dekabristi, Krymská vojna, zrušenie nevoľníctva,</p> <p>✓ vie popísať rozpínanosť Ruska a jeho zastavenie v Krymskej vojne.</p>	
<p>MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD</p> <p>Uhorskí jakobíni na Slovensku</p>	<p>✓ Vedieť zhodnotiť význam myšlienok francúzskej revolúcie v Uhorsku</p>	<p>✓ žiak zhodnotí význam myšlienok francúzskej revolúcie v Uhorsku.</p> <p>✓ žiak pozná osobnosti ako je Abáffy, Hajnóczy, Martinovicz...</p>	
<p>Napoleon a Slovensko</p>	<p>✓ Vedieť zhodnotiť význam Napoleona na Slovensku</p>	<p>✓ žiak vysvetlí význam Napoleona pre Slovensko a vznik cisárskeho slohu</p>	
<p>Slovania a Slováci</p>	<p>✓ Vedieť vysvetliť myšlienku všeslovanskej vzájomnosti.</p> <p>✓ Vie charakterizovať životné podmienky Slovákov žijúcich v Uhorsku.</p>	<p>✓ žiak pozná významné osobnosti Slovenska – J. Kollár a P. J. Šafárik a rozumie myšlienkam všeslovanskej vzájomnosti</p>	
<p>Cholerové povstanie</p>	<p>✓ Vedieť charakterizovať príčiny, priebeh a výsledky cholerového povstania.</p>	<p>✓ žiak popíše príčinu vzniku, priebeh a výsledky cholerového povstania.</p>	<p>✓ OZO</p>

Eudovít Štúr Spisovná slovenčina	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vysvetliť význam uzákonenia spisovnej slovenčiny. ✓ Vie poukázať na odvalu a boj národovcov za slovenského práva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak vysvetlí význam uzákonenia spisovnej slovenčiny ✓ žiak poukáže na odvalu a boj národovcov za slov. práva 	✓ OSR
Žiadosti slovenského národa	✓ Vedieť kriticky zhodnotiť dobu a pochopiť príčiny vedúce k s písaniu Žiadosti slovenského národa	✓ žiak vysvetlí význam Žiadostí slovenského národa	
Memorandum slovenského národa	✓ Vedieť opísať snahy Slovákov v národnom hnutí.	✓ žiak vysvetlí význam Memoranda národa slovenského	
Matica Slovenská	✓ Vedieť popísať dôvody vedúce k vzniku Matice slovenskej a 3 slovenských gymnázií.	✓ žiak vysvetlí prínos Matice slovenskej a 3 slovenských gymnázií	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
RAKÚSKO – UHORSKO Vznik Rakúsko - Uhorska	✓ Vedieť vysvetliť a popísať význam vzniku dualizmu	✓ žiak popíše vznik dualizmu a ďalší rozvoj Čechov a Slovákov v tomto dvojštáti.	
Do sveta...	✓ Vedieť vysvetliť z akých dôvodov boli nútení Slováci odchádzať do zahraničia.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlí dôvody sťahovania sa ľudí do zahraničia. ✓ pozná význam Slovenskej ligy 	
Rozvoj priemyslu a železníc	✓ Vedieť popísať Uhorsko na konci 19. storočia a jeho prínos v rozvoji priemyslu a železníc.	✓ popíše Uhorsko na konci 19. storočia v oblasti priemyslu	
Volebné právo pre všetkých	✓ Vedieť vysvetliť prínos zavedenia všeobecného volebného práva v živote ľudí.	✓ vysvetlí prínos všeobecného volebného práva v živote	
Česko-slovenská spolupráca	✓ Vedieť popísať a charakterizovať Česko – slovenskú spoluprácu a vznik spolkov pre túto spoluprácu.	✓ popíše úzku česko-slovenskú spoluprácu a vznik Detvanu a Československej jednoty	

Maďarizácia školstva a Apponyiho zákony	✓ Vedieť vysvetliť maďarizáciu ako jednej z foriem pomadžarčovania národa	✓ popíše maďarizáciu ako jednu z foriem pomadžarčovania a vysvetlí Apponyiho školské zákony	✓ OSR
Krvavé udalosti v Černovej	✓ Vedieť popísať príčiny, priebeh a dôsledky krvavých udalostí v Černovej.	✓ popíše príčiny, priebeh a výsledky krvavých udalostí v Černovej	
Spolkový život	✓ Vedieť vysvetliť prínos spolkov pre život človeka a pre spoločnosť.	✓ popíše vznik základných spolkov a ich význam pre spoločnosť a človeka	
Moderný životný štýl	✓ Vedieť popísať čo bolo charakteristické pre modernú architektúru a módu na začiatku 20. storočia.	✓ popíše moderný životný štýl na začiatku 20. storočia	
PRVÁ SVETOVÁ VOJNA Na začiatku bol atentát	✓ Vedieť popísať príčiny vzniku I. svetovej vojny	✓ žiak popíše príčiny a zámienku I. svetovej vojny.	
Nepriateľské bloky v pohybe	✓ Vedieť popísať priebeh I. svetovej vojny a vie rozlíšiť medzi Trojspolkom a Dohodou	✓ žiak popíše priebeh I. svetovej vojny, pozná štáty, ktoré patria do Trojspolku a Dohody.	
Američania v Európe	✓ Vedieť charakterizovať príčiny vstupu USA do I. svetovej vojny.	✓ žiak charakterizuje, príčinu vstupu USA do vojny.	
Ako sa rodil mier	✓ Vedieť popísať nové usporiadanie Európy podľa Parížskej mierovej konferencie.	✓ žiak popíše nové usporiadanie Európy podľa Parížskej mierovej konferencie.	

Ročníkové projekty:

- ✓ Významná osobnosť moderného slovenského národa (o ktorej sa neučí)
- ✓ Zabudnutí hrdinovia I. svetovej vojny

Učebné zdroje

- ✓ D. Kováč: Slovensko na prahu nového veku, Orbis Pictus Istropolitana, 1994.
- ✓ D. Kováč: Na prahu moderného sveta, Orbis Pictus Istropolitana, 1994
- ✓ Tabuľa ,Dataprojektor,PC,Videotechnika
- ✓ Internet,CD,Knižnica
- ✓ denná tlač, časopisy, pracovné listy, časopis: Historická revue

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Európa v medzivojnovom období (12 hodín)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ demokracia vs. diktatúra ✓ parlamentná demokracia, ✓ komunizmus (ZSSR) ✓ fašizmus, nacizmus (Nemecko) ✓ zlaté dvadsiate roky ? ✓ každodennosť 	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy ✓ vymenovať nové štáty ,ktoré vznikli v Európe ✓ opísať situáciu v Rusku roku 1917 ✓ rozlíšiť demokraciu od diktatúry ✓ charakterizovať stalinistickú diktatúru ✓ vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku a nacizmu v Nemecku ✓ uviesť dôvody vzniku diktatúr ✓ opísať vplyv vedy a techniky na zvyšovanie životnej úrovne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV ✓ TBZ

<p>Česko-Slovensko v medzivojnovom období (10 hodín)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ politický systém ✓ Česi, Slováci, menšiny ✓ T. G. Masaryk, M. Hodža, A. Hlinka ✓ každodenný život- kultúra, spolky školstvo, rozhlas ✓ zánik ČSR ✓ Mníchovská dohoda ✓ Viedenská arbitráž 	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - identifikovať národnostné menšiny v ČSR ✓ zhodnotiť úlohu osobnosti: Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža ✓ zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život ✓ rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR a ich vplyv na každodenný život ✓ charakterizovať politický systém ČSR, vznik strán a ich vplyv na politickú scénu - zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR ✓ opísať hospodárske a politické postavenie Slovenska v ČSR ✓ vysvetliť úsilie slovenských strán o autonómiu v rámci ČSR ✓ uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku ČSR ✓ analyzovať mníchovskú dohodu a viedenskú arbitráž ✓ opísať vyhlásenie autonómie Slovenska ✓ kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV ✓ RLK ✓ TBZ
<p>Druhá svetová vojna (8 hodín)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ priebeh vojny ✓ Európa, ZSSR ✓ Tichomorie ✓ protihitlerovská koalícia ✓ protifašistický odboj ✓ život v čase vojny ✓ holokaust, Oswienčim 	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny ✓ pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície ✓ opísať priebeh 2. svetovej vojny ✓ v chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom ✓ opísať protifašistický odboj a život v čase vojny ✓ zhodnotiť holokaust 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ RLK

<p>Slovenská republika (1939 – 1945) (8 hodín)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tragédia židov ✓ autoritatívny režim ✓ židovský kódex , deportácie ✓ politický systém ✓ Slovenské národné povstanie ✓ Slováci v odboji ✓ život na Slovensku 	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príčiny vzniku Slovenskej republiky (1939 – 1945) ✓ rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie ✓ kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike ✓ analyzovať dôsledky židovského kódexu ✓ charakterizovať Slovenskú republiku ✓ opísať domáci odboj ✓ uviesť význam SNP 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ TBZ
<p>Povojnový svet (10 hodín)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdelený svet ✓ Anglicko, ZSSR, Severná Afrika ✓ hospodárstvo, kultúra ✓ studená vojna, železná opona ✓ politické bloky ✓ strach z atómovej vojny ✓ život v rozdelenom svete ✓ čiernobiely svet, bohatstvo a chudoba 	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory ✓ rozlíšiť život za železnou oponou ✓ rozpoznať zmeny v rozdelenom svete ✓ porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život ✓ uviesť príčiny vzniku dvoch mocenských blokov ✓ dokumentovať proces sovietyzácie strednej a východnej Európy ✓ charakterizovať studenú vojnu, ✓ opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy ✓ opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre ✓ vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinárodných korporácií 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV ✓ TBZ ✓ OSR ✓ FIG

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka

Predmet	<u><i>Geografia</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme: Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehľbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť. Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi a ich výtvormi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní

s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Ciele predmetu

Ciele predmetu v prepojení na kľúčové kompetencie

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Patria medzi ne:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).
- Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie.
- Poznatky fyzickej geografie sú u oblasti prírodných charakteristík Zeme. Získané informácie využije žiak pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad i turistike, ale aj pri rozhodovaní umiestňovaní aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín. Poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta.
- V oblasti humánnej geografie vyučovanie sa zameriava na človeka na Zemi, na premeny, ktorými ovplyvnil krajinu Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.).
- Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale aj odborné a populárnovedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujem za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.

- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.
- Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *programové učenie*
- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *objavujúce vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*

Obsah

Hlavné témy, pokiaľ to ich charakter umožňuje, sú interpretované cez regióny. Bázou geografického vzdelávania je regionálna geografia, pričom poznatky z fyzickej a humánnej geografie sú zaradené priamo v regióne – krajine – kontinente či v oceáne, kde sa vyskytujú, čiže sú dominantné. Primeraná kombinácia všeobecných a konkrétnych regionálnych tém podnieti na kvalitnejšie sprostredkovanie a osvojenie geografických poznatkov, ktoré možno sumarizovať do okruhov (hlavných tém):

Zem ako planéta vo vesmíre

Získať poznatky o Zemi, tvare a jej pohyboch a uvedomiť si vplyv slnečnej energie ako základnej podmienky pre život ľudí. Riešiť problémové úlohy, vysvetliť zmeny v prírode počas roka, súvislosti vzniku podnebných a rastlinných pásiem s rozdielnym množstvom dopadajúceho slnečného žiarenia, ktoré je ovplyvnené tvarom Zeme.

Priestor na Zemi a jeho zobrazovanie

Používať mapy pri orientácii v teréne (turistické mapy, automapy, plány miest, tematické mapy) Vedieť sa orientovať na mapách – získavať a aplikovať z nich údaje v bežnom živote. Používať mapy pri získavaní informácií o danej lokalite. Vedieť nájsť mapu na internete a orientovať sa v nej, získavať informácie z dát.

Vzťah medzi zložkami krajiny

Vedieť vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí na Zemi, pochopiť fungovanie zložiek krajiny v danej oblasti, porozumieť odlišnostiam krajiny a tomu prispôbiť svoj život. V tejto téme sa maximálne uplatňuje systémový prístup a príčinnno-následné vzťahy. Vplyv podnebia na povrch, na rastlinstvo a živočíšstvo, význam vody (činnosť rieky, jazerá a i.).

Vzťah medzi krajinou a človekom

Posúdiť život človeka v priestore, tvorený vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a spoločnosťou. Podmieňuje ho znalosť podmienok, ktoré príroda dáva človeku a ovplyvňuje ho. Zároveň uvedomenie si človeka, do akej miery môže využívať prírodu, aby prežil. Vznik chránených území, národných parkov. Využívanie prírodných zdrojov človekom.

Ľudia na Zemi a vzťahy medzi ľuďmi

Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, podmienky v jednotlivých častiach Zeme a ich vhodnosť pre život človeka, vzájomné ovplyvňovanie starých a nových kultúr, existenciu rôznych kultúr vedľa seba. Vzbudiť snahu zaujímať sa o kultúru ľudí žijúcich v rôznych oblastiach sveta, porozumieť jej a akceptovať hodnoty iných kultúr pri zachovaní svojej vlastnej identity ako predpoklad kvalitného reagovania na možné spolupráce.

Regióny Zeme

Komplexne hodnotiť regióny z hľadiska ich prírodných a kultúrnych a i. charakteristík, možností rozvoja, poznať miestny región, možnosti jeho rozvoja, byť schopný prispieť k rozvoju miestneho regiónu.

Rozdelenie obsahu do ročníkov v základnej škole

V 5. ročníku sú obsahom štúdia geografie základné zákonitosti, ktoré sú interpretované v praktickej rovine a poskytované motivačným spôsobom. Základné témy sú vybrané na princípe

Obsah učiva v ročníkoch 6. – 9. sa opiera o spoznávanie jednotlivých regiónov Zeme systémom od najvzdialenejších oblastí po najbližšie (nadväzuje na základy geografických poznatkov z vlastivedy). V úvode každého ročníka sú vstupné praktické témy, ktoré napomáhajú porozumieť vybranej problematike. Každý z regiónov je rozdelený na tri vzájomne previazané organické súčasti:

- **Základné informácie o regióne v kontexte planéty Zem.**
- **Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou)**
- **Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne**

Ročník	<i>Piaty</i> – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Úvod	✓ pozitívny vzťah ku geografii	✓ využívať vedomosti z prírodovedy a vlastivedy	✓ TBZ
Objavovanie našej planéty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvar Zeme ✓ pohyby Zeme a ich dôsledky ✓ Slniečna sústava ✓ vývoj zem. telesa v minulosti ✓ objavovanie Zeme – cesty Kolumba, Magalhaesa, Cooka, Amundsena, Scotta... ✓ objavovanie vesmíru ✓ rozmiestnenie súše a oceánov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť opísať tvar Zeme a uviesť dôkazy guľatosti Zeme ✓ rozumieť dôsledkom pohybu Zeme na našej planéte (rovnodennosť, slnovrat) ✓ práca s mapou povrchu Mesiaca ✓ poznať význam ciest objaviteľov ✓ vysvetliť vplyv Mesiaca na Zem a ľudí 	✓ ENV

Mapa a glóbus	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zemská os, póly, pologule, geografické súradnice ✓ topografické vedomosti – legenda mapy ✓ pásmový čas, dátumová hranica 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ na nákrese pomenovať časti Zeme –os, póly, pologule ✓ vedieť určovať geografickú polohu ✓ vedieť zdôvodniť pásmový čas 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ TBZ
Najkrajšie miesta, ktoré vytvorila príroda	<ul style="list-style-type: none"> ✓ stavba zemského telesa ✓ názvoslovie riečnej siete ✓ vplyv ľadovcov na povrch Zeme ✓ vplyv vetra na povrch Zeme ✓ atmosféra Zeme, jej zloženie a význam ✓ vnútorné činitele meniace povrch Zeme ✓ typy krajín na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdiel magma – láva ✓ využitie poznatkov o počasi v praxi ✓ chrániť prírodu ✓ zdôvodniť príčinu rôznych typov krajín ✓ vedieť popísať jednotlivé typy krajín a spoznať ich na obrázkoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ TBZ
Najkrajšie miesta, ktoré vytvoril človek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznať pamiatky UNESCO v jednotlivých svetadieloch i na Slovensku ✓ poznatky z prezentovaných projektov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ oceniť rozmanitosť kultúr na svete ✓ chrániť vzácne pamiatky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ RLK ✓ TBZ

Učebné zdroje:

- ✓ Učebnica – Ružek a kol.: Geografia pre 5.ročník ZŠ
- ✓ Odborné časopisy National Geographic, GEO, Ľudia a Zem
- ✓ Videokazety Čas na Zemi, Mapa a zemský povrch
- ✓ Mapy, Glóbusy, Buzoly, Tellúrium
- ✓ PC program Didakta Zemepis, Editor máp 2 ai.

Ročník	<i>Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1+ <i>1</i>		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Planéta Zem	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zopakovať učivo z 5. ročníka ✓ doplniť sopečnú terminológiu ✓ spôsoby vzniku pohorí ✓ hlavné znaky podnebných pásiem ✓ typy krajín na Zemi ✓ výškové stupne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť príčiny rôznych podnebí na svete ✓ pochopiť príčiny striedania rôznych typov krajín na svete ✓ vedieť získavať informácie z rôznych zdrojov a využiť ich pri tvorbe projektov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ MUV
Austrália a Oceánia, polárne oblasti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ fyzicko-geografická charakteristika Austrálie, Oceánie a polárnych oblastí (povrch, podnebie, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo) ✓ socio-ekonomická charakteristika Austrálie, Oceánie a polárnych oblastí (obyvateľstvo, hospodárstvo) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť pracovať so slepými mapkami Austrálie, Oceánie ✓ zručnosť pri prezentovaní projektov na dané témy ✓ vedieť pracovať s topografickou mapou a buzolou, zručnosti uplatniť počas geografickej vychádzky ✓ analyzovať environmentálne problémy v krajine 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ MUV ✓ ENV
Amerika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ fyzicko-geografická charakteristika Ameriky (povrch, podnebie, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo) ✓ socio- ekonomická charakteristika Ameriky(obyvateľstvo, hospodárstvo) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť pracovať so slepými mapkami Ameriky ✓ zručnosť pri prezentovaní projektov na dané témy ✓ vedieť pracovať s topografickou mapou a buzolou, zručnosti uplatniť počas geografickej vychádzky ✓ analyzovať environmentálne problémy v krajine a navrhovať riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ MUV ✓ RLK ✓ OSR

Učebné zdroje:

- ✓ Učebnica – Likavský a kol.: Geografia pre 6.ročník ZŠ
- ✓ Odborné časopisy National Geographic, GEO, Ľudia a Zem
- ✓ PC program Didakta Zemepis, Editor máp 2 a iné
- ✓ Mapy, atlasy, glóbusy, buzoly

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1+ 1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva 6. roč.	✓ Zopakovať poznatky o Austrálii, Oceánii, polárnych oblastiach a Amerike	✓ Využívať poznatky pri praktických úlohách	✓ TBZ, MUV, ENV
Osídľovanie Zeme	✓ Jazyková, náboženská a národnostná štruktúra obyvateľstva Zeme	✓ Vedieť popísať znaky jednotlivých rás ✓ Rešpektovať odlišnosť rás, národov, náboženstiev	✓ MUV
Afrika	✓ Fyzicko-geografická charakteristika svetadiela i jeho štátov (povrch, poloha, podnebie, pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo, typy krajín) ✓ socio- ekonomická charakteristika svetadiela i jeho štátov (obyvateľstvo, hospodárstvo)	✓ Poznať vplyv prír. pomerov Afriky na hospodárstvo ✓ Vedieť pracovať s rôznymi druhmi máp Afriky ✓ Vedieť pripraviť projekty o Afrike	✓ MUV ✓ TBZ
Ázia	✓ Fyzicko-geografická charakteristika svetadiela i jeho štátov (povrch, poloha, podnebie, pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo, typy krajín) ✓ socio- ekonomická charakteristika svetadiela i jeho štátov (obyvateľstvo, hospodárstvo)	✓ Poznať vplyv prír. pomerov Ázie na hospodárstvo ✓ Vedieť pracovať s rôznymi druhmi máp Ázie ✓ Vedieť pripraviť projekty o Ázii	✓ TBZ
Environmentálne problémy Afriky a Ázie	✓ Hlavné problémy Afriky a Ázie: sucho, vojny, rasizmus, negramotnosť, epidémie...	✓ Hľadať riešenia týchto problémov ✓ Nachádzať riešenia týchto problémov	✓ OSR ✓ ENV
Topografia a geografická vychádzka	✓ Azimut, mierka mapy, topografické značky	✓ Vedieť využívať topografické zručnosti v praxi ✓ Pozorovať prebrané geogr. javy v krajine	✓ OSR, ENV, RLK
Záverečné opakovanie	✓ Sumarizácia poznatkov	✓ Zhrnúť poznatky a vedieť využiť pri zábavných úlohách poznatky z učiva 7. ročníka	✓ TBZ, ENV, OSR, MUV

Učebné zdroje:

- ✓ Učebnica : Tolmáči a kol.: Geografia pre 7. ročník ZŠ
- ✓ Odborné časopisy National Geographic, GEO, Ľudia a Zem
- ✓ PC program Didakta Zemepis, Editor máp 2 a iné
- ✓ Mapy, atlasy, glóbusy, buzoly

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Európa – náš svetadiel	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poloha Európy na mape a vo svete, členitosť pobrežia ✓ Povrch – Alpy, Karpaty, Ural, Východoeurópska nížina, sopky,... ✓ Podnebie, podnebné pásma, vplyv Golského prúdu na pobrežie severnej Európy. ✓ Vodstvo- rieky- Dunaj, Volga, Rýn, Odra, riečne priplavy,- jazerá. ✓ Rastlinstvo a živočíšstvo, pôd Využívanie prírody človekom, významné lokality cestovného ruchu. Zaujímavosti prírody Európy. ✓ Obyvateľstvo, kultúra, náboženstvo, jazykové skupiny a sídla, najvýznamnejšie sídla, prístavy, hlavné mestá. ✓ Hospodárstvo – poľnohospodárstvo, priemysel, školstvo, zdravotníctvo a cestovný ruch. ✓ Oblasti a štáty Európy - južná Európa, juhovýchodná Európa, východná Európa, severná Európa, stredná Európa, západná Európa ✓ Pamiatky UNESCO a zaujímavosti Európy. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Určiť polohu Európy na mape vzhľadom k iným svetadielom. Vedieť zakresliť do slepej mapy vybrané ostrovy, polostrovy, zálivy a prielivy Európy.. ✓ Charakterizovať vybrané povrchové celky a vodné toky. Vysvetliť vznik pohoria Alpy, Karpaty. Určiť podľa mapy, cez ktoré štáty pretekajú najväčšie rieky. ukázať jednotlivé rieky a jazerá na mape. ✓ Poznať rozloženie podnebných pásiem. Vysvetliť ako súvisí podnebie s polohou oblasti v Európe a vplyv Golského prúdu. ✓ Opísať rozloženie obyvateľstva, jeho štruktúru, poznať rozdiel medzi republikami a monarchiami. Poznať európske náboženstvá. Vymenovať 4 najpočetnejšie jazykové skupiny. ✓ Vymenovať a lokalizovať na mape najväčšie sídla a jednotlivé štáty v regiónoch Európy. ✓ Určiť štáty patriace do EÚ, eurozóny a štáty snažiac sa o vstup do EÚ. ✓ Poznať svetové značky výrobcov automobilov a elektroniky. ✓ Ovládať miesta výskytu nerastných surovín – ropa, zem. plyn, uhlie,... ✓ Poznať ekologické problémy. ✓ Rozoznať rozdiely v jednotlivých kultúrach, charakterizovať históriu a hospodárstvo jednotlivých krajín. ✓ Chápať význam ochrany prírody a dôvody ochrany kultúrnych hodnôt 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ RLK ✓ MUV ✓ OZO ✓ OSR ✓ DOV

Učebné zdroje:

- ✓ Učebnica : Tolmáči a kol.: Geografia pre 8.ročník ZŠ
- ✓ Odborné časopisy National Geographic, GEO, Ľudia a Zem
- ✓ PC program Didakta Zemepis, Editor máp 2 a iné
- ✓ Mapy, glóbusy, buzoly
- ✓ Pracovný zošit pre 8. ročník ZŠ

Ročník		<u>Deviaty</u>	
Časový rozsah výučby		1	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Geografia v bežnom živote <i>Tematické mapy</i> <i>Geografické súradnice</i> <i>GPS v praxi</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mapa, tematická mapa, mierka mapy, diagram, legenda mapy, mapy na internete, Google map, Google Earth ✓ Svetové strany, rovnobežka, poludník, určovanie geografickej polohy, súradnice, geografická šírka a dĺžka ✓ GPS, určovanie trasy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná a vie čítať rôzne druhy máp, vie interpretovať informácie podľa diagramu, vie používať internetové mapy ✓ vie určiť polohu ľubovoľného miesta pomocou geografických súradníc ✓ pozná význam využitia GPS 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
Fyzicko-geografická charakteristika Slovenska <i>Rozloha, poloha a ohraničenie</i> <i>Historický vývoj Slovenska</i> <i>Geologická stavba Slovenska</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Európa, Slovensko, rozloha, geografické súradnice, okrajové body Slovenska ✓ Štátne útvary na Slovensku v minulosti – príchod Slovanov, Samova ríša, Veľká Morava, Uhorsko, Československá republika, Slovenská republika ✓ Jadrové, sopečné a flyšové pohoria, nerastné suroviny- štrky, piesky, andezit, ryolit, tufy, magnezit, hnedé uhlie, farebné kovy, soli 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná rozlohu Slovenska a vie porovnať rozlohu Slovenska s ostatnými štátmi Európy ✓ vie určiť polohu geografickými súradnicami ✓ vie určiť polohu Slovenska vzhľadom na okolité štáty ✓ vie opísať historický vývoj Slovenska ✓ vie aké horniny tvoria flyšové, jadrové a sopečné pohoria ✓ roztriedi pohoria podľa geologickej stavby. ✓ pozná využitie nerastných surovín vyskytujúcich sa na Slovensku. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR

<p><i>Povrchové celky</i></p> <p><i>Premeny povrchu</i></p> <p><i>Podnebie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pohoria, nížiny, kotliny ✓ Karpaty – vonkajšie, vnútorné, Východné Západné, Panónska panva- Záhorské, Podunajská, Východoslovenská nížina ✓ Pieskové presypy, spraše, skalné mestá, riečna dolina, meander, mŕtve ramená, jazerá, plesá, močiare, ľadovcové doliny, jaskyne, kras ✓ Podnebie, počasie, podnebné oblasti – chladná, mierne teplá, teplá, vetry 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie určiť na mape vybrané povrchové celky, opísať ich polohu ✓ pozná názov najvyššieho a najnižšieho body Slovenska a jeho nadmorskú výšku ✓ na príkladoch vysvetlí ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch Slovenska. ✓ vysvetlí na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá ✓ určí, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska ✓ vysvetlí vplyv podnebia na formovanie povrchu a rozšírenie rastlinstva ✓ opíše ako sa mení počasie v priebehu jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo zrážok (použiť diagramy). ✓ Pozná podnebné oblasti na Slovensku a vymedzí oblasť ich výskytu ✓ vie vysvetliť pojmy povodie a úmorie ✓ vysvetlí význam výstavby vodných nádrží ✓ vie určiť na mape toky riek, polohu jazier a vodných nádrží ✓ pozná slovenské kúpele a oblasti minerálnych vôd a vie vysvetliť ich význam 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV ✓ TBZ
<p><i>Vodstvo</i></p> <p><i>Rastlinstvo, živočíšstvo, pôdy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Úmorie, povodie, riečna sieť, Dunaj, Váh, Hron, Ipeľ, Nitra, Dunajec, Torysa, Hornád, Ondava, ✓ Topľa, Laborec, Latorica, Bodrog, plesá, vodné nádrže, Orava, Liptovská Mara, Gabčíkovo, Ružín, Domaša, Zemplínska Šírava, plesá, minerálne vody, kúpele ✓ Pôdne typy, pôdne druhy, vegetačné stupne ✓ typický zástupcovia živočíšnej oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určí podľa mapy rozloženie pôdnych typov a pôdnych druhov na Slovensku ✓ pozná a vie charakterizovať oblasti rastlinstva a živočíšstva ✓ vie uviesť príklady typických zástupcov príslušnej oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ OSR ✓ TBZ

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TANAP, PIENAP, Nízke Tatry, Malá a Veľká Fatra, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Poloniny, jaskyne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pozná a vie charakterizovať národné parky na Slovensku 	
<p>Humánno- geografická charakteristika Slovenska <i>Obyvateľstvo a sídla</i></p> <p><i>Hospodárstvo</i></p> <p><i>Cestovný ruch</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hustota obyvateľstva, náboženská a veková štruktúra, prirodzený prírastok, národnostná a zamestnanecká štruktúra, mestské a vidiecke sídla ✓ Ťažba nerastných surovín, priemysel, poľnohospodárstvo, doprava, služby, obchod, export, import ✓ Strediská letnej a zimnej rekreácie, prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra a architektúra ✓ Košický, Prešovský, Banskobystrický, Žilinský, Trenčiansky, Trnavský, Nitriansky, Bratislavský kraj, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje rozmiestnenie obyvateľstva ✓ určí oblasti najväčšieho zaľudnenia a riedkeho osídlenia ✓ vysvetlí ako prírodné pomery ovplyvňujú život obyvateľov ✓ charakterizuje jednotlivé štruktúry obyvateľstva ✓ vie na mape ukázať najväčšie sídla Slovenska ✓ pozná a charakterizuje typy sídel Slovenska a porovnať ich so sídlami sveta. ✓ charakterizuje a na mape ukáže hospodársky najvyspelejšie oblasti Slovenska ✓ pozná dopravné uzly Slovenska, vie charakterizovať druhy dopravy ✓ rozlišuje pojmy import a export ✓ vie vysvetliť HDP ✓ pozná špecifiká zahraničného obchodu ✓ pozná, charakterizuje a ukáže na mape zaujímavé miesta pre cestovný ruch ✓ opíše možnosti rozvoja cestovného ruchu v miestnej krajine. ✓ porovná jednotlivé kraje na Slovensku s prihliadnutím na ich osobitosti, ukáže dôležité skutočnosti pre daný kraj na mape 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO ✓ TBZ
<p><i>Kraje Slovenska</i></p>	<p>Západné, Stredné a Východné Slovensko</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje jednotlivé oblasti Slovenska a porovná ich s ostatnými oblasťami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ ✓ RLK

Učebné zdroje:

- ✓ RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD a kol.: Geografia pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- ✓ Internet
- ✓ Odborné časopisy National Geographic, GEO, Ľudia a Zem
- ✓ PC program Didakta Zemepis, Editor máp 2 a iné
- ✓ Mapy, glóbusy

Hodnotenie a klasifikácia

- ✓ Známkami pri individuálnom skúšaní a písomných prácach.
- ✓ Súťaživé formy jednotkami za odmenu, taktiež aktivita na hodine.
- ✓ Popri známkach slovné hodnotenie.
- ✓ Samohodnotenie – pri skupinovej práci zhodnotenie skupín navzájom.
- ✓ Kolektívne hodnotenie referátov a projektov triedou.

Predmet	<u>Občianska náuka</u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vede ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

Ciele predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- ✓ podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- ✓ utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- ✓ realistickému sebaopoznávaniu a sebahodnoteniu,
- ✓ akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,

- ✓ aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- ✓ vytváraniu pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- ✓ rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- ✓ získaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- ✓ uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- ✓ k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- ✓ vytváraniu schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- ✓ rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

- ✓ Pri vyučovaní tohto predmetu je potrebné vytvoriť pre žiakov dostatočný priestor na tvorivý prístup k riešeniu problémov, podporovať kritické myslenie a schopnosť samostatnej práce. Dôležité je, aby sa zabezpečil dostatočný priestor na nácvik zručností a aplikáciu získaných poznatkov.
- ✓ Učiteľ pri výbere metód volí také metódy a formy práce, ktoré podnecujú aktivitu žiakov a okrem vedomostí rozvíjajú zručnosti a postoje žiakov. Okrem klasických metód využíva aktivizujúce metódy, ako inscenačnú metódu, situačnú metódu, brainstorming, riešenie problémových úloh, prácu s informačnými zdrojmi, najmä s internetom, s tlačou, žiacke referáty.
- ✓ Tento predmet priamo vyžaduje aj iné formy vyučovania, ako sú napr. besedy s odborníkmi, návšteva na úrade, v múzeu a podobne.

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *skupinové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *brainstorming*

- ✓ *kooperatívne vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*

Obsah

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, k chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávných a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcom a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Kompetencie – spôsobilosti

Sociálne a personálne

- ✓ viesť žiakov k efektívnej spolupráci v skupine, pozitívne ovplyvňovať kvalitu spoločnej práce,
- ✓ motivovať žiakov k diskusii v skupine,
- ✓ viesť žiakov prostredníctvom spoločných prezentácií, rozborov a hodnotenia práce k sebahodnoteniu ústneho a písomného prejavu a ďalších aktivít,

- ✓ viesť žiakov k utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí, k realistickému sebazpoznávaniu a sebahodnoteniu, k akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- ✓ viesť žiakov k pozitívnej predstave o sebe samom, poznať a využívať silné stránky svojej osobnosti,
- ✓ kriticky hodnotiť svoje nedostatky, počítať s nimi pri výbere povolania

Spoločenské a občianske

- ✓ oboznámiť žiakov s ich právami a povinnosťami vo všetkých oblastiach spoločenského života,
- ✓ naučiť žiakov kultivovane obhajovať svoje práva v rôznych životných situáciách,
- ✓ dôslednou a systematickou kontrolou zadávaných úloh navodzovať situácie k získaniu vedomia zodpovednosti za včasné plnenie zadávaných úloh a zodpovednosti za vlastnú prácu,
- ✓ pripravovať pre žiakov úlohy, na ktorých sa učia poznávať legislatívu a všeobecné morálne zákony a dodržiavať ich,
- ✓ motivovať žiakov sledovať aktuálne dianie v živote spoločnosti doma a vo svete a dokázať k nemu zaujať stanovisko,

Pracovné

- ✓ na konkrétnych situáciách naučiť žiakov dodržiavať pravidlá práce a správania sa,
- ✓ naučiť žiakov využívať vedomosti v záujme vlastného rozvoja aj svojej prípravy na budúce povolanie,
- ✓ naučiť žiakov získať si podklady pre dôležité rozhodnutia v rôznych oblastiach spoločenského života,

Riešenie problémov

- ✓ zadávať problémové otázky a úlohy, ktoré žiaci samostatne riešia a prichádzajú k vlastným záverom a riešeniam,
- ✓ viesť žiakov ku kritickému mysleniu, využívaniu logického myslenia,
- ✓ viesť žiakov k tvorivému riešeniu úloh, ktoré dokážu prezentovať a obhajovať,
- ✓ viesť žiakov ku spolupráci pri riešení problémov a úloh v skupine,
- ✓ pripravovať žiakov na prípadný neúspech, naučiť ich vytrvalo hľadať ďalšie možnosti uplatnenia,

Komunikačné

- ✓ naučiť žiakov počúvať druhých ľudí, vnímať neverbálnu komunikáciu,
- ✓ naučiť žiakov kultivovane sa vyjadrovať
- ✓ rozvíjať komunikačné schopnosti riadenou diskusiou k učivu, ktoré má súvislosti s aktuálnymi problémami a dianím,

- ✓ vhodnými učebnými aktivitami viesť žiakov k presnému a výstižnému vyjadrovaniu sa
- ✓ vhodnými príkladmi a úlohami učiť žiakov klásť jasné a zrozumiteľné otázky,
- ✓ vytvárať problémové situácie, pri ktorých žiak v spolupráci s ostatnými vyhľadáva informácie, triedi ich a spracováva,

Oblasť informačných a komunikačných technológií

- ✓ viesť žiakov k efektívnemu využívaniu informačno-komunikačnej technológie pri tvorivých aktivitách,
- ✓ viesť žiakov, aby nadobudli schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získať a spracovávať informácie a používať pri prezentácii.

Celoživotné učenie sa

- ✓ uvedomeniu si významu celoživotného vzdelávania v súčasnej spoločnosti,
- ✓ naučiť žiakov samostatne vyhľadávať a triediť informácie z rôznych oblastí spoločenského života,
- ✓ na vhodne zvolených ukázkach viesť žiakov k formulovaniu vlastných záverov, pri ktorých uplatnia teoretické znalosti a naučia sa obhájiť vlastné stanoviská,
- ✓ zadávať žiakom na spracovanie a riešenie úlohy, ktoré žiaci riešia samostatne alebo v skupinách, výsledky svojej práce prezentujú a získané informácie prepájajú do širších celkov, hľadajú medzi nimi súvislosti a vyvodzujú z nich závery.

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP – predmet sa v tomto roč. nevyučuje</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<i>Moja rodina / 13hod</i> Poslanie a funkcie rodiny	✓ Funkcie rodiny	✓ Chápe význam rodiny pre človeka a spoločnosť	✓ OSR ✓ OZO
Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	✓ Princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine	✓ Vie rozlíšiť pozitíva a negatíva v rodinných vzťahoch ✓ Chápe zmysel pozícií jednotlivých členov pre fungovanie rodiny	✓ OSR ✓ FIG

Normy a pravidlá, práva a povinnosti členov rodiny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravidlá platné v rodine ✓ Práva a povinnosti rodičov a detí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe význam pravidiel v rodine ✓ Chápe spätosť práva a povinností ✓ Vie ochraňovať svoje práva a plní si svoje povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV
História mojej rodiny, zvyky a tradície	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rodinná genéza 2 generácií dozadu ✓ Rodostrom ✓ Zvyky a tradície rodiny (Vianoce, Veľká noc...) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Získa úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky ✓ Pochopí spätosť prítomnosti s minulosťou ✓ Vie rozlíšiť v čom sú si rodiny podobné a v čom sú originálne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK ✓ ENV
Komunikácia v rodine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Verbálna komunikácia ✓ Neverbálne komunikácia ✓ Jednosmerná komunikácia ✓ Základné komunikačné techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život ✓ Začne uplatňovať komunikačné techniky ✓ Vie obhajovať, zdôvodňovať svoj názor a rešpektovať názor ostatných ✓ Prejavuje úctu k názorom rodičov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO
Krízy v rodine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dôvody, ktoré vedú ku krízam v rodine: rozvod rodičov, choroba v rodine ✓ Neúplná rodina 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Identifikuje príčiny rodinných kríz ✓ Chápe potrebu preberať rolu neprítomného člena rodiny ✓ Vie prejaviť cit spolupatričnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Problémy rodinného života a ich riešenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Typológia záťažových situácií ✓ Problémy rodinného života ✓ Spôsoby riešenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie pomenovať záťažové situácie a vygenerovať základné problémy rodinného života ✓ Vie: vyjednávať, zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať, robiť kompromisy, prijímať rozhodnutie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Zdravý spôsob života	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Životné štýly ✓ Stres ✓ Relaxačné techniky ✓ Zdravý životný štýl: zdravá životospráva, pravidlá duševnej hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnáva jednotlivé životné štýly ✓ Vie identifikovať stres a naučí sa techniky na jeho odbúranie ✓ Uplatní základy zdravej výživy ✓ Odolá módnym trendom v životospráve ✓ Uplatňuje pravidlá duševnej hygieny vo svojom rodinnom živote 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO

Zdravý spôsob života	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spôsoby trávenia voľného času ✓ Spoločné voľnočasové aktivity ✓ Individuálne voľnočasové aktivity (turistika, šport, kultúra, starostlivosť o domáce zvieratá...) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby trávenia voľného času ✓ Vysvetlí, prečo je pre rozvoj jeho osobnosti dôležité spoločné trávenie voľného času 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ DOV ✓ ENV
Voľný čas v mojej rodine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Voľný čas v rodine ✓ Spôsoby trávenia voľného času v rodinách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naučí sa prispôbovať ostatným členom rodiny ✓ Formuje si pocit spolupatričnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV
Naši príbuzní, priatelia, susedia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Širšia rodina ✓ Medziľudské vzťahy ✓ Priateľstvo ✓ Pomoc a podpora 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vymenovať členov svojej širšej rodiny ✓ Na príkladoch uvedie ako fungujú vzťahy v širšej rodine, susedské vzťahy ✓ Vie určiť čím sa vzájomne obohacujú a ako si pomáhajú 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR
Generačné problémy v rodine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Viacgeneračné rodiny ✓ Problémy spolunažívania vo viacgeneračných rodinách 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť pojem viacgeneračnej rodiny ✓ Zdôvodni potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, detí, starých rodičov ✓ V každodennom živote chápe a pomáha starým rodičom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ FIG
Dokumenty a Zákon o rodine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dohovor o právach dieťaťa ✓ Zákon o rodine 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie pracovať s dokumentom a zákonom ✓ Pozná svoje práva a povinnosti zo zákona ✓ Osobne sa angažuje proti porušovaniu práv detí ✓ Vie, že vzťahy v rodine upravuje Zákon o rodine 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
Moja škola / 17 hod Individualizmus – osobnosti v našej triede	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Princípy fungovania triedneho kolektívu ✓ Postavenie jednotlivcov v skupine a ich vzťahy ✓ Sociálne roly ✓ Socializácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetlí príčiny pozícií jednotlivých žiakov (aj seba) v triednom kolektíve ✓ Vie vymenovať základné roly žiakov v triede a zaradiť žiakov do nich ✓ Vie vysvetliť, čo je socializácia a prečo je pre jednotlivca dôležitá ✓ Objasní podstatu problémov vo vzťahu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV

Kolektivismus – spolupráca v našej triede	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osobnosť: pozitívna, negatívna ✓ Vodca, vodcovský typ (charakteristické znaky) ✓ Súperenie, súťaživosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozlíšiť negatívne a pozitívne osobnosti triedy ✓ Objasní význam pozitívnych vzorov (pozitívnych vodcov osobnosti) pre život triedy ✓ Odhalí manipuláciu zo strany spolužiaka a odolá jej ✓ Uvedie príklady súťaživosti v pozitívnom aj v negatívnom zmysle 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravidlá spolupráce ✓ Kompromis ✓ Riešenie konfliktov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná a riadi sa pravidlami spolupráce pri činnostiach triedneho kolektívu ✓ Je ochotný robiť kompromisy ✓ Pozná základné spôsoby riešenia konfliktov a uplatňuje ich v živote triedy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Komunikácia v triede	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rovnosť ✓ Rovnakosť ✓ Predsudok ✓ Sebapoznanie, sebahodnotenie ✓ Poznanie a hodnotenie iných 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozlíšiť pojmy rovnosť a rovnakosť ✓ Chápe pojem predsudok, na príkladoch uvedie, čo môžu predsudky spôsobiť ✓ Pozná svoje pozitíva a negatíva ✓ Vie určiť pozitíva aj negatíva spolužiakov bez urážania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Práva a povinnosti žiakov v triede – triedna samospráva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vzájomné pôsobenie členov kolektívu ✓ Družní spolužiaci ✓ Žiaci s problémami pri nadväzovaní sociálnych vzťahov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozozná odlišnosti jednotlivcov v procese vytvárania sociálnych vzťahov ✓ Je ochotný pomôcť spolužiakom s problémami pri nadväzovaní kontaktov, pri socializácii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ MEV
Práva a povinnosti žiakov v škole – školská samospráva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokument: práva a povinnosti žiakov v konkrétnej triede ✓ Vytvorenie a činnosť triednej samosprávy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zúčastní sa na tvorbe práv a povinností žiakov triedy (aktívna spolupráca) ✓ Využije možnosť ovplyvniť život vo svojej triede ✓ Rozvíja zodpovednosť za seba a iných 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokument: práva a povinnosti žiakov na ZŠ ✓ Vytvorenie a činnosť žiackeho parlamentu (školskej žiackej samosprávy) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná svoje práva a povinnosti v škole ✓ Vie, kto ho zastupuje v školskom parlamente a ako obhajuje jeho práva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV

Naša škola	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mimovyučovacie aktivity v škole ✓ Záujmové útvary v škole ✓ Aktívne využívanie voľného času (mimoškolská činnosť) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapája sa do mimoškolských aktivít ✓ Pozná, ktoré záujmové útvary pracujú v škole a začlení sa do niektorého z nich ✓ Uvedie možnosti mimoškolského využívania voľného času 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
Naša pani učiteľka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ História, úspechy žiakov ✓ Bývalí pedagógovia ✓ Osobnosti školy ✓ Symbolika školy (logo, hymna) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie uviesť úspechy osobností pedagógov a históriu svojej školy ✓ Pozná jej symboliku ✓ Rozvíja pocit hrdosti, spolupatričnosti, posilňuje snahu reprezentovať školu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ ENV
Čím by som chcel byť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osobnosť učiteľa ✓ Pracovné štýly učiteľa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie uviesť základné typy osobnosti učiteľa ✓ Pozná základné pracovné štýly učiteľa ✓ Rozvíja kritické myslenie, schopnosť vyjadriť svoj názor bez urážania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Vzdelávanie ako hodnota	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Povolanie ✓ Zamestnanie ✓ Rodinné tradície v povolaniach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvetlí na príkladoch pojmy povolanie, zamestnanie ✓ Uvedomí si svoj záujem o isté povolanie a vplyv rodiny na svoju budúcu pracovnú orientáciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Celoživotné vzdelávanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Systém hodnôt ✓ Hodnoty detí školského veku ✓ Vzdelanie v systéme hodnôt detí školského veku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie uviesť najdôležitejšie hodnoty vo svojom živote ✓ Vysvetlí, prečo má vzdelanie práve také miesto v jeho hodnotovom systéme ✓ Toleruje hodnoty spolužiakov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Školský systém u nás	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Celoživotné vzdelávanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe pojem a prijíma myšlienku celoživotného vzdelávania ako predpokladu pre svoje budúce uplatnenie sa v práci 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Školský systém v Európe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Typy a stupne škôl ✓ Školské zariadenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje typy stredných škôl ✓ Vie vymenovať niektoré školské zariadenia ✓ Pozná možnosti ďalšieho vzdelávania u nás 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV

Život žiaka základnej školy u nás – v zahraničí, v meste – na dedine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Typy a stupne škôl vo vybraných štátoch EÚ (kritériá výberu: Projekt Comenius) ✓ Povinná školská dochádzka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovná typy a stupne škôl u nás a v niektorých štátoch EÚ ✓ Rozlišuje dĺžku trvania povinnej školskej dochádzky u nás a v štátoch EÚ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ MEV ✓ ENV
Škola budúcnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Režim dňa ✓ Výchova, vyučovanie ✓ Voľnočasové aktivity ✓ Spôsoby učenia a vyučovania v budúcnosti ✓ Postavenie žiaka a učiteľa v budúcnosti ✓ Obsah vzdelávania v budúcnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnáva život žiaka SR – zahraničie, mesto – dedina ✓ Hľadá podobnosti a odlišnosti ✓ Rozvíja kritické myslenie, vyjadruje svoj názor a zdôvodňuje ho ✓ Rozvíja tvorivosť, fantáziu ✓ Prejaví aj zmysel pre realitu ✓ Vie vyjadriť a obhájiť svoju predstavu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ

Učebné zdroje

- ✓ D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska náuka pre 5. ročník ZŠ, SPN, 2009, Bratislava
- ✓ Internet, www.zborovna.sk, rodinné albumy

Ročník	<i>Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Moja obec, región, vlasť, Európska únia/13 hod	<ul style="list-style-type: none"> ✓ História a súčasnosť mojej obce ✓ Kronika a erb mojej obce ✓ Významné osobnosti našej obce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak pozná históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije. ✓ Vie vysvetliť význam symbolov obce (erb, vlajka), ak ich obec má. ✓ Vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a pre prepojenie so súčasnosťou. ✓ Pozná osobnosti obce v minulosti a dnes. ✓ Uvedomuje si význam pozitívnych vzorov z minulosti a súčasnosti pre svoj život. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ MEV ✓ ENV

Moja obec, región, vlasť, Európska únia/13 hod	✓ Na čo som hrdá / hrdý v mojej obci a jej okolí (pamiatky, príroda)	✓ Buduje si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej prírody a pamiatok. ✓ Vie kto je starostom/primátorom obce. Pozná základné úlohy obecnej samosprávy.	
	✓ Obecná samospráva ✓ Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci	✓ Zaujíma sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva. Aktívne sa s členmi svojej rodiny zapája do organizovania akcií v obci alebo sa ich zúčastňuje.	✓ RLK ✓ MEV
	✓ Môj región ✓ Moja vlasť – Slovenská republika ✓ Štátne symboly	✓ Žiak pozná históriu a súčasnosť regiónu, v ktorom žije. ✓ Vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, pamiatok a prírody. Pozná štátne symboly a vie, ako im vzdať úctu.	✓ TBZ ✓ RLK ✓ ENV
	✓ Európska únia ✓ Prepojenie národnej identity s európskou identitou	✓ Uvedomuje si význam európskej integrácie pre život občanov SR. Vie vyhľadať a v praktickom živote používať základné informácie o EÚ. ✓ Uvedomuje si nutnosť zachovania slovenskej národnej identity s prepojením na európsku identitu. ✓ Podporuje šírenie znášanlivosti a tolerance medzi národmi EÚ.	✓ MUV ✓ OSR
Vnútornej a vonkajšej život jednotlivca / 17hod Vnútornej život jednotlivca	✓ Ľudská psychika	✓ Uvedomuje si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi (nervovou sústavou). Uvedomuje si, že jeho psychika je vo vývine. Pozná základné prvky psychiky – pocit, vnem, predstava. Vie ich rozlíšiť.	✓ OZO ✓ OSR
	✓ Osobnosť	✓ Uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti. ✓ Pozná základné typy osobnosti podľa temperamentu a vie zaradiť seba samého.	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proces učenia sa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozlíšiť dva druhy pamäte (krátkodobú a dlhodobú) a chápe ich význam pre svoje vzdelávanie. ✓ Uvedomuje si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa. Posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre svoju osobnosť. ✓ Vie na jednoduchom príklade odvodiť z dvoch súdov záver usudzovania. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Psychológia v každodennom živote 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozlišovať medzi základnými emóciami a chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií. ✓ Vie posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činnosti. ✓ Vie využívať osvojené vedomosti zo psychológie vo vojom každodennom živote. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Vonkajší život jednotlivca	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí ✓ Sociálne skupiny ✓ Sociometria skupiny ✓ Sociálne vzťahy v triede 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov vo všetkých skupinách, ktorých je členom. ✓ Uplatňuje poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do sociálnych skupín. ✓ Pozná pozície a roly jednotlivcov v spoločenských skupinách. ✓ Pozná základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupine. ✓ Rešpektuje každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine. ✓ Vie odolávať tlaku niektorých členov skupiny. ✓ Podporuje včleňovanie sa jednotlivcov do sociálnej skupiny. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sociálne zručnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členov sociálnej skupiny, ako aj skupiny ako celku. ✓ Ovláda a v každodennom živote používa základné komunikačné zručnosti – komunikuje, spolupracuje a rieši konflikty. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska náuka pre 6. ročník ZŠ, SPN, 2009, Bratislava
- ✓ Internet, , www.zborovna.sk, regionálna literatúra

Ročník		<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>	
Časový rozsah výučby		1	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<i>Sociálne vzťahy v spoločnosti/ 9hod</i> Spoločnosť, jej vznik, vývoj a charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spoločnosť, človek ✓ Vývoj človeka ✓ Vývoj ,charakteristika spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka. ✓ Pozná základné znaky ľudskej spoločnosti. 	✓ OSR
Spoločnosť a jej zloženie Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štruktúra spoločnosti ✓ Vzťahy v spoločnosti ✓ Typy štruktúr spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr. 	✓ OSR
Makrosociálne skupiny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Veľké spoločenské skupiny ✓ Spoločenské vrstvy, triedy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti. ✓ Vie rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. ✓ Vie vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jednotlivca. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Sociálne zmeny v spoločnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sociálne zmeny ✓ Príčiny sociálnych zmien 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť nutnosť sociálnych zmien a pozna ich príčiny. 	✓ OSR

Prirodzený pohyb obyvateľstva a migrácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prirodzený pohyb obyvateľstva ✓ Príčiny, prejavy, dôsledky migrácie ✓ Pohyb v rámci spoločenského rozvrstvenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva. ✓ Vie vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie, pozná možnosti zmeny postavenia jednotlivca v spoločnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Štruktúra obyvateľstva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štruktúra obyvateľstva ✓ Rasy ✓ Národy, národnosti ✓ Etnické skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie sa orientovať v národnom a etnickom zložení obyvateľstva. ✓ Vie vymenovať rasy a ich znaky. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Štruktúra obyvateľstva – náboženstvá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Náboženstvá na Zemi ✓ Funkcia náboženstiev v spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná hlavné náboženstvá. Chápe úlohy náboženstva v modernej spoločnosti. Je tolerantný voči náboženstvám iných ľudí. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
Kultúra, multikulturalizmus	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kultúra ✓ Multikultúrnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe kultúru ako výsledok činnosti ľudskej spoločnosti. Chápe hodnoty jednotlivých kultúr a toleruje kultúrnu rozmanitosť. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV
Sociálne a politické napätie v spoločnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Príčiny a dôsledky vojen ✓ Diktátorské režimy ✓ Terorizmus – jeho príčiny, dôsledky a vplyv na spoločnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami, a príčiny vojen a terorizmu. ✓ Vie vysvetliť význam sociálnych hnutí pre jednotlivca a spoločnosť. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Občiansky život ako proces formovania demokracie /21hod Občan, občianska spoločnosť a štát	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Občan ✓ Občianstvo ✓ štát 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť vzťah medzi občanom a štátom. ✓ Pozná vznik a vývoj občianstva. Vie vymenovať znaky štátu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Historický pohľad na občiansku spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Občania v starovekom Grécku ✓ Občianska spoločnosť v rímskej republike ✓ Vývoj občianskej spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná korene občianskej spoločnosti. ✓ Vie porovnať postavenie občanov v Aténskej demokracii a Rímskej republike. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Vznik štátu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prvé štáty na svete ✓ Štát, znaky štátu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie použiť info z dejepisu o vzniku štátov. ✓ Vie vysvetliť pojem štát, vymenovať znaky štátu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK

Právny štát	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Znaky právneho štátu ✓ Občan a právny štát 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná korene právneho štátu v antickej spoločnosti, vie vymenovať znaky právneho štátu. ✓ Vie v konkrétnych situáciách ✓ rozlišovať, či ide o právny štát. 	✓ OSR
Ústava Slovenskej republiky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ústava SR – základný zákon štátu ✓ Členenie ústavy ✓ Preambula ✓ 2.hlava Ústavy SR 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe význam ústavy pre riadenie štátu. Pozná obsah ústavy SR. ✓ Vie vymenovať orgány štátnej moci. ✓ Vie zdôvodniť, prečo je II. Hlava Ústavy SR pre občanov najdôležitejšia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
Kto nám vládne (Štátna moc)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štátna moc ✓ Zložky štátnej moci ✓ Zákonodarná moc 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť, ako a prečo vzniká štátna moc. ✓ Vie vymenovať orgány štátnej moci, úlohy parlamentu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
Kto nám vládne (Štátna moc)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štátna moc ✓ Výkonná moc ✓ Prezident ✓ Súdna moc 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vymenovať, kto a ako vykonáva moc v štáte. ✓ Pozná základné právomoci prezidenta. ✓ Pozná význam súdov. 	✓ OSR
Demokracia, jej vznik a vývoj	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dejiny demokracie ✓ Priama a nepriama demokracia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť význam slova demokracia. ✓ Vie vysvetliť priamu a nepriamu demokraciu a uviesť príklady. 	✓ OSR
Princípy demokracie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Princípy demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vymenovať princípy demokracie. ✓ Vie posúdiť stav demokracie v krajine. 	✓ OSR
Čo je a nie je demokracia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Občianska spoločnosť a demokratický štát 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie, ako môžu občania ovplyvňovať riadenie štátu. 	✓ OSR
Voľby, volebné právo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Volebné právo ✓ Volebné princípy ✓ Slobodné a čestné voľby ✓ Voľby v demokracii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť, čo znamená všeobecné a rovné volebné právo, význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti. 	✓ OSR

Parlamentné, komunálne voľby	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Parlamentné voľby ✓ Komunálne voľby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami. Zaujíma sa o komunálne voľby v obci. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Štátna správa, samospráva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štátna správa ✓ samospráva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych orgánov. ✓ Pozná starostu svojej obce. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Čo sú ľudské práva a slobody	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základné ľudské práva a slobody ✓ Občianske práva a povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vymenovať základné ľudské práva a slobody. Vie vyhľadávať v Ústave SR jednotlivé skupiny práv. ✓ Vie zdôvodniť, prečo sa učíme o právach. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Základné dokumenty ľudských práv	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokumenty ľudských práv ✓ Všeobecná deklarácia ľudských práv ✓ Dohovor o ľudských právach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná základné dokumenty ľudských práv, inštitúcie ochraňujúce ľudské práva. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO
Patria aj deťom ľudské práva?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práva detí ✓ Deklarácia práv dieťaťa ✓ Dohovor o právach dieťaťa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná svoje práva. ✓ Vie posúdiť situácie, kedy sú práva detí porušované, vie, ne ktoré inštitúcie sa môže obrátiť pri porušení svojich práv. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Niet práv bez povinností a zodpovedností	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práva ✓ Zodpovednosť ✓ Povinnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe spätosť práv a povinností. ✓ Uplatňuje zodpovednosť voči právam ostatných v bežnom živote. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Záujmové a občianske aktivity, činnosť mimovládnych organizácií	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Záujmové aktivity občanov ✓ Občianske združenia ✓ Mimovládne organizácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná najdôležitejšie mimovládne organizácie v SR. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
Dobrovoľnícka a charitatívna činnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobrovoľnícka činnosť ✓ Charitatívna činnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápe podstatu tejto činnosti. ✓ Angažuje sa vo svojom užšom prostredí(škola, krúžky,..) ✓ Organizuje pomoc tým, čo ju potrebujú. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR ✓ ENV

Triedny žiacky a školský parlament	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Triedny žiacky parlament ✓ Školský žiacky parlament 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná funkcie oboch parlamentov, zaujíma sa o ich činnosť, zapája sa do spolupráce. ✓ Pozná meno predsedu školského parlamentu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Obvodný žiacky parlament	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obvodný žiacky parlament 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozná fungovanie obvod. Žiackeho parlamentu. ✓ Vie kto zastupuje ich školský žiacky parlament v obvodnom parlamente, zaujíma sa o aktivity obvodného žiac .parlamentu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Projekty Občianska participácia v širšom prostredí – v obci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Účasť na zasadnutiach obecného zastupiteľstva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Získava zručnosti občianskeho života 	

Učebné zdroje

1. TC Sociálne vzťahy v spoločnosti :

- ✓ J. Kučírek, I. Balková, V. Jakubovská, G. Jonášková, F. Ondrišák: Občianska výchova pre 6. ročník ZŠ, SPN, Bratislava, druhé vydanie,2000
- J. Dříza, E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, druhé vydanie, 2000, Bratislava
- ✓ Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava,
- ✓ denná tlač, časopisy, pracovné listy, internet, CD, školská knižnica, www.zborovna. Wikipedia.sk

2. TC Občiansky život ako proces formovania demokracie:

- ✓ E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2000, Bratislava.
- ✓ Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava
- ✓ Ústava SR , denná tlač, časopisy, pracovné listy, internet, CD, školská knižnica, www.zborovna.

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	0,5 + 0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Štát a jeho podstata	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Štát ✓ Znaký štátu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie vysvetliť príčiny vzniku štátu. ✓ Vie charakterizovať všetky znaky štátu. ✓ Vie nakresliť vlajku SR. ✓ Ovláda text štátnej hymny. ✓ Vie vzdať úctu štátnym symbolom 	✓ MUV
Funkcie štátu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Funkcie štátu ✓ Vnútorne funkcie ✓ Vonkajšie funkcie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie uviesť príklady na jednotlivé vnútorné funkcie štátu. ✓ Vie vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií. ✓ Vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi. 	✓ MUV
Formy vlády	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Monarchia ✓ Republika ✓ Diktatúra 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie. ✓ Vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky. ✓ Vie uviesť príklady na typy diktatúr z minulosti i súčasnosti. 	✓ MUV
Zložky štátnej moci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zákonodarná ✓ Výkonná ✓ Súdna 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť príčiny rozdelenia štátnej moci na jednotlivé zložky. ✓ Vie porovnať jednotlivé zložky štátnej moci. 	✓ MUV
Zákonodarná moc	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Parlament – NR SR ✓ Zákon ✓ Zákonodarný proces ✓ Zbierka zákonov ✓ Platnosť zákona ✓ Účinnosť zákona 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie popísať priebeh plenárneho zasadnutia parlamentu – NR SR. ✓ Vie charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodarnom procese. ✓ Vie rozlišovať medzi platnosťou zákona a účinnosťou zákona. 	✓ OSR

Vzťah štátu a práva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Právo ✓ Právny štát ✓ Právna istota 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie definovať pojem právo. ✓ Vie zdôvodniť spätosť štátu a práva. ✓ Vie uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona. 	✓ OSR
Právne normy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Norma ✓ Právna norma ✓ Morálna norma ✓ Náboženská norma ✓ Estetická norma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie charakterizovať jednotlivé druhy noriem. ✓ Na konkrétnych príkladoch vie rozlišovať medzi jednotlivými druhmi noriem. 	✓ MUV
Právne inštitúcie SR	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Súdny ✓ Prokuratúra ✓ Advokácia ✓ Polícia ✓ Notárstvo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie popísať funkcie jednotlivých právnych inštitúcií SR. ✓ ✓ Vie rozlíšiť služby advokáta a notára. 	✓ OSR
Právne vedomie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Právne vedomie ✓ Vývoj právneho vedomia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie popísať prepojenosť právneho vedomia s právnym poriadkom štátu. ✓ Vie zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia. 	✓ OSR
Právny poriadok (systém) SR	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Právne predpisy ✓ Odvetvia práva ✓ Verejné právo ✓ Súkromné právo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie definovať pojem právne predpisy. ✓ Vie hierarchizovať pojmy právneho systému SR. ✓ Vie opísať dve vybrané odvetvia verejného práva. ✓ Vie opísať tri vybrané odvetvia súkromného práva. 	✓ OSR
Rodinné právo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zákon o rodine ✓ Manželstvo ✓ Rodina ✓ Rozvod 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy. 	✓ OSR
Trestné právo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Trestný zákon ✓ Trestný čin ✓ Trestná zodpovednosť ✓ Prezumpcia nevinoty ✓ Predbežné zadržanie ✓ Obvinený, obžalovaný, odsúdený ✓ Trest 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť všetky uvedené pojmy ✓ Vie zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR 	✓ OSR

<p>Ľudské práva a slobody (doplňujúce učivo)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niet práv bez povinností a zodpovednosti ✓ Základné dokumenty o ľudských právach ✓ Práva detí, právo na vzdelanie a hru ✓ Právo na názor a informácie ✓ Právo na život, právo na zdravie ✓ Práva menšín 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vymenovať základné ľudské práva a slobody. ✓ Vie vyhľadávať v Ústave SR - II. hlava jednotlivé skupiny práv. ✓ Vie zdôvodniť, prečo sa učíme o právach. ✓ Chápe spätosť práv a povinností. ✓ Pozná základné dokumenty ľudských práv. ✓ Pozná inštitúcie ochraňujúce ľudské práva. ✓ Pozná svoje práva. Vie posúdiť situácie kedy sú práva detí porušované. ✓ Vie, na ktoré inštitúcie sa môže obrátiť pri porušovaní svojich práv. ✓ Vie uplatniť svoje právo na informácie. ✓ Nedotknuteľnosť práv, ústava. ✓ Národnostné a sexuálne menšiny. ✓ Diskriminácia, pozitívna diskriminácia. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO
--	--	---	--

Učebné zdroje

- ✓ Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava
- ✓ denná tlač, časopisy, pracovné listy, www.zborovna.sk, www.wikipedia.sk, www.portal.gov.sk
- ✓ Ústava SR
- ✓ Zákon o rodine - Zákon č. 36/2005 Z. z.
- ✓ Trestný zákon – Zákon č.300/2005 Z. z.
- ✓ Bocková, A. a kolektív: Náuka o spoločnosti. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2006, Bratislava

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Ekonomický život spoločnosti.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ľudské potreby ✓ uspokojovanie ľudských potrieb ✓ statky ✓ výrobný proces ✓ výrobné zdroje ✓ vzácnosť výrobných zdrojov ✓ rozhodovanie ✓ rozhodovací proces ✓ výber ✓ alternatívne náklady 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie vysvetliť uvedené pojmy. ✓ Vie odlíšiť uvedené pojmy. ✓ Vie uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach. ✓ Vie vypracovať návrh využitia konkrétneho vzácného výrobného zdroja vo výrobnom procese s uplatnením jednotlivých etáp rozhodovacieho procesu. ✓ Uvedomuje si dôsledky rozhodnutí. ✓ Učí sa konať rozvážne a zodpovedne. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR
Ekonomía a ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ekonomika ✓ ekonómia ✓ mikroekonómia ✓ makroekonómia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť uvedené pojmy. ✓ Vie odlíšiť jednotlivé pojmy. ✓ Vie uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach. ✓ Vie zdôvodniť potrebu osvojovania týchto pojmov z hľadiska ich uplatnenia v jeho praktickom živote. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR
Základné ekonomické otázky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čo vyrábať? ✓ Ako vyrábať? ✓ Pre koho vyrábať? 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vytipovať príklady riešenia jednotlivých ekonomických otázok 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG
Typy ekonomík	<ul style="list-style-type: none"> ✓ príkazová ekonomika ✓ trhová ekonomika ✓ zmiešaná ekonomika 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť podstatu troch typov ekonomík. ✓ Vie porovnať jednotlivé ekonomiky z hľadiska pozitív i negatív. ✓ Na konkrétnych príkladoch vie aplikovať riešiteľnosť základnej economickej otázky podľa typu ekonomiky. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG

Trhová ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ trhová ekonomika ✓ vlastnícke práva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie charakterizovať trhovú ekonomiku tromi znakmi. ✓ Vie uviesť charakteristiku vlastníckych práv. ✓ Vie vysvetliť vzťah medzi vlastníckymi právami a efektívnym využívaním zdrojov. 	✓ FIG
Trhový mechanizmus	<ul style="list-style-type: none"> ✓ trh ✓ ponuka ✓ zmeny ponuky – príčina, dôsledok ✓ dopyt ✓ zmeny dopytu – príčina, dôsledok ✓ cena 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť uvedené pojmy. ✓ Vie na praktických príkladoch vysvetliť vzájomný vzťah medzi ponukou, dopytom a cenou tovaru a služieb. ✓ Vie určiť faktory, ktoré ovplyvňujú zmeny ponuky a dopytu. ✓ Vie uviesť praktické príklady dôsledkov zmien v ponuke a dopyte. 	✓ FIG
Základné formy podnikania	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podnik ✓ formy podniku ✓ podnikanie ✓ fyzická osoba ✓ zisk ✓ strata 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť uvedené pojmy. ✓ Vie charakterizovať základné podmienky úspešného podnikania. ✓ Na konkrétnom príklade zo života opíše úspešného alebo neúspešného podnikateľa z obce alebo regiónu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR
Výroba, výrobca	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výroba ✓ výrobca ✓ produktivita práce ✓ konkurencieschopnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť uvedené pojmy. ✓ Vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a množstvom tovaru. ✓ Vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou. 	✓ FIG
Spotrebiteľ, spotreba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spotrebiteľ ✓ spotreba ✓ súkromná spotreba ✓ verejná spotreba 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie definovať uvedené pojmy. ✓ Vie uviesť rozdiely medzi súkromnou a verejnou spotrebou. ✓ Na konkrétnych príkladoch vie uviesť obmedzenie súkromnej spotreby. ✓ Vie použiť príklady na obmedzenie spotreby verejných statkov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR
Peniaze a finančné inštitúcie v trhovej ekonomike	<ul style="list-style-type: none"> ✓ peniaze ✓ funkcie peňazí ✓ banky ✓ sporiteľne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie vysvetliť uvedené pojmy. ✓ Vie rozlíšiť jednotlivé pojmy. ✓ Vie určiť faktory, vytvárajúce hodnotu peňazí. ✓ Vie zdôvodniť opodstatnenosť finančných inštitúcií 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poisťovne ✓ nebankové subjekty 	<p>v trhovej ekonomike.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vie porovnať z hľadiska služieb jednotlivé finančné inštitúcie. ✓ Vie posúdiť mieru rizika pri využití nebankového subjektu ako typu finančnej inštitúcie. 	
<p>Ako vzniká mzda Plánovanie a hospodárenie s peniazmi Štátny rozpočet</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hrubá mzda ✓ Čistá mzda ✓ Rodinný rozpočet ✓ Štátny rozpočet a jeho bilancia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie definovať, čo je daň a odvody do fondov. ✓ Žiak má predstavu a fungovaní chodu rodiny. ✓ Žiak vie vyhľadať informácie o tvorbe št. rozpočtu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG ✓ OSR
<p>Sociálna politika štátu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podpora štátu. ✓ Fin. skupiny, monopol, kartely, daňové úniky, ekonomické sekty, chudoba vo svete 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie popísať, ako sa správať, ak sa ocitne v núdzi, aké má nároky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG
<p>Ekonomické problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Svetová hospodárska kríza, zadlženosť ✓ Oslabenie dolára, kríza eurozóny ✓ Súvis medzi ekonomickou krízou a krízou hodnôt 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie vymenovať ekonomické problémy súčasného sveta a ich príčiny. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FIG
<p>Ekologické problémy ľudstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Globálne otepľovanie ✓ Zdroje ✓ Príčiny ekol. problémov ✓ Potenciál úspor - bývanie ✓ Udržateľný rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie vymenovať hlavné ekologické problémy a hrozby v globálnom aj regionálnom meradle. ✓ Vedome formuje svoj postoj – neplytváť, užívať dobrá Zeme rozumne. ✓ Pozná obnoviteľné zdroje, ich cenu a využitie. ✓ Žiak vie vymenovať zásady nízkoenergetického staviteľstva. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ učebnica občianskej náuky pre 9. ročník
- ✓ internet

Hodnotenie a klasifikácia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.**

Prospech žiakov je klasifikovaný známkami klasifikačnej stupnice : 1, 2, 3, 4, 5.

(1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný)

Vo výchovno-vzdelávacom procese uskutočňujeme klasifikáciu priebežnú a celkovú (I. a II. polrok). Na kontrolu vedomostí a zručností slúži písomné a ústne skúšanie. Súčasťou hodnotenia je aj vypracovanie samostatného a skupinového projektu.

Hodnotí sa hĺbka porozumenia spoločenských javov , procesov a problémov , schopnosť o nich diskutovať a pracovať s pojmovým aparátom, práca s textami a ďalšími informačnými zdrojmi. Okrem známkovania priebežné hodnotenie umožňuje využívať aj slovné hodnotenie výkonov žiaka, verejné hodnotenie žiaka, ...

Pri hodnotení žiakov dodržiavame tieto zásady : motivačný charakter hodnotenia, spätnú väzbu, individuálny prístup, jasné určenie pravidiel a kritérií klasifikácie, systém sebahodnotenia žiakov a hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami a žiakov mimoriadne nadaných .

Predmet	<u>Náboženská výchova</u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- ✓ formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- ✓ konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- ✓ hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- ✓ formovať svedomie
- ✓ prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- ✓ spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- ✓ oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- ✓ rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **klúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji klúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

komunikačné kompetencie - žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa – žiak sa učí vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov – žiak sa zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor

občianske – žiak sa adaptuje na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kultúrne – žiak si osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty) rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám

sociálne a interpersonálne – žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

existenciálne – žiak objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nemennej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), filozofická diskusia je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), dramatizácia (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) simulácia (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), kompozícia (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*

Kompetencie – spôsobilosti

- ✓ objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- ✓ v modelových situáciách rozlíši medzi pravdu a klamstvo
- ✓ jednoduchými skutkami lásky a služby sa angažuje v duchu solidarity a lásky
- ✓ vníma vnútorné potreby blízkych ľudí.
- ✓ reflektuje zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov
- ✓ uvedomuje si možnosť manipulácie slovom a jej riziká
- ✓ chápe hodnotu vypovedaného slova
- ✓ vie vyberať a triediť informácie z médií
- ✓ vyjadruje svoje myšlienky
- ✓ nachádza zmysel slova alebo výrazu

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Boh hovorí človeku	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Práca so Sv. písmom /vyhľadávanie, skratky kníh. ✓ Misia Cyrila a Metoda /cyrilika, hlaholika, Otče náš v staroslovieneč./ ✓ Žiaci vierozvest– sv.Gorazd, Bystrík 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať 5 historických kníh Starého zákona a 5 historických kníh Nového zákona ✓ pomenovať časti Nového zákona ✓ podľa súradníc nájsť daný text vo Svätom písme ✓ správne používať skratky kníh Svätého písma, čísla kapitol a veršov ✓ opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda ✓ vysvetliť prínos byzantskej misie pre Slovensko ✓ vysvetliť základné prvky legendy, rozlíšiť legendu od historickej správy ✓ vysvetliť prínos prekladu Svätého písma do nášho jazyka ✓ reprodukovať spamäti prvé dva verše Jánovho evanjelia ✓ s pomocou učiteľa poskladať modlitbu Otče náš v cirkevnoslovanskom jazyku ✓ používať vhodné slová v komunikácii s inými ľuďmi ✓ pravdivo a správne šíriť informácie 	✓ MUV
Dialóg Boha a človeka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dávidove prosby odpustenie (žalmy) ✓ Šalamúnova prosba o múdrosť ✓ Mária zvelebuje Boha (Magnifikat) ✓ Ježiš – učiteľ modlitby (Otče náš), porovnanie dvoch evanjeliových textov modlitby Otče náš 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ v biblických príbehoch nájsť spoločné znaky modlitby Dávida a Šalamúna ✓ prerozprávať časť biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna ✓ charakterizovať časti modlitby Otče náš ✓ vytvoriť kartotéku biblických modlitieb ✓ porovnať dva evanjeliové texty modlitby Otče náš ✓ prostredníctvom modlitby rozvíjať dialóg s Bohom ✓ nájsť vo Svätom písme modlitbu Otče náš 	✓ OSR

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ citovať jeden citát zo Svätého písma ✓ správne doplniť (poskladať) Magnifika 	
Moja modlitba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravidlá modlitby (miesto, čas a pravidelnosť) ✓ Druhy modlitby ✓ Príklady svätých /hymnus sv. Františka na stvorenie – príklad oslavnej modlitby/ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať pravidlá modlitby ✓ pomenovať aspoň tri druhy modlitby ✓ jednoducho prerozprávať životopis sv. Františka ✓ podľa vzoru – hymnus sv. Františka na stvorenie v modlitbe vyjadriť vďaku ✓ výrazovo vyjadriť Františkovu pieseň stvorenia ✓ vytvoriť osobnú modlitbu k rôznym príležitostiam 	✓ ENV
Náš dialóg s Bohom	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu) ✓ Čisté srdce ✓ Osobný majetok ✓ Boháč a Lazár 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem symbol ✓ rozlíšiť znak od symbolu ✓ oceniť úlohu a zmysel symbolov ✓ vymenovať jednotlivé obdobia liturgického roka ✓ priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu ✓ správne demonštrovať aspoň 5 liturgických úkonov ✓ vysvetliť a oceniť potrebu slávenia ✓ symbolicky nakresliť schému rozdelenia liturgického roka ✓ pomenovať základné časti chrámu ✓ nakresliť a pomenovať 5 liturgických predmetov 	✓ OSR
Obeta Božieho ľudu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka. ✓ Obeta Ježiša Krista. ✓ Obeta Božieho baránka (starozákonná, novozákonná obeta, židovská pascha, posledná večera) ✓ Obetný dar, moja obeta 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prostredníctvom príkladu opísať zmysel obety ✓ konkrétnym skutkom vyjadriť vďačnosť za obetu druhých ľudí (priateľov, rodičov) ✓ vysvetliť jednoduchým spôsobom spôsob sprítomnenia Ježišovej obety pri sv. omši ✓ vysvetliť prirovnanie Ježiša k nebeskému pelikánovi ✓ prejaviť vďaku za Ježišovu obetu ✓ nájsť analógiu medzi baránkom v Starom zákone a Božím baránkom v Novom zákone ✓ charakterizovať symbolický význam chleba a vína pri sv. omši ✓ oceniť význam chleba a vína v živote človeka ✓ aktívne sa podieľať na príprave a priebehu 	✓ MUV

		liturgického slávenia	
Dialóg cez službu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Služba chorým (sviatosť pomazania chorých) ✓ Služba ľudskej rodine (sviatosť manželstva) ✓ Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva – diakon, kňaz, biskup) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať a porovnať úlohu chlapca a dievčaťa v službe rodine ✓ konkrétnymi skutkami slúžiť rodine, chorým, slabším ✓ vymenovať tri stupne kňazstva ✓ poznať po mene kňazov vo svojej farnosti ✓ zdôvodniť potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých pre spoločnosť ✓ formulovať modlitbu za kňazov ✓ oceniť hodnotu človeka aj v chorobe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO
Služba modlitbou	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Modlitba za živých / za kňaza, priateľov, rodičov, spolužiakov, učiteľov/ ✓ Modlitba k svätým ✓ /na príhovor svätých – Terézia z Lisieux, môj krstný patrón/ ✓ Modlitba za zomrelých 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomenovať rôzne formy modlitby za druhých ľudí ✓ pomenovať časti sv. omše ✓ poznať účinky sv. omše ✓ formulovať modlitbu za iných vlastnými slovami (kňazov, štátnych predstaviteľov, učiteľov, spolužiakov/ ✓ na príklade života sv. Terézie z Lisieux zdôvodniť potrebu modlitby k svätým ✓ sformulovať modlitbu ku svojmu krstnému patrónovi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre piaty ročník základných škôl „Poznávanie cez dialóg“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi.
- ✓ Sväté písmo,
- ✓ Katechizmus Katolíckej cirkvi,
- ✓ dokumenty Katolíckej cirkvi,
- ✓ biblické mapy.

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Pravda ako hodnota	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravda v živote človeka a vo vzťahoch. Sila slova. ✓ Interpr. bibl. príbehu, čestnosť ✓ Uvedomiť si možnosť manipulácie a jej riziká ✓ Návrh riešenia ✓ Ohováranie ✓ Osočovanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť rozlišovať pravdu a lož ✓ Pomôcť deťom k hrdinstvu - pravdovravnosti ✓ Formovať návyk kritického prístupu k informáciám ✓ Navrhnuť riešenie konkrétnej situácie ✓ Jazyk používať na dobré ✓ Sviatosť zmierenia 	✓ OSR
Hľadanie pravdy vo svete	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovnať staroveké mýty s posolstvom Biblie ✓ Oboznámenie sa s textom ✓ Obrazná reč a veda, posolstvo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vážiť si krásu stvoreného sveta ✓ Využívať dva zdroje poznania ✓ Vnímať pravdivosť obraznej reči ✓ Vyjadriť oslavu Boha 	✓ MUV
Hľadanie pravdy o sebe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mýty a Biblia ✓ Biblický príbeh porovnať s vedeckým pohľadom ✓ bibl. rozprávanie, významy, nádej ✓ modelová situácia: existencia vlastnej viny ✓ príprava na sv. spoveď ✓ „Lesť nebola v jeho ústach“ ✓ „Čo je pravda?“ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vnímať človeka ako Božieho partnera, „na Boží obraz“ ✓ Úcta ku každ Viest' k dôvere v B. milosrdenstvo ✓ formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou ✓ Viest' k úprimnému pokániu ✓ Precítiť, že Kristus je pravdivý a verný ému človeku 	✓ OSR
Ohlasovatelia pravdy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ význam ohlasovania pravdy ✓ biblické posolstvo o hodnote pravdy ✓ ohlasovanie Veľkonočnej pravdy ✓ posúdi predstavené pozitívne a negatívne udalosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomiť si hodnotu pravdivej komunikácie ✓ Inšpirovať sa k životu podľa pravdy ✓ Inšpirovať sa k životu podľa pravdy ✓ vyvodiť závery pre svoj život 	✓ OSR
Konať v pravde	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zlaté pravidlo, morálka ✓ porovnanie, nároky ✓ duchovné a telesné milosrdenstvo ✓ definícia, príklady ✓ Riešenie mravnej dilemy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zodpovednosť za mravné rozhodnutia ✓ Milovať Kristovou láskou ✓ vníma situáciu starého, chorého, chudobného človeka ✓ ohľaduplnosť ✓ Žiť v pravde, aj keď to niečo stojí 	✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Metodické príručky katolíckeho náboženstva pre šiesty ročník základných škôl „Poznávanie pravdy a prac. listy, Spišská Nová Ves: KPKC, 2009

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Sloboda a človek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Chápanie slobody ✓ Povolanie k slobode ✓ Otroctvo človeka ✓ Závislosti ✓ Exodus – cesta k slobode ✓ Hranice slobody – Desatoro 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu ✓ posúdiť potrebu Božieho zákona v živote ✓ definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka ✓ vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody ✓ vymenovať dôsledky prvotného hriechu ✓ vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povolaním ✓ vysvetliť pojem závislosť ✓ uviesť príklady rôznych závislostí ✓ reflektovať svoje vlastné rozhodnutia ✓ posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby ✓ rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie 	✓ OSR
Sloboda a rozhodnutia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby) ✓ Sloboda a zodpovednosť ✓ Riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou ✓ Princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti ✓ definovať svedomie ✓ posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete ✓ vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život ✓ vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka ✓ na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku 	✓ OSR

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky 	
Boh oslobodzuje človeka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ✓ Kresťanský pohľad na vinu a odpustenie ✓ Zaobchádzanie s vlastnou vinou ✓ Sociálny hriech ✓ Chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách ✓ Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné i mimo sviatostné) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky ✓ vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva ✓ konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia ✓ uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu ✓ osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie ✓ opísať postup sviatosti zmierenia ✓ rozlíšiť sviatostnú formu pokánia a mimo sviatostnú formu ✓ uviesť príklady sviatostných a mimo sviatostných foriem pokánia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Rešpektovanie vierovyznaní	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rešpektovanie inakosti ✓ rozdelenie sveta podľa kultúr (myslenie kultúr) ✓ rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..) ✓ putovanie po ceste predkov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať základné monoteistické náboženstvá ✓ vymenovať základné polyteistické náboženstvá ✓ opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo) ✓ porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením ✓ opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev ✓ priradiť základné symboly svetových náboženstiev ✓ vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania ✓ rešpektovať slobodu vierovyznania ✓ opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev ✓ pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

		<p>život spoločnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa ✓ pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti ✓ vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi 	
Láska ako princíp slobody	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) ✓ láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá) ✓ sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, Cirkvi) ✓ Panna Mária ✓ Filip Neri 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov ✓ uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti ✓ vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou ✓ odoprieť poslušnosť pri zneužití autority ✓ formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti ✓ poznávať hranice osobnej slobody ✓ interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské ✓ konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva ✓ je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci ✓ reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych 	✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre siedmy ročník základných škôl „Sloboda človeka a prac. listy, Spišská Nová Ves: KPKC, 2010

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	0,5 + 0,5		
<i>Dotovaná ½ vyučovacej hodiny sa nevyužije na rozšírenie učiva, ale na prehĺbenie a dôkladnejšiu diskusiu, reflexiu, priestor pre žiakov.</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Kto som	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sebapoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) ✓ Zodpovednosť za prijaté dary ✓ Sebaprijatie, komplexy ✓ Sebaúcta 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy ✓ uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov ✓ vyjadriť vlastný názor. ✓ rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty ✓ eliminovať svoje komplexy ✓ trénovať v pozitívnom sebahodnotení 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO
Kto je človek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ľudská dôstojnosť (Gn) ✓ Kresťanský pohľad na zdroj dôstojnosti človeka (človek stvorený na Boží obraz) ✓ Človek ako muž a žena (úcta k človeku, dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát, sexizmus) ✓ Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha ✓ sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma ✓ oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka ✓ prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človeku ✓ opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom ✓ oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu ✓ rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Ľudskosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivých“ vojen) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO

<p>Ľudskosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie, Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný ....) ✓ Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja ✓ Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji) ✓ Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti ✓ vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania ✓ prejavíť vonkajší skutok empatie voči iným ✓ spoznať a odmietnuť manipuláciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
<p>Dôstojnosť a výkon</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Mat“ alebo „byt“ ✓ Hodnota práce a dôstojnosť človeka ✓ Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi) ✓ Utrpenie – sviatosť pomazania chorých 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu ✓ porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti ✓ integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca ✓ nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi ✓ vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO
<p>Kultúra života</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti ✓ Hodnoty kultúry života a kultúry smrti (liberalizmus – relativizmus hodnôt, konzervativizmus – ochrana hodnôt) Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru ✓ na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť ✓ uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti ✓ akceptovať a preferovať život ako hodnotu ✓ zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt) ✓ porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní s prioritami liberalizmu podľa zostaveného rebríčka hodnôt v modelových situáciách demonštrovať ich vonkajšie prejavy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ OZO

Učebné zdroje

- ✓ Metodická príručka pre 8. ročník.

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zodpovednosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etymológia pojmu zodpovednosť ✓ Život – pozvanie k zodpovednosti (podobnosť o talentoch) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť ✓ objaviť posolstvo biblického textu podobnosti o talentoch ✓ aplikovať podobnosť o talentoch ako pozvanie k zodpovednosti pre svoj život ✓ formovať postoj zodpovednosti za svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Zodpovednosť za seba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie) ✓ Potreba životných vzorov ✓ Korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) ✓ Výzva k hľadaniu a odkrývaniu životného zmyslu ✓ Ponuka kresťanských vzorov (Jn 1,35-39) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov ✓ kriticky analyzovať ponuku mediálnych vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom ✓ rozlíšiť medzi manipulačným vzorom a vzorom ponúkajúcim sprevádzanie ✓ rozvíjať schopnosť seba porozumenia ✓ vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja ✓ formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou začlenenia ✓ z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Zodpovednosť za svoju vieru	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prečo veriť? (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) ✓ Poverčivosť – nesprávna forma religiozity ✓ Nebezpečenstvo siekt a ich ponuky dnes ✓ Vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru ✓ Reč Cirkvi - metaforická reč dogiem ✓ Nová reč Cirkvi – II. vatikánsky koncil ✓ Kresťanská zrelosť (sviatostný život) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzovať dôvody pre náboženskú vieru ✓ prijať skutočnosť religiozity človeka ako prejav túžby po presahu samého seba ✓ logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity ✓ opísať znaky sekty ✓ porovnať sektu a Cirkev ✓ vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie ✓ interpretovať biblické texty obsahujúce vyznanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV

		<p>viery Ježišových učeníkov a nájsť súvislosť s apoštolským vyznaním viery</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovať vyznanie viery ako akt dôvery ✓ jednoduchým spôsobom vysvetliť historický kontext vzniku apoštolského a nicejsko-carhradského vyznania viery ✓ rozlíšiť jednotlivé časti vyznania viery a ich konkrétnych významov ✓ porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte ✓ na odkaze II. vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti ✓ vnímať sekularizmus ako prejav neporozumenia reči Cirkvi ✓ rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste 	
Zodpovednosť za budovanie vzťahov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu) ✓ Vzťahy muž a žena (Pieseň piesní) ✓ Priateľstvo a láska ✓ Ideál rodiny a pseudorodina ✓ Medzigeneračné vzťahy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu ✓ nájsť rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu ✓ oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom ✓ vnímať hodnotu lásky ako proces dozrievania ✓ uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske ✓ zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch ✓ oceniť význam kvalitného budovania partnerského vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny ✓ formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku ✓ rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti ✓ predstaviť rodinu ako optimálne Bohom chcené spoločenstvo osôb zamerané pre dobro jej členov a na prijatie a výchovu detí ✓ porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ RTV

		<p>riešenia rodinných konfliktov</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na modelových situáciách si precvičiť riešenia rodinných konfliktov ✓ vie hľadať kompromis pri riešení medzigeneračných konfliktov 	
Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ekológia a zodpovednosť Gn 1,28-29 (globálne problémy) ✓ Angažovanosť kresťana v spoločnosti (politika, štátny režim) ✓ Úloha Cirkvi v spoločnosti ✓ Kresťanské denominácie na Slovensku ✓ Ekumenizmus 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s posolstvom biblického textu Gn 1,28-29 ✓ vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka ✓ vnímať potrebu ekologického myslenia človeka ✓ praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi ✓ akceptovať vlastnú zodpovednosť prijatím svojej úlohy na spoluvytváraní sveta ✓ zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a verejnom živote ✓ osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi ✓ charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť spoločné základy viery ✓ akceptovať existenciu kresťanských denominácií ako dôsledok historického vývinu ✓ oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce ✓ rozvíjať postoj tolerancie ku kresťanom iných denominácií ✓ formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV

Učebné zdroje

- ✓ metodický materiál v metodickéj príručke katolíckeho náboženstva pre deviaty ročník základných škôl „Zodpovednosť človeka“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi

- ✓ Sväté písmo
- ✓ Katechizmus Katolíckej cirkvi
- ✓ dokumenty Katolíckej cirkvi

Hodnotenie a klasifikácia

Predmet náboženská výchova hodnotíme podľa metodického pokynu č. 22/2011 z 1.mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je neklasifikovaný – hodnotíme slovne – absolvoval – neabsolvoval.

Predmet	<u>Etická výchova</u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných

noriam a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- ✓ má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- ✓ má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- ✓ jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- ✓ má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- ✓ charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- ✓ koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľúti,
- ✓ prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- ✓ je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- ✓ poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- ✓ umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medzilľudských vzťahoch
- ✓ vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie
- ✓ umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie

- ✓ umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- ✓ spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- ✓ umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- ✓ rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- ✓ vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami
- ✓ umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- ✓ vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- ✓ učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou;
- ✓ formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život
- ✓ rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, v tomto zmysle byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka.

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt.

Postup prijatia hodnôt ETV do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V ETV je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

- senzibilizácia - scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu
- nácvik v podmienkach triedy,
- reálna skúsenosť - transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi...).

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *hra*
- ✓ *hádanky, hlavolamy*
- ✓ *hranie rolí*
- ✓ *diskusia*
- ✓ *riadený rozhovor*
- ✓ *kreslenie*
- ✓ *film*

Prierezové témy

- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Obsah

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. ***Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:***

- ✓ *otvorená komunikácia,*
- ✓ *sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba,*
- ✓ *pozitívne hodnotenie iných,*
- ✓ *tvorivosť a iniciatíva,*
- ✓ *vyjadrovanie citov,*

- ✓ empatia,
- ✓ asertivita,
- ✓ reálne a zobrazené vzory,
- ✓ prosociálne správanie - pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo,
- ✓ komplexná prosociálnosť,
- ✓ etika - hľadanie koreňov prosociálneho správania,
- ✓ etika a ekonomické hodnoty,
- ✓ etika a náboženstvá - tolerancia a úcta,
- ✓ rodina v ktorej žijem,
- ✓ výchova k manželstvu a rodičovstvu,
- ✓ ochrana prírody a životného prostredia,

Kompetencie – spôsobilosti

Žiak otvorene komunikuje, je si vedomý vlastnej hodnoty. Pozitívne oceňuje seba aj iných. Dokáže spolupracovať s inými, chápe výhodu kooperácie. V medziľudských vzťahoch je tvorivý. Uplatňuje asertívne techniky. Aplikačné témy uplatňuje v praxi.

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Otvorená komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vymenovať druhy komunikácie a jej úrovne ✓ vie vysvetliť pojem otvorená komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dobre zvláda základné komunikačné zručnosti ✓ predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa ✓ v komunikácii badať odstraňovanie komunikačných šumov 	✓ OSR

Poznanie a pozitívne hodnotenie seba	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie a vie vysvetliť pojmy ✓ sebaúcta a sebaovládanie ✓ vie pomenovať prvky odporujúce sebaúcte u žiaka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ badať snahu o väčšie sebaopoznanie ✓ a rozvíjanie pozitívneho hodnotenie seba ✓ v správaní badať väčšie sebaovládanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť dôležitosť ✓ pozitívneho hodnotenia druhých v medziľudských vzťahoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ je schopný verbalizovať pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach ✓ vie ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaže – u postihnutých, starých, chorých 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť aké má miesto tvorivosť v medziľudských vzťahoch ✓ vie vymenovať znaky tvorivého človeka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pri robení dobra je iniciatívny a tvorivý ✓ vedieť si vážiť dobro poskytnuté iným človekom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Etické aspekty ochrany prírody	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť súvislosti medzi ľudskou činnosťou a životným prostredím ✓ vie uviesť príklady ekologickej etiky (šetrenie energie, ochrana prírody) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podľa svojich možností a výziev, ktoré ponúka daný región, chráni prírodu a životné prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> ENV

Učebné zdroje

- ✓ Metodická príručka pre etickú výchovu. Lencz, Križová.

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť pojem city a ich základné členenie ✓ tie, čo sa spájajú s prežívaním pohody (radosť, nádej, istota, vďačnosť, láska...) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie narábať s pojmovým aparátom, ktorý sa týka identifikácie citov (vie pomenovať rôzne spôsoby vlastného prežívania) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a tie, čo sa spájajú s prežívaním nepohody (hnev, neistota, neprijatie, smútok, odmietnutie...) ✓ rozumie a vie vysvetliť vplyv citov na zdravie a výkonnosť človeka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ badať snahu vyjadrovať city zrozumiteľne a bez zraňovania iných 	
Kognitívna a emocionálna empatia, pochopenie druhých, vžitie sa do situácie druhých	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie a vie vyjadriť pojem empatie a jej význam v medziľudských vzťahoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ v komunikácii badať prvky aktívneho počúvania a prejavovania empatie 	✓ OSR
Zvládnutie asertivity	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť pojem „sebapresadenie“ a pozná jeho význam v medziľudských vzťahoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pri strete záujmov je schopný komunikovať asertívne, hájiť si svoje právo, avšak vnímať a rešpektovať i oprávnený nárok iného 	✓ OSR
Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vysvetliť pojmy vzor, model, idol, ideál ✓ vie rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory ✓ vie uviesť aspoň dva negatívne a dva pozitívne príklady vzorov z histórie a z literatúry i zo svojho okolia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ je schopný posúdiť a detronizovať svoj idol ✓ prejavuje schopnosť mravného úsudku pri posudzovaní pozitívnych a negatívnych literárnych i historických vzorov 	✓ MUV
Pozitívne vzory v každodennom živote	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie vymenovať vlastnosti ľudí, ktorí môžu byť pozitívnym vzorom a vie aspoň dvoch takýchto ľudí identifikovať vo svojom okolí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pripúšťa možnosť byť potencionálnym vzorom a v tomto zmysle badať prvky väčšej zodpovednosti 	✓ OSR
Prosociálne správanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie a vie vysvetliť pojem prosociálne správanie (prejavené dobro vo vzťahu k inému človeku bez očakávania aktuálnej odmeny) ✓ vie vymenovať niektoré druhy prosociálneho správania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ badať rozvoj empatie ako predpokladu prosociálneho správania ✓ je ochotný pomôcť, podeliť sa ✓ vie prijať ponúkanú pomoc ✓ participuje na tvorbe sociálnych projektov v triede, príp. v blízkom okolí 	✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Metodická príručka pre etickú výchovu. Lencz, Križová.

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku. ✓ Poznať svoje silné a slabé stránky, pozitívne a negatívne vlastnosti. ✓ Zdravé sebavedomie. ✓ Prijatť sám seba aj so svojimi nedostatkami a rozhodnúť sa pracovať na sebe. ✓ Rovnakú šancu dávať iným. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učí sa poznávať sám seba, ✓ objavuje svoju identitu, ✓ rozvíja sebaocenenie. 	✓ OSR
Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: ✓ opýtať sa prečo, ✓ vedieť odmietnuť, ✓ vysloviť sťažnosť, ✓ vysvetliť svoje názory, ✓ požiadať o láskavosť, ✓ vysloviť návrh, ✓ čeliť manipulácii a tlaku skupiny. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učí sa obhájiť svoje práva a názory. ✓ Uplatňovanie asertívneho správania v každodennosti. 	✓ OSR
Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie, ponúkание a prijímanie slobody ako predpokladu pre schopnosť preberať zodpovednosť. ✓ Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými, ✓ ochota odpúšťať a požiadať o odpustenie. ✓ Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách...). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak si osvoji základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie. 	✓ OSR

<p>Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hlbšie poznanie vlastnej rodiny (ako poznám svoju matku, svojho otca, súrodencov...) ✓ uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny (byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym...) ✓ Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. ✓ Rešpektovanie pravidiel hry (práva a povinnosti) v rodine. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak poznáva svoje práva a povinnosti v rodine, učí sa kultivovane prejavíť svoj názor, ✓ postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg. 	<p>✓ OSR</p>
<p>Vzťah k starým, chorým a k osobám so špecifickými potrebami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvoj empatie, komunikácie so spomínanými ľuďmi. ✓ Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným. 	<p>✓ Žiak rozvíja pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie.</p>	<p>✓ OSR</p>
<p>Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozvíjanie sexuálnej identity. ✓ Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska. ✓ Utváranie predstáv o budúcom partnerovi. ✓ "Zázrak života" - počatie a prenatálny život ľudského plodu. ✓ Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Pohlavné choroby a AIDS. ✓ Sloboda a zodpovednosť v dozrievaní sexuálnych vzťahov v manželstve a rodinných zväzkoch. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak prehľbuje svoju sexuálnu identitu, ✓ chápe pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, ✓ uvedomuje si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom. ✓ 	<p>✓ OSR ✓ OZO</p>
<p>Radost' a optimizmus</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hodnota ✓ Objavovanie, (ne)úspech, uspokojeni ✓ Pohoda v rodine a výchovnom spoločenstve ✓ Komplexná prosociálnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kladný a všímavý postoj k okoliu ✓ Dobrá vôľa prekonávať prekážky ✓ Byť tvorivý pri vytváraní pohody 	<p>✓ OSR</p>

Učebné zdroje

Metodická príručka pre etickú výchovu. Lencz, Križová.

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	0,5 + 0,5		
<i>Dotovaná ½ vyučovacej hodiny sa nevyužije na rozšírenie učiva, ale na prehĺbenie a dôkladnejšiu diskusiu, reflexiu, priestor pre žiakov.</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zdroje etického poznania ľudstva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etika; mravné hodnoty a normy; ✓ svedomie - pozitívne vzory (príklad zreých osobností), ✓ literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie vysvetliť základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami. ✓ Žiak sa učí rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, zdôvodniť základné mravné normy. 	✓ MUV
Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska. ✓ Utváranie predstáv o budúcom partnerovi. ✓ Pohlavné choroby a AIDS. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ovládať zrak a sluch ✓ Usilovať sa o čisté vzťahy ✓ Uvedomenie si vlastnej plodnosti 	✓ OSR
Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém. Základy duševnej hygieny. ✓ Niektoré problémy lekárskej etiky (eutanázia, génová manipulácia). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Má v úcte život, ochraňuje ho. 	✓ OZO
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch a v zamestnaní	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Primárna orientácia na peniaze - materiálne dobrá ako jeden z deštruktívnych prvkov ľudského života (materializmus, konzumizmus) ✓ Svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak chápe základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami. 	✓ FIG
Dobré meno a pravda ako etické hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznanie a pravda ako etické hodnoty. Pravda a lož. ✓ Tajomstvo. ✓ Je vždy nesprávne nepovedať pravdu? ✓ Česť, dobré meno, ublíženie na cti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak chápe základné etické problémy súvisiace s pravdou a dobrým menom. 	✓ OSR

Učebné zdroje

Metodická príručka pre etickú výchovu. Lencz, Križová.

Ročník	<u><i>Deviaty</i></u>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Prehľad povedia vlastnej dôstojnosti a hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvedenie si svojich dobrých vlastností ✓ Potreba priateľstva ✓ Uvedenie si svojich dobrých i zlých charakterových vlastností ✓ Sebaopoznanie, láska k sebe, rebríček hodnôt ✓ Sebaopoznávanie, slabosti, rozum, vôľa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oslovovať spolužiakov menom ✓ Vedomé úsilie o priateľstvo ✓ Odvážne napĺňanie snov 	✓ OSR
Prehľad komunikačných spôsobilostí	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dôležitosť aktívneho počúvania v komunikácii ✓ Verbálne a neverbálne komunik. zručnosti, komunik. prekážky ✓ Konflikty: rodinné, pracovné, národné ✓ Asertívne práva ✓ Výber vhodných slov, žiadosť, priama a nepriama komunikácia ✓ Asertívna reakcia ✓ Adresnosť, presnosť, konkrétnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dať si záležať na počúvaní v dialógu ✓ Používanie komunik. zručností v praxi ✓ Snažiť sa komunikovať pri konfliktoch, pozitívny prístup ✓ Pochopenie druhých ✓ Používanie asertívnych techník v praxi 	✓ OSR
Masmediálne vplyvy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oprávnená a neoprávnená kritika ✓ Kritický divák ✓ Kritické hodnotenie videoprodukcie a TV programov ✓ Výber programov – základ v rodine ✓ Pozitívny vzor, masmed. osobnosť, vplyv ✓ Vplyv masmédií na výber povolania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zaujať postoj kritického priaznivca ✓ Vždy vedieť zdôvodniť, prečo pozerám tento program ✓ Triezve zhodnotenie svojich plánov ✓ Rozobrať TV film, program s dospelým, reflexia s dospelým 	✓ OSR ✓ MEV
Zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hľadanie motivácie ✓ Korekcia zovšeobecňujúcich negat. výrokov ✓ Cieľavedomosť, usilovnosť ✓ Dar priateľstva ✓ Veselosť v kontexte čistého svedomia, empatie, asertivity ✓ Skromnosť, dobroprajnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pozitívne hodnotiť seba ✓ Nepovyšovať sa nad iných ✓ Dopriať aj iným materiálne a duchovné dobrá ✓ Vzjomne sa povzbudzovať ✓ Empatia ✓ Vedieť sa brániť pôsobeniu sekty ✓ Pestovať čisté priateľstvá 	✓ OZO

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rasová neznášanlivosť ✓ Znaký siekt, názvy, zhubnosť kultov ✓ Význam studu a intimity v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom, prvý sex. zážitok, medic. a psychol. pohľad ✓ Pozitívne a negatívne city ✓ Sebaovládanie ✓ Neplánované a nechcené rodičovstvo ✓ Voľnočasové aktivity, hodnoty, osobnosť a vzťahy ✓ Lekárska etika ✓ Eutanázia ✓ Umelé oplodnenie ✓ Génová manipulácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mladosť – príprava na manželstvo ✓ Hľadanie hranice medzi intimitou a otvorenosťou ✓ Ovládanie tendencie k roztopaši ✓ Snažiť sa o ovládať svoje negatívne prejavy ✓ Sebareflexia s dôrazom na úspech v sebaovládaní ✓ Vedieť povedať nie ✓ Rozumnosť vo vzťahoch ✓ Pravidelne reflektovať svoj rebríček hodnôt ✓ Žiak sa zaujíma o pokroky lek. vedy, jej riziká a zaujíma k nim morálny postoj 	
Ekonomické hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Peniaze sú prostriedok, nie cieľ ✓ Ekonomické cnosti: spořivost, podnikavosť, umenie hospodářiť ✓ Poctivosť v ekonomike ✓ Ochrana spotrebiteľa - informovanosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kladný a všímavý postoj k okoliu ✓ Dobrá vôľa prekonávať prekážky ✓ Byť tvorivý pri vytváraní pohody ✓ Žiak vedome formuje svoj postoj k peniazom ✓ Poznať fungovanie rodinného rozpočtu ✓ Žiak je schopný kritického prístupu k reklame a dokáže jej odolať ✓ Využíva asertívne techniky pri reklamovaní 	✓ FIG
Zdravý životný štýl – sebareflexia absolventa ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Komplexná prosociálnosť Zhodnotenie: Zmenili ma hodiny ETV? ✓ Mám pozitívny vzťah k životu? ✓ Ovocie zdravého životného štýlu. 	✓	✓ OSR

Učebné zdroje

Metodická príručka pre etickú výchovu. Lencz, Križová.

Hodnotenie a klasifikácia

Predmet etická výchova hodnotíme podľa metodického pokynu č. 22/2011 z 1.mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je neklasifikovaný – hodnotíme slovné – absolvoval – neabsolvoval.

Predmet	<u>Svet práce</u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

Ciele predmetu

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli :

- ✓ poznávať okrasné rastliny
- ✓ osvojiť si poznatky o pestovaní a rozmnožovaní rastlín
- ✓ osvojiť si základy aranžovania a viazania kvetín
- ✓ osvojiť si hydroponické pestovanie rastlín
- ✓ osvojiť si poznatky zakladania a udržiavania skalničiek
- ✓ osvojiť si poznatky na zakladanie trávniku a jeho údržby
- ✓ osvojiť si poznatky k výsadbe okrasných drevín a ich údržbe

Metódy a formy práce

- ✓ *tímová práca*
- ✓ *presadiť sa v time*
- ✓ *vážiť si produkt vlastnej práce*
- ✓ *postup cieľavedomej práce*
- ✓ *získať zručnosti pri práci s náradím*

Stratégie vyučovania

- ✓ problémové vyučovanie

Prierezové témy

- ✓ Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)
- ✓ Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
- ✓ Environmentálna výchova (ENV)
- ✓ Ochrana života a zdravia (OZO)
- ✓ Mediálna výchova (MEV)

Ročník	<u>Siedmy</u> - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Náradie a pomôcky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základné ručné náradie lopatka, vysadz.kol. záhradné nožnice, hrable. ✓ Náradie na spracovanie pôd: ✓ ryľ, motyka, hrable, rycie vidly, konva. ✓ Pomôcky pri pestovaní rastlín 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať funkciu a spôsob použitia základ. druhov náradia. ✓ Vedieť používať zákl. ručné náradie pri pestovaní rastlín. Poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas vegetácie. ✓ Vysadiť okrasnú rastlinu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO
Kvetinárstvo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Význam a rozdelenie okrasných rastlín z hľadiska tvorby a estetizácie životného prostredia ✓ Črepníkové rastliny-charakteristika, rozdelenie, poznávanie jednotlivých druhov, pestovanie, ošetrovanie, r ozmnžovanie nároky na životné podmienky. ✓ Jedovaté izbové rastliny-poznávanie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať význam okrasných rastlín z hľadiska životného prostredia. ✓ Vedieť rozdelenie okrasných rastlín, poznať najznámejšie odborné názvy črepníkových rastlín. ✓ Vedieť pestovať, ošetrovať a rozmnožovať, ich nároky na stanov. ✓ Vedieť využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ

Kvetinárstvo	✓ Praktická činnosť-Vianočné aranžovanie.	✓ Ukážky vianočného aranžovania	
Hydroponické pestovanie rastlín	✓ Hydroponia- čo je hydroponia, potreby na hydroponické pestovanie, nádoby, substrát, živný roztok, výber rastliny. ✓ Praktická činnosť-pokúsiť sa vysadiť rastlinu do hydroponické nádoby.	✓ Poznať pojem hydro-pónia, potreby na hydroponiu, výhody pestovania rastlín. ✓ Vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie a zasadiť ju	✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ
Praktické činnosti Viazanie a aranžovanie kvetov	✓ Ošetrovanie črepníkových rastlín v interiery školy. ✓ Základy aranžovania a väzby kvetov. ✓ Význam aranžovania. ✓ Estetizácia prostredia.	✓ Vedieť správny spôsob ošetrovania črepníkových rastlín. Poznať základné zásady aranžovania a väzby kvetov. ✓ Poznať vhod. mater., úpravu rastlín. Zručnosti vedieť uplatniť pri jarom, jesennom .a vianočnom aranžovaní.	✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ ✓ MEV

Učebné zdroje

- ✓ Pestovateľské práce – učebnice 5.- 9. ročník
- ✓ internet

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Okrasné záhradníctvo	✓ Okrasné rastliny ✓ Význam a rozdelenie okrasných rastlín. ✓ Okrasné kvetiny ✓ Rozdelenie: jednoročné, dvojročné, trvalky, cibul'ové a hl'uznaté kvetiny. ✓ Požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie.	✓ Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. ✓ Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať.	✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ ✓ MEV

<p>Okrasné záhradníctvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pestovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných kvetín. Rýchlenie okrasných kvetín. ✓ Okrasné dreviny. Rozdelenie: ihličnaté, listnaté, opadavé, vždyzelené, stromy a kry. ✓ Výber stanovišťa a vhodných druhov okrasných drevín. ✓ Pestovanie, ošetrovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných drevín ✓ Praktická činnosť ✓ Príprava pôdy, výsadba, ošetrovanie okrasných rastlín. Získať zručnosti pri pestovaní, ošetrovaní a rozmnožovaní okrasných rastlín. 	<p>Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov. Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ MEV
<p>Skalka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Príprava skalničkového záhona Výber vhodného miesta na skalku, základné pravidlá pri vytváraní skalničkového záhona. ✓ Pestovanie okrasných rastlín v skalke ✓ Okrasné rastliny vhodné do skalky, poznávanie, pomenovanie, zásady ich pestovania a ošetrovania. ✓ Praktická činnosť ✓ Získať zručnosti pri ošetrovaní trvalých skalničiek. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky, vysadené rastliny ✓ poznať, vedieť ošetrovať a pestovať 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ ✓ MEV
<p>Trávnik</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zakladanie trávniku ✓ Príprava pozemku, vyčistenie terénu, príprava pôdy, sejba. ✓ Ošetrovanie trávniku Zalievanie, kosenie, hrabanie, ✓ hnojenie, odburiňovanie trávniku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať základné pravidlá zakladania trávniku, poznať základné druhy tráv. ✓ Vedieť ošetrovať trávnik, získať zručnosti pri práci s náradím, bezpečnosť pri práci. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO ✓ TBZ ✓ MEV

Učebné zdroje

- ✓ Pestovateľské práce – učebnice 5.- 9. ročník
- ✓ internet

Hodnotenie a klasifikácia

Cieľom hodnotenia je motivovať žiaka k zlepšeniu jeho výkonov. Žiak tak získava spätnú väzbu, do akej miery splnil podmienky očakávaného výkonového štandardu. Hodnotenie v predmete svet práce sa uskutočňuje priebežne. Výkony žiaka sa klasifikujú. Pritom učiteľ prihliada na systematickosť práce žiaka, jeho individuálne schopnosti, snahu riešiť zodpovedne zadané úlohy. Hodnotiť sa môže:

- ✓ teoretická časť,
- ✓ praktická časť,
- ✓ projekt.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1	výborný
2	chválitebný
3	dobrý
4	dostatočný
5	nedostatočný

Predmet	<u>Technika</u>
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet Technika zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií. Vede žiakov k získaniu a osvojeniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Rozvíja kľúčové kompetencie žiakov v tejto oblasti a prispieva k vytváraniu životnej a profesionálnej orientácie žiakov. Umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity. Predmet Technika má v ŠVP časovú dotáciu 0,5 hodiny / týždeň. Predmet sa bude vyučovať hodinu / každý druhý týždeň. Dosiiahnuté vyučovacie výsledky sú u žiaka hodnotené známku podľa platného klasifikačného poriadku.

Ciele predmetu

Všeobecný cieľ:

- Schopnosť riešiť problém, uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci
- Schopnosť preberať zodpovednosť a vyjadriť vlastný názor
- Schopnosť sebaoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesionálnej orientácie
- Schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce

Špecifické ciele:

- Vychádzať z konkrétnych životných situácií
- Pochopiť podstatu ľudskej činnosti a techniku v rozmanitých podobách a širších súvislostiach

Vzdelávacie:

- Hodnotiť a rozvíjať pozitívny postoj k práci
- Využívať znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach

Výchovno-vzdelávacie:

- Rozvoj kľúčových kompetencií v morálnej a vôľovej oblasti – systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť a samostatnosť.
- Orientovať sa v základných aktivitách k uskutočňovaniu podnikateľských zámerov.
- Rozvíjať podnikateľské myslenie

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli :

- ✓ používať bezpečné a účinné materiály
- ✓ adaptovať sa na nové pracovné podmienky
- ✓ pristupovať k pracovnej činnosti z hľadiska kvality ale i kvantity
- ✓ pristupovať flexibilne k ochrane životného prostredia
- ✓ uplatňovať ochranu kultúrnych a spoločenských hodnôt
- ✓ plánovať svoje vzdelávanie a profesionálny rast
- ✓ chápať riziko podnikania a podnikateľský zámer

Metódy a formy práce

V rámci vyučovacích hodín techniky bude kladený dôraz na praktickú činnosť spojenú s technickým návrhom, čítaním technického výkresu, voľbou materiálu, vytváraním správnych pracovných návykov do jedného integrálneho celku. Žiaci budú zhotovovať vlastné výrobky počnúc myšlienkou, ktorú grafickým spôsobom vyjadria, zvolia vhodný a dostupný materiál, navrhnu technologický postup a výrobok zhotovia. Súčasťou úloh bude navrhnuť cenu výrobku, diskutovať o zložkách, ktoré sa podieľajú na jej tvorbe, hľadať možnosti úspory materiálu,

zlepšenia kvality výrobku, či zjednodušenie technologického postupu. V rámci zvyšovania finančnej gramotnosti žiakov, budú žiaci hľadať spôsoby získania finančných zdrojov, efektivity výroby a jej optimalizácie, zvažia riziko podnikania.

Žiaci budú pracovať tímovo v skupinách (väčšinou v dvojiciach). Práca skupiny sa bude podieľať na zhotovení určitej časti výsledného produktu. Práca skupín bude teda rôznorodá, čím sa model práce viac priblíži k skutočnému pracovnému životu vo výrobe.

Stratégie vyučovania

- ✓ *problémové vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Človek a technika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy ✓ História techniky – svetové objavy a vynálezy ✓ História techniky – slovenské objavy a vynálezy ✓ Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem technika, technické prostredie ✓ vysvetliť pojem technické dielo ako produkt ľudskej činnosti ✓ vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky ✓ vymenovať najvýznamnejšie objavy a vynálezy 18. – 20. storočia ✓ vysvetliť históriu techniky na Slovensku ✓ vymenovať významných slovenských vynálezcov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ TBZ

<p>Človek a technika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ História techniky – svetové objavy a vynálezy ✓ História techniky – slovenské objavy a vynálezy ✓ Človek – tvorca techniky ✓ Vznik výrobku ✓ Cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem technologický postup ✓ opísať všeobecne cestu vzniku výrobku ✓ vytvárať a realizovať technické myšlienky pre vlastné potreby, pre potreby školy, pre komerčné aktivity a p. 	
<p>Grafická komunikácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základy navrhovateľskej činnosti – technické tvorivé myslenie. ✓ Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt – čítanie. ✓ Základy technickej komunikácie – technický náčrt – kreslenie. ✓ Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie). ✓ Počítač a internet pri konštruovaní – projekt „Búdka pre vtáčika“. ✓ Počítač a internet pri konštruovaní – projekt „Stojan na CD“. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť proces vzniku technického produktu ✓ realizovať drobný projekt ✓ zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje ✓ navrhnúť potrebné technológie ✓ využívať jednoduché softvéry na kreslenie ✓ využívať zdroje informácií – internet, selektovať a správne použiť pri vypracovaní jednoduchých projektov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ TBZ ✓ FIG
<p>Materiály a technológie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základné technické materiály – drevo, kovy, plasty – polotovary. ✓ Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov. ✓ Náradie a pomôcky na ručné opracovanie technických materiálov. ✓ Základy jednoduchého – ručného obrábania technických materiálov. ✓ Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť a poznať základné druhy technických materiálov ✓ správne preniesť tvar a rozmery predmetu z výkresu na opracúvaný materiál ✓ správne voliť meradlá a pomôcky na obrysovanie ✓ pracovať podľa jednoduchého technologického postupu a technického výkresu ✓ rozlíšiť základné náradie na ručné opracovanie dreva ✓ dodržiavať pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ TBZ

Učebné zdroje

- ✓ Ivan Krušpán a kol., Technická výchova pre 5. až 9.ročník základných škôl
- ✓ internet

Ročník	<u>Ôsmy</u>		
Časový rozsah výučby	0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Elektrická energia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie. ✓ Jednoduché elektrické obvody. ✓ Základný elektroinštalačný materiál. ✓ Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou. ✓ Základné elektrické spotrebiče. ✓ Domová inštalácia elektrického prúdu. ✓ Výpočet spotreby elektrickej energie. ✓ Moderné elektrické spotrebiče. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a poznať ekologické aspekty výroby elektrickej energie. ✓ Žiak má poznať základné batériové zdroje elektrickej energie a akumulátory (primárne a sekundárne, elektromechanické- suché a mokré, elektrické - kyslé a alkalické). ✓ Žiak má vedieť čítať jednoduché elektrické značky schémy zapojenia) a vedieť na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elektrické obvody. ✓ Poznať základný elektroinštalačný materiál, jeho funkciu a použitie (spínače, vidlice, zásuvky, žiarovkové, objímky, poistky a ističe). ✓ Oboznámiť sa s používaním žiarovkovej skúšačky. ✓ Poznať funkciu a oboznámiť sa s hlavnými parametrami a so správnym používaním základných elektrických spotrebičov pre domácnosť. ✓ Poznať význam elektromeru a oboznámiť sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie. ✓ Oboznámiť sa s modernými elektrickými spotrebičmi v domácnosti. ✓ Poznať pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ TBZ ✓ FIG

<p>Technika – domácnosť- bezpečnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne. ✓ Rozvod studenej a teplej vody. Šetrenie vodou a teplom v domácnosti. ✓ Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oboznámiť sa so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou. ✓ Poznať možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby. zamedzenia úniku tepla - spôsoby zateplenia okien a dverí. ✓ Oboznámiť sa s opravou splachovača WC. ✓ Vedieť popísať princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ TBZ ✓ FIG
--	---	---	--

Učebné zdroje

- ✓ Ivan Krušpán a kol., Technická výchova pre 5. až 9.ročník základných škôl
- ✓ internet

Hodnotenie a klasifikácia

Cieľom hodnotenia je motivovať žiaka k zlepšeniu jeho výkonov. Žiak tak získava spätnú väzbu, do akej miery splnil podmienky očakávaného výkonového štandardu. Hodnotenie v predmete technika sa uskutočňuje priebežne. Výkony žiaka sa klasifikujú. Pritom učiteľ prihliada na systematickosť práce žiaka, jeho individuálne schopnosti, snahu riešiť zodpovedne zadané úlohy.

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1	výborný
2	chválitebný
3	dobrý
4	dostatočný
5	nedostatočný

Predmet	<u>Hudobná výchova</u>
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri *odovzdaní* a *sprostredkovaní* hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka.

Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietých percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá a chápeme ju aj ako *výchovu človeka*.

Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojiť hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvedomovanie a sebauvedomovanie.

sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

V intenciách tvorivo – humánnej výchovy a vzdelávania je **hlavným zámerom hudobnej výchovy** *optimálne formovanie osobnosti a efektívne rozvíjanie hudobnosti žiaka tak, aby si aj prostredníctvom komunikácie s hudbou vytvoril svoj progresívny a kreatívny spôsob bytia pre život v 21. storočí.*

Význam hudobnej výchovy a jej miesto v hierarchii vyučovacích predmetov závisí od toho, ako sa vo formovaní osobnosti jedinca uplatňuje hudobno-výchovný proces so svojimi špecifikami a ako prispeje k priblíženiu sa či k dosiahnutiu **ideálu človeka** tak, ako je definovaný v Koncepcii rozvoja výchovy a vzdelávania v SR v projekte Milénium.

Vzájomným pôsobením činnosného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, /reprodukčné a produkčné/, percepčné činnosti) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti chápeme ako integráciu hudobných činností so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, a to prostredníctvom hier, experimentovania, tvorivej dramatiky na báze zážitkového učenia. Pri týchto činnostiach žiaci využívajú skúsenosti, vedomosti a zručnosti z iných vyučovacích predmetov, ako aj skúsenosti z riešenia z rôznych problémov detského života. V tejto súvislosti pôjde predovšetkým o zážitky z hudby, o participáciu na jej vzniku v podmienkach pre žiaka najprirodzenejších – pri dramatickej hre.

Komplexne poňaté hudobné činnosti vytvárajú podmienky hudobného vzdelania žiakov a obohatia estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti. Treba ich usmerňovať tak, aby prinášali radosť a možnosť sebarealizácie.

Tak ako v primárnom vzdelávaní, aj v sekundárnom vzdelávaní dodržíme postup: od hudobných zážitkov k poznatkom a vedomostiam a cez ne k transferu pri vnímaní a interpretovaní nových umeleckých diel. **Hudobno-výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí.**

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

Kognitívne ciele

- získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou
- na základe získaných vedomostí o hudbe, hudobných skúseností a hudobných zručností nadobudnúť schopnosť získané vedomosti a zručnosti uplatňovať pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti
- spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých slohových období a ich vybrané diela
- uvedomiť si svoju národnú identitu, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou, získať úctu k svojej kultúre
- prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami
- nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník
- v kontexte s hudbou dokázať analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, zemepis, cudzí jazyk)

Socioafektívne ciele

- prostredníctvom precítania a pochopenia hudobného diela dokázať prekonať svoj egocentrizmus, vedieť sa preladiť na komunikačný a ideový kód iného človeka (autora), pochopiť jeho citový a myšlienkový svet s určitou mierou stotožnenia sa. Uvedomené počúvanie hudby môže – a to úplne nenásilne – vychovávať k empatii. Tieto etické momenty vnímania hudby smerujú k socializácii a tu tkvie jedna z príčin opodstatnenosti hudobnej výchovy v systéme humanisticko-tvorivej edukácie)
- na základe vnímania a prežívania hudobných skladieb (od ľudových piesní po rozsiahlejšie umelecké diela) slovne, výtvarne a pohybom vyjadriť svoje estetické zážitky
- dokázať bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr
- vedieť prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadať v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život. Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe

- schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach), mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce
- vedieť oceniť silu hudby a uvedomiť si jej miesto v zmysluplnom využívaní voľného času

Psychomotorické ciele

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností
- v intonačnej a sluchovej výchove získané zručnosti vedieť využiť pri svojich hudobných činnostiach
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní budeme využiť aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Nové moderné metódy

- ✓ dramatizácia
- ✓ motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a inividuálne hodnotenia)
- ✓ metóda kauzálnych atribúcií (učiteľ sa pýta na možné príčiny neúspechu alebo úspechu žiaka)
- ✓ metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Stratégie vyučovania

- ✓ skupinové, návštevy hudobných podujatí
- ✓ zážitkové, skúsenostné metódy, metódy hrania
- ✓ improvizácia

Prierezové témy

- ✓ *Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)*
- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*

Kompetencie – spôsobilosti

Jedným z prioritných zámerov nových vzdelávacích programov je, aby sa výchova a vzdelávanie realizovalo na základe harmonizovaných učebných osnov vyučovacích predmetov. Veľmi dôležité a potrebné je dosiahnuť, aby dobre vedená hudobná výchova participovala na dosiahnutí kľúčových kompetencií žiakov sekundárneho vzdelávania.

Úlohou predmetu je rozvíjať **kľúčové kompetencie** tak, aby sa:

- formoval a rozvíjal emocionálny svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
- hudobná výchova podieľala na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej, komunikačnej kompetencie

Ročník	<i>Piaty</i> – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP	
Časový rozsah výučby	1	
Obsah		
<i>Ako sa nám prihovára hudba</i>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Čo vyjadruje hudba? ✓ Rytmus ✓ Rytmus v tanečnej hudbe ✓ Melódia ✓ Harmónia ✓ Tempo ✓ Dynamika ✓ Farba ✓ Podoby hudobnej skladby ✓ Hudba na koncertnom pódiu ✓ Ako počúvať hudbu?
<i>Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov</i>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slovensko, Česko ✓ Maďarsko, Rakúsko, Nemecko ✓ Taliansko, Španielsko, Francúzsko ✓ Poľsko, Rusko ✓ Slováci na Balkáne ✓ Severské krajiny ✓ Z ostrovov cez oceán
<i>Hudba spojená s inými druhmi umenia</i>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hudba a iné druhy umenia ✓ Melodráma ✓ Rozprávková opera

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Komická opera ✓ Opereta ✓ Muzikál ✓ Balet ✓ Symfonická rozprávka ✓ Hudba a obraz ✓ Domy plné hudby, divadla a tanca ✓ Zaspievajme si v rytme 	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Vokálno – intonačné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výrazové prostriedky hudby a ich funkcia ✓ zážitok z hudby a jeho zdôvodnenie ✓ podoby hudobnej skladby ✓ správanie sa na hudobných a slávnostných podujatiach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť čisto, kultivovane spievať minimálne 12 piesní vhodne zvolených na hlasové dispozície a hlasovú hygienu ✓ vedieť zaspievať minimálne 7 piesní z regiónu ✓ vedieť uplatniť elementárne taktovanie pohybov pri speve 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať a vytvárať inštrumentálne sprievody k piesňam, rešpektujúc ich charakter ✓ jednoduchou improvizáciou na hudobných nástrojoch podporiť charakter, zmeny nálad hudobnej ukážky ✓ zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť hrať rytmické motívy ✓ jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
Hudobno – pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu ✓ vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie v súlade s charakterom piesne alebo skladby ✓ realizovať hudobno – pohybové hry so spevom vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom na základe svojich individuálnych schopností a zručností vytvárať pohybové kreácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť reagovať pohybom na hudbu ✓ vyjadriť pohybom charakter, výraz a náladu piesne a znejúcej hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR

<p>Percepčné činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientuje sa v znejúcej hudbe na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma, chápe ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby ✓ dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu, alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru ✓ postrehne výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby ✓ dokáže verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ po viacnásobnom vypočutí poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov ✓ poznať funkciu hudby vzhľadom k životu človeka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OZO
<p>Hudobno – dramatické činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ integruje a komplexne využíva vokálno – pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu ✓ získava schopnosť asertívneho správania sa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 krátke hudobno – dramatické vystúpenie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ Felix, Langsteinová: Hudobná výchova pre 5.ročník ZŠ
- ✓ Regionálne spevníky
- ✓ CD – Jano Pavelčák deťom – inštrumentácia piesní pre 5.ročník

Ročník	<u>Šiesty</u> - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	1		
Obsah			
<i>Hudba minulosti a súčasnosť</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravek a letný pohľad na starovek ✓ Letný pohľad na stredovek ✓ Hudobná renesancia ✓ Hudobný barok ✓ Hudba v klasicizme ✓ Opakovanie alebo Zahrajme si na skladateľov 		
<i>Hudba v romantizme</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Od romantizmu k hudbe 20. storočia ✓ Opakovanie a súvislosti 		
✓ <i>Prostredníctvom hudby spoznáваме kultúru rôznych národov</i>			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Vokálno – intonačné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárať vzťah k slovenskej ľudovej hudbe, k hudbe iných národov vedieť hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť správne zaspievať 20 detských, ľudových piesní a piesní iných národov, hier so spevom ✓ hymnu EÚ ✓ chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárať kladný vzťah k hudbe- radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia, pociťovať vnútornú potrebu počúvať hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť hrať rytmické motívy, ✓ použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

Hudobno – pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spoznávať hudbu rôzneho typu, vedieť ju prežívať a vyjadriť pohybom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pohybom správne reagovať na hudbu. ✓ ovládať základné kroky čardáša, mazúrky,... 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ OSR
Percepčné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vnútorná potreba počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať ✓ poznajú operu ako komplexné hudobno – dramatické dielo ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ po viacnásobnom vypočutí poznať min. 10 hudobných skladieb a ich autorov. ✓ dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV
Hudobno – dramatické činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov- sociologická funkcia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ získané vedomosti prepájať s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora), využitím (kognitívnych) vedomostí z iných predmetov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV ✓ TBZ

Učebné zdroje

- ✓ Felix, Langsteinová: Hudobná výchova pre 6.ročník ZŠ
- ✓ Regionálne spevníky
- ✓ CD – Jano Pavelčák deťom – inštrumentácia piesní pre 6.ročník

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>	
Časový rozsah výučby	1	
Obsah		
<i>Hudobné prechádzky storočiami</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Návraty do minulosti (uč. pre 9. roč. str. 8-16) ✓ Od hud. atómov cez módy,... (uč. pre 9. roč. str. 23-27) ✓ Hudobníci rôznych dôb ✓ Hudobné nástroje rôznych dôb ✓ Zakladatelia modernej slovenskej hudby (uč. pre 9. roč. str. 32 – 35) ✓ Galéria hud. skladateľov (uč. pre 9, roč. str. 36-39) 	
<i>Pestrá paleta populárnej hudby</i> (uč. pre 9.roč. str. 45- 67)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Džez ✓ Country ✓ Šansón ✓ Folk ✓ Beatles ✓ Opereta ✓ Muzikál ✓ Superstar ✓ Rock and roll 	
<i>Hudba na pomedzí</i> (uč. pre 9.roč. str. 68 – 75)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prieniky rôznych druhov a žánrov hudby (Bach, Korsakov – Varga...) ✓ Hudba k filmom ✓ Vážna versus populárna hudba ✓ Hudba a ja 	

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Vokálne – intonačné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spievať na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné, dvojhlasné piesne ľudové aj umelé, v durových, molových a modálnych tóninách ✓ využívať získané spevácke, intonačné a sluchové návyky a zručnosti. intonovať v tonálnom durovom rade (c1 - c2) ✓ intonovať v diatonických melodických útvaroch durového a molového tónoradu na solmizačné slabiky ✓ orientovať sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov ✓ dokázať posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zaspievať čisto, kultivovane najmenej 5 ľudových, umelých piesní iných národov a 8 regionálnych slovenských ľudových piesní 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokázať realizovať a vytvárať inštrumentálne sprievody k piesňam, rešpektujúc ich charakter ✓ jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch „podporiť“ charakter, zmeny nálad hudobnej ukážky, zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby ✓ rytmizácia jednoduchých inštrumentálnych sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu ✓ hranie jednoduchých sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch s využitím predohry, dohry, medzihry 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedieť sprevádzať, vytvoriť hudobný sprievod k piesňam na rytmických a melodických nástrojoch orffovho inštrumentára 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MUV ✓ MEV ✓ TBZ

<p>Hudobno – pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu, vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie, v súlade s charakterom piesne alebo skladby ✓ realizovať hudobno-pohybové hry so spevom ✓ vyjadriť náladu a obsah hudby pohybom, na základe svojich individuálnych schopností a zručností vytvárať pohybové improvizácie a kreácie ✓ pohybové stvárnenie zmien tempa, rytmu, dynamiky taktovanie piesní v 2/4, 3/4 a 4/4 takte 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vie reagovať pohybom na hudbu, vyjadriť pohybom charakter, výraz a náladu piesne a znejúcej hudby ✓ taktovať pri niektorých piesňach ✓ rozpoznať niektoré tance rôznych štýlových období a žánrov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ MUV
<p>Percepčné činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientovať sa v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma ✓ chápať funkciu a komunikačné schopnosti hudby ✓ sluchovo rozlíšiť hudobné nástroje v orchestri ✓ dokázať zaradiť a charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru ✓ postrehnúť výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby ✓ dokázať verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami ✓ charakterizovať základné črty daných slohových období na základe počúvaných skladieb - hudba na starších čias (stredovek, barok, klasicizmus, romantizmus), hudba 20. storočia. charakterizovať základné typy džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ po viacnásobnom vypočutí poznať minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV

<p>Hudobno – dramatické činnosti</p>	<p>✓ integrovať a komplexne využívať vokálne hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu získať schopnosť empatického a asertívneho správania sa</p>	<p>✓ rozvíjať vlastnú hudobnosť v skupinových hudobných činnostiach a aktivitách využiť osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácii 1 hudobno-dramatického príbehu</p>	<p>✓ OSR ✓ TBZ ✓ RLK</p>
---	--	---	----------------------------------

Učebné zdroje

- ✓ Regionálne spevníky
- ✓ CD – Jano Pavelčák deťom – inštrumentácia piesní

Hodnotenie a klasifikácia

Predmet hudobná výchova je klasifikovaný na vysvedčení známku. Hodnotíme podľa metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri príbežnom hodnotení uplatní učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť, pričom zohľadní ich individuálne osobitosti.

Predmet	<u><i>Výtvarná výchova</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet **výtvarná výchova** (ďalej VYV) nižšieho sekundárneho vzdelávania plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Naďalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VYV sa musí podieľať na tejto transformácii. **Uskutočňuje sa to:**

- ✓ dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- ✓ nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality, postupmi ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,
- ✓ väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Ťažisko sebvýjadrovania sa, oproti primárnemu vzdelávaniu, prenáša na iné oblasti aktivity. Do vyučovania sú zaradované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení

skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Zapája sa koncepčné a konštrukčné myslenie, ktoré je uvádzané do vzťahu s myslením estetickým. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívnosti. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti. Preto vo výtvarnej výchove potrebuje objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu.

Metodické východiská predmetu:

Vyučovanie VYV je programovaný a riadený proces, v ktorom ale učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenia žiaka.

Východiskami tohto procesu sú:

1. činnosti žiakov, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry;

2. témy/námety/obsahy zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter;

VYV predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať **základné antropologické koncepty:**

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarita...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta),
- kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Témy ponímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Žiak spracováva (mentálne i formálne) symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta. Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém, VYV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia. To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje cieľ kognitívny.

3. v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa;

V nižšom sekundárnom vzdelávaní sa zvyšuje dôraz na poznávanie a veku primeraný rozbor diel vizuálnej kultúry – jednak kľúčových diel reprezentujúcich historické epochy a kultúry, jednak diel reprezentujúcich súčasné tendencie vizuálnych umení.

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VYV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VYV podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Žiaci väčšinou budú pracovať individuálne s využitím pomôcok potrebných k danej výtvarnej téme a technike. Budú využívať počítač, kde budú pracovať s voľne dostupnými výtvarnými aplikáciami na internete a s programami určenými na VYV. Učiteľ pripraví žiakom aktivity, ktoré vykonávajú pod dohľadom a s podporou učiteľa vlastným individuálnym tempom. Žiaci musia mať dostatok príležitostí experimentovať, skúmať a tvoriť.

Metódy a postupy

- ✓ metódy názorné
- ✓ demonštračné
- ✓ praktické
- ✓ nácvik zručností
- ✓ priama skúsenosť a rozhovor učiteľa so žiakmi
- ✓ brainstorming

- ✓ Gordonova metóda (hľadanie originálneho riešenia)
- ✓ motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohol žiak pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používať spôsoby hodnotenia pochvalou, slovným a individuálnym hodnotením)
- ✓ metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Stratégie vyučovania

- ✓ *skupinové vyučovanie*
- ✓ *problémové vyučovanie*
- ✓ *projektové vyučovanie*
- ✓ *programové učenie*
- ✓ *tvorivé vyučovanie*
- ✓ *objavujúce vyučovanie*

Prierezové témy

- ✓ *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)*
- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Multikultúrna výchova (MUV)*
- ✓ *Mediálna výchova (MEV)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*
- ✓ *Finančná gramotnosť (FIG)*

Obsah

Obsah vyučovania VYV tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov, vždy na úrovni

zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ.

Metodické rady		Edukačné témy / výtvarné problémy	
1. výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	5.1. negatív a pozitív /v plošnom vyjadrení negatív a pozitív /v plastickom vyjadrení	6.1. mierka a proporčné vzťahy, operácie s proporciami	7.1. poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii
2. možnosti zobrazovania videného sveta	5.2. kreslenie predmetu podľa skutočnosti/ modelácia šrafovaním tieňovaním, lavírovaním	6.2. kreslenie figúry podľa skutočnosti a pamäti	7.2. kreslenie priestoru / perspektíva
3. podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy	5.3. kubizmus a konštruktivizmus	6.3. kinetické /svetelné umenie	7.3. dada, neodada
5.4. surrealizmus			
6.4. op-art		7.4. akčné umenie	
5.5. abstraktné umenie			
4. podnety výtvarného umenia	5.6. ranokresťanské a byzantské umenie /mozaika alt. . ranokresťanské a byzantské umenie /ikona	6.5. stredoveké a gotické umenie	7.5. renesančné umenie
5. podnety fotografie	5.7. základy práce s fotoaparátom / hry s ostrosťou a neostrosťou /digitálny fotoaparát, uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači	6.6. inscenovaná fotografia /kresba svetlom, zmeny osvetlenia – vplyv na plasticitu	7.6. fotografická reportáž /spájanie obrazov /tvorba deja, záznam akcie, performancie
6. podnety filmu a videa	5.8. záber, spájanie obrazov, montáže, koláže	6.7. vzťah obrazu a zvuku vo filme hudba, hlas a slovo, strih	7.7. scenár /literárna príprava filmu a videa

7. podnety architektúry	5.9. hravé skúmanie priestoru	6.8. urbanizmus /plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina /fantastické priestory	7.8. typ, funkcia a výraz stavby
8. podnety dizajnu	5.10 obalový dizajn /materiál, tvar a grafické riešenie alt. návrh loga, značky, ex libris	6.9. odevný dizajn /časť odevu, doplnok	7.9. dizajn výrobku /návrh úžitkového predmetu
9. podnety tradičných remesiel	5.11. podnety hrnčiarstva /alt.: kombinácia hrnčiarstva a drotárstva	6.10. podnety košíkárstva, pletenie	7.10. podnety krajčírstva, /alt.: podnety čipkárstva
10. elektronické médiá	5.12. úprava digitálneho obrazu /skenovanie /základné operácie s digitálnym obrazom /alt.: ukážky možností úpravy digitálnej fotografie v počítači	6.11. spracovanie a montáž obrazu /vrstvy, filtre, transformácie, farebné variácie /písmo a obraz /alt.: simulovanie vrstiev a filtrov prostredníctvom mechanických a výtvarných prostriedkov	7.11. morfing /transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom softveru /alt.: transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom rozkresby, princípy morfingu
11. podnety hudby a literatúry, / synestetické podnety	5.13. grafická partitúra /pokús o jej hudobnú interpretáciu	6.12. farebná hudba /objekt, hudobno-vizuálny nástroj /alt.: zvuková plastika, objekt	7.12. vizuálna poézia /pokús o recitáciu
12. podnety rôznych oblastí poznávania sveta	5.14. výtvarné hry s problematikou dejepisu alt. výtvarné hry s problematikou zemepisu	6.13. podnety prírodopisu /prírodné štruktúry	7.13. telo človeka, zvieratá
13. tradícia a identita / kultúrna krajina	5.15. výtvarné reakcie na rôzne typy regionálnych ornamentov /ornamentov rôznych kultúr	6.14. výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov ...)	7.14. rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou
14. škola v galérii /galéria v škole	5.16. objavovanie prvkov obrazu v galerijnej zbierke alt. galéria na internete	6.15. obraz pre 5 zmyslov	7.15. slovo a obraz

Kompetencie – spôsobilosti

Žiak by mal mať po absolvovaní **nižšieho sekundárneho vzdelania** tieto vedomosti, zručnosti a postoje:

➤ **vedomosti**

vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania sa naučil:

➤ **zručnosti a spôsobilosti**

↻ **formálne zručnosti**

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- ✓ zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
- ✓ dokázať vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika),
- ✓ hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobneninou (filmový trik, kulisa, maskovanie, mimikry),
- ✓ vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
- ✓ vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a soľptúry,
- ✓ vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu,
- ✓ tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty,

- ✓ vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- ✓ vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť,
- ✓ vo svojom vyjadrovacom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.

⇒ **technické zručnosti**

Žiak dokáže:

- ✓ zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- ✓ kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania,
- ✓ zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- ✓ zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- ✓ zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru – balenie (paketáž), obliepanie, obväzovanie, odrôtovanie,
- ✓ zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- ✓ zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- ✓ zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží,
- ✓ zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

⇒ **mentálne spôsobilosti**

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- ✓ vedieť odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobrazit') alebo hľadiska (dôležité – nepodstatné, zaujímavé – nezaujímavé),

- ✓ chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti,
- ✓ vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr – uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky) ...,
- ✓ uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie, (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov) matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia)
- ✓ pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo.

⇒ **postoje**

hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori **tvorivý prístup** – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda **autentické riešenie**, a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom výučby, ktorý vyvažuje prevažne propozíčné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka formujeme tieto postoje:

- ✓ otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- ✓ otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- ✓ v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- ✓ náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- ✓ tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí
- ✓ aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.
- ✓ vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ich so svojím štýlom,
- ✓ hľadať vlastné cesty sebaujadrnenie; budovania vlastného vkusu a tváre (imidžu),
- ✓ spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov.

Ročník	<i>Piaty – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	5.1 negatív a pozitív v plošnom vyjadrení ✓ a) figurálna kompozícia v členitom prostredí rozkreslená na puzzle (pole zodpovedá obrysu tvaru); kontrastné vyfarbenie rozlišujúce pozadie a figúry; vystrihnutie a skladače ✓ b) šablona – negatív-pozitív: kresba tvaru podľa skutočnosti (dôraz na obrys); vyrezanie tvaru – vznik negatívneho tvaru (pozadie); kompozícia využívajúca obidve časti šablóny – radenie, variovanie tvarov ✓ b) kresba figúr (resp. predmetov) v pohybe (v rôznych polohách),šrafovanie figúry ako plochy,šrafovanie pozadia ako plochy	✓ rozvoj obrazotvornosti, schopnosť odlišť figúru a pozadie ✓ pochopiť vzťahy a zameniteľnosť vonkajšieho vnútorného tvaru, objavovať význam v tvaroch, ich slovné vyjadrenie ✓ radosť z objavovania, tolerancia k viacznačnosti ✓ kresliť prostredníctvom šrafovania	✓ OSR
2. možnosti zobrazovania videného sveta	5.2 kresba predmetu podľa skutočnosti	✓ základný nácvik proporčného zobrazenia videnej skutočnosti ✓ poznávať vzťahy podmieňujúce zobrazovanie ✓ zážitok iluzívneho priestoru ✓ zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, pero, fixy,uhlík...)	✓ ENV ✓ OSR
3. podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy	5.3 kubizmus, futurizmus a konstruktivizmu 5.4 surrealizmus ✓ základné pochopenie surrealistických princípov tvorby	✓ zvládnuť základné operácie s geometrickou redukciov tvarov ✓ spoznávať nový spôsob zobrazovania, nového štýlu; poznať princíp kubistickej štylizácie; podľa vyspelosti žiakov: rozoznať a vedieť jednoducho charakterizovať kubizmus (futurizmus, konstruktivizmus); pochopenie vnútornej geometrickej konštrukcie tvarov ✓ pochopiť surrealistickú tvorbu	✓ OSR

	5.5 abstraktné umenie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ objavovať a tolerovať analytický prístup k poznávaniu a zobrazovaniu 	
4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	5.6 ranokresťanské a byzantské umenie <ul style="list-style-type: none"> ✓ a) figurálna mozaika: doladenie sa do kontextu neskorej antiky – Byzancie; analýza mozaiky (budovanie tvaru a línie, farebné rozloženie); kresebný návrh a ukladanie obrazu zo štvorcov alebo kociek ✓ b) návrh mozaikovej dlažby: skladanie motívu z geometrických a figuratívnych tvarov; využitie opakovania, otáčania a prevrátenia obrazcov ✓ c) maľba ikony: inšpirácia farebnosťou a tvarovosťou ikony 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť myšlienkové, materiálové a technické možnosti danej doby ✓ budovať tvary cez výstavbu plochy ✓ pochopiť kontrasty farby a kontrasty tektoniky mozaiky ✓ vedieť, čo je ikona 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MUV
5. podnety fotografie	5.7 základy práce s fotoaparátom <ul style="list-style-type: none"> ✓ námet: fotografovanie ľubovoľných motívov; technika: hry s ostrosťou a neostrosťou, digitálny fotoaparát uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ oboznámiť sa so základmi fotografovania ✓ naučiť sa vybrať v hľadáčkovi výsek skutočnosti ✓ využiť možnosti expozície a zaostrenia ako výtvarného výrazu fotografie ✓ naučiť sa ukladať fotografie z digitálneho fotoaparátu do počítača 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
6. podnety filmu a videa	5.8 záber - úvod do filmovania <ul style="list-style-type: none"> ✓ námet: akcia, dianie v triede technika: krátky digitálny videozáznam ✓ záber; spájanie obrazov, filmové montáže a koláže 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnuť základné úkony s videokamerou ✓ pochopiť komplexnosť prípravy záberu – poznávať hodnotu každého záberu ✓ objavovať spôsoby akými sa môžu obrazy vzájomne vzťahovať, komunikovať, súperiť, ukazovať neviditeľné súvislosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
7. podnety architektúry	9 hravé skúmanie priestoru <ul style="list-style-type: none"> ✓ a) odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov v ňom – tvorba priestorových štruktúr odrážajúcich tvar (funkciu) mapovaného javu (proporcií, pohybov, polôh tela pri rôznych činnostiach;) modelovanie „schránok“ na bývanie, na pohyb pre človeka alebo živočíchov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať priestorovú predstavivosť a manuálne zručnosti pri vyjadrení predstavy v kresbe a v modeli ✓ poznávať prvky interiérového priestoru, jeho odlišenie od priestoru vonkajšieho 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR

	5. b) vytváranie vnútra – interiéru a prvkov, ktoré ho naplňajú; možnosti dutých prvkov: čím sa dá naplňať prázdno; žiaci kreslia, maľujú, robia model	✓ kultivovať zmyslové vnímanie, budovať názor na funkciu priestoru, záznamy pohybov a priestorových zón tela	
8. podnety dizajnu	<p>5.10 návrh loga, značky, exlibris</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vzťah materiálu, tvaru a grafického riešenia ✓ a) netypický predmet, netradičný obal; ✓ b) logo pre vlastnú firmu, obľúbenú hudobnú skupinu a pod. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ hľadať formy pre grafické vyjadrenie jednoduchého a výrazného symbolu ✓ poznávať zásady symboliky ✓ chápať vážnosti a vtipu v sebareprezentácii ✓ charakterizovať seba samého, vyjadriť svoje typické znaky, vlastnú ikonografiu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV
9. podnety tradičných remesiel	<p>5.11 podnety hrnčiarstva/</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kombinácia hrnčiarstva a drotárstva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať manuálne zručnosti ✓ poznávať tradičné spôsoby ✓ remeselnej výroby ✓ objavovať technické možnosti - využiť tradičný postup v aktualizovanej podobe ✓ zvládnuť základy modelovania, ✓ spracovania modelovacej hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ ENV ✓ OSR
10.elektronické médiá	<p>5.12 úprava digitálneho obrazu/</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ skenovanie/ základné operácie s digitálnym obrazom /alt.: ukážky možnosti úpravy digitálnej fotografie v počítači 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ získať základné zručnosti pri prenose a upravovaní digitálneho obrazu ✓ vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia ✓ oddôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobraziť) alebo hladiska(dôležité – nepodstatné, zaujímavé, nezaujímavé) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ MUV
11. podnety hudby	<p>5.13 grafická partitúra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pokus o jej hudobnú interpretáciu - námet: nový spôsob zapisovania hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať grafické (kresbové) improvizračné schopnosti ✓ poznávať symbolický vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom ✓ nový pohľad na možnosti záznamu zvuku alebo myšlienky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ RLK ✓ OSR

<p>12. podnety rôznych oblastí poznávania sveta</p>	<p>5.14 výtvarné hry s problematikou dejepisu / alt. s problematikou zemepisu</p> <p>✓ námet: analógie s látkou dejepisu; technika: príbeh a obraz (alt. socha - pomník) na jeho základe</p>	<p>✓ rozvíjať obrazotvornosť a fantáziu vo vzťahu k poznávacím procesom; ✓ pochopiť celistvosť vyjadrovania sveta prostredníctvom jazykov rôznych predmetov ✓ prepojiť zmyslovo-citové reakcií s poznávacími procesmi ✓ uvedomiť si možnosti výtvarného vyjadrenia podnetov dejepisu, zemepisu</p>	<p>✓ RLK ✓ ENV</p>
<p>13. tradícia a identita/kultúrna krajina</p>	<p>5.15 výtvarné reakcie na rôzne typy regionálnych ornamentov /ornamentov rôznych kultúr</p> <p>✓ námet: aplikácie ornamentu na súčasný odev, na automobil, lietadlo, úžitkový predmet</p>	<p>✓ vyjadrovať vlastný rytmus opakovaným tvarom, motívom ✓ spoznávať, porovnávať a spájať rôzne tradície; chápať ornament ako organickú súčasť prejavu človeka ✓ používať a inovovať tradičné zobrazovacie schémy a aplikácie</p>	<p>✓ MUV ✓ MEV ✓ RLK ✓ OSR</p>
<p>14.škola v galérii/galéria v škole/</p>	<p>5.16 objavovanie prvkov obrazu</p> <p>✓ a) výstava v galérii/ múzeu; objavovanie diela/ diel v galérii a hlbšie uvažovanie o nich na základe predchádzajúceho vzбудenia záujmu o originál diela a jeho bližšie spoznanie ✓ b) ľubovoľná sada rôznych reprodukcí diel</p>	<p>✓ rozvíjať interpretačné schopnosti</p>	<p>✓ MUV ✓ MEV ✓ RLK ✓ OSR</p>

Učebné zdroje

- ✓ BARTKO, O., FILA, R., REISTETTEROVÁ, Z.: *Výtvarná príprava*. Bratislava:SPN,1988
- ✓ BARTKO, O.: *Farba a jej použitie*. Bratislava: SPN, 1980
- ✓ BERTÓK, I., JANOUŠEK, I.: *Počítače a umenie*. Bratislava. SPN, 1989
- ✓ DÉMUTH, A.: *Čo je farba*. Bratislava: Iris, 2005
- ✓ FAGAN, CH., M.: *Sedemdesiat veľkých vynálezov starovekého sveta*. Bratislava: Slovart
- ✓ FIELL, CH., FIELL, P.: *Design pro 21. stololetí*. Kolín: Taschen, 2004
- ✓ FILA, R.: *Načo nám je umenie*. Bratislava: Mladé letá,1991

- ✓ GERŽOVÁ, J. a kol.: *Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia 2. polovice 20. stor.* Bratislava: Profil, 1988
- ✓ LOSOS, L.: *Techniky maľby.* Bratislava: Pallas, 1992
- ✓ MONACO, J.: *Jak číst film. Svět filmu, médií a multimédií.* Praha: Albatros, 2004
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Linie, barva, tvar ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 2004
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Techniky ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 1996
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Řády a projekty ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 1997
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Proudy ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 1999
- ✓ ŠTOFKO, M.: *Metodika k novej koncepcii výtvarnej výchovy.* Bratislava, 2005
- ✓ TÖTENBERG, M. (ed.): *Lexikon světových filmů.* Praha: Orpheus
- ✓ VANČÁT, J.: *Výtvarná výchova v dobe digitalizace.* In: *Výtvarná výchova 3/1995-96*
- ✓ Internet
- ✓ Edukačné CD

Ročník	Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	6.1 mierka a proporčné vzťahy, ✓ operácie s proporciami	✓ rozvoj obrazotvornosti, zvládnuť základy proporčnej stavby predmetu ✓ pochopiť vzťahy a zameniteľnosť vonkajšieho a vnútorného tvaru, objavovať význam v tvaroch, ich slovné vyjadrenie, zvládnuť základy proporčnej stavby predmetu	✓ OSR ✓ FIG

<p>2. možnosti zobrazovania videného sveta</p>	<p><i>6.2 kreslenie figúry podľa skutočnosti a pamäti</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ základný nácvik proporčného zobrazenia videnej skutočnosti ✓ poznávať vzťahy podmieňujúce zobrazovanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO
<p>3. podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy</p>	<p><i>6.3 kinetické /svetelné umenie/</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ základné operácie s redukciami tvarov, vyjadrovať sa základnými postupmi tvorby objektu ✓ oboznámiť žiaka s kinetickým umením, optickými klamami ✓ viesť k precíznosti a trpezlivosti pri tvorbe reprodukcie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ OZO
<p>4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia</p>	<p><i>6.4 stredoveké agotické umenie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť myšlienkové, materiálové a technické možnosti doby ✓ oboznámiť žiakov s pojmom gotika, s hlavnými znakmi tohto slohu, s pojmom a konštrukciou vitráže. ✓ tvorivo využiť podnety vo vlastných nápadoch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK
<p>5. podnety fotografie</p>	<p><i>6.5 inscenovaná fotografia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ /kresba svetlom, zmeny osvetlenia – vplyv na plasticitu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť komplexnosť prípravy záberu – poznávať hodnotu každého záberu ✓ oboznámiť sa s možnosťami zmien svetla vo fotografii. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
<p>6. podnety filmu a videa</p>	<p><i>6.6 vzťah obrazu a zvuku vo filme</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hudba, hlas a slovo, strih 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť komplexnosť prípravy záberu – poznávať hodnotu každého záberu ✓ oboznamovať sa s prácou so zvukom, nahráť a priradiť zvuky k rôznym obrázkom s rôznymi situáciami. ✓ vedomé rozvíjať tvorivosť, sebarealizáciu, zážitkové vyjadrenie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR

<p>7. podnety architektúry</p>	<p><i>6.7 plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina, fantastické priestory</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať priestorovú predstavivosť a manuálne zručnosti pri vyjadrení predstavy v kresbe a v modeli ✓ poznávať prvky exteriérového priestoru, jeho odlišenie od priestoru vnútorného, oboznámiť žiakov s náplňou práce architekta pri projektovaní obytných zón, s pravidlami výstavby. ✓ kultivovať zmyslové vnímanie, budovať názor na funkciu krajiny ✓ vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny s inými typmi krajín, architektúr, uvedomiť si špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ FIG ✓ OZO ✓ DOV
<p>8. podnety dizajnu</p>	<p><i>6.8 odevný dizajn, časť odevu, doplnok</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pojem móda, dizajn, známe návrhárske mená, rozvíjať fantáziu a tvorivosť ✓ chápať vážnosť a vtip v sebareprezentácii, rozvíjať vkus a cítenie ✓ poznávať históriu odevnej tvorby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ FIG ✓ RLK
<p>9. podnety tradičných remesiel</p>	<p><i>6.9 podnety košíkarstva, pletenie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať manuálne zručnosti ✓ poznávať tradičné spôsoby remeselnej výroby ✓ objavovať technické možnosti - využiť tradičný postup v aktualizovanej podobe ✓ spoznávať zvyky a podujatia v obci a jej blízkom okolí, pripomenúť si so žiakmi činnosti, ktoré robili ich starí rodičia a dnes sa nerobia, alebo ich nahradila práca techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ MUV ✓ RLK
<p>10. elektronické médiá</p>	<p><i>6.10 spracovanie a montáž obrazu vrstvy, filtre, transformácie, farebné variácie, písmo a obraz</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ získať základné zručnosti pri prenose a upravovaní digitálneho obrazu ✓ vedieť využívať voľne dostupné webové aplikácie na úpravu obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR

<p>11. podnety hudby a literatúry</p>	<p>6.11 farebná hudba</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objekt, hudobno – vizuálny nástroj, ✓ alt. zvuková plastika, objekt 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať grafické (kresbové) improvizračné schopnosti ✓ poznávať symbolický vzťah medzi akustickým a vizuálnym znakom ✓ viesť žiakov k spontánnemu zápisu rôznych typov hudby ,dodatočne ilustrovať tieto grafické partitúry vhodnými ilustráciami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK ✓ MEV
<p>12. podnety rôznych oblastí poznávania sveta</p>	<p>6.12 podnety prírodopisu (prírodné štruktúry)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať obrazotvornosť a fantáziu vo vzťahu k poznávacím procesom; ✓ pochopiť celistvosť vyjadrovania sveta prostredníctvom jazykov rôznych predmetov ✓ prepojiť zmyslovo-citové reakcií s poznávacími procesmi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ ENV
<p>13. tradícia a identita/kultúrna krajina</p>	<p>6.13 výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry, odevov,jedál, zvykov ...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zamýšľať sa nad tradíciami a súčasným životným štýlom ✓ evidovať zmeny a inovovať ich ✓ porovnávať tradičné a novodobé zvyky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR
<p>14.škola v galérii/galéria v škole/</p>	<p>6.14 obraz pre 5 zmyslov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať interpretačné i ✓ zamerať sa na zhrnutie poznatkov o výstavbe umeleckého diela, vyjadriť pocity z použitia jednotlivých ukážok 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV

Učebné zdroje

- ✓ BARTKO, O., FILA, R., REISTETTEROVÁ, Z.: *Výtvarná príprava*. Bratislava:SPN,1988
- ✓ BARTKO, O.: *Farba a jej použitie*. Bratislava: SPN, 1980
- ✓ BERTÓK, I., JANOUŠEK, I.: *Počítače a umenie*. Bratislava. SPN, 1989
- ✓ DÉMUTH, A.: *Čo je farba*. Bratislava: Iris, 2005
- ✓ FAGAN, CH., M.: *Sedemdesiat veľkých vynálezov starovekého sveta*. Bratislava: Slovart
- ✓ FIELL, CH., FIELL, P.: *Design pro 21. stoloť*. Kolín: Taschen, 2004
- ✓ FILA, R.: *Načo nám je umenie*. Bratislava: Mladé letá,1991

- ✓ GERŽOVÁ, J. a kol.: *Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia 2. polovice 20. stor.* Bratislava: Profil, 1988
- ✓ LOSOS, L.: *Techniky maľby.* Bratislava: Pallas, 1992
- ✓ MONACO, J.: *Jak číst film. Svět filmu, médií a multimédií.* Praha: Albatros, 2004
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Linie, barva, tvar ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 2004
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Techniky ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 1996
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Řády a projekty ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 1997
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Proudy ve výtvarné výchově.* Praha: Sarah, 1999
- ✓ ŠTOFKO, M.: *Metodika k novej koncepcii výtvarnej výchovy.* Bratislava, 2005
- ✓ TÖTENBERG, M. (ed.): *Lexikon světových filmů.* Praha: Orpheus
- ✓ VANČÁT, J.: *Výtvarná výchova v dobe digitalizace.* In: *Výtvarná výchova 3/1995-96*
- ✓ Internet
- ✓ Edukačné CD

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	1		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	7.1 poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomiť si rôzne možnosti usporiadania ✓ naučiť sa hľadať a dopĺňať zmysel v náhodných zoskupeniach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV

<p>2. možnosti zobrazovania videného sveta</p>	<p>7.2 kresba priestoru / perspektíva, maľovanie krajiny, inštalovanie prvkov v priestore</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť perspektívne zobrazovanie ✓ pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov a ich vzájomnú mierku ✓ všímať si umiestnenie vecí v priestore, tvorivo reagovať na ne ✓ oboznámenie sa s umením inštalácie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV
<p>3. podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy</p>	<p>7.3 dada, neodada / akčné umenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopenie atmosféry a doby dadaizmu ✓ a) základné pochopenie zmyslu pop artu a nového realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
<p>4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia</p>	<p>7.4 renesančné umenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopenie myšlienkové, materiálové a technické možnosti doby ✓ hľadať vzťahy medzi prírodou, technikou a umením ✓ c) uvedomovať si kompozície prvkov v priestore, na ploche 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV
<p>5. podnety fotografie</p>	<p>7.5 fotografická reportáž <ul style="list-style-type: none"> ✓ spájanie obrazov – tvorba deja, záznam akcie, performancie </p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť výrazové prostriedky fotografickej reportáže 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV
<p>6. podnety filmu a videa</p>	<p>7.6 scenár <ul style="list-style-type: none"> ✓ literárna príprava filmu a videa </p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pochopiť nevyhnutnosť rozpracovania námetu a scenára ako ✓ prvého štádia prípravy filmu ✓ vedome rozvíjať tvorivosť, sebarealizáciu, zážitkové vyjadrenie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR
<p>7. podnety architektúry</p>	<p>7.7 typ, funkcia a výraz stavby, jej vzhľad</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a) rozvíjať kombinačné schopnosti a kauzálne myslenie ✓ b) úvod do logických súvislostí medzi funkciou, tvarom, materiálom, farbou ✓ rozoznať historizmy v architektúre a súčasnú hybridnú architektúru 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ FIG ✓ OZO

8. podnety dizajnu	7.8 dizajn výrobku / návrh úžitkového predmetu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať inovatívne myslenie ✓ fantastické a „patafyzické“ nápady 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ FIG
9. podnety tradičných remesiel	7.9 podnety krajčírstva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ objavovať nové technické možnosti ✓ získať záujem o tradície ľudového remesla ✓ využiť tradičný postup v aktualizovanej podobe ✓ rozvíjať manuálne zručnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ ENV ✓ OSR
10. elektronické médiá	7.10 morfiing <ul style="list-style-type: none"> ✓ transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom softvéru ✓ alt. : transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom rozkresby, princípy morfiingu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ získať základné zručnosti pri prenose a upravovaní digitálneho obrazu ✓ vedieť využívať voľne dostupné webové aplikácie na úpravu obrazu ✓ objavovať možnosti morfiingu ✓ porovnávať zmeny výrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ RLK
11. podnety hudby a literatúry	7.11 vizuálna poézia <ul style="list-style-type: none"> ✓ pokus o recitáciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ hľadať symbolický vzťah medzi výtvarnými a akustickými kvalitami hlásky, slova ✓ (rytmus, rým, hlasitosť, farba... význam); medzi hmatovými kvalitami materiálu, vôňou, chuťou evokáciou, zvukom a obrazom ✓ rozvíjať improvizáciu schopnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
12. podnety rôznych oblastí poznávania sveta	7.12 telo človeka , zvierat'a	<ul style="list-style-type: none"> ✓ objavovať výtvarné kvality netradičných pohľadov na ľudské a zvieracie telo ✓ rozvíjať fantáziu ✓ posilniť poznatky z biológie a rozšíriť ich o estetické hľadisko 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OZO ✓ OSR
13. tradícia a identita/kultúrna krajina	7.13 rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou formou	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spoznávať a aktívne spracovávať mikrohistóriu ✓ rozvíjať fantáziu ✓ posilňovať identitu a toleranciu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RLK ✓ OSR

14.škola v galérii/galéria v škole/	7.14 slovo a obraz	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvíjať interpretačné i ✓ zamerať sa na zhrnutie poznatkov o výstavbe umeleckého diela, vyjadriť pocity z použitia jednotlivých ukážok ✓ poznávať umenie v origináli ✓ (i prostredníctvom literatúry, internetu), priamy styk s voľným a úžitkovým umením na výstavách, podujatiach, v urbanistickom a prírodnom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV
-------------------------------------	--------------------	---	---

Učebné zdroje

- ✓ BARTKO, O., FILA, R., REISTETTEROVÁ, Z.: *Výtvarná príprava*. Bratislava:SPN,1988
- ✓ BARTKO, O.: *Farba a jej použitie*. Bratislava: SPN, 1980
- ✓ BERTÓK, I., JANOUŠEK, I.: *Počítače a umenie*. Bratislava. SPN, 1989
- ✓ DÉMUTH, A.: *Čo je farba*. Bratislava: Iris, 2005
- ✓ FAGAN, CH., M.: *Sedemdesiat veľkých vynálezov starovekého sveta*. Bratislava: Slovart
- ✓ FIELL, CH., FIELL, P.: *Design pro 21. stololetí*. Kolín: Taschen, 2004
- ✓ FILA, R.: *Načo nám je umenie*. Bratislava: Mladé letá,1991
- ✓ GERŽOVÁ, J. a kol.: *Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia 2. polovice 20. stor.* Bratislava: Profil, 1988
- ✓ LOSOS, L.: *Techniky maľby*. Bratislava: Pallas, 1992
- ✓ MONACO, J.: *Jak číst film. Svět filmu, médií a multimédií*. Praha: Albatros, 2004
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Linie, barva, tvar ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, 2004
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Techniky ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah,1996
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Řády a projekty ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, 1997
- ✓ ROESELOVÁ, V.: *Proudy ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, 1999
- ✓ ŠTOFKO, M.: *Metodika k noveji koncepcii výtvarnej výchovy*. Bratislava, 2005
- ✓ TÖTENBERG, M. (ed.): *Lexikon světových filmů*. Praha: Orpheus
- ✓ VANČÁT, J.: *Výtvarná výchova v dobe digitalizace*. In: *Výtvarná výchova 3/1995-96*

- ✓ Internet
- ✓ Edukačné CD

Hodnotenie a klasifikácia

Predmet výtvarná výchova je klasifikovaný na vysvedčení známku. Hodnotíme podľa metodických pokynov č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

V priebežnom hodnotení žiakov budeme prihliadať na aktivitu, tvorivosť a zvládnutie zadaných úloh, vypracovanie projektov. Hodnotíme stupnicou známok 1 – 5.

Každý žiak bude mať svoje portfólio, kde bude ukladať súbor svojich prác z VYV.

Priebežné hodnotenie má v prvom rade funkciu **pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj**. Tu budeme brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až v druhom rade je teda hodnotenie **porovnaním v rámci skupiny žiakov** (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri **zohľadnení osobitosti každého žiaka** poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. **Nehodnotíme teda len** (alebo v prvom rade) **výsledok** činnosti (vytvorený artefakt), **ale celý proces a prístup žiaka** v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je **osobný rozhovor so žiakom**, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú **spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti** (viď kritériá hodnotenia). Vo **vzájomnej komunikácii** má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu budeme príležitostne kombinovať aj so **sebahodnotením žiaka**. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj **škálovanie formou známok**, porovnateľné so známokovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Hodnotíme **škálou známok od 1 do 5, nebudeme známkovalť každú prácu** a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Každý žiak bude hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- ✓ **prístup** k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- ✓ **otvorenosť** voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- ✓ **cieľavedomosť** riešení,
- ✓ **záujem** o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- ✓ **schopnosť** spolupracovať,
- ✓ **schopnosť** zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- ✓ **technické zručnosti** (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- ✓ **formálne zručnosti** (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- ✓ **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **vnímania a prežívania**,
- ✓ **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **predstavivosti a fantázie**,
- ✓ mentálne spôsobilosti na **úrovni myslenia** (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- ✓ **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- ✓ **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- ✓ **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií
Výborný	<p>Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, ✓ žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, ✓ žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ✓ žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, ✓ žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, ✓ žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), ✓ žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, ✓ žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam,
chválitebný	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale ✓ je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, ✓ chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, ✓ nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom,
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, ✓ s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach,
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, ✓ neguje vyučovací proces

Predmet	<u>Výchova umením</u>
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Predmet **výchova umením**, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Má žiakom sprostredkovať živú skúsenosť umenia a svetové a národné kultúrne dedičstvo. Ťažiskovo vychádza z hudobného umenia a z vizuálnych umení – výtvarného, architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia.

Zámerom tohto predmetu je optimálne formovať osobnosť – emocionalitu a intelekt žiakov tak, aby si prostredníctvom tvorivých činností a komunikácie s umením vytvárali svoj autentický spôsob bytia. Prostredníctvom činnostného vyučovania, vzájomným prepojením tvorivého a objaviteľského princípu vytvárajú predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov a znalostí tak, aby sa umenie stalo imanentnou súčasťou života žiakov.

*Predpokladaný prínos predmetu **výchova umením**:*

- ✓ vyvážené rozvíjať intuitívnu, citovú aj racionálnu stránku osobnosti žiakov;
- ✓ zdokonaľovať gramotnosť (zručnosti, vedomosti a postoje) získanú v rámci výtvarnej a hudobnej výchovy v predchádzajúcich ročníkoch;
- ✓ rozvíjať tvorivosť žiakov;

- ✓ rozvíjať komplexný pohľad na umenie, chápať rôznosť poslania (spoločenskú funkciu) jednotlivých druhov umenia, rozumieť ich vyjadrovacím prostriedkom, médiám, žánrom a komunikačným stratégiám;
- ✓ rozumieť súčasným tendenciám umenia a poznať vlastnú kultúrnu tradíciu;
- ✓ vnímať hudbu a výtvarné umenie z hľadiska ich obrazného, metaforického vyjadrovania sveta, a to nie cez encyklopedické vedomosti, ale hlavne prostredníctvom zážitkov a tvorivých činností;
- ✓ naučiť sa orientovať v komunikačnom prostredí kultúry, získavať a vyhodnocovať informácie z rôznych zdrojov kultúrnej prevádzky (koncerty, festivaly, výstavy, prehliadky, internet, literatúra, reklama, masmédiá ...);
- ✓ experimentovať pri spájaní médií, žánrov a druhov umenia;
- ✓ vytvárať možnosť projektov, prepájajúcich výtvarné a hudobné umenie so slovesným umením, divadlom, filmom, pohybovou výchovou;
- ✓ formovať a usmerňovať hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov,
- ✓ umožňovať alternatívne metódy práce (skupinové vyučovanie, projektové vyučovanie, brainstorming, tvorivé dielne, ateliéry a pod.).

Ciele predmetu

Kognitívne ciele

Na základe vedomostí o rôznych druhoch umenia, ktoré žiaci získajú predovšetkým vlastnou činnosťou:

- ✓ nadobudnú schopnosť uplatňovať tieto vedomosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel
- ✓ spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových tvorcov diel rôznych umeleckých druhov a ich interpretov, diela typické pre kľúčové tendencie súčasného umenia, ako aj diela charakterizujúce štýlové znaky historických epoch
- ✓ spoznajú najdôležitejšie vlastnosti vyjadrovacích prostriedkov rôznych umení, technické postupy, nástroje a médiá
- ✓ na základe spoznávania a osvojovania si umeleckej výpovede domácich diel (výtvarných, hudobných, literárno-dramatických) v kontexte s európskou kultúrou získavajú úctu ku tvorcom a dielam svojej krajiny
- ✓ na základe svojich činností v tomto predmete získavajú schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami
- ✓ nadobudnú schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela a umelecké prejavy vlastného národa, ale i iných národov a etník

- ✓ dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z prírodných vied, geografie, histórie, etiky, literatúry, cudzích jazykov a vyhodnocovať ich vplyv na umenie
- ✓ dokážu vytvárať projekty, v ktorých budú syntetizovať vlastné i prevzaté nápady z jednotlivých umeleckých oblastí v intenciách polyestetického výchovy

Socioafektívne ciele

- ✓ prostredníctvom precítania a pochopenia umeleckých diel žiaci dokážu prekonať svoj egocentrizmus a stotožniť sa do istej miery s autormi týchto diel (empatia) pri zachovaní svojich vlastných názorov a postojov (asertivita)
- ✓ uprednostňovať autentické tvorivé riešenia vo vlastnom vyjadrovaní prostriedkami umenia a pri vnímaní umeleckých diel
- ✓ dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr
- ✓ vedia prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadajú v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život
- ✓ získavajú schopnosti spolupracovať v tíme, prevziať zodpovednosť za plánovanie, propagáciu, realizáciu i prezentáciu vlastnej práce i skupinových projektov
- ✓ chápu umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života

Psychomotorické ciele

- ✓ na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné, výtvarné, pohybové a literárne predstavy a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch
- ✓ dokážu zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky do celkov tak, aby prostredníctvom nich vedeli vyjadriť svoje myšlienky, predstavy, postoje, a tak komunikovať s okolitým svetom
- ✓ osvojujú si technické postupy potrebné na spracovanie materiálu (nahrávanie, montáž, strih, úprava akustického signálu, komunikácia a elaborácia prostredníctvom softvérov, vyhľadávanie umeleckých podnetov na internete a pod

Výchovne a vzdelávacie stratégie

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní budeme využiť aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Nové moderné metódy

- ✓ dramatizácia
- ✓ motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a inividuálne hodnotenia)
- ✓ metóda kauzálnych atribúcií (učiteľ sa pýta na možné príčiny neúspechu alebo úspechu žiaka)
- ✓ metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Stratégie vyučovania

- ✓ skupinové, návštevy hudobných a výtvarných podujatí
- ✓ zážitkové, skúsenostné metódy, metódy hrania
- ✓ improvizácia

Prierezové témy

- ✓ Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TBZ)
- ✓ Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)
- ✓ Ochrana života a zdravia (OZO)
- ✓ Multikultúrna výchova (MUV)
- ✓ Mediálna výchova (MEV)
- ✓ Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
- ✓ Environmentálna výchova (ENV)
- ✓ Dopravná výchova (DOV)

Kompetencie – spôsobilosti

Žiak by mal po absolvovaní vyššieho primárneho vzdelania mať vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje.

Vo výchove umení je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka – zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela; časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy, internet).

Absolvent nižšieho sekundárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- ✓ poznať charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia
- ✓ poznať znaky ťažiskových tendencií moderného a súčasného výtvarného a hudobného umenia
- ✓ orientovať sa v systémoch dizajnu a architektúry
- ✓ poznať žánre filmu a základné tendencie v jeho vývoji
- ✓ poznať najdôležitejšie médiá, nástroje a technické (realizačné) postupy v rôznych druhoch umenia
- ✓ poznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy v hudbe a vo výtvarnom umení
- ✓ orientačne poznať najdôležitejších autorov svetového a slovenského umenia
- ✓ diskutovať o umeleckých dielach,
- ✓ identifikovať a správne používať pojmy z podnetov ponúkaných z rôznych smerov hudobného a výtvarného umenia

Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- ✓ zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí)
- ✓ vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika)
- ✓ hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobneninou (filmový trik, kulisa, maskovanie, mimikry)
- ✓ vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu

- ✓ vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a soľptúry, spevu, inštrumentácie
- ✓ vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu
- ✓ tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať - prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty
- ✓ vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia
- ✓ vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť
- ✓ vo svojom vyjadrovacom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- ✓ zvládnuť základy narábania s rôznymi výtvarnými a hudobnými nástrojmi
- ✓ narábať s farbou, hmotou, tónom, gestom na úrovni gramotnosti
- ✓ zvládnuť konštrukčno - technické úkony s materiálmi
- ✓ zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov
- ✓ zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží
- ✓ zvládnuť základné grafické operácie na počítači

Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- ✓ vedieť odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobrazit'), alebo hľadiska (dôležité – nepodstatné, zaujímavé – nezaujímavé), alebo hudobného motívu
- ✓ chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako rôzne spôsoby vyjadrovania skutočnosti

- ✓ vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska, hudobných tradícií s inými typmi kultúr – uvedomiť si a dokázať reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky; hudba, folklór) ...
- ✓ uvedomovať si možnosti výtvarného a hudobného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov), matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia) ...
- ✓ pokúšať sa o sebacharakterizáciu, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo, zvučku

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- ✓ otvorenosť voči experimentovaniu s vyjadrovacími prostriedkami, technikou, postupom, motívom a témou
- ✓ otvorenosť voči hľadaniu analógií
- ✓ náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie stereotypov na základe podnetov fantázie a vlastného názoru (myslenia)
- ✓ tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí
- ✓ aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie
- ✓ vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí, ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ho so svojím štýlom
- ✓ hľadať vlastné cesty sebvýjadrenia, budovania vlastného vkusu a tváre (imidžu)
- ✓ spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov

Ročník	Ôsmy		
Časový rozsah výučby	0,5 + 0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zvuk a obraz – jazyk umenia	<p>Obraz v hudbe, hudba v obraze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytváranie hudby na vybrané vizuálne artefakty ✓ hľadanie hudobných ekvivalentov k výtvarným dielam ✓ hľadanie príbehu a obrazu v hudbe ✓ interpretácia obrazu ✓ hľadanie výtvarných ekvivalentov k hudobnému jazyku, formám a druhom, štýlom ✓ pokus vyjadrovať rôzne hudobné formy a žánre rôznymi vyjadrovacími prostriedkami ✓ analógie medzi vyjadrovacími prostriedkami a kompozičnými princípmi, žánrami a štýlmi <p>Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ štylizračné variácie motívu (geometrizácia, zahmlievanie, tvarové zmäkčenie, roztečenie, zoštíhlenie, stučnenie, poľudštenie...) ✓ štýl a výraz emócií v hudbe, láska a nenávisť stvárnená v hudobných dielach <p>Multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku, technika – tretia ruka človeka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ strihanie zvukov a filmových záberov, vytváranie obrazovo-zvukovej koláže ✓ elektronické nástroje, elektroakustická hudba, počítačová hudba, hudba na internete ✓ akustické základy spracovania a zaznamenávania zvuku ✓ strih zvuku a obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať a správne používať pojmy z podnetov ponúkaných z rôznych smerov hudobného a výtvarného umenia ✓ diskutovať o umeleckých dielach ✓ poznať charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia ✓ poznať žánre filmu a základné tendencie v jeho vývoji ✓ poznať základné vyjadrovacie prostriedky v hudbe a vo výtvarnom umení ✓ zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu ✓ vybrať časť zobrazovanej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film) ✓ vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu ✓ vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, spevu, inštrumentácie ✓ tvorivo používať rôzne výtvarné techniky a prostredníctvom nich vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty ✓ spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia ✓ vo svojom vyjadrovacom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ MEV ✓ MUV

<p>Tradícia a identita</p>	<p>Umenie a náboženstvo, umenie baroka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadrenie posvätného a transcendentného ako základných ľudských nástrojov – modlitba, kontemplácia, meditácia... ✓ baroková hudba, architektúra, barokový objekt, maliarstvo a sochárstvo <p>Prostredia a situácia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ mestské a vidiecke korene umenia (World music, Etno...) ✓ porovnanie kultúry a subkultúry mesta s vidiekom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnuť základy narábania s rôznymi výtvarnými a hudobnými nástrojmi ✓ narábať s farbou, hmotou, tónom, gestom na úrovni gramotnosti ✓ zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi ✓ zvládnuť základné (grafické) operácie na počítači ✓ vedieť odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobrazit') alebo hľadiska (dôležité – nepodstatné) alebo hudobného motívu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ RLK ✓ MEV ✓ MUV
<p>Prieniky umení</p>	<p>Divadlo a tanec – spojenie s hudbou a dizajnom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Interdisciplinárny projekt hudobnej performancie (návrhy kostýmov, premena prozaického textu na dramatický, pohybové a výtvarné stvárnenie postáv) ✓ Hudobné charaktery a portréty <p>Portrét spolužiaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ literárny opis spolužiaka – jeho tváre, postavy, zvykov, vkusu... ✓ fotografický portrét – osvetlenie, výraz, orámovanie – výsek reality, reklamná fotografia ✓ kresba hlavy – kreslenie podľa modelu, snaha o výstavbu proporcií na základe kresby, pokus o karikatúru <p>Mentálny portrét ľudskej osobnosti v hudbe</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako rôzne spôsoby vyjadrovania skutočnosti ✓ vnímať, analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho regiónu, hudobných tradícií s inými typmi kultúr – uvedomiť si a dokázať reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta, pamiatky, hudba, folklór, ...) ✓ uvedomovať si možnosti hudobného i výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (premeny látok, váhy, zmeny skupenstva), geometrie a matematiky, .. ✓ pokúšať sa o sebacharakterizáciu, o vyjadrenie svojich typických znakov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ ✓ OSR ✓ RLK

Učebné zdroje

- ✓ Internet

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	0,5 + 0,5		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Podnety umenia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podnety výtvarného umenia ✓ výtvarné umenie postmodernej ✓ reprodukcia výtvarného diela (malba, koláž) ✓ hudba v historickom priereze ✓ výlet do minulosti populárnej hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ orientačne poznať autorov svetového a slovenského umenia, diskutovať o umeleckých dielach ✓ vo svojom vyjadrovacím procese spracovať charakteristické podnety rôznych tendencií umenia 20.st. (koláž, malba, kresba) ✓ orientačne poznať charakteristické diela a štýl epoch európskeho umenia ✓ verbálne vyjadriť emócie z počúvanej hudby ✓ spolupracovať na projekte „výletu“ do minulosti populárnej hudby, prezentovať svoje výstupy a diskutovať o nich 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ MEV ✓ MUV
Komplexné projekty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ architektúra, architektonický návrh a model ✓ môj dom snov- projekt 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť architektonický návrh (kresba, model) budovy ✓ zvládnuť základy proporčnej stavby, prezentovať svoje výstupy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ TBZ
Prieniky umenia a vedy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarné reakcie na témy vedy ✓ veda a umenie ✓ výtvarné stvárnenie procesov (fyzikálnych, chemických, biologických) ✓ komiks o svojom živote ✓ hudba a príroda, človek voči prírode- príroda jako partner človeka ✓ hudba a príroda ✓ čtyri ročné obdoba- výtvarný projekt 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vo svojom vyjadrovacom procese využiť podnety z iných predmetov ✓ analyzovať a výtvarne vyjadriť rôzne javy alebo procesy, fyzikálne... ✓ tvorivo používať vybrané výtvarné techniky a prostredníctvom nich vedieť vyjadriť vlastné nápady ✓ vytvoriť jednoduchý komiks pomocou rôznych techník- perokresba, maľba... ✓ orientačne poznať autorov svetového a slovenského umenia ✓ vnímať, analyzovať, hodnotiť a porovnávať hudobné skladby 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR ✓ ENV ✓ TBZ

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ piesne k rôznym príležitostiam 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tvorivo vyjadriť vlastné nápady pomocou vybraných výtvarných techník ✓ aktívne sa podieľať na skupinovom výtvarnom projekte ✓ zaspievať piesne k rôznym príležitostiam, vytvárať instrumentálne sprievody k piesňam 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ TBZ
Prieniky umenia a vedy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ľudové a populárne piesne s enviromentálnou tematikou 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ intonačne čisto a kultivovane zaspievať ľudové a populárne piesne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV
Populárna kultúra	<ul style="list-style-type: none"> ✓ umenie a gýč ✓ vzťahy medzi umením a gýčom ✓ pop art- reakcie na gýč ✓ vzory a vlastná tvár ✓ telový dizajn, úprava tváre, účesu ✓ post fotografia- digitálne upravená fotografia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ diskutovať o umeleckých dielach, vzťah umenie a gýč ✓ aktívne sa podieľať na tvorbe scénok a výstupov ✓ orientačne poznať charakteristické diela a štýl pop artu- Andy Warhol ✓ vytvárať návrhy, prípadne realizácie úprav na tvárach spolužiakov, navrhovať módne doplnky ✓ vytvoriť digitálne manipulovanú fotografiu, spracovať a upraviť fotografiu v PC 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ MUV
Komplexné projekty	<ul style="list-style-type: none"> ✓ fantastické a magické v umeniach ✓ balada rozprávka ✓ film, video ,komplexná projektová úloha ✓ príprava videa ,nahrútenie filmového záberu ✓ príprava videa na rozlúčku s deviatkami- projektová úloha 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spolupracovať na dramatizácii balady, rozprávky ✓ vybrať vhodnú hudbu na umocnenie deja ✓ zvládnuť základné technické postupy fotografovania ✓ spolupracovať na tvorbe videoklipu pomocou programu Windows Movie Maker ✓ spolupracovať na tvorbe videoklipu pomocou programu Windows Movie Maker 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MEV ✓ OSR ✓ TBZ
Záverečné opakovanie a zhrnutie učiva	<ul style="list-style-type: none"> ✓ záverečné opakovanie a zhrnutie učiva 		

Učebné zdroje

- ✓ Internet

Hodnotenie a klasifikácia

Predmet Výchova umením je klasifikovaný na vysvedčení známku. Hodnotíme podľa metodického pokynu č. 22/2011 z 1.mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

V priebežnom hodnotení uplatní učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť, pričom zohľadní ich individuálne osobitosti.

Predmet	<u><i>Telesná a športová výchova</i></u>
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Škola	Základná škola Sekule
Stupeň vzdelania	ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Vyučovací jazyk	Slovenský

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor na realizáciu a uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom pohybových aktivít, telesnej výchovy, športovej činnosti a pohybových aktivít v prírodnom prostredí. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak získa kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvojí si postupy ochrany a upevnenia zdravia,

princípy prevencie proti civilizačným ochoreniam, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získa vedomosti a zručnosti o zdravotne a výkonnostne orientovanej zdatnosti a telovýchovných činnostiach z viacerých druhov športových disciplín. Je vedený k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasť svojho komplexného rozvoja, k zorientovaniu sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít a ich uplatneniu v režime dňa.

Na jednotlivých stupňoch vzdelávania postupne získaný komplex predmetových a kľúčových kompetencií spolu s osvojenými telovýchovnými a športovými zručnosťami by sa mal takto stať v konečnom dôsledku súčasťou jeho životného štýlu a výrazom jeho životnej filozofie.

Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe, športe, zdraví a zdravom životnom štýle, ktoré sú utvárané prostredníctvom realizovaných foriem vyučovania telesnej a športovej výchovy, zdravotnej telesnej výchovy alebo formou integrovanej telesnej a športovej výchovy.

Ciele predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, podporovať rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti a zdatnosti, zvyšovať aktivitu v starostlivosti o zdravie, nadobúdať vedomosti o motorike svojho tela, z telesnej výchovy a zo športu (šport v chápaní akejkoľvek pohybovej aktivity v zmysle Európskej charty o športe z roku 1992), utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu v nadväznosti na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpoklad schopnosti k celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie.

Špecifickým cieľom tohto predmetu je, aby žiaci :

- ✓ porozumeli zdraviu ako subjektívnej a objektívnej hodnotovej kategórii, prebrali zodpovednosť za svoje zdravie;
- ✓ vedeli hodnotovo rozlišovať základné determinanty zdravia, pohybovej gramotnosti jednotlivca;
- ✓ osvojili si vedomosti a zručnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím;

- ✓ vedeli aplikovať a napláňovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti;
- ✓ porozumeli pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností pri zdravotných poruchách a zdravotných oslabeniach, pri prevencii proti rozvoju civilizačných ochorení;
- ✓ boli schopní zhodnotiť svoje pohybové možnosti, zorganizovať si svoj pohybový režim a zapojiť sa do spoluorganizovania športovej činnosti pre iných;
- ✓ rozumeli vybraným športovým disciplinám, vzdelávacej, výchovnej, socializačnej a regeneračnej funkcii športových činností;
- ✓ osvojili si poznanie, že prevencia je hlavný nástroj ochrany zdravia a získali zručnosti poskytnutia prvej pomoci;
- ✓ racionálne jednali pri prekonávaní prekážok v situáciách osobného a verejného ohrozenia;

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Stratégie vyučovania

- ✓ *Individuálny prístup*
- ✓ *Skupinová práca*
- ✓ *Vysvetlenie – teoretické poznatky*
- ✓ *Praktická činnosť*
- ✓ *Osobný príklad, demonštrácia*
- ✓ *Prípravné hry, súťaže*

Prierezové témy

- ✓ *Ochrana života a zdravia (OZO)*
- ✓ *Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)*
- ✓ *Environmentálna výchova (ENV)*
- ✓ *Dopravná výchova (DOV)*

Obsah

Členenie predmetu a jeho ciele:

Vzdelávanie v predmete telesná a športová výchova je rozdelené do štyroch hlavných modulov, zahrňujúcich základné vedomosti o zdraví, pohybe, výžive, o význame pohybových aktivít pre udržanie zdravia, prevencii ochorení, zdravotných rizík, športovej činnosti, pohybovej výkonnosti, telesnej zdatnosti, životnom štýle. Výstupom by mala byť pohybová kompetencia s integrovaným pohľadom na pohyb, športovú činnosť, zdravie a starostlivosť o neho v praktickom živote.

- Zdravie a jeho poruchy
- Zdravý životný štýl
- Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
- Športové činnosti pohybového režimu

Ciele jednotlivých modulov:

Zdravie a jeho poruchy

- ✓ pochopiť význam zdravia pre jednotlivca a spoločnosť
- ✓ porozumieť základným otázkam vzniku civilizačných porúch zdravia, zdravotných oslabení a princípom primárnej a sekundárnej prevencie;
- ✓ pochopiť význam pohybových aktivít pre zdravie, pre odstraňovanie a stabilizovanie zdravotných porúch a oslabení žiaka a dôležitosť ich začlenenia do každodenného života;
- ✓ uplatňovať teoretické vedomosti a praktické zručnosti zo športu pri prevencii chorôb ako najúčinnější spôsob starostlivosti o vlastné zdravie;
- ✓ porozumieť nebezpečenstvu závislostí, ich biologickými a sociálnymi následkami (fajčenie, alkohol, iné drogy), výchova k eliminácii rizika;
- ✓ vedieť poskytnúť prvú pomoc – základné zásady prvej pomoci;

Zdravý životný štýl

- ✓ osvojiť si základy správnej výživy a zdravého životného štýlu;

- ✓ porozumieť významu jednotlivých telovýchovných a športových činností ako súčasti optimálneho pohybového režimu;
- ✓ nadobudnúť skúsenosť s využívaním adaptačných a kompenzačných tréningových mechanizmov na podporu zdravého životného štýlu
- ✓ získať praktické zručnosti zdravotne orientovaných pohybových činnostiach a využívať ich v dennom režime;
- ✓ účelne využívať vplyv prírodných síl na vykonávanie vybraných telovýchovných a športových činností v starostlivosti o zdravie;
- ✓ zorganizovať si pohybový režim a vytvoriť si program vlastných pravidelných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu;
- ✓ využiť nadobudnutú pohybovú gramotnosť na ďalšiu aktívnu športovú činnosť vo svojom životnom štýle a spoluorganizovaní pohybového režimu iných osôb;
- ✓ vytvoriť si predstavu a získať skúsenosti o vlastných pohybových možnostiach;
- ✓ porozumieť účinkom pohybu na telesný, funkčný, psychický a motorický rozvoj a osvojiť si potrebu pravidelnej pohybovej aktivity v dennom režime;
- ✓ pochopiť význam aktívneho odpočinku v pohybovom režime žiakov;

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

- ✓ získať skúsenosti z pôsobenia rôznych telovýchovných a športových činností na telesný, funkčný a motorický rozvoj;
- ✓ plánovať a aplikovať spôsob rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti;
- ✓ vytvoriť si správnu predstavu o objeme a intenzite a o pohybovom zaťažení pri telovýchovnej a športovej činnosti;
- ✓ preukázať schopnosť hodnotiť a diagnostikovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť; vedieť diagnostikovať pulzovú frekvenciu,
- ✓ vedieť uplatniť viaceré pohybové prostriedky na rozvoj jednotlivých pohybových schopností;
- ✓ pochopiť potrebu dosiahnutia svojej optimálnej pohybovej výkonnosti ako predpokladu na vykonávanie záujmovej športovej činnosti;

Športové činnosti pohybového režimu

- ✓ využiť poznatky o štruktúre športovej činnosti a skúsenosti z ich osvojovania k osobnému pohybovému rozvoju, k zlepšovaniu svojej telesnej zdatnosti a vedieť ich demonštrovať v činnosti;
- ✓ preukázať pohybovú gramotnosť, využitie poznatkov, zručností a schopností v osobnom športovom výkone;
- ✓ získať poznatky o pravidlách športových disciplín a vedieť ich uplatniť pri športových disciplínach, organizovaní športovej aktivity;
- ✓ pociťovať pozitívne zážitky z vykonávania pohybu, konať fair play;

- ✓ orientovať a preukázať schopnosť premiestňovať sa v prírodnom prostredí pomocou rôznych lokomočných a športových prostriedkov;
- ✓ vedieť prezentovať osobný výkon na verejnosti, v súťaži, až k prípadnému profesijnému uplatneniu sa v športe;
- ✓ rozvíjať hodnotovú orientáciu žiaka, tvorivosť, socializáciu, komunikáciu, motiváciu a estetický prejav prostredníctvom pohybu;

Obsah jednotlivých modulov:

Zdravie a jeho poruchy

Poznatky o význame zdravia pre jednotlivca a pre spoločnosť, o vzťahu medzi zdravotnými návykmi a zdravotným stavom, vzťahu medzi športom a zdravím, o vzťahu človeka k životnému prostrediu. Poznatky o vplyve pohybu na opornú a pohybovú sústavu, o úprave funkcie tráviacej, dýchacej, obehovej zmyslovej a nervovej sústavy. Poznatky o všeobecných zásadách prvej pomoci. Charakteristiky niektorých porúch zdravia, ich vznik, bezpečnosť pri športovaní a veľkosť zaťažovania. Poznatky o prevencii pred civilizačnými, neinfekčnými a nešpecifickými chorobami, o prevencii pred drogovými závislosťami látkovými a nelátkovými a ďalšími rizikovými faktormi porúch zdravia a spôsobu života.

Ponúkaný pohybový obsah modulu:

Základná gymnastika, zdravotne orientované cvičenie, relaxačné a dýchacie cvičenie, cvičenie na držanie tela, technika základnej lokomócie, východiskové polohy, cvičenie na lavičkách, tanečné kroky a poskoky, špecifické cvičenia na jednotlivé poruchy zdravia, strečing a pod.

Zdravý životný štýl

Poznatky o pohybovom režime, o hygienických návykoch, o režime dňa, o správnom stravovaní. Poznatky o základných pojmoch vo výžive a zložení potravín, o správnych stravovacích návykoch, o škodlivých látkach v potravinovom reťazci, o poruchách príjmu potravy. Poznatky a zručnosti o životnom štýle, pohybovej gramotnosti, zdravotne orientovanej telovýchovnej a športovej aktivite. Pohybový program, denný pohybový režim, poznatky o režime práce a oddychu, o otužovaní, o prostriedkoch regenerácie a využití športu ako regeneračného prostriedku, o psychohygiene, o kalokagatii a olympizme.

Ponúkaný pohybový obsah modulu:

Všestranne rozvíjajúce cvičenia, systém cvičení Pozdrav slnku, 5 Tibetánov, masáž, totálna relaxácia, jogging, chôdza s behom, sezónne činnosti, cvičenie v prírode, pohybové hry, didaktické hry, psychomotorika, hody na cieľ, prekážkové dráhy a pod.

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Poznatky o jednotlivých kondičných a koordinačných schopnostiach, o metódach rozvoja pohybových schopností, o metódach hodnotenia a testovania všeobecných pohybových schopností, o rozvoji pohybovej výkonnosti pomocou športových disciplín. Poznatky a zručnosti vo zvyšovaní telesnej zdatnosti, zaťažovanie v telovýchovnom a športovom procese, všeobecná a špeciálna pohybová výkonnosť, sebahodnotenie.

Ponúkaný pohybový obsah modulu:

Športové činnosti mobilizujúce energetické zdroje a optimalizujúce ich vplyv. Možno ich merať v priestore, čase alebo v čase i priestore v štandardných podmienkach. Využiť cvičenia a prostriedky atletiky, lyžovania, korčuľovania, plávania, streľby, minigolfu, golfu a iných. Pohybové činnosti, ktoré prispievajú k rozvoju pohybových schopností a zvyšovaniu telesnej zdatnosti. Sem patria rôzne telovýchovné a športové činnosti kondičnej gymnastiky (cvičenie v posilňovni, posilňovacie cvičenia s vlastným telom, s náčiním, na náradí) aerobik, body styling, ropeskiipping, cyklistika a pod.

Športové činnosti pohybového režimu

Poznatky o účinku jednotlivých športových činností na zlepšenie zdravia, o technike a taktike vykonávania športových disciplín, pravidlá vybraných športov, športová terminológia, športové prostredie, športový divák

Ponúkaný pohybový obsah v module:

✓ **Športové činnosti**, pri ktorých podľa pravidiel dochádza **k stretu medzi jednotlivcami**.

Vyžadujú ovládanie techniky pohybov vo vzťahu k súperovi, schopnosť predvídať a vôľu víťaziť. Výber činností z viacerých kontaktných športov najmä úderové, chvatové a pákové systémy: **úpolové športy** a individuálnych športov bez priameho kontaktu so súperom ako **tenis, stolný tenis, bedminton**. Majú poskytnúť žiakom poznatky o niektorých bojových a individuálnych športoch a osvojenie si vybraných športových zručností s prekonávaním súpera s akcentom na možnosť ich uplatnenia v živote, zorientovanie sa v základoch technika a taktiky sebaobrany.

✓ **Športové činnosti** uskutočňované **v kolektíve** podľa daných pravidiel. Charakteristickým znakom je súperenie medzi kolektívami, vyžadujú kooperáciu v družstve, vplývajú na rozvoj schopnosti anticipácie jednotlivcov i kolektívov a vôle zvíťaziť. Výber sa uskutočňuje zo športových i netradičných hier: **basketbal, hádzaná, volejbal, futbal, nohejbal, florbal, fresbee ultimate, futsal, plážový volejbal, ringo, streetbasketbal** a iné. Majú prispieť k rozvoju osobnosti žiaka, ku pracovnej kooperácii a komunikácii, zlepšiť anticipáciu partnera, rozvinúť toleranciu, vôľu, zdokonaľiť osvojené herné činnosti jednotlivca a kolektívu, vedieť posúdiť kvalitu herných činností a herných

kombinácií vo vzťahu k prevencii porúch a ochrane zdravia, preukázať uplatnenie herných činností a kombinácii v hre, v zápase, vo svojom pohybovom režime a pri rozvoji funkčnosti jednotlivých orgánov tela.

- ✓ **Športové činnosti charakteristické kreativitou a ovládaním pohybovej formy** na náradí, s náčiním a bez náčinia, pri ktorých sú zvýraznené rozličné estetické prejavy a cit pre rytmus. Výber telovýchovných a športových činností tvorí: **tanec, športová gymnastika, moderná gymnastika, základná gymnastika, plávanie, jóga, pilates, krasokorčuľovanie, skoky na trampolíne, rope skipping, psychomotorické cvičenia, zdravotne orientované cvičenia, cvičenie vo vode, akvaerobik**. Aktivity charakteru súťaží ako napr. **gymteam, tvorba pohybovej skladby, pódiové vystúpenia** a iné. Sledujú rozvíjanie tvorivosti a estetického prejavu pri pohybovej činnosti, rozvíjanie koordinácie pohybov celého tela v priestore a jednotlivých častí tela navzájom, spoznávanie súladu hudby a pohybu, vnímanie rytmu pohybu ako nástroja rytmu dýchania a činnosti srdcovo-cievnej sústavy, rozvoj myslenia a duševnej pohody, vytvárania pozitívnych zážitkov a vzťahu k pravidelnému pohybu na základe osvojených pohybových zručností kreatívnych individuálnych a estetických športov, dokázať ich spoznávať, pociťovať a rozumieť im.
- ✓ **Športové činnosti charakteristické premiestňovaním sa v prírodnom prostredí, adaptovaním sa na zmeny tohto prostredia**. Z prostredia vplývajú na človeka vzduch, voda, zem, sneh, skaly, hory, pláže a iné, v ktorých podmienkach sa pohybové aktivity uskutočňujú. Vo výbere sú športy: **bežecké a zjazdové lyžovanie, snowboarding, kanoistika, veslovanie, plávanie, turistika, kolieskové korčuľovanie, severská chôdza, biatlon, jogging, orientačný beh, lezenie, kempovanie, cyklistika, zlaňovanie, a iné**. Zmyslom je, aby žiak spoznal pôsobenie a využitie prírodných síl na realizáciu telovýchovných a športových činností, získal schopnosť lepšej orientácie v prostredí a premiestňovania sa v prirodzenom prostredí s ľubovoľným lokomočným a premiestňovacím prostriedkom, zlepšenie adaptácie organizmu, otužilosti a získavanie schopnosti prekonávania prekážok. Zmyslom je ďalej zdokonalenie osvojených pohybových zručností aspoň z jedného zimného, jedného letného športu a jedného športu vo vode, získanie základných zručností z ďalších športov vykonávaných v prírode a prostredníctvom nich vytváranie vzťahu k aktivite a poznaniu pohybových a prírodných vplyvov pri starostlivosti o zdravie.

Kompetencie – spôsobilosti

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesualny charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti. Za kľúčové kompetencie sa považujú - komunikácia v materinskom

jazyku, komunikácia v cudzích jazykoch, matematická gramotnosť a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií, učiť sa učiť, sociálne a občianske kompetencie, podnikateľské kompetencie a kultúrne kompetencie.

Vyučovaci predmet telesná a športová výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie

- ✓ Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- ✓ Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- ✓ Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- ✓ Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- ✓ Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- ✓ Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- ✓ Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- ✓ Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- ✓ Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- ✓ Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- ✓ Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- ✓ Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- ✓ Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- ✓ Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- ✓ Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- ✓ Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- ✓ Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- ✓ Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- ✓ Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- ✓ Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- ✓ Žiak sa správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- ✓ Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- ✓ Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- ✓ Žiak dodržiava princípy fair-play.
- ✓ Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.

Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Ročník		<i>Piaty – žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>	
Časový rozsah výučby		2	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Testy VPV	✓ Meranie, bezpečnosť a organizačné veci.	✓ Motorická výkonnosť žiakov na začiatku a na konci školského roka	✓ OSR ✓ ENV
Atletika	✓ Bežecká abeceda, technika behu, beh na krátke vzdialenosti, vysoký štart, nízky štart, hod kriketovou loptičkou.	✓ Zvládnutie základnej techniky behu, koordinácie v atletických podmienkach.	✓ OZO ✓ OSR
Gymnastika	✓ Základné názvoslovie tel.cv., ✓ kotúľ vpred a vzad, ✓ kotúľ vo väzbách, ✓ stojka na loptkách, ✓ stojka na rukách (pri. cv.), ✓ držanie tela.	✓ Vedieť uplatniť správnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh. Vedieť pomenovať jednoduché cvičebné tvary.	✓ ENV ✓ OSR
Športové hry Volejbal	✓ Práca s loptou, hádzanie, chytanie, obojručné zhora a zdola, podanie prípravné hry.	✓ Naučiť žiaka sa orientovať priestore pod tlakom, chytáť loptu v pohybe.	✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV
Basketbal	✓ HČJ - práca s loptou, prihrávanie na mieste a v pohybe, dribling, strelba z miesta, hra.	✓ Pestovať pozitívny vzťah ku kolektívnym hrám a uplatniť zásady fair-play. Prispievať k rozvoju kondičných a koordinačných schopností.	✓ OSR

Netradičné pohybové aktivity. Florbal	✓ HČJ – prihrávanie na mieste, v pohybe, vedenie lopty, strelba z miesta, hra.	✓ Zvládnuť vedenie lopty so zmenou smeru vedenie lopty okolo mét, techniku prihrávok na mieste a v pohybe.	✓ OSR
Poznatky z telesnej výchovy	✓ Základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa. Úspechy športovcov na OH	✓ Olympijské hry, prvá pomoc pri úraze, olympijské idey a riadiť sa nimi vo svojom živote.	✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO

Učebné zdroje

- ✓ práca s informačnými zdrojmi
- ✓ webové stránky s témou telesnej a športovej výchovy,
- ✓ materiálo-technické a didaktické prostriedky
- ✓ odborné publikácie k daným témam
- ✓ Argaj G.: Pohybové hry. Bratislava: FTVŠ UK, 1994
- ✓ Kampmiller T.: Teória a didaktika atletiky. Bratislava: FTVŠ UK, 1996
- ✓ Hrčka J. a Kos. B.: Základná gymnastika. Bratislava: SPN, 1972

Ročník	<i>Šiesty - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Poznatky z telesnej výchovy	✓ Telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii. Poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní.	✓ Vedieť potrebu rozcvičenia vysvetliť pred vykonávaním pohybovej činnosti.	✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO

Všeobecná gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kotúľ vpred, ✓ kotúľ vo väzbách, vzad, ✓ stojka na rukách, ✓ skrčka cez kozu N-Z, ✓ premet vpred, bokom, ✓ kondičný tréning 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ukázať praktický cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonávaním v zostave jednotlivca. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR
Moderná gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Preskoky na mieste, oblúky a kruhy so šatkami. kotúľanie a prevaľovanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mať trvalý vzťah k gymnastickým športom. Žiak vie a má radosť z vykonávanie cvikov. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR
Atletika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základná terminológia, ✓ hygiena a vplyv atletiky na zdravý vývin, ✓ beh na 800 m, ✓ vytrvalostný beh, beh 50m, ✓ vysoký štart, ✓ beh na krátke vzdialenosti, ✓ atletická abeceda. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť sa orientovať v atletických disciplínach, charakterizovať ich a praktický demonštrovať, poznať základné pravidla atl. disciplín. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR
Športové hry Basketbal	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Technika útočných a obranných herných činnosti jednotlivca, ✓ herné kombinácie, ✓ zásady fair – play, hra. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obranne i v útoku, ✓ vedieť vysvetliť základne pravidla v hre. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Volejbal	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Herné činnosti jednotlivca, ✓ Rozoznať pojem prihrávka a nahrávka. ✓ Hra 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obranne i v útoku, ✓ vedieť vysvetliť základne pravidla v hre. ✓ Každý žiak vie hrať obojručne zhora a zdola, ✓ Vie podávať loptu do hry. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV
Testy VPV	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meranie, bezpečnosť, organizácia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Plnenie testov všeobecnej pohybovej výkonnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV

Učebné zdroje

- ✓ práca s informačnými zdrojmi
- ✓ webové stránky s témou telesnej a športovej výchovy,
- ✓ materiálno-technické a didaktické prostriedky
- ✓ odborné publikácie k daným témam
- ✓ Argaj G.: Pohybové hry. Bratislava: FTVŠ UK, 1994
- ✓ Kampmiller T.: Teória a didaktika atletiky. Bratislava: FTVŠ UK, 1996
- ✓ Hrčka J. a Kos. B.: Základná gymnastika. Bratislava: SPN, 1972

Ročník	<i>Siedmy - žiaci sa vyučujú podľa inovovaného ŠkVP</i>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Poznatky z telesnej výchovy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hra obojručne zhora a zdola, ✓ Podávanie lopty do hry. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností. ✓ Vedieť diagnostikovať. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ OZO
Testy VPV	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meranie, bezpečnosť, organizačné veci. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Motorická výkonnosť žiakov na začiatku a na konci školského roka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ DOV
Gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci a záchrany. ✓ Stojka na rukách. ✓ Premet bokom s dopomocou, premet bokom samostatne, kondičný tréning. ✓ Skoky s odrazom, cvičenia s plnou loptou. ✓ Tyč šplhanie. ✓ Plyometria. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť zastaviť a viesť rozcvičenie, vedieť správne pomenovať, ✓ popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, ✓ cvičebné tvary. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR

Atletika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zásady Fair play, bezpečnosť a úrazová zábrana. Základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží. ✓ Poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR
Športové hry Basketbal	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Herné činnosti jednotlivca, ✓ Herný výkon v športových hrach, ✓ funkcie hráčov na jednotlivých postoch. ✓ Zásady fair play, hra, pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vysvetliť základne pravidla , vedieť vysvetliť a viesť samostatne rozcvičenie v športových hrach, ✓ vykonávať funkciu rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a v záujmovej forme športových hier a viesť hárok o hráčskom výkone družstva. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Volejbal	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Herné činnosti jednotlivca, ✓ Herný výkon v športových hrach, funkcie hráčov na jednotlivých postoch. ✓ Zásady fair play, hra, pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vysvetliť základne pravidla , vedieť vysvetliť a viesť samostatne rozcvičenie v športových hrach, vykonávať funkciu rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a v záujmovej forme športových hier a viesť hárok o hráčskom výkone družstva. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV
Florbal	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Útočné herné činnosti jednotlivca, ✓ obranné herné činnosti jednotlivca, ✓ herné kombinácie, hra 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Získavanie základných zručností s hokejkou, spolupráca hráčov na ihrisku počas hry. ✓ Orientácia v priestore 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR
Športové činnosti v prírodnom prostredí. Lyžovanie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Základná terminológia, výstroj, príprava a údržba výstroja, ✓ techniky jednotlivých pohybových činností z oblasti sezónnych činností. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vedieť vykonať a prakticky ukázať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam. ✓ Vedieť pomenovať základné techniky jednotlivých jász. ✓ Vedieť vykonať základné bezpečnostné techniky, zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie pred začiatkom jednotlivých aktivít. ✓ Vedieť správne prispôsobiť výstroj. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV ✓ DOV

Učebné zdroje

- ✓ práca s informačnými zdrojmi
- ✓ webové stránky s témou telesnej a športovej výchovy,
- ✓ materiálno-technické a didaktické prostriedky
- ✓ odborné publikácie k daným témam
- ✓ Argaj G.: Pohybové hry. Bratislava: FTVŠ UK, 1994
- ✓ Kampmiller T.: Teória a didaktika atletiky. Bratislava: FTVŠ UK, 1996
- ✓ Hrčka J. a Kos. B.: Základná gymnastika. Bratislava: SPN, 1972

Ročník		<u>Ôsmy</u>	
Časový rozsah výučby		2	
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Testy VPV	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meranie, bezpečnosť, organizačné pokyny ✓ Člnkový beh – 10x5m, skok do diaľky z siesta, ľah-sed 30s, beh za 12 min, výdrž v zhybe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Motorická výkonnosť žiakov na začiatku a na konci školského roka 2011/2012 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV
Atletika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať základnú terminológiu atletických disciplín, ✓ techniku atletických disciplín, ✓ základné pravidlá súťaženia, ✓ zásady fair play, ✓ bezpečnosť a úrazovú záchranu, ✓ zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, ✓ uvedomuje si význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej pohybovej aktivite; ✓ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, ✓ pozná význam cvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia; ✓ pozná a uplatňuje zásady fair play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR ✓ ENV

<p>Základy gymnastických športov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Športová gymnastika – akrobacia ✓ Rytmická gymnastika ✓ Kompenzačné cvičenie ✓ Cvičenie s náčiním 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak dosiahne pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam; ✓ pozitívny postoj k správne životnému štýlu so snahou o sebazdokonaľovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu; prijíma a dodržiava normy a pravidlá kolektívu; vie správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; ✓ vie zostaviť a viesť rozcvičenie; vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu konaného gymnastického cvičenia, ✓ postrehnúť a posúdiť chyby prevedení, držaní tela 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR
<p>Športové hry Volejbal, basketbal</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, ✓ herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; ✓ vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; ✓ dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. pred stretnutím 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV
<p>Netradičné športy florbal</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať v hre (stretnutí) uplatniť techniku zákl. herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; ✓ vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; ✓ dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ práca s informačnými zdrojmi

- ✓ webové stránky s témou telesnej a športovej výchovy,
- ✓ materiálno-technické a didaktické prostriedky
- ✓ odborné publikácie k daným témam
- ✓ Argaj G.: Pohybové hry. Bratislava: FTVŠ UK, 1994
- ✓ Kampmiller T.: Teória a didaktika atletiky. Bratislava: FTVŠ UK, 1996
- ✓ Hrčka J. a Kos. B.: Základná gymnastika. Bratislava: SPN, 1972

Ročník	<u>Deviaty</u>		
Časový rozsah výučby	2		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Testy VPV	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meranie, bezpečnosť, organizačné pokyny ✓ Člnkový beh – 10x5m, skok do diaľky z siesta, ľah-sed 30s, beh za 12 min, výdrž v zhybe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Motorická výkonnosť žiakov na začiatku a na konci školského roka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ ENV ✓ DOV
Atletika	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznať základnú terminológiu atletických disciplín, ✓ techniku atletických disciplín, ✓ základné pravidlá súťaženia, ✓ zásady fair play, ✓ bezpečnosť a úrazovú záchranu, ✓ zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, uvedomuje si význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej pohybovej aktivite; ✓ pozná základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, ✓ pozná význam cvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia; ✓ pozná a uplatňuje zásady fair play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OZO ✓ OSR

<p>Základy gymnastických športov</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Športová gymnastika – akrobacia ✓ Rytmická gymnastika ✓ Kompenzačné cvičenie ✓ Cvičenie s náčiním 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak dosiahne pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam; ✓ pozitívny postoj k správne životnému štýlu so snahou o sebadokonaľovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu; prijíma a dodržiava normy a pravidlá kolektívu; ✓ vie správne pomenovať, ✓ popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; ✓ vie zostaviť a viesť rozcvičenie; vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu konaného gymnastického cvičenia, ✓ postrehnúť a posúdiť chyby prevedení, držaní tela 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ENV ✓ OSR
<p>Športové hry Volejbal, basketbal</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, ✓ herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; ✓ vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; ✓ vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; ✓ dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. pred stretnutím 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR ✓ OZO ✓ ENV
<p>Netradičné športy florbal</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dosiahnuť takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy; ✓ vie pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane a útoku; ✓ vie vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier; ✓ dokáže zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ OSR

Učebné zdroje

- ✓ práca s informačnými zdrojmi
- ✓ webové stránky s témou telesnej a športovej výchovy,
- ✓ materiálno-technické a didaktické prostriedky
- ✓ odborné publikácie k daným témam
- ✓ Argaj G.: Pohybové hry. Bratislava: FTVŠ UK, 1994
- ✓ Kampmiller T.: Teória a didaktika atletiky. Bratislava: FTVŠ UK, 1996
- ✓ Hrčka J. a Kos. B.: Základná gymnastika. Bratislava: SPN, 1972

Hodnotenie a klasifikácia

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považuje:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä **jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie;**
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä **rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka;**
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä **orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách;**

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej

záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa odporúča používať batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržiava sa štandardov.

Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých, a to osobitne pre dievčatá, je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom.